

การศึกษาวิเคราะห์ผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์
ของ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7

ปริญญานิพนธ์
ของ
สุรินทร์ เมทะนี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

พฤษภาคม 2553

การศึกษาวิเคราะห์ผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์
ของ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7

ปริญญานิพนธ์
ของ
สุรินทร์ เมทะนี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

พฤษภาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาวิเคราะห์ผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์
ของ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7

บทคัดย่อ
ของ
สุรินทร์ เมทะนี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

พฤษภาคม 2553

สุรินทร์ เมทะนี. (2553). การศึกษาวิเคราะห์ผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ของ
สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:
รองศาสตราจารย์พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ, อาจารย์อภิธรรม กำแพงแก้ว.

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เพื่อศึกษาวิเคราะห์การสร้างผลงานนาฏศิลป์
สากลในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 และเพื่อให้ทราบถึงรูปแบบและ
หลักการสร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ซึ่งเป็นสถานีที่มี
เครือข่ายและฐานผู้ชมเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังมีรายการโทรทัศน์ที่ใช้รูปแบบของนาฏศิลป์สากล
เป็นจำนวนถึง 5 รายการ โดยศึกษาจากกลุ่มผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ ผู้ออกแบบท่าเต้นในรายการ
โทรทัศน์ นักวิชาการทางด้านการสอนเต้น และนักเต้นที่ทำงานในรายการโทรทัศน์ ใช้การ
สังเกตการณ์และเข้าร่วมปฏิบัติงาน ในลักษณะเป็นผู้ร่วมงานอิสระ รวมถึงการสัมภาษณ์เชิงลึก และ
การวิจัยเชิงเอกสารเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการสร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์
ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ได้แก่ 1.สไตล์ของการเต้นนิยมใช้สไตล์ป๊อบแจ๊ส 2.การสร้าง
งานนาฏศิลป์สากลในรายการกำหนดโดยผู้ออกแบบท่าเต้น 3.องค์ประกอบในการสร้างงาน ได้แก่
เครื่องแต่งกายนิยมใช้ชุดแบบผสมผสาน, เพลงนิยมใช้เพลงไทยสากล, อุปกรณ์ประกอบการแสดงใช้
เป็นส่วนน้อย, ฉากเป็นฉากมาตรฐานของรายการ, การแต่งหน้า - ทำผมนิยมใช้รูปแบบปกปิด
จุดบกพร่อง, เทคนิคการถ่ายทำใช้กล้องมากกว่า 3 ตัว 4.ทัศนะของนักออกแบบท่าเต้นคือการ
ทำงานมีข้อจำกัดของเวลาและงบประมาณ ทัศนะของนักเต้นคือการทำงานมีข้อจำกัดของเวลาและ
ใช้ทักษะที่หลากหลาย นอกจากนี้พบว่าการสร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์เป็นการ
แสดงเสริมในช่วงสั้นเพื่อขยายเนื้อหาและรูปแบบของรายการโทรทัศน์ให้น่าสนใจมากขึ้น.

AN ANALYTICAL STUDY OF WESTERN DANCE IN TELEVISION PROGRAMS OF CHANNEL 7

AN ABSTRACT
BY
SURIN MEDHANEE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Arts Education
at Srinakharinwirot University
May 2010

Surin Medhanee. (2010). *An analytical of Western dance in television programs of channel 7*. Master Thesis, M.Ed. (Arts Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Prit Supasetsiri, Apithum Kumpangkeaw.

This research is an analysis of Western dance studies from Thai television programs channel 7. The purposes are to study format and principal in the art of Choreography using in television programs. The study and the analysis are five television shows on the producer television programs, groups of the choreographer, groups of the expertise teaching dance programs and groups of dancer.

The study reveals that the desirable characteristics are 1. Style of dance is Popdance. 2. Choreograph Process control by Choreographer. 3. Elements of production are Costume that Mix and Match. Music style is Thai Pop song. Props are not popular in this process. Scenery are standard Form. Make up and hair Dress were Collective Style. Technical use more than 3 functions and make variety of shot. 4. Point of View by Choreographer are the Choreography Process limited by Time and Budget. And Point of View by Dancers are the Process of work limited by Time and Skills.

Finally, the precious value of the genre as a short performance is to support the television program for a better performance.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาวิเคราะห์ผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์

ของ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7

ของ

สุรินทร์ เมทะนี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.2553

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ)

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ)

.....กรรมการ

(อาจารย์อภิธรรม กำแพงแก้ว)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ดวงใจ อมาตยกุล)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ)

.....กรรมการ

(อาจารย์อภิธรรม กำแพงแก้ว)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ อาจารย์อภิธรรม กำแพงแก้ว และคณาจารย์จากคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ทุกท่านได้ให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้า ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข ปริญญานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการทุกท่านที่ช่วย ตรวจสอบเค้าโครงปริญญานิพนธ์ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ดร.นราพงษ์ จรัสศรี รองศาสตราจารย์ดวงใจ อมาตยกุล อาจารย์พรพิมล กัณฑ์ธรรม อาจารย์เต็มเดือน เกษะโกมล อาจารย์วิสสวดี วัฒนะสุวรรณ และคุณครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้ และความคิดให้ผู้วิจัยได้สามารถนำมาใช้เป็น แนวปฏิบัติในการศึกษาค้นคว้า

ขอขอบพระคุณกลุ่มผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ ผู้ออกแบบทำเดิน นักเดินและผู้ที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลและให้ความร่วมมือในการทำงานวิจัยนี้จนสำเร็จลุล่วงมาด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางในการศึกษาเพื่อที่จะพัฒนาประสิทธิภาพของการสร้างงานนาฏศิลป์สากลในวงการโทรทัศน์ต่อไป

สุรินทร์ เมทะนี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างผลงานนาฏศิลป์สากลในสังคมไทย.....	6
นาฏศิลป์สากลในสมัยรัชกาลที่ 9.....	10
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์.....	11
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบท่าเต้น.....	13
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ออกแบบท่าเต้น.....	14
ความหมายของผู้ออกแบบท่าเต้น.....	14
ความหมายของการออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์.....	19
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการออกแบบท่าเต้น.....	21
การพิจารณาถึงโอกาสที่ใช้จัดแสดง.....	22
การกำหนดความคิดหลักในการเต้น.....	23
การค้นหาข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบท่าเต้น.....	23
การกำหนดขอบเขตในการสร้างงาน.....	23
การกำหนดรูปแบบการเต้น.....	24
ทฤษฎีในการสร้างกระบวนการการออกแบบท่าเต้น.....	26
ทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว.....	26
ทฤษฎีทางทัศนศิลป์.....	28
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการโทรทัศน์.....	40
การวางแผนผลิตรายการ.....	40
การเตรียมการผลิตรายการโทรทัศน์.....	43
ขั้นตอนการดำเนินการผลิต.....	44
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินและการวิเคราะห์รายการโทรทัศน์.....	46
การวิเคราะห์รายการโทรทัศน์.....	50
ประวัติความเป็นมาของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7.....	54
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	61
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
4 การวิเคราะห์ผล	64
การวิเคราะห์สไตล์ของนาฏศิลป์สากลในรายการ.....	65
การวิเคราะห์การสร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการ.....	66
การวิเคราะห์องค์ประกอบในการสร้างงาน.....	66
เครื่องแต่งกาย.....	68
เพลง.....	73
อุปกรณ์ประกอบการแสดง.....	74
ฉาก.....	74
การแต่งหน้า-ทำผม.....	78
เทคนิคการถ่ายทำ.....	82
การวิเคราะห์ทัศนะของนักออกแบบท่าเต้นและทัศนะของนักเต้น.....	84
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	86
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	86
วิธีดำเนินการวิจัย.....	86
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	86
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	88
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
สรุปผลการศึกษา.....	89
อภิปรายผล.....	92
ข้อเสนอแนะ.....	92
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	100
ประวัติย่อผู้วิจัย	168

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงข้อมูลรายการโทรทัศน์ที่ใช้ผลงานนาฏศิลป์สากล มาใช้ในรายการของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7	56
2 แสดงจำนวนรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยที่ใช้ รูปแบบการสร้างงานนาฏศิลป์สากลมาเป็นส่วนในการสร้างสรรค์รายการ	58
3 แสดงสไลด์การเดินของนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์	65
4 แสดงองค์ประกอบในการสร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์	67
5 แสดงประเภทของเพลงที่ใช้สร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์	73
6 แสดงข้อมูลของนักออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์	84
7 แสดงข้อมูลของนักเต้นในรายการโทรทัศน์	85
8 แสดงผลสรุปการสร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ของ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7	90
9 แสดงข้อมูลสไลด์ของการเดินรายการจันทร์พันดาวทั้ง 8 เทป	101
10 แสดงข้อมูลสไลด์ของการเดิน รายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า จำนวน 25 เทป	102
11 แสดงข้อมูลสไลด์การเดินรายการชุมทาง เสียงทอง จำนวน 22 เทป	104
12 แสดงข้อมูลสไลด์การเดินรายการวันวานยังหวานอยู่ จำนวน 8 เทป	106
13 แสดงข้อมูลสไลด์การเดินรายการ 07 Show จำนวน 25 เทป	107
14 แสดงข้อมูลเพลงที่ใช้ในรายการจันทร์พันดาวทั้ง 8 เทป	109
15 แสดงข้อมูลเพลงที่ใช้ในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่าทั้ง 25 เทป	110
16 แสดงข้อมูลเพลงที่ใช้ในรายการชุมทาง เสียงทอง จำนวน 22 เทป	112
17 แสดงข้อมูลเพลงในรายการวันวานยังหวานอยู่ จำนวน 8 เทป	114
18 แสดงข้อมูลเพลงที่ใช้ในรายการ 07 Show จำนวน 25 เทป	115

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงความหมายของการจัดรูปทรงในทางทัศนศิลป์.....	29
2 แสดงรูปทรงเรขาคณิตสามเหลี่ยม.....	30
3 แสดงรูปทรงเรขาคณิตสี่เหลี่ยมคางหมู.....	30
4 แสดงรูปทรงผลสม.....	31
5 แสดงรูปทรงวงกลมผลสม.....	31
6 แสดงรูปทรงธรรมชาติด้วยเส้นโค้ง.....	32
7 แสดงรูปทรงธรรมชาติด้วยการแปรแถว.....	32
8 แสดงความรู้สึกของสีในการสร้างงานนาฏศิลป์สากล.....	33
9 แสดงความรู้สึกของพื้นผิวในเครื่องแต่งกาย.....	34
10 แสดงการจัดวางทางทัศนศิลป์.....	35
11 แสดงความสมดุลแบบสองข้างเหมือนกัน.....	36
12 แสดงความสมดุลชนิดสองข้างไม่เหมือนกัน.....	36
13 แสดงความสมดุลบนเวที.....	37
14 แสดงความกลมกลืน.....	38
15 แสดงความแตกต่าง.....	39
16 แสดงเครื่องแต่งกายรายการจันทร์เพ็ญดาว.....	68
17 แสดงเครื่องแต่งกายรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า.....	69
18 แสดงเครื่องแต่งกายรายการชุมทาง เสียงทอง.....	70
19 แสดงเครื่องแต่งกายรายการวันวานยังหวานอยู่.....	71
20 แสดงเครื่องแต่งกายรายการ 07 Show.....	72
21 แสดงการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงในรายการจันทร์เพ็ญดาว.....	74
22 แสดงฉากรายการจันทร์เพ็ญดาว.....	74
23 แสดงฉากรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า.....	75
24 แสดงฉากรายการชุมทาง เสียงทอง.....	75
25 แสดงฉากการแสดงฉากรายการวันวานยังหวานอยู่.....	76
26 แสดงฉากรายการ 07 Show.....	76
27 แสดงตัวอย่างพื้นเวทีรายการวันวานยังหวานอยู่และ 07 Show.....	77
28 แสดงการแต่งหน้า-ทำผมนักแสดงในรายการจันทร์เพ็ญดาว.....	78
29 แสดงการแต่งหน้า-ทำผมนักแสดงในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า.....	79
30 แสดงการแต่งหน้า-ทำผมนักแสดงในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า.....	80
31 แสดงการแต่งหน้า-ทำผมนักแสดงในรายการวันวานยังหวานอยู่.....	81

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
32 แสดงการแต่งหน้า-ทำผมนักแสดงในรายการ 07 Show	82
33 แสดงมุกกลิ้งที่แตกต่างกันของทั้ง 5 รายการ	83
34 แสดงผู้ออกแบบท่าเต้น รับขวัญ สาสะอาด	117
35 แสดงการซ้อมเต้นในรายการจันทร์พันดาว	118
36 แสดงนักแสดงในรายการจันทร์พันดาว รจนา ปฏิการะพงศ์	119
37 แสดงนักแสดงในรายการจันทร์พันดาว ธนัชชา ลีไพบูลย์	120
38 แสดงนักแสดงในรายการจันทร์พันดาว ขวัญฟ้า ศิวิจารย์	121
39 แสดงผู้ออกแบบท่าเต้นในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะซ่า ศิริลักษณ์ คิตชอบ	122
40 แสดงการซ้อมเต้นในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะซ่า ก่อนการถ่ายทำ	123
41 แสดงนักแสดงในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะซ่า ปณพล หิรัญลักษณ์	124
42 แสดงนักแสดงในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะซ่า ศศิกัญญา ศิลาพงษ์	125
43 แสดงนักแสดงในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะซ่า จาตุรันต โจนธาน สุขเจริญ	126
44 แสดงผู้ออกแบบท่าเต้นในรายการชุมทางเสียงทอง มนต์รี แก้วสัมฤทธิ์	127
45 แสดงการซ้อมเต้นในรายการชุมทางเสียงทอง	128
46 แสดงนักแสดงในรายการชุมทางเสียงทอง เกสร พิสิฐกุล	129
47 แสดงนักแสดงในรายการชุมทางเสียงทอง ปิยะนาฏ มงคลพงษ์	130
48 แสดงนักแสดงในรายการชุมทางเสียงทอง อุบลรัตน์ โลหากาศ	131
49 แสดงผู้ออกแบบท่าเต้นในรายการวันวานยังหวานอยู่ ศรณรินทร์ วราพรสกุล	132
50 แสดงการซ้อมเต้นในรายการวันวานยังหวานอยู่	133
51 แสดงนักแสดงในรายการวันวานยังหวานอยู่ สุชาติ ทองสุข	134
52 แสดงนักแสดงในรายการวันวานยังหวานอยู่ มงคล ศรีแสงจันทร์	135
53 แสดงนักแสดงในรายการวันวานยังหวานอยู่ สุรชาติพิทย์ กลิ่นพิพัฒน์	136
54 แสดงผู้ออกแบบท่าเต้นรายการ 07 Show ศรณรินทร์ วราพรสกุล	137
55 แสดงการซ้อมเต้นในรายการ 07 Show	138
56 แสดงนักแสดงในรายการ 07 Show วิฑารีย์ ชวติภิญโญพงศ์	139
57 แสดงนักแสดงในรายการ 07 Show โสภิดา ณ ป้อมเพ็ชร	140
58 แสดงนักแสดงในรายการ 07 Show พรทิภา อรัญญูภูติ	141

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระแสนิยมในการสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์สากลเกิดขึ้นพร้อมกับการเปิดรับวัฒนธรรมตะวันตกในสังคมไทยมาเป็นระยะเวลานาน และได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องโดยมีผู้ประกอบการทางด้านธุรกิจบันเทิงหลายประเภทให้ความสนใจนำผลงานนาฏศิลป์สากล นำเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารในการแสดง เพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอภาพลักษณ์ของสินค้า หรือนำเสนอภาพลักษณ์ของบุคคลสำคัญ ตลอดจนนำมาใช้เพื่อเล่าเรื่องในเหตุการณ์หรือพิธีการสำคัญต่าง ๆ

สื่อโทรทัศน์เป็นอีกช่องทางหนึ่งเป็นสื่อที่มีความใกล้ชิดกับคนในสังคม นิยมใช้ในการเผยแพร่ผลงานนาฏศิลป์สากล ตลอดจนมีอิทธิพลและมีค่านิยมต่อคนในสังคมอย่างกว้างขวางจากรายงานการวิจัยพบว่า สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงผู้ชมได้ง่ายและใกล้ชิดที่สุดโดยเฉพาะเยาวชนเพราะเด็กจะใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ในการดูโทรทัศน์ จากผลการวิจัยของ Wibur Schramm และผู้ร่วมงานของเขาพบว่าเด็กอายุ 6 ขวบจนถึงเกรด 6 ซึ่งเป็นวัยที่ย่างเข้าสู่วัยรุ่น การชมโทรทัศน์ธรรมดาจะอยู่ระหว่าง 2 ถึง 2:30 ต่อวันสำหรับวันเสาร์และวันอาทิตย์ การชมจะเพิ่มขึ้นจากเดิมโดยเฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ธีรณง เกิดสุขนธ์. 2525: 1) นอกจากนี้ความสำคัญของสื่อโทรทัศน์ยังมีผลต่อทัศนคติของเด็กและบุคคลทั่วไปในเชิงสะสมระยะยาวจากงานวิจัยของทีมงานสภากัญญา ธีระวนิชมได้กล่าวถึงผลงานวิจัยไว้อย่างน่าสนใจว่า เด็กคนหนึ่ง ๆ สามารถเข้าถึงสื่อหลายชนิด แต่สื่อที่ชอบมากที่สุดคือโทรทัศน์ การที่เด็กจะชอบรายการใดหรือเนื้อหาประเภทใดนั้นขึ้นอยู่กับระดับชั้น วัย มากที่สุดรองลงมาคือเพศและสถานที่โรงเรียน ตัวแปรอิสระทั้งสามนี้ยังมีอิทธิพลต่อความนิยมในสื่อและนิสัยการรับสื่อของเด็กทำให้เด็กที่แตกต่างกัน เลือกรับสารที่ต่างชนิดกัน แต่อย่างไรก็ตามสารที่เด็กได้รับจะมีโอกาสส่งผลต่อทัศนคติที่เกิดขึ้นในระยะยาวสำหรับเด็กทั่วไปในเชิงสะสม (สภากัญญา ธีระวนิชม; นันทริกา คุ่มไพบโรจน์. 2528: 2)

สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 เป็นสถานีโทรทัศน์แห่งหนึ่ง ที่ได้รับความนิยมจากผู้ชมทั่วประเทศ ด้วยเครือข่ายที่สามารถเข้าถึงทุกพื้นที่ของประเทศไทยทำให้มีฐานผู้ชมอยู่เป็นจำนวนมากตลอดระยะเวลาที่เริ่มก่อตั้งมา มีผู้ผลิตรายการโทรทัศน์จำนวนมากนิยมใช้การสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์สากลมาเป็นส่วนหนึ่งในรายการ ปัจจุบันมีการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์สากลที่ออกอากาศทางสถานีหลากหลายรูปแบบสร้างความเพลิดเพลินให้กับผู้ชม เป็นการช่วยสื่อสารข้อมูลหรือเนื้อหา เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและกลมกลืนกับแนวคิดในการผลิตรายการในแต่ละประเภท

แต่ในขณะเดียวกันก็พบว่า การผลิตรายการโทรทัศน์ที่นำกระบวนการการสร้างสรรค์ด้วยผลงานนาฏศิลป์สากลโดยผู้ว่าจ้างและผู้สร้างงานในปัจจุบันยังมีข้อผิดพลาดและข้อบกพร่องอยู่หลายประการ เช่น การออกแบบท่าเต้นที่ไม่สัมพันธ์กันกับกระบวนการถ่ายทำโดยเฉพาะเทคนิคของมุกกล้อง หรือการออกแบบท่าเต้นโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมของรูปแบบรายการ

พทธี ศุภเศรษฐศิริ ได้กล่าวถึงนาฏศิลป์สากลในสังคมไทยไว้ว่า

“นาฏศิลป์สากลหรือที่มักจะเรียกกันว่าDanceในแวดวงศิลปการแสดงของไทยมีความเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้สนใจผู้เรียนมากกว่าสามทศวรรษ ทว่าก็เป็นรูปแบบงานศิลปะการแสดงที่วนเวียนอยู่ในวงแคบๆ ระหว่างผู้สนใจกลุ่มเล็กๆ เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรของประเทศ อย่างไรก็ตามปัจจุบันรูปแบบงานประเภทนี้ก็เริ่มมีบทบาทอย่างมากในวงการบันเทิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งวงการเพลงในขณะที่มีการแสดงผลงานด้วยตัวของนาฏศิลป์สากลล้วนๆ ปรากฏอยู่ไม่มากนัก การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาก็คาดว่าจะเปิดสอนจนถึงระดับปริญญาตรีอยู่ไม่เกินสามสถาบันอย่างไรก็ดีเราก็คงไม่สามารถจะปฏิเสธงานศิลปะการแสดงในกลุ่มนี้ได้ จากปรากฏการณ์ของผลงานนาฏศิลป์สากลหรืองานDance ที่เป็นอยู่ จะเป็นงานที่ยังต้องการเวลาในการปรับตัวตนและลักษณะเฉพาะผลงานก็มีอยู่สองระดับซึ่งแตกต่างกันคนละขั้วในด้านสุนทรียะกล่าวคือ กลุ่มที่เป็นงานศิลปะทั้งรูปแบบและความคิดสร้างสรรค์ กับกลุ่มที่เป็นงานประเภทครุพักลักจำประเภทการเต้นของพวกหางเครื่อง หรือ Dancer ประกอบเพลง ซึ่งเป็นงานที่ดูจะขาดความถูกต้องของ Line และลักษณะศิลปะการเคลื่อนไหวสิ่งที่เกิดขึ้น อาจสืบเนื่องมาจากความไม่สมดุลของความต้องการของตลาดหรือผู้บริโภค กับผู้สร้างงานศิลปะกลุ่มนี้ จึงได้เกิดบรรดาศิลปินตัวปลอมแอบอ้างเป็นผู้ประดิษฐ์ ท่าเต้นเกิดขึ้นจึงมองงานนาฏศิลป์สากล หรือ งาน Dance เป็นการเคลื่อนไหวแบบลูกผสมที่ขาดสัญญาที่กำหนดสายพันธุ์ไม่ได้เกิดขึ้น แม้ว่าเราจะทำใจให้ปล่อยวางแล้วมองปรากฏการณ์ด้วยสายตาของผู้บริโภคทั่วไป ก็คงยังทำใจให้ตอบรับได้ลำบาก คงต้องยอมรับว่าเรายังขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญผู้ที่เข้าใจในกระบวนการประดิษฐ์ท่าเต้นงานนาฏศิลป์สากล นอกจากนี้ในผลงานนาฏศิลป์เท่าที่ปรากฏก็ยังคงเป็นผลงานที่เป็นตามแบบตะวันตกอย่างเดิมๆ เสียเป็นส่วนใหญ่คงมีอยู่บ้างที่พยายามปรับความคิด และนำลักษณะของไทยเข้าสอดแทรกเพื่อให้เป็นผลงานนาฏศิลป์ร่วมสมัยอันมีลักษณะแบบไทยๆ อย่างไรก็ตามการเรียนการสอนก็มีทั้งบัลเลต์ แจ๊สด้านซ์ และนาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary Dance) หากแต่เมื่อพิจารณาความเป็นไปได้ และแนวโน้มที่ลักษณะการสร้างผลงานศิลปะการแสดงกลุ่มนี้ จะมีลมหายใจ และมีตัวตนอย่างมีค่าในสังคมประเทศไทยในศตวรรษหน้านี้ ก็คงจะต้องเป็นงานประดิษฐ์ท่าเต้นและการเคลื่อนไหวร่างกายที่ประสมประสานรูปแบบ ที่อาศัยพื้นฐานในเรื่อง Line ของร่างกายจากบัลเลต์ ลีลาจังหวะจากการเต้นที่ร่วมสมัย Jazz Hip Hop หรือแม้กระทั่งกระบวนการใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายตามวิธีของ Contemporary Dance สังคมผู้บริโภคคงต้องเรียกร้อง “ตัวจริง” ของผู้ประดิษฐ์ท่าเต้น และนักเต้นกันมากขึ้นผู้สร้างงานคงสร้างงานแบบสุกเอาเผากินแบบจ๊อบและชนแกะต่อไปไม่ได้ อีกทั้งน่าที่จะต้องระลึกถึงลักษณะรูปแบบงานที่ผสมผสานความเป็นไทยเข้าไว้กับลีลาการเคลื่อนไหวแบบสากล เพื่อจะได้เกิดผลงานอันมีลักษณะเฉพาะตัวมากยิ่งขึ้นเพราะเราคงไม่ต้องการเป็นเพียงผู้จดจำซ้ำปากฝรั่ง หรือเป็นเพียงหุ่นที่ไร้ซึ่งสมอง และกระบวนการคิดสร้างสรรค์ อย่างไรก็ตามงานศิลปะการแสดงกลุ่มนี้เป็นรูปแบบงานที่มีความใกล้ชิดกับคนในสังคม เป็นงานที่คนหนุ่มสาวสนใจจนอาจกล่าวได้ว่าเป็นงานศิลปะที่มีบทบาทมีอิทธิพลต่อเยาวชนของชาติ จึงเป็นเรื่องที่เราคงจะมองข้ามไปมิได้ เพราะถ้าเราเชื่อว่าศิลปะจะเป็นสิ่งที่พัฒนาการสนิยมของผู้เสพได้ ผลงานเต้นที่เกี่ยวข้องกับเพลงในสังคมไทยทุกวันนี้ ก็ย่อมจะมีผลต่อผู้เสพงานอันได้แก่เยาวชนของชาติด้วยเช่นกัน” (พทธี ศุภเศรษฐศิริ. 2544: 17-19)

ในขณะที่ดารีณี ชำนาญหมอได้เสนอความคิดต่อประเด็นนี้ถึงปัญหาในการออกแบบ ทำเต็มผลงานนาฏศิลป์สากลในสังคมไทยว่า “บางคนทำงานง่าย ๆ เอาท่ามาจากครูคนไหน เอาท่านี้ มาบวกกับท่านี้และเรียกตัวเองว่าเป็น Choreographer นี่คือปัญหา และยิ่งร้ายไปกว่านั้นคือยิ่ง ถ้าทำงานผ่านสื่อโทรทัศน์มันชัดเจนมาก และมีผลกับคนดูซึ่งเยอะมาก” (ดารีณี ชำนาญหมอ. 2544: 20)

ผุสชา โทณะวณิกได้แสดงทัศนะในฐานะที่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านสายการผลิตรายการโทรทัศน์ไว้อย่างน่าสนใจว่า “รายการโทรทัศน์เป็นสื่อสาธารณะที่แพร่ออกไปสู่ผู้ชมเป็นจำนวนมาก คณะอายุ อาชีพ เมื่อใดที่ทำงานรายการโทรทัศน์ ผู้ร่วมงานทุกคนต้องเข้าใจว่า งานทั้งหมดมีผลกระทบสูงสุดต่อสังคม เราต้องคิดหน้า คิดหลัง คิดว่าสื่อที่เราทำจะเกิดผลอะไรต่อไป ไม่ใช่เพียงแค่ทำงานของเราให้จบ ๆ ไป” (ผุสชา โทณะวณิก. 2550: สัมภาษณ์)

จากทัศนะของนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญข้างต้น เราจะเห็นได้ว่าการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์สากลได้เข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมากในศิลปะการแสดงรูปแบบต่างๆ ในสังคมไทยรวมถึงในรายการโทรทัศน์ ผู้สร้างสรรคงานจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการทำงานที่หลากหลาย จนสามารถควบคุมและดำเนินงานให้เป็นขั้นตอนเพื่อให้เกิดความเหมาะสมจนเกิดเป็นการแสดงที่มีคุณค่า

สื่อโทรทัศน์เป็นช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ผลงานนาฏศิลป์สากลสู่มวลชน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในวงกว้างมากขึ้นดังนั้นจากการสร้างงานทางด้านนาฏศิลป์สากลผ่านสื่อโทรทัศน์ พบว่ามีความใกล้ชิดกับคนในสังคมและมีอิทธิพลต่อค่านิยมของคนในสังคมมากเพราะกระบวนการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์สากลคืองานสร้างสรรค์ในส่วนหนึ่งของศิลปะการแสดงที่เรียกว่านาฏศิลป์ และนาฏศิลป์เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม สังคมจะเจริญต่อไปไม่ได้ถ้าเกิดว่าศิลปวัฒนธรรมเสื่อมลงหากผู้ผลิต ผู้สร้างงาน สร้างผลงานที่ดี ก็จะทำให้เกิดศิลปวัฒนธรรมที่ดีสังคมก็จะสืบทอดต่อไปได้อย่างมั่นคงและสร้างสุนทรีย์ที่แท้จริงแก่มวลชน

นอกจากนี้ในปัจจุบันพบว่ามีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจำนวนมากเปิดสอนในสาขาวิชานาฏศิลป์และผลิตบัณฑิตทางด้านสาขานาฏศิลป์สากลเพื่อรองรับตลาดและความต้องการของผู้บริโภคงานทางด้านศิลปะการแสดงออกสู่สังคมเป็นจำนวนมากเช่น สาขานาฏศิลป์สากล ภาควิชาดนตรีศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขานาฏศิลป์สากล ภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชาศิลปะการละคร คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขานาฏศิลป์สากลคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขานาฏยศาสตร์ ภาควิชานาฏยสังคีต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีมหาวิทยาลัยเอกชน และสถาบันต่างๆ ที่เปิดสอนสาขานาฏศิลป์สากลอีกเป็นจำนวนมาก ทำให้เห็นถึงความสำคัญ ความต้องการในสาขาวิชาชีพของบุคลากรในสาขานาฏศิลป์สากลมากขึ้น

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะวิเคราะห์วิจัยในประเด็นของการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์สากลที่นำเสนอในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ซึ่งมีรูปแบบและกระบวนการที่นำศึกษาและมีจำนวนรายการที่ใช้การสร้างงานทางนาฏศิลป์สากลเป็นจำนวนมากถึง 6 รายการต่อสัปดาห์และเป็นรายการที่มีระยะเวลาการออกอากาศมากกว่า 7 ปีขึ้นไปนอกจากนี้ยังอยู่ในช่วงเวลาที่ มีฐานผู้ชมเป็นจำนวนมากและยังไม่มีการศึกษาวิจัยอย่างจริงจังในประเทศไทยมาก่อนข้อมูล ส่วนมากจะเป็นการศึกษาจากตำราของต่างประเทศเป็นหลัก และเป็นการเลียนแบบการแสดงจาก วัฒนธรรมของต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ในการปฏิบัติงานจริงในบริบทของสังคมไทยย่อมมีข้อกำหนด และลักษณะที่แตกต่างกันไป ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาถึงกระบวนการคิดการสร้างสรรค์งานใน ผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ เพื่อหาข้อสรุปอันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ทางด้านศิลปะการแสดงสาขานาฏศิลป์สากลในประเทศไทยและวงการโทรทัศน์ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลงานทางนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กอง ทัพบกช่อง 7 ในประเด็นของสไตล์ กระบวนการในการสร้างงานนาฏศิลป์สากล องค์ประกอบในการ สร้างสรรค์ และทัศนะของนักออกแบบท่าเต้นและนักเต้น

ความสำคัญของการวิจัย

1. เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนนาฏศิลป์สากลในระดับอุดมศึกษา
2. เป็นประโยชน์ต่อบุคคลและหน่วยงานที่สร้างงานนาฏศิลป์สากล ออกสื่อโทรทัศน์

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ศึกษาแบบเจาะจงเฉพาะเทปบันทึกท่าเต้นจากรายการโทรทัศน์ที่มีการ ออกแบบท่าเต้น อย่างต่อเนื่องจำนวน 5 รายการทางสถานีโทรทัศน์ กองทัพบกช่อง 7 ที่มีระยะเวลาในการออกอากาศ ยาวนานต่อเนื่อง จากการบันทึกเทปทั้งหมดที่ออกอากาศตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2549 จนถึง วันที่ 1 มกราคม 2550

1.1 รายการจันทร์พินดาว	จำนวน 8 เทป
1.2 รายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า	จำนวน 25 เทป
1.3 รายการชุมทาง เสียงทอง	จำนวน 22 เทป
1.4 รายการวันวานยังหวานอยู่	จำนวน 8 เทป
1.5 รายการ 07 Show	จำนวน 25 เทป

เทพทั้งหมดเป็นจำนวนเทพที่มีการออกอากาศจริงในช่วงระยะเวลาที่เก็บข้อมูลและเป็นช่วงระยะเวลาที่ผังรายการของสถานีมีความคงที่เนื่องจากมีผู้สนับสนุนรายการหลักทำสัญญาสนับสนุนรายการอย่างต่อเนื่อง และเป็นรายการที่ออกอากาศในช่วงเวลาที่มีอัตราค่าโฆษณาสูงสุดหรือที่เรียกว่า ไพรม์ ไทม์ (Prime Time) และเป็นรายการที่ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องยาวนานเป็นกลุ่มรายการที่ใช้รูปแบบการสร้างงานทางนาฏศิลป์สากลในสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 เป็นประจำ

2. ศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

- 2.1 ศึกษาทัศนะของนักออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์
- 2.2 ศึกษาทัศนะของนักเต้นในรายการโทรทัศน์
- 2.3 ศึกษาทัศนะของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์
- 2.4 ศึกษาทัศนะของนักวิชาการเกี่ยวกับการสอนเต้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **สไตล์ (Style)** หมายถึง ลักษณะเฉพาะของการเคลื่อนไหว ในนาฏศิลป์สากลที่นำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางหลักในการออกแบบท่าเต้น เช่น บัลเลต์ (Ballet), แจ๊ส (Jazz dance) นาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary Dance), บัลเลต (Ballroom), ฮิปฮอป (Hip-Hop) และสไตล์การเต้นนาฏศิลป์สากลในสไตล์อื่นๆ มาร่วมวิเคราะห์กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์สากล

2. **การออกแบบท่าเต้น (Choreography)** หมายถึง การคิดการสร้างสรรค์ทางการเต้น ผ่านการตีความหมาย สื่อความหมาย ออกมาเป็นกระบวนการแสดงทางด้านการเคลื่อนไหวในสไตล์ต่างๆ จนเกิดเป็นการแสดงที่เป็นเรื่องราว

3. **องค์ประกอบ (Element)** หมายถึง ส่วนประกอบสำคัญทุกส่วนที่มีส่วนร่วมในการสร้างงานนาฏศิลป์สากลนั้นๆ เช่น เครื่องแต่งกาย เพลง วัสดุอุปกรณ์ประกอบการแสดง ฉาก การแต่งหน้า ทำผม เทคนิคแสง เทคนิคการถ่ายทำ มุมกล้อง เพื่อให้ผลงานนาฏศิลป์สากลนั้นมีความสมบูรณ์แบบมากที่สุด

4. **ทัศนะ (Point of View)** หมายถึง ความคิดเห็นและมุมมองในการสร้างสร้างงานนาฏศิลป์สากลในสไตล์ต่างๆ ในรายการโทรทัศน์ของนักออกแบบท่าเต้นและนักเต้นที่มีต่อผลงานนั้น

5. **ผู้ออกแบบท่าเต้น (Choreographer)** หมายถึง ผู้ออกแบบท่าทางการแสดงการเคลื่อนไหวในสไตล์ต่างๆ โดยการนำเสนอแนวคิดและจินตนาการการสร้างสร้างงานอย่างมีระบบทำหน้าที่คล้ายผู้กำกับการแสดงควบคุมดูแลการผลิตประสานสัมพันธ์กับทีมงานทุกฝ่ายเพื่อให้การแสดงสามารถออกแสดงได้ตามกำหนดและวัตถุประสงค์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง“การศึกษาวิเคราะห์ผลงานทางนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างผลงานนาฏศิลป์สากลในสังคมไทย
2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์
3. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบท่าเต้น
4. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ออกแบบท่าเต้น
5. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการการออกแบบท่าเต้น
6. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างผลงานนาฏศิลป์สากลในสังคมไทย

ถ้าจะกล่าวถึงกระแสนิยมในการสร้างผลงานทางนาฏศิลป์สากลในสังคมไทยว่าเกิดขึ้นในสมัยไหน ยังไม่มีหลักฐานใดๆ ใช้อ้างอิงได้แน่ชัดผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าโดยการวิจัยจากเอกสารและการสัมภาษณ์จากผู้รู้พบว่ามี ความเกี่ยวข้องที่สามารถสรุปได้ดังนี้คือ

หากจะพิจารณาย้อนไปในสังคมสมัยอดีตพอมีหลักฐานอ้างอิงจากพงศาวดารและจดหมายเหตุต่างๆ ว่าเรามีการติดต่อกับชาวตะวันตกตั้งแต่สมัยอยุธยา ที่เป็นจุดเริ่มต้นที่น่าจะนำมาพิจารณาว่าประเทศไทยรับเอาวัฒนธรรมและค่านิยมที่เป็นตะวันตกมาตั้งแต่ในสมัยนั้นหรือไม่ ในยุคสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ประเทศไทยอยู่ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. 2175 - พ.ศ. 2231 ครองราชย์ พ.ศ. 2199 - พ.ศ. 2231) พระมหากษัตริย์องค์ที่ 27 ในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย พระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่พระองค์หนึ่งในประวัติศาสตร์ไทย ทรงมีพระราชกรณียกิจที่สำคัญตลอดรัชกาลของพระองค์ ทั้งด้านการทหาร วรรณคดี และการทูต โดยเฉพาะการส่งคณะราชทูต นำโดยเจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน) ไปเชื่อมสัมพันธไมตรีกับฝรั่งเศส ในรัชสมัย14 แห่งราชวงศ์บุร์บงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยสมเด็จพระนารายณ์รุ่งเรืองขึ้นมาอีกครั้ง โดยมีการติดต่อกับทั้งด้านการค้าและการทูตกับประเทศต่างๆ เช่น จีน ญี่ปุ่น อิหร่าน อังกฤษ และฮอลันดา มีชาวต่างชาติเข้ามาในพระราชอาณาจักรเป็นจำนวนมากในจำนวนนี้รวมไปถึงเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ฝรั่งเศสที่รับราชการตำแหน่งสูงถึง สมุหนายกขณะเดียวกันยังโปรดฯ ให้แต่งคณะทูตไปเจริญสัมพันธไมตรีกับราชสำนักฝรั่งเศส ในรัชสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ถึง 4 ครั้งด้วยกัน (พระบาทสมเด็จพระนารายณ์มหาราช. 2550: ออนไลน์)

เหตุการณ์สำคัญที่จะนำมาพิจารณาถึงเรื่องการรับวัฒนธรรมกระแสนิยมในนาฏศิลป์สากลนั้นพิจารณาจากในปี พ.ศ.2204/ค.ศ.1661ที่ทางสำนักพระราชวังของประเทศฝรั่งเศสภายใต้การควบคุมของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ได้ทรงจัดตั้งโรงเรียนบัลเลต์แห่งแรกของโลกขึ้น โดยมีหลักสูตรกำหนดชื่อเฉพาะเป็นภาษาฝรั่งเศส และเป็นรัชสมัยเดียวกันกับที่สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงส่งราชทูตไปเจริญสัมพันธไมตรีกับพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 หลังจากการกลับมาของคณะทูตจากเมืองไทย พระองค์ยังทรงรับเอาวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ เช่น กล้องดูดาว และยุทโธปกรณ์บางประการ รวมทั้งยังมีการรับเทคโนโลยีการสร้างน้ำพุ จากชาวยุโรป และวางระบบท่อประปาภายในพระราชวังอีกด้วย (พระบาทสมเด็จพระนารายณ์มหาราช. 2550: ออนไลน์)

ในสมัยนั้นวัฒนธรรมทางด้านนาฏศิลป์ของเหล่าประเทศตะวันตกได้ปรากฏหลักฐานว่ามีการเต้นรำที่เรียกว่า ระบำเพื่อการสังสรรค์ (Social Dance) หรือการเต้นที่เรียกในสมัยปัจจุบันนี้ว่า บัลเลต (Ballroom) ที่มักจะจัดขึ้นในราชสำนักหรือหมู่ราชวงศ์ชนชั้นสูงเท่านั้น ส่วนในสังคมชนบทหรือชนชั้นกลางจะมีการเต้นรำที่เรียกว่า ระบำพื้นเมือง (Folk Dance) (Nancy Reynolds. 1979: 19)

ชาวต่างประเทศผู้ที่เขียนเกี่ยวกับกรุงศรีอยุธยา และสยามมากที่สุดนี้ก็คือ มองซิเออร์ เดอ ลาลูแบร์ ซึ่งเป็นราชทูตฝรั่งเศสของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ที่เข้ามาเจริญพระราชไมตรีกับสมเด็จพระนารายณ์มหาราชและได้บันทึกลักษณะของนาฏศิลป์ไทยในมุมมองของชาวต่างชาติที่มีระบำบัลเลต์เป็นของตนเองต่อลักษณะของนาฏศิลป์ไทยยุคนั้นเอาไว้ในรูปแบบของจดหมายเหตุดังนี้

“ระบำ (Rabam) นั้นเป็นการพ้อนรำร่วมกัน ทั้งชายและหญิงไม่มีบทบรรเลง ฟันมีแต่เชิงโอลิมปิกโลมกันเท่านั้น นักระบำชายหญิงเหล่านี้สวมเล็บปลอม ยาวมาก ทำด้วยทองเหลือง เขาร้องไปพลางและรำไปพลางและทำ (ทั้งสองรายการพร้อมๆ กันได้) โดยไม่เหน็ดเหนื่อยอะไรนัก เพราะวิธีการรำรำของเขา นั้นก็มีเพียงการวิ่งเป็นรูปวงกลมอย่างเดียวเท่านั้นมิได้โลดโผนโจนทะยาน มีแต่บิดตัวกับแขนมากหน่อยเท่านั้นเอง ไม่ต้องประคองกันแต่ประการใด...”(สุรพล วิรุฬกรักษ์. 2549: 291)

จากที่ เดอ ลาลูแบร์บันทึกไว้ข้างต้น ทำให้สามารถพิจารณาได้ว่ายังไม่มีมีการนำรูปแบบการสร้างงานแบบนาฏศิลป์สากลเข้ามาใช้ในสังคมไทยเพราะลาลูแบร์เปรียบเทียบกับระบำของไทยว่าสามารถทำได้โดยไม่เหน็ดเหนื่อยอะไรนัก ถ้าเทียบกับระบำของฝรั่งเศสอย่างบัลเลต์ที่เกิดขึ้นร่วมสมัยนั้นจะใช้เทคนิคที่แตกต่างกันอย่างมาก เช่นในหมวดของท่ากระโดด (Allegro) ที่เรียกว่าท่าเซอเต (saute) คือการกระโดดขึ้นสู่อากาศตามแนวดิ่ง พร้อมกับจัดขาและปลายเท้าเหยียดตรง (อภิธรรม กำแพงแก้ว. 2540: 84) เป็นท่าที่นักเต้นต้องใช้พลังอย่างมาก ส่วนที่ลาลูแบร์ได้บันทึกถึงคำกล่าวที่ว่า ไม่ต้องประคองกันแต่ประการใดนั้น คงหมายถึงการที่ลาลูแบร์เปรียบเทียบกับท่าคู่ (Pas de deux) ในรูปแบบบัลเลต์ที่นักเต้นชายจะต้องยกนักเต้นหญิงหรือประกอท่าทางกันเป็นท่าคู่ที่สวยงามในขณะที่นาฏศิลป์ไทยจะมีเพียงการโอบกอดแต่จะไม่มีการยกตัวนักแสดงหญิงขึ้นบนอากาศหรือเหนือศีรษะนักแสดงชาย (อภิธรรม กำแพงแก้ว. 2550: สัมภาษณ์)

จากนั้นก็ไม่มีปรากฏข้อมูลหรือเอกสารอ้างอิงใดๆ เกี่ยวกับรูปแบบของนาฏศิลป์สากลในสังคมไทยอีกเลยมาจนถึงในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนกลางในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ประเทศไทยได้เริ่มติดต่อกับประเทศตะวันตกอย่างเป็นทางการอีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่เกิดเหตุการณ์สงครามต่างๆ ทั่วโลกพอสมควรบ้าง ในยุคสมัยนี้เป็นที่ทราบกันดีถึงชื่อครูสอนภาษาอังกฤษที่ชื่อ แอนนา เลียว โนเวลล์ ในสถานภาพของพระอาจารย์ของสมเด็จพระเจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ (รัชกาลที่ 5) ซึ่งในขณะนั้นดำรงพระอิสริยยศเป็น สยามมกุฎราชกุมาร พบว่าคุณครูชาวอังกฤษผู้นี้ได้ถวายการสอน วิชาภาษาอังกฤษ การเมือง ประวัติศาสตร์และยังนำขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาวตะวันตกบางอย่างมาเผยแพร่ในพระบรมมหาราชวังอีกด้วย (พระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เล่ม 3. องค์การคำคุณศัพท์. 2506) จากเหตุการณ์นี้ได้มีผู้นำไปผูกเรื่องราวเป็นละครเพลง (Musical) เรื่องแอนนาและพระเจ้ากรุงสยาม (The King And I) และนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์การ์ตูนโดย วอลท์ ดิสนีย์ และภาพยนตร์เรื่อง แอนนา แอนด์ เดอะคิงส์ (Anna And The King) ปรากฏจากที่มีการเดินรำโดยใช้รูปแบบนาฏศิลป์สากลมากมายแต่ก็เป็นเพียงจินตนาการของผู้สร้างสรรค์งานเพราะไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่ชัดเกี่ยวกับการสร้างงานนาฏศิลป์สากลในพระบรมมหาราชวังยุคนั้น และเมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์เป็นรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ในรัชสมัยของพระองค์ได้เปิดรับกระแสวัฒนธรรมตะวันตกและความเจริญทางวิทยาการเข้าสู่ประเทศไทยจากวิสัยทัศน์ที่ทรงได้รับการศึกษาและต้องการพัฒนาประเทศให้เจริญทัดเทียมกับประเทศตะวันตกสิ่งที่เห็นได้เด่นชัดที่สุดก็คือการแต่งกายอย่างชาวตะวันตกที่ปรากฏเป็นหลักฐานจากภาพถ่ายอย่างชาวตะวันตก ในโอกาสสำคัญต่างๆ อย่างต่อเนื่อง (เอนก นาวิกมูล. 2547: 110-111)

ในปีพ.ศ.2453/ค.ศ.1910 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระองค์เมื่อทรงพระเยาว์นั้น สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธได้รับการถวายพระอักษรจากครู ที่บรมพระชนกนาถทรงเลือกให้ โดยในด้านภาษาอังกฤษนั้น ทรงมีนายโรเบิร์ต มอแรนต์ (Robert Morant) เป็นครูสอนภาษาอังกฤษแล้วจึงได้เสด็จเข้าศึกษาในโรงเรียนราชกุมารในเขตพระบรมมหาราชวัง เมื่อทรงมีพระชนมายุ 10 พรรษา ต่อจากนั้นได้ทรงศึกษาต่อในทวีปยุโรปเมื่อ พ.ศ. 2436 ตั้งแต่พระชนมายุ 14 พรรษาเพราะสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงทรงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษายังต่างประเทศ ทรงส่งพระราชโอรสไปทรงศึกษาต่อ เพื่อมีพระราชประสงค์ให้กลับมาเป็นกำลังสำคัญในการบริหารราชการแผ่นดิน ให้รู้เรื่องรู้หนาทั้ดเทียมอารยประเทศสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธทรงศึกษาในต่างประเทศนาน 9 ปีทรงเป็นกษัตริย์ศิลปิน ทรงใส่พระทัยในการละคร การประพันธ์วรรณศิลป์วรรณกรรมทั้งปวงทรงพระราชนิพนธ์ (วิกิพีเดีย สารานุกรม. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. 2548: ออนไลน์) บทร้อยแก้วและร้อยกรองไว้นับพันเรื่อง ทรงเป็นนักอักษรศาสตร์ที่ปราดเปรื่อง จนได้รับการขนานพระนามว่า "สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า"

ในสมัยรัชกาลที่ 6 ทุกๆ ปีในงานเฉลิมพระชนมพรรษาก็มักจะจัดให้มีการเดินรำกั้นในพระบรมมหาราชวัง โดยมีองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นประธาน ซึ่งบรรดาทูตานุทูตทั้งหลายต้องเข้าเฝ้าส่วนแขกที่เชิญนั้นต้องได้รับบัตรเชิญจึงจะเข้าไปในงานได้ (อภิชัย. 2550: ออนไลน์)

ในปีพ.ศ.2470/ค.ศ.1927 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นช่วงสำคัญวาทะหนึ่งแห่งการเปลี่ยนแปลงหลายสิ่งในประเทศไทย สังคมไทยเปิดรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาอย่างเต็มที่จนเกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า“ปฏิวัติสังคม” มีสถานบันเทิงที่บุคคลชั้นสูงในสังคมและคณะทูตไปร่วมสังสรรค์กันเรียกว่าคลับ (Club) หรือ “สโมสร”รับอิทธิพลการเดินรำของตะวันตกเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการสังสรรค์มีการจัดการแสดงอย่างงานราตรีสโมสรต่างๆ ในสมัยนั้นยังไม่มีนักแสดง นักเต้น ที่รับแสดงการเต้นอย่างมืออาชีพ

ในพุทธศักราช 2475 หม่อมเจ้าวรรณไวทยากรวรรณ กับนายหยิบ ณ นคร ได้ปรึกษากันและจัดตั้งสมาคมที่เกี่ยวกับการเดินรำขึ้น ชื่อ “สมาคมสมัครเล่นเต้นรำ” โดยมีหม่อมเจ้าไวทยากรวรรณเป็นประธาน นายหยิบ ณ นคร เป็นเลขาธิการสมาคม และมีคณะกรรมการอีกหลายท่าน เช่น หลวงเฉลิม สุนทรกาญจน์ นายแพทย์เดิม บุณนาค พระยาปิตกมลสาร พระยาวิชิตหลวงสุขุมน้อยประดิษฐ์ หลวงชาติตระการโกศล สถานที่ตั้งสมาคมนี้ไม่แน่นอนคือวนเวียนไปตามบ้านสมาชิกแล้วแต่สะดวก การตั้งเป็นสมาคมครั้งนี้ไม่ได้จดทะเบียนให้เป็นที่ถูกต้องแต่อย่างใด สมาชิกส่วนมากเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งได้พาบุตรหรือบุตรเข้าฝึกหัดด้วย ทำให้สมาชิกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มักจัดให้มีการเดินรำขึ้นบ่อยๆ ที่สมาคมคณะราษฎร วังสราญรมย์ และได้จัดแข่งขันการเดินรำขึ้นครั้งแรกที่วังสราญรมย์นี้ ผู้ชนะเลิศเป็นแชมป์เป็นคือ พลเรือตรีเจียบ แสงชูโต และคุณประนอม สุขุม ได้ (ประวัติดิลลิต. 2550: ออนไลน์)

ละครเพลงจึงเป็นที่นิยมและได้รับการแพร่หลายเป็นอย่างมากในรัชกาลที่ 7 มีคณะละครเพลงและโรงละครเพลงเป็นจำนวนมาก แม้ว่าละครเพลงจะยังเป็นที่นิยมแต่ก็โดนคู่แข่งคือภาพยนตร์ไทยเบียดเบียนจนต้องแสดงลับภาพยนตร์ หรือแสดงในโรงชั้นสอง มีการร้องเพลงลับบนเวทีต่อเนื่องไปจนถึงในช่วงที่ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปีพ.ศ.2475/1932 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสละราชสมบัติเมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ.2477/1934 รัฐสภาในระบอบประชาธิปไตยได้พร้อมใจกันกราบบังคมทูลอัญเชิญพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอานันทมหิดล (พระนามเดิม) เสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติเป็นรัชกาลที่ 8 แต่เนื่องจากทรงพระเยาว์ มีพระชนมายุเพียง 9 พรรษา จึงมีการแต่งตั้งคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประเทศไทยต้องตกอยู่ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 และมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมและทางสังคมเป็นอย่างมากเมื่อเข้าสู่ยุคของจอมพล ป. พิบูลสงครามได้มีการจัดระเบียบสังคมใหม่อย่างเคร่งครัด ด้วยนโยบายสร้างชาติซึ่งเป็นการพัฒนา 5 ด้านคือ การพัฒนาด้านจิตใจ การพัฒนาจารีตและประเพณี การพัฒนาศิลปะ การพัฒนาภาษาเขียน การพัฒนาสตรี จอมพล ป. พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรีต่อเนื่องกันมาตั้งแต่พ.ศ.2481/ค.ศ.1938 และมีความพยายามที่จะดำเนินการปฏิวัติวัฒนธรรม จึงได้ตั้งสภาวัฒนธรรมขึ้นในปี พ.ศ.2484 เพื่อเป็นตัวจักรสำคัญให้การปฏิวัติวัฒนธรรมมีกิจกรรมที่

ชัดเจน สำคัญของกิจกรรมที่มีผลต่อวงการนาฏศิลป์ คือ กรรมการสภาวัฒนธรรม ได้ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดวัฒนธรรมทางศิลปกรรม พุทธศักราช 2485/1942 มีใจความเกี่ยวกับการมหรสพ โดยจัดแบ่งละครเป็น 3 ประเภทตามแนวตะวันตก คือ 1. อุปรากร (Opera) 2. นาฏกรรม (Drama) และ 3. นาฏดนตรี (Musical) แต่ละประเภทมีรายละเอียดดังนี้

“1. การแสดงละคร แบบอุปรากรซึ่งถือดนตรีเป็นสำคัญกว่าบทเจรจาแบ่งเป็น 5 ชนิดมี ก. มหาอุปรากร (แกรนด์โอเปร่า) ซึ่งเป็นเรื่องเล่าโลกาซึ่ง ข. นาทกัมดนตรี (มิวสิกัลดราม่า) ค. จุลอุปรากร (โอเปอเรตต้า) ง. สุขอุปรากร (คอมมิก โอเปร่า) จ. หัสอุปรากรเป็นโอเปร่าบูฟ 2. การแสดงละครแบบ นาทกัม (ดราม่า) คือ ถือคำพูดเป็นสำคัญไม่มีดนตรีขับร้อง แบ่งออกเป็น 5 ชนิดมี ก. ทุกขนาทกัม (แทรจิดี) เป็นเรื่องที่มีโครงเรื่องและสำนวนความสูง ข. นาทบท (ดราม่า) ชนิดนี้เป็นบทละครคร่ำครวญ ซึ่งนำแสดงการชกกันแห่งเจตน์จำนงของมนุษย์ ค. เวคานาทกัม (เมโลดราม่า) ง. สุขนาทกัม (คอมมิดี) เป็นละครชนิดเบาแสดงสนุก บางทีก็มีมีฝักปากคม จ. หัสนาทกัม (ฟาร์ซ) เป็นละครชนิดเรีงมยวิจิตร 3. ละครชนิดนาฏดนตรี (มิวซิกัล) เป็นละครชนิดเฉลี่ยความสำคัญเท่าๆ กัน ระหว่างดนตรีและโครงเรื่อง และบทเจรจาแบ่งเป็น 4 ชนิด คือ ก. สุขนาฏดนตรี (มิวสิกัลคอมมิดี) มีการพ้องรำคู่กับการขับร้อง ข. ทสนาการ (รีวิว) ค. วิจิตรทัศน (เบนโตไมม์) ชนิดนี้ไม่มีบทเจรจา แสดงความวิจิตรงดงามและจบลงด้วยฉากเนรมิตร ง. วิพิรทัศน (วาไรเอตตี) เป็นการแสดงสิ่งละอันพันละน้อย การแสดงทั้งสิ้นจะต้องอยู่ใน 14 ประเภทนั้น ถ้ามีเข้าในประเภทใดแล้วจะต้องเลิกไป. (สุรพล วิรุฬห์รักษ์. 2549: 18)

จากพระราชกฤษฎีกากำหนดวัฒนธรรมทางศิลปกรรมนี้จะเห็นถึงข้อสังเกตบางประการในการยอมรับการสร้างผลงานนาฏศิลป์สากลอยู่มากมีการจัดหมวดหมู่การแสดงละครและนาฏศิลป์ตามแบบอย่างตะวันตก โดยใช้ประเภทของการการแสดงเป็นตัวกำหนด โดยไม่มีข้อห้ามในการแสดงตามแบบอย่างตะวันตกแต่จะต้องผ่านความเห็นชอบและกำกับดูแลโดยกรมศิลปากร เพื่อความเจริญของศิลปกรรมของชาติ พระราชกฤษฎีกานี้ถูกยกเลิก เมื่อจอมพล ป. พิบูลสงคราม ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในปี พ.ศ.2487/ค.ศ.1944

นาฏศิลป์สากลในสมัยรัชกาลที่ 9

จากการที่นาฏศิลป์สากลยุคใหม่ถือกำเนิดขึ้นมาในรัชกาลที่ 9 เหตุการณ์สำคัญที่ทำให้การสร้างผลงานนาฏศิลป์สากลแพร่หลายและได้รับความนิยมมากขึ้นคือเรื่องของการอัญเชิญเพลงพระราชนิพนธ์มาทำเป็นระบำได้แก่ ระบำสายฝน แสงเดือน เกาะในฝัน ความฝันอันสูงสุด สำหรับเพลงพระราชนิพนธ์ความฝันอันสูงสุดนี้ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี แสดงพร้อมด้วยเหล่าทหาร เพื่อพระราชทานแก่ลูกเสือชาวบ้าน ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ พ.ศ.2515/ค.ศ.1981 นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดให้คุณหญิง เจเนเวียฟ เลสบันยอล เดมอนจัดแสดงบัลเลต์ เรื่องมโนห์ราขึ้น คุณหญิงเดมอน เป็นศิลปินนักเต้นบัลเลต์ชาวฝรั่งเศสอเมริกันติดตามสามีคือ ฟิลิปส์ เดมอน

ซึ่งมาทำงานสถานทูตอเมริกาในประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ.2497 คุณหญิงได้มีโอกาสถวายการสอน บัลเลต์แก่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ณ โรงเรียนจิตรลดา (สุรพล วิรุฬห์รักษ์. 2549: 59) โดยบัลเลต์ มโนห์ราเปิดการแสดง ณ เวทีลีลาศสวนอัมพรหลังเดิม พระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ 5-7 มกราคม พ.ศ. 2505/ค.ศ.1962 เนื่องในงานการชาด โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้จัดเป็นการแสดงบัลเลต์ใน พระบรมราชูปถัมภ์ ดนตรีที่ใช้ในการแสดงนั้นเป็นบทเพลงพระราชานิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวฯภูมิพลอดุลยเดช โดยทรงแยกและเรียบเรียงเสียงประสานด้วยพระองค์เอง ประกอบด้วย 5 เพลงคือ เริงวณารมย์ (Nature Waltz), พรานไพร (The Hunter), ภิรมย์รัก (A Love Story), อาทิตยอัสดง (Blue Day) (สุรพล วิรุฬห์รักษ์. 2549: 59)

การแสดงบัลเลต์เรื่อง มโนห์รา เป็นจุดเริ่มต้นของการแสดงบัลเลต์เต็มเรื่องโดยใช้ วรรณคดีไทยและมีท่ารำไทยประกอบ จึงเป็นการแสดงที่มีลักษณะพิเศษ และถือเป็นโอกาสที่ทำให้ ประชาชนคนไทยได้รู้จักเนื่องจากการถ่ายทอดทางสื่อมวลชนจึงเป็นที่สนใจของประชาชนทั่วไป และเมื่อมีพระมหากษัตริย์ให้การสนับสนุน จึงทำให้การเต้นบัลเลต์ซึ่งเป็นหนึ่งในรูปแบบการสร้าง ผลงานนาฏศิลป์สากลที่สำคัญประเภทหนึ่งได้รับการยอมรับและพัฒนาไปสู่การเปิดรับวัฒนธรรม ตะวันตก (สุพรรณิ บุญเพ็ง. 2541: 28) หลังจากนั้นในปีพ.ศ.2509/ค.ศ.1966 วิทยาลัยนาฏศิลป์หรือ ชื่อเดิมคือโรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ กองศิลปวิทยาการ กรมศิลปากรในปีพ.ศ.2477/ค.ศ.1934 ได้ เปิดการสอนนาฏศิลป์สากลเน้นการเต้นบัลเลต์คลาสสิกเป็นหลักนอกจากนี้ยังมีโรงเรียนบัลเลต์ เกิดขึ้นมากมายเช่นโรงเรียนบัลเลต์ของคุณหญิงเจเนเวียม เลสบันยอล เดมอน,โรงเรียนบัลเลต์ วราภรณ์ กาญจนา,โรงเรียนบัลเลต์พรพิมล,โรงเรียนอารีย์นาฏศิลป์,โรงเรียนนาฏลีลาจารย์, โรงเรียนบางกอกแดนซ์,โรงเรียนบัลเลต์ม.ล.ปรียพรรณ วิศิษฐ์กุล ฯลฯ โรงเรียนเหล่านี้ฝึกบัลเลต์ ให้แก่เด็กและเยาวชนตามหลักสูตรรอยัลคาเดมีประเทศอังกฤษนอกจากนี้ยังมีการเรียนการสอน นาฏศิลป์สากลประเภทต่างๆ เช่น แจ๊สด้านซ์,บอลรูมแดนซ์ผลิตนักเต้นที่มีคุณภาพรองรับกระแสนิยมในการสร้างผลงานนาฏศิลป์สากลสู่สังคมไทย (สุรพล วิรุฬห์รักษ์. 2549: 91)

2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์

โทรทัศน์จัดเป็นสื่อสมัยใหม่ที่มาทดแทนการชมการแสดงสดตามโรงละคร ทำให้การ เผยแพร่และการสร้างผลงานนาฏศิลป์สากลสามารถเผยแพร่ไปสู่ประชาชนถึงเครื่องรับที่บ้าน โทรทัศน์ในประเทศไทยเริ่มมีการทดลองการออกอากาศ โดยการสาธิตให้คณะรัฐบาลของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ชมเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ.2495/ค.ศ.1952 โดย บริษัท ไทยโทรทัศน์ จำกัด เริ่ม ออกอากาศในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2498/ค.ศ.1955 จากนั้นโทรทัศน์ในประเทศไทยก็เจริญรุ่งเรือง มาโดยตลอดมีการเพิ่มจำนวนสถานีและเครือข่ายตลอดจนระบบต่างๆ มากมายอย่างที่ปรากฏอยู่ใน ปัจจุบัน ในช่วงที่โทรทัศน์เริ่มมีขึ้นนั้นเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่ละครเวทีลดปริมาณลง เนื่องจากผู้ชม ให้ความสนใจกับภาพยนตร์มากกว่า ผู้แสดงละครเองก็ไปแสดงภาพยนตร์เพราะสะดวกกว่ารายได้ ดีกว่า (สุรพล วิรุฬห์รักษ์. 2549: 233) นาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ช่วงแรกมักเป็นการแสดงที่

สอดแทรกไปกับนาฏศิลป์ไทยในสถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม โดยทางสถานีโทรทัศน์ได้สร้างนักแสดงขึ้นโดยพัฒนาจากผู้ประกาศรายการ ข่าวและเจ้าหน้าที่อื่นๆให้มีความสามารถในการพออนรำและการละครเป็นอย่างดีโดยเริ่มจัดตั้งเป็นโรงเรียนศิษย์นาฏศิลป์ไทยทีวี ช่อง 4 เริ่มขึ้นประมาณ 6 เดือนหลังเปิดทำการออกอากาศโดยมีสัมพันธุ์ พันธุ์มณี ที่จบจากวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพเป็นผู้ทำการสอนออกอากาศทุกวันเสาร์และอาทิตย์ต่อมาจึงมีลูกศิษย์เพิ่มนับร้อยคน นอกจากสอนรำไทยแล้วยังมีส่วนสำคัญในการฝึกสอนการแสดงสมัยใหม่ให้แก่ผู้แสดงของสถานี (สุรพล วิรุฬห์รักษ์. 2549: 233) ศิษย์คนสำคัญคนหนึ่งของสัมพันธุ์ พันธุ์มณีคือสุดา ชื่นบานซึ่งภายหลังมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้ดำเนินรายการมิวสิกสแควร์ (Music Square) ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ในปี พ.ศ. 2512/ค.ศ.1969 ร่วมกับมีศักดิ์ นาครัตน์โดยได้รับอิทธิพลในการทำรายการมาจากรายการไอซ์และทีนาโชว์ (Ice and Tina Show) จากประเทศสหรัฐอเมริการูปแบบของรายการจะมีการร้องเพลงและมีนักเต้นประกอบการแสดงดนตรีชื่อคณะ “เดอะ บีอีซี แดนเซอร์” (The BEC.Dancers) โดยมี เสรี ลืออำรุงเป็นผู้ฝึกสอนและออกแบบท่าเต้นและการแสดงนักเต้นในสมัยนั้นปัจจุบันเป็นผู้อยู่เบื้องหลังวงการบันเทิงหลายท่านอาทิเช่นวรยุทธ มิลินทจินดา เป็นนักแสดงและผู้จัดละครทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3,ทองหล่อ จิมเจริญ ช่างแต่งหน้า,มารุต สาโรทาทผู้กำกับ, นราพงษ์ จรัสศรีผู้ออกแบบท่าเต้นและนักวิชาการทางด้านการสอนเต้นคณะศิลปกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นต้น (สุดา ชื่นบาน. 2549: สัมภาษณ์) จากกระแสนิยมของรายการมิวสิกสแควร์นี้ส่งผลให้การจัดการแสดงในรายการโทรทัศน์ต่างๆ เริ่มนิยมนำการแสดงนาฏศิลป์สากลมาเผยแพร่และสร้างความบันเทิงให้กับผู้ชมรายการมิวสิกสแควร์ถือเป็นรายการแรกที่มีนักเต้นประจำรายการ ส่วนรายการอื่นๆ ทางสถานีโทรทัศน์ช่องอื่น นิยมนำผลงานนาฏศิลป์สากลที่ประดิษฐ์ขึ้นแล้วนำมาถ่ายทอดเผยแพร่สู่ผู้ชมเป็นการว่าจ้างมาแสดงเป็นครั้งคราว คณะนาฏศิลป์ที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในขณะนั้นคือคณะอินทราดารา ที่พัฒนารูปแบบการเต้นมาจากระบាំฮาวาย ส่วนรายการสดที่มีนักเต้นประจำรายการแรกคือรายการรวมดาวสาวสยามของวิญญู จันท์เจ้าทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ยุคแรกรูปแบบของรายการจะแบ่งเป็นสามช่วงคือ ช่วงเพลงส่วนมากจะเป็นเพลงลูกทุ่งมีนักร้องและนักเต้นประกอบ ตลก แล้วก็ทอล์กโชว์สั้นๆ แต่ปัญหาการจัดรายการในสมัยนั้นก็คือ ไม่มีการอัดเทปเอาไว้ล่วงหน้า ทุกอย่างจะต้องแสดงกันสดๆ ถ้าฝนตกน้ำท่วมพิธีกรคนไหนมาไม่ทันคนที่อยู่ก็จะต้องแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้ากันตรงนั้นเลย (วิญญู จันท์เจ้า. 2549: สัมภาษณ์) นาฏศิลป์ประกอบรายการเพลงและประกอบรายการป๊อปปูล่าอื่นๆ การร้องเพลงโดยเฉพาะเพลงลูกทุ่งมักมีหางเครื่องหรือผู้แสดงประกอบเพลง โดยการเคลื่อนไหวท่าทางๆ พร้อมกันบนเวที มีเสื้อผ้าสวยงาม ทำให้การร้องเพลงบนเวทีดูน่าสนใจมากขึ้น ตั้งแต่ประมาณปีพ.ศ.2529/ค.ศ.1986 เป็นต้นมา มีการจัดรายการเพลงที่เรียกกันว่า มิวสิกวิดีโอมากจนจำแนกเป็นรายการสำคัญประเภทหนึ่งของโทรทัศน์ ซึ่งมีเพลงทุกประเภท เหตุผลสำคัญก็ถือการทำมิวสิกวิดีโอเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจำหน่ายเทป คุณสมบัติสำคัญประการหนึ่งของนักร้องในปัจจุบันคือต้องเต้นได้ ต้องมีหางเครื่องหรือปัจจุบันนิยมเรียกทับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า แดนเซอร์ (Dancer) นักร้องชายมักมี แดนเซอร์เป็นหญิง นักร้องหญิงมักมีแดนเซอร์เป็นชายเพื่อให้ดูเด่น รูปแบบของนาฏศิลป์ประกอบเพลงมีทั้งที่เป็นไทยแท้ ไทยประยุกต์และสากล แล้วแต่กรณี ทำให้เกิดอาชีพผู้ออกแบบท่าเต้น (Choreographer)

เป็นอาชีพเฉพาะ มีความต้องการนักเต้นในตลาดมากขึ้น นักเต้นส่วนมากเรียนจบจากสถาบันสอนนาฏศิลป์โดยตรง นับว่านาฏศิลป์ประกอบเพลงทางโทรทัศน์มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนงานนาฏศิลป์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ (สุรพล วิรุฬห์รักษ์. 2549: 238)

3. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบท่าเต้น

หนังสือพจนานุกรมแห่งมหาวิทยาลัย อ็อกซ์ฟอร์ด (The Oxford University Dictionary (2000) ได้ให้คำจำกัดความหมายของคำว่า “Choreography” ไว้ว่า

Choreograph หมายถึง การออกแบบจังหวะลีลาท่าเต้นรำ

Choreography หมายถึง การคิดท่าและลีลาในการเต้นรำ

อภิธรรม กำแพงแก้ว ให้นิยามความหมายเกี่ยวกับการออกแบบท่าเต้นว่า “งานออกแบบท่าเต้นคือการสร้างท่าเต้นขึ้นมาใหม่ หรือนำท่าเต้นที่เป็นแบบมาตรฐานที่มีอยู่มาจัดวางเรียงลำดับเพื่อก่อให้เกิดแนวความคิด จินตนาการความรู้สึกละดับผู้ชมตามความต้องการของนักออกแบบได้อย่างลงตัวกับงานแสดงโดยรวม” (อภิธรรม กำแพงแก้ว. 2544: 21)

พีรพงศ์ เสนไสย ได้ให้ความหมายของคำว่า Choreograph คือ “การจัดระเบียบทางร่างกายให้เกิดเป็นระบำ โดยกระบวนการเรียงร้อยท่าทางอย่างเป็นระบบ โดยมีเจตนารมณ์ และวัตถุประสงค์ชัดเจน” (พีรพงศ์ เสนไสย. 2546: 34)

สุรพล วิรุฬห์รักษ์ ได้ให้นิยามเกี่ยวกับ การออกแบบท่าเต้นไว้ว่า หมายถึง “การคิด การออกแบบ และการสร้างสรรค์ แนวคิด รูปแบบ กลวิธีของนาฏศิลป์ชุดหนึ่ง ที่แสดงโดยผู้แสดงเดี่ยวหรือหลายคนทั้งนี้รวมถึงการปรับปรุงผลงานในอดีตการออกแบบท่าเต้น จึงเป็นการทำงานที่ควบคุมปรัชญา เนื้อหา ความหมาย ท่ารำ ท่าเต้น การแปรแถว การตั้งซุ่ม การแสดงเดี่ยว การแสดงหมู่ การกำหนดดนตรี เพลง เครื่องแต่งกาย ฉากและส่วนประกอบอื่นๆ ที่สำคัญในการทำในนาฏศิลป์ชุดหนึ่งสมบูรณ์” (สุรพล วิรุฬห์รักษ์. 2546: 225)

เต็มเดือน เกษะโกมล ได้ให้ความหมายของการออกแบบท่าเต้นไว้ว่า หมายถึง “การคิดลีลา การเคลื่อนไหว ท่าที่ให้เข้ากับท่วงทำนอง หรือ สื่อความหมายด้วยลีลา จะประกอบด้วยดนตรีหรือไม่ก็ตาม ให้ผู้ดูเข้าใจได้ น่าสนใจ และมีเนื้อหาเข้ากับเนื้อเรื่องสร้างสรรค์และให้ความรู้แก่ผู้ชม (เต็มเดือน เกษะโกมล. 2550: สัมภาษณ์)

การออกแบบท่าเต้น (Choreography) จึงมีความหมายโดยรวมว่า กระบวนการในการคิดสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ โดยการนำท่าทางการเคลื่อนไหว หรือรูปแบบการเคลื่อนไหวที่มีแบบแผนและรูปแบบการเคลื่อนไหวอย่างอิสระ นำมาคิดสร้างสรรค์ ออกแบบด้วยจินตนาการ จังหวะเพลงและองค์ประกอบอื่นควบคุมกำหนดเป็นแนวทางในการสร้างงานจนเกิดเป็นผลงานที่สามารถนำมาถ่ายทอดให้กับนักเต้น สื่อสารออกมา เป็นผลงานทางรูปธรรมให้ผู้ชมได้เกิดทางเลือกในการเปิดรับสุนทรียภาพที่หลากหลาย

4. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ออกแบบท่าเต้น

ความหมายของผู้ออกแบบท่าเต้น

จากการค้นคว้าเอกสารข้อมูล และการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ทั้งนักวิชาการและผู้รู้ในด้านนาฏศิลป์สากล ผู้วิจัยได้ข้อสรุปที่เกี่ยวกับลักษณะเด่นของผู้ออกแบบท่าเต้น ดังนี้

ไมค์ ฮัลสัน และคณะ (Mike Halson; et al. 1990: 22) ได้ให้จำกัดความของผู้ออกแบบท่าเต้นว่า “ผู้ออกแบบท่าเต้นคือ ผู้ที่เคยเป็นนักเต้นมาก่อนและตัดสินใจที่จะพัฒนาตนเองไปสู่การสร้างสรรค์งาน เขาหรือเธอเหล่านั้นจะต้องเป็นผู้ที่ทุ่มเทและใส่ใจกับการสร้างสรรค์งานในทุกฉาก และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแสดงทั้งหมดเช่น การดูแลเรื่องเครื่องแต่งกาย หรือการเลือกฉากเด่นที่จะนำมาแสดงในการแสดงที่เป็นเรื่องราวอย่างบัลเล่ต์”

ดารีณี ชานาญหอม (2545: 59) ได้ให้ความหมายของผู้ออกแบบท่าเต้นว่า “คือผู้มองถึงส่วนประกอบการแสดงให้ครอบคลุมด้วย อาทิ ฉาก แสง เสียง ดนตรีและเครื่องแต่งกายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้งานสำเร็จบรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งถือเป็นศิลปะแขนงหนึ่ง ที่ต้องใช้ความสามารถและประสบการณ์มาปรับใช้ต่อการแสดงเพื่อให้เกิดงานอันเป็นที่พึงใจต่อผู้ชม ผู้ออกแบบและผู้ควบคุมทั้งหมดนี้สามารถเรียกได้ว่าเป็นผู้ควบคุม การแสดงหรือ ผู้กำกับลีลาซึ่งในภาษาอังกฤษเรียกว่าChoreographer”

พีรพงศ์ เสนุไสย (2546:35) ได้ให้คำจำกัดความของ ผู้ออกแบบท่าเต้น (Choreographer) “คือนักคิด นักออกแบบท่าทางหรือผู้ประดิษฐ์ท่าทางการเต้นรำหรือนักนาฏยประดิษฐ์ซึ่งเป็นผู้สร้างสรรค์ ดำเนินการถ่ายทอดศิลปะการแสดงของตนให้คนชมทั้งหลายเข้าใจในผลงาน และนักนาฏยประดิษฐ์ถือว่าเป็นอัจฉริยะบุคคลคนหนึ่งเพราะเป็นผู้ที่อุดมด้วยความสามารถหลากหลายด้าน อาทิ การเขียนบท แต่งกลอน รู้จักเครื่องดนตรี ทำนองเพลง รวมถึงองค์ประกอบศิลปะอื่นๆ และต้องเข้าใจสรีระของมนุษย์อย่างลึกซึ้ง รู้จักสังเกตการณ์พฤติกรรมการแสดงออกตลอดจนอารมณ์ความรู้สึกของคนอย่างละเอียดอ่อน เพื่อจะได้นำสิ่งที่กล่าวมาแล้วข้างต้นมาประกอบเป็นท่าทางท่าเต้นรำนอกจากนั้น ผู้ออกแบบท่าเต้นจะต้องเป็นผู้มีอุดมการณ์ มีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าคิด กล้าทำกับการสร้างสรรค์งานของตนเองมองโลกในแง่ดี และพร้อมเสมอที่จะยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเปิดใจให้กว้างเพื่อน้อมรับคำวิจารณ์หมั่นศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการเต้นหรือนาฏยศิลป์ทุกรูปแบบที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานของตนเรียนรู้ถึงข้อผิดพลาดทั้งตนเองและเคารพในข้อผิดพลาดของผู้อื่นอันจะเป็นแนวทางหรือประโยชน์แก่ตนเองในอนาคต”

เต็มเดือน เกษะโกมล (2549: สัมภาษณ์) ได้ให้ความหมายของผู้ออกแบบท่าเต้นไว้ว่า “ผู้ออกแบบ ท่าเต้นควรรอบรู้ถึงงานที่ทำซึ่งสามารถออกมาในรูปแบบต่างๆ ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของเรื่อง เพราะฉะนั้นจะต้องสนิทสนมในการเต้นได้ในหลายรูปแบบเพื่อนำมาประกอบและดัดแปลงให้เข้ากับการออกแบบท่าเต้นในลักษณะต่างๆ จึงควรศึกษาการเต้นรูปแบบต่างๆ ให้ได้มากที่สุด เพราะการคิดท่าเต้นไม่มีจุดจำกัดในตัวมันอยู่แล้วสามารถใช้จินตนาการ ให้ออกมาในหลากหลายลักษณะจึงจำเป็นต้องมีข้อมูลในตัวผู้ออกแบบท่าเต้นอยู่มาก”

นราพงษ์ จรัสศรี (2550: สัมภาษณ์) ได้ให้ความหมายของผู้ออกแบบท่าเต้นไว้ว่า “ผู้ออกแบบท่าเต้นทำหน้าที่เหมือนผู้กำกับ ต้องรู้รอบในเรื่ององค์ประกอบต่างๆ ไม่ใช่รู้แค่เพียงแต่นำท่าเต้นมาเรียงๆ กัน ก็เรียกตัวเองว่าเป็นผู้ออกแบบท่าเต้น”

พรพิมล กัณฑาธรรม (2550: สัมภาษณ์) ได้ให้ความหมายของผู้ออกแบบท่าเต้นไว้ว่า “ผู้ออกแบบท่าเต้นคือผู้ที่มีจินตนาการ สามารถนำจินตนาการนั้นมาสร้างสรรค์ร่วมกับเทคนิคและทักษะจนเกิดเป็นการแสดงที่สมบูรณ์แบบ”

วิสสาดี วัฒนสุวรรณ (2550: สัมภาษณ์) ได้ให้ความหมายของผู้ออกแบบท่าเต้นไว้ว่า “ผู้ออกแบบท่าเต้นคือผู้ที่ต้องเข้าใจงานและรูปแบบของงานที่จะทำเป็นอย่างดีต้องเป็นผู้มีทักษะความรู้ที่จะถ่ายทอดรูปแบบการเคลื่อนไหวต่างๆ ได้ ที่สำคัญคือต้องมีความรู้ทางด้านศิลปะสามารถนำมาสร้างงานให้ตรงตามรูปแบบและมีความเข้าใจในเรื่องของจังหวะเพลงเป็นอย่างดีไม่ใช่ฟังเพลงให้เป็น แต่ต้องฟังเพลงให้ออก ตีความหมายให้ได้”

ดังนั้นผู้ออกแบบท่าเต้นจึงมีความหมายโดยรวมว่าผู้ออกแบบท่าทางการแสดงการเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ โดยการนำเสนอแนวคิดและจินตนาการการสร้างสร้งงานอย่างมีระบบทำหน้าที่คล้ายผู้กำกับการแสดงควบคุมดูแลการผลิตประสานสัมพันธ์กับทีมงานทุกฝ่ายเพื่อให้การแสดงสามารถออกแสดงได้ตามกำหนดและวัตถุประสงค์สร้างงานด้วยกระบวนการคิด การตัดสินใจ กำหนดขั้นตอนการประดิษฐ์สร้างสร้งงานให้เป็นไปตามแนวคิด และประสานสัมพันธ์ในการทำงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องดูแลรับผิดชอบในทุกขั้นตอนการสร้างงานมีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าคิดกล้าทำกับการสร้างสร้งงานของตนเอง มองโลกในแง่ดีและพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตลอดจนหมั่นศึกษาหาความรู้ข่าวสารและข้อมูลเกี่ยวกับนาฏยศิลป์ทุกรูปแบบ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างงาน เรียนรู้ถึงข้อผิดพลาดของตนเองและผู้อื่น เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างสร้งงานต่อไปในอนาคต

สวภา เวชสุภักษ์ได้กล่าวถึงผู้สร้างสร้งงาน (Choreographer) มีบทบาทอย่างยิ่งที่จะกำหนดขั้นตอนในการสร้างสร้งงานให้เป็นไปตามความรู้ความสามารถ ความต้องการและโอกาสของแต่ละบุคคล รวมไปถึงประสบการณ์ของผู้สร้างสร้งงานนั้นๆ ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. แรงบันดาลใจ (Inspiration)

แรงบันดาลใจทางจิตวิทยาตามความหมายที่นำมาปรับใช้กับการสร้างสร้งงานทางนาฏศิลป์ไทย หมายถึง สิ่งแวดล้อมจากสถานการณ์และบุคคลที่มีส่วนกระตุ้น ใ้มนุษย์เกิดพฤติกรรมในการประดิษฐ์สร้างสร้งขึ้นใหม่ เช่น เมื่อศิลปินได้ชมภาพจิตรกรรมฝาผนัง ที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนในสมัยอยุธยาและเกิดแรงบันดาลใจที่จะสร้างระบำขึ้น เนื่องจากต้องการสื่อความหมายของภาพออกมาโดยผ่านกระบวนการทางศิลปะ เพื่อให้เห็นวิถีทางการดำเนินชีวิตของบรรพบุรุษและคุณค่าของชาติไทย ดังนั้นความงดงามและคุณค่าของภาพจิตรกรรม จึงเป็นส่วนผลักดันให้ศิลปินเกิดแรงบันดาลใจที่จะสร้างงานขึ้นใหม่

2. แนวความคิด (Conception)

แนวความคิดในที่นี้หมายถึง การกำหนดรูปแบบทิศทางและเนื้อหาสาระของงานว่าควรมีแนวโน้มน้อย่างไร แนวความคิดนี้คล้ายคลึงกับการวางแผนงาน ซึ่งกำหนดขอบข่ายการดำเนินงานโดยยึดเป็นหลักการอย่างกว้างๆ เพียง 2 ประการดังนี้

ก. กำหนดวัตถุประสงค์ของงาน คือ งานที่จะประดิษฐ์ขึ้นใหม่เป็นงาน อะไรจะเป็นงานประเภทนาฏศิลป์ไทย หรือนาฏยศิลป์ไทยประยุกต์ และสร้างขึ้นเพื่อใครมีคุณค่าหรือไม่

ข. กำหนดลักษณะรูปแบบของงาน คือ การวางแนวทางอย่างสังเขปว่า จะทำงานนั้นอย่างไร มีการเริ่มต้น ช่วงกลางและตอนจบเป็นอย่างไรท่วงทำนองของเพลงมีจังหวะช้าเร็ว หนักเบาเพียงไร มีระยะเวลาเท่าใด รวมทั้งการสรรหาผู้ร่วมงานที่มีความชำนาญเฉพาะด้านเพื่อช่วยให้ งานสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

3. การประดิษฐ์ (Creation)

การประดิษฐ์ เป็นขั้นตอนที่เชื่อมโยงมาจากการที่ได้วางแนวทางความคิดไว้ว่าจะทำอย่างไร โดยการนำเสนอนามธรรมให้เป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง

การบรรจเพลง เป็นหัวใจสำคัญของการสร้างสรรค์งาน ผู้สร้างงานอาจเลือกเพลงด้วยตนเอง หรือขอคำปรึกษาจากผู้ชำนาญการด้านดนตรีก็ได้ ทั้งนี้บทร้องและทำนองเพลงต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาของงาน มีจังหวะช้า เร็ว ปานกลาง ผสมผสานกัน และที่สำคัญคือท่วงทำนองสามารถสื่อความหมายทางอารมณ์ต่อผู้ชมได้อย่างเหมาะสมการประดิษฐ์ทำว่า ในขณะที่ประดิษฐ์ทำว่าอาจจะเลือกตัวแสดงก่อนการประดิษฐ์ หรือขณะทำการประดิษฐ์ก็ได้ การคัดเลือกตัวแสดงมิได้คำนึงถึงขนาด ความสูงต่ำของรูปร่างเป็นเกณฑ์ แต่ให้ความสำคัญกับคุณภาพของผู้แสดงก่อนที่จะเริ่มฝึกซ้อม ผู้สร้างงานจะอธิบายวัตถุประสงค์และโครงสร้างของงานให้ผู้แสดงเข้าใจก่อน ทั้งนี้เพราะเห็นว่าผู้แสดงควรมีส่วนร่วมเสนอแนวคิดในทำทางของงานตามความถนัดของตน โดยสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้สร้างสรรค์ มิใช่ปฏิบัติตามผู้สร้างงานแต่ฝ่ายเดียว การรู้ลึกสำนึกในส่วนรวมทำให้นักแสดงเกิดความรับผิดชอบในงานมีผลให้ผู้แสดงหมั่นฝึกซ้อมด้วยตนเองโดยอัตโนมัติ ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ ได้แก่ เครื่องแต่งกาย ฉาก แสง สี ฯลฯ ขึ้นอยู่กับงบประมาณ (Budget) ที่ผู้สร้างงานประมาณการไว้ บางโอกาสอาจนำวัสดุที่มีอยู่เดิมมาใช้กับงานก็ได้

4. ความเหมาะสม (Adaptation)

พิจารณาความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของระบำที่มีความหลากหลายและขัดแย้ง โดยตัดสินใจเลือกสิ่งที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความสมดุล ก่อให้เกิดเอกภาพ (Unity) ของงานที่มีลีลาการเคลื่อนไหวไปในแนวเดียวกัน

5. การประเมินคุณค่า (Evaluation)

เมื่อผลงานออกสู่สาธารณชนแล้ว ผู้สร้างสรรค์พึงประเมินความสำเร็จความสำเร็จของงานที่ตนเองสร้างขึ้น โดยอาศัยกระบวนการของ Mass Communication (สิ่งพิมพ์ สื่อทัศนวัสดุ) (สวภา เวชสุรกัน. 2546: 27-29)

ดารีณี ชำนาญหมอได้กล่าวถึงคุณสมบัติของนักออกแบบท่าเต้นที่ดี ว่าควรคุณสมบัติหลักดังต่อไปนี้

1. รู้จักสังเกตสิ่งรอบตัวและ สามารถนำสิ่งนั้นๆ มาปรับใช้กับการแสดงของตน
2. เป็นผู้ที่ต้องฝึกฝนหาความรู้ใหม่ๆ ให้ตนเองเสมอ ทันท่วงทีเหตุการณ์ รู้จักที่จะศึกษาศิลปวัฒนธรรมด้านต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศเพื่อจะได้ทราบถึงความเป็นไปต่างๆ และสร้างงานออกมาให้มีรูปแบบที่น่าสนใจมากขึ้นเรื่อยๆ
3. ผู้กำกับลีลาควรมีความรู้พื้นฐานด้านสรีระพหุสมควร เพื่อให้ง่ายต่อการกำกับและทราบถึงปัญหาด้านการเคลื่อนไหวของนักแสดง หากผู้กำกับได้แสดงหรือเป็นต้นแบบให้กับนักแสดงของตนดู การทำงานก็จะง่ายขึ้น
4. ต้องมีความละเอียดรอบคอบ ว่องไวต่อการแก้ปัญหาต่างๆ เพราะการสร้างสร้งงานออกมาแต่ละครั้งย่อมมีปัญหา หากผู้กำกับเป็นผู้ที่มีไหวพริบก็จะสามารถควบคุมสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ผู้กำกับลีลาควรมีความรู้ทางด้านการแสดงอย่างครอบคลุม เช่นทางด้านดนตรี เพื่อทราบถึงอารมณ์ความรู้สึกของเพลงที่นำมาประกอบประกอบการแสดง และควรรู้จักแนวเพลงหลายๆ แบบ เพื่อนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับรูปแบบของงานที่กำหนดไว้ทางด้านฉาก แสง เสียง เพื่อที่จะทราบถึงความเป็นไปได้ของพื้นที่ที่ใช้แสดง ซึ่ง 3 สิ่งนี้สำคัญมากต่อนักแสดง เพราะบางพื้นที่การแสดงก็เป็นจุดควรระมัดระวังเพราะเป็นฉากหลอก หรือทางด้านแสง ควรสามารถบอกถึงความต้องการของตนเองได้ว่าควรใช้แสงสีใดให้เหมาะกับงาน และเสียงควรตรวจสอบสภาพการได้ยินบนเวทีให้เป็นอย่างดี เพราะเสียงเป็นส่วนสำคัญต่ออารมณ์ในการแสดงทั้งของนักแสดงและผู้ชม
6. ควรจะเป็นผู้ที่เปิดใจกว้างสามารถรับฟังปัญหาต่างๆ จากแต่ละฝ่ายที่ร่วมงาน ไม่ว่าจะเป็นจากตัวนักแสดงหรือทีมงานทั้งหมดเพื่อจะได้พัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น
7. ควรสร้างงานออกมาในรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เพื่อให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ต่อวงการหนึ่งการสร้างงานตามที่ตลาดต้องการ (Trend) อาจทำได้ในบางโอกาส แต่งานที่ดีไม่ควรเกิดจากการลอกเลียนแบบ หรือทำตามแบบเดิม อย่างน้อยควรมีการปรับปรุงเพื่อให้งานดียิ่งๆ ขึ้น (ดารีณี ชำนาญหมอ. 2545: 59 - 61)

ในขณะที่พีรพงศ์ เสนไฮให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักออกแบบท่าเต้นในภาพรวมของการทำงานที่ต้องมีความรอบรู้ในศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบงานทั้งหมดในหน้าที่ความรับผิดชอบของนักออกแบบท่าเต้นว่า

“นักออกแบบท่าเต้นต้องเป็นผู้ที่รอบรู้ในศาสตร์หลายด้านเพื่อให้สามารถนำความรู้ในด้านต่างๆ มาสร้างสรรค์ผลงานของตนให้สมบูรณ์และน่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นศาสตร์ทางด้านปรัชญาที่นักปรัชญาต้องพยายามเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่าง ค้นคว้าในแต่ละเรื่องไม่มีที่สิ้นสุดมีความอยากรู้ในทุกเรื่องคิดค้นอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบเพื่อแสวงหาคำตอบ นักออกแบบท่าเต้นในฐานะที่เป็นนักปรัชญาต้องเป็นผู้อดทนด้วยปัญญา ฉลาดรู้ในการนำเสนอเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจ ไม่ว่าจะเป็นด้วยการพูดการอ่าน การเขียน แม้แต่การฟัง มีความรอบรู้ในศาสตร์ของตนเอง ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ตลอดจนทฤษฎีและหลักการต่างๆ อีกทั้งสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ผู้อื่นเกิดความรู้ความเข้าใจได้อย่าง

ต้องแท้ และเกิดความคล้อยตามโดยไม่ปฏิเสธ เป็นคนที่มีเหตุผลมีความเข้าใจในความเป็นธรรมชาติของมนุษย์ด้วยกันเพื่อโน้มน้าวให้ผู้ชมเกิดความคล้อยตาม หรือเกิดอารมณ์ร่วมในงานสร้างสรรค์ของตน ปัจจุบันการสร้างการเดินปรากฏในหลายรูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบนั้นก็ขึ้นอยู่กับความผันและจินตนาการของนักออกแบบท่าเต้น หากศึกษาดูให้ทั่วทุกมุมโลกจะเห็นว่า “การเดิน” ในรูปลักษณะปัจจุบันแตกแขนงออกไปหลากหลายลักษณะมีกระบวนการเคลื่อนไหวและมีวิธีการนำเสนอที่แตกต่างกันออกไปตามกาลเวลาตามสภาพภูมิหลังของศิลปินแต่ละคน หรือแรงบันดาลใจที่ฝังลึกลงไปจิตใจเขาเหล่านั้นก่อนสะท้อนออกมาเป็นงานให้ผู้คนได้ชื่นชมโดยธรรมชาติของนักออกแบบท่าเต้นนั้น มีความคล้ายคลึงกับนักวิทยาศาสตร์ เช่นเป็นคนช่างสังเกต ช่างถามช่างสืบค้น เพื่อหาคำตอบที่เที่ยงแท้ใกล้เคียงมากที่สุด กล้าทดลอง กล้าได้ กล้าเสีย ถึงแม้การทดลองนั้นอาจจะไม่พบกับสิ่งที่ตนเองต้องการ แต่ก็ทำให้เราหลีกเลี่ยงที่จะไม่ลงมือกระทำการอย่างนั้นอีกกับการออกแบบการแสดงในชุดหนึ่ง นักออกแบบท่าเต้นต้องค้นหาความสามารถของนักเต้นให้ได้ว่าสรีระร่างกายของเขาเหล่านั้นสามารถเคลื่อนไหวได้มากน้อยเพียงใด อีกทั้งให้เขาแสดงออกได้เต็มที่ที่สุด เพราะนักเต้นแต่ละคนมีความสามารถและพรสวรรค์ที่ต่างกัน ดังนั้น นักออกแบบท่าเต้นจึงมีโอกาสดึงเอาลักษณะพิเศษในตัวของนักเต้นเหล่านั้น ออกมาใช้จนทำให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ในขณะเดียวกันก็ต้องจดจำการแสดงออกของนักเต้นให้ได้ลองให้นักเต้นแสดงออกมาให้มากที่สุด หากว่านักเต้นไม่สามารถทำตามที่ต้องการได้ก็ต้องอธิบายจินตนาการ ความต้องการหรือจุดประสงค์ของตนให้นักเต้นฟังเสียก่อนเพื่อเป็นเครื่องกระตุ้นให้นักเต้นเกิดการตีความเป็นภาษาท่าทางด้วยตนเองการทดลองดังกล่าวนี้นักออกแบบท่าเต้นมีโอกาเลือกท่าที่เหมาะสม ทั้งความต้องการของตนเองและเหมาะสมกับความต้องการของนักเต้นรำอีกด้วย (พีรพงศ์ เสนุไชย. 2546: 89-91)

ดังนั้นนักออกแบบท่าเต้นที่ดีจึงควรเริ่มต้นจากการมีความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับการเต้นรำทั้งในเรื่องของเทคนิคและสรีระ และการรู้จักเป็นผู้สังเกตสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวเพื่อนำมาปรับใช้กับผลงาน และมีความสนใจในการหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงอย่างครอบคลุม มีความสามารถในการจัดการจัดระบบการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ เป็นผู้รับฟังปัญหาและความคิดของผู้อื่นและสร้างสรรค์งานอย่างเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และนอกจากนี้นักออกแบบท่าเต้นควรมีจิตสำนึกในการสร้างผลงานดังนี้

1. ออกแบบท่าเต้นโดยคำนึงถึงศักยภาพของนักเต้นในแต่ละครั้งเสมอ
2. ออกแบบท่าเต้นโดยไม่ยึดติดกับรูปแบบเดิมๆ ที่เคยทำ กล้าที่จะทดลองและสร้างงานรูปแบบใหม่เสมอ
3. ออกแบบท่าเต้นโดยคำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆ เสมอ ถ้าสามารถทำได้เช่น ศึกษารูปแบบเวที เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ประกอบการแสดง โดยไม่ให้สิ่งเหล่านี้ทำให้ท่าทางและการแสดงที่ได้ออกแบบไว้ด้อยศักยภาพลง
4. ออกแบบท่าเต้น โดยไม่พยายามยึดรูปแบบของเพลงเป็นแกนหลักเสมอไปเพราะผู้ชมจะไม่ได้รับอรรถรสในการชมจากเรื่องราวและท่าทางที่น่าเสนอ เพราะจุดเด่นจะไปอยู่ที่อารมณ์ของเพลงมากกว่า ในขณะเดียวกันก็ไม่ออกแบบท่าทางที่ขัดแย้งกันจนไปไม่ได้กับเพลงเลย

5. ออกแบบท่าเต้นโดยไม่ก้าวก่าย, ล่วงเกิน, ทำลายสิ่งที่เป็นที่นับถือของบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเช่น ศาสนา, ความเชื่อ สถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นต้น
6. ควรคำนึงถึงงบประมาณในการทำงานก่อนทุกครั้ง
7. ไม่ควรเอาเปรียบเพื่อนร่วมอาชีพโดยการฉ้อฉลขโมยผลงานในการทำงาน เช่น แ่่งงาน, ตัดราคา, ให้ร้ายป้ายสี เพราะสุดท้ายแล้วทุกคนที่ทำงานในสาขาอาชีพนี้ที่ทำอยู่ได้และทำได้นานมีอยู่จำนวนหนึ่ง การกระทำฉ้อฉลขโมยผลงานจะทำให้เราไม่เป็นที่ต้องการในทุกๆ กลุ่ม
8. ไม่ควรคิดว่าตนเองเก่งแล้ว และหยุดการพัฒนาความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพ
9. ควรยอมรับในความเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลกที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ
10. ไม่พ่ายแพ้ต่ออุปสรรคใดๆ ที่จะมาขัดขวางการสร้างงาน อันเกิดขึ้นจากความสุจริตใจ รู้จักแยกแยะปัญหาส่วนตัวกับการทำงาน

อีกทั้งยังมีกฎเกณฑ์และข้อปฏิบัติอื่นๆ อีกมากมาย ล้วนแล้วแต่เป็นประสบการณ์อันมีคุณค่าต่อผู้ที่ต้องการจะก้าวสู่การเป็นนักออกแบบท่าเต้นที่ดีถึงแม้ว่าสังคมในปัจจุบันนี้ดูเหมือนว่าใครๆ ก็สามารถที่จะเป็นผู้ออกแบบท่าเต้นได้ แต่การที่จะเป็นผู้ออกแบบท่าเต้นที่ดีและประกอบอาชีพได้อย่างจริงจังและเป็นที่ยอมรับนั้นส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับโอกาสที่ได้รับ แต่ส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับสามัญสำนึกและการปฏิบัติตนของแต่ละบุคคลว่ารักและศรัทธาในสาขาวิชาชีพนี้อย่างจริงจังหรือไม่ อาจคิดว่าเป็นเพียงเรื่องสนุกและมีค่าตอบแทนดี อาชีพผู้ออกแบบท่าเต้นไม่ใช่เริ่มต้นเพียงแค่ว่าพอเต้นเป็นพอออกแบบท่าเต้นได้เพลงสองเพลง ก็คิดว่าสามารถทำงานได้แล้ว คุณสมบัติของอาชีพผู้ออกแบบท่าเต้นย่อมต้องการความจริงใจ ความตั้งใจในการฝึกฝนเรียนรู้ศาสตร์และศิลป์เช่นเดียวกับสาขาวิชาชีพอื่นๆ เช่นกัน

ความหมายของการออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์

เกี่ยวกับการออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์ มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้ให้ทัศนะและแสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

เต็มเดือน เกษะโกมล (2549: สัมภาษณ์) แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “การออกแบบท่าเต้นในรายการ TV มีขอบเขตในการเคลื่อนไหว เนื่องจากพื้นที่จำกัดและมีมุมกล้อง เพราะฉะนั้นจะถูกบังคับมุมมองในการเต้นไม่มีจุดเฉพาะหรือจุดที่จะเน้นผู้เต้นได้เหมือนการแสดงบนเวที และการใช้ไฟประกอบให้ได้บรรยากาศในการเต้น เพราะฉะนั้นการใช้ทุกมุมก็จะเข้ามาที่จุดศูนย์กลางของตัวกล้อง ซึ่งเป็นจุดบังคับให้ได้รูปแบบที่น่าสนใจ และสำคัญที่สุดคือส่วนมากจะดูค่อนข้างจำเจ ไม่ค่อยน่าสนใจ ไม่มีอะไรแปลกใหม่ ควรแก้ไข ปรับปรุงและที่สำคัญคนบังคับกล้องไม่มีความรู้ที่จะเล่นกล้องให้ได้เห็นรูปแบบของการเต้นออกมาน่าสนใจและเกิดมุมมองที่ดี”

นราพงษ์ จรัสศรี (2550: สัมภาษณ์) แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “การออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์มีข้อจำกัดในเรื่องของมุมมองการจัดคอมโพสิชัน (Composition) เพราะการมองต้องมองผ่านกล้องซึ่งสามารถถ่ายได้ทุกมุมไม่ว่าจะเป็นมุมตรงด้านหน้า ถ่ายจากด้านหลัง หรือถ่ายจากมุมด้านบนก็ได้ จะเด่นเป็นแถวเหมือนละครเวทีที่ต้องการให้ผู้ชมเห็นได้ชัดก็คงไม่ได้ การออกแบบต้องคำนึงถึงมุกกล้องที่จะถ่ายด้วยผู้ออกแบบท่าเต้นควรมีความรู้ในเรื่องมุกกล้องด้วย”

สุชา โทณะวณิก (2550: สัมภาษณ์) แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “การออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์จะมีกรอบของภาพ และการนำเสนอและถูกเลือกนำเสนอโดยผ่านกล้อง และ Switching (เครื่องตัดต่อ) ซึ่งก็คือความแตกต่างที่เด่นชัด ถ้าเป็นงานอื่นเช่น ละครเวที Concert ผู้ชมสามารถมองเห็นและเสพย์อรรถรสได้ด้วยตาของตนเอง ซึ่งสามารถมองเห็นได้ทั้งหมด ทิวทัศน์และทุกมุม ทุกการเคลื่อนไหวที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิงกับทีวี ผู้ออกแบบท่าเต้นจึงต้องมีความรู้ในมุมมองผ่านกล้องสามารถปรับให้เหมาะสมกับความงดงามและผลกระทบต่อสังคมด้วย

พรพิมล กันธารธรรม (2550: สัมภาษณ์) แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “การออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์มีความแตกต่างจากการออกแบบท่าเต้นชนิดอื่นๆ เนื่องจากการออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์มักจะมีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอบางสิ่งบางอย่างเช่นเพื่อโฆษณาสินค้า หรือเพื่อเรียกร้องความสนใจ การออกแบบท่าเต้นจึงมีวัตถุประสงค์หลักที่จะนำเสนอในด้านการพาณิชย์ มากกว่าศิลปะ มักจะเป็นงาน Commercial work ไม่ใช่งาน Art ลักษณะการเต้นเท่าที่เห็นเด่นกันอยู่ มีลักษณะเหมือนๆ กันหมดเหมือนการเต้นแบบที่เต้นที่มอเตอร์โชว์

พีไลวรรณ บุญล้น แสดงความคิดเห็นในฐานะผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ไว้อย่างน่าสนใจว่า

“การออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากการแสดงคอนเสิร์ต ละครเวที งานเปิดตัวสินค้า เนื่องจากมีข้อจำกัดทางด้านเวลาเพราะโทรทัศน์มีกำหนดเวลาการออกอากาศทุกสัปดาห์เมื่อถ่ายทำในแต่ละเทปจบแล้วก็ต้องรีบเตรียมตัวเพื่อหาข้อมูลในการทำงานในเทปต่อไปเป็นการทำงานสัปดาห์ต่อสัปดาห์ซึ่งในขณะที่คอนเสิร์ต หรือ ละครเวทีจะมีกำหนดเวลาให้ซ้อมให้เตรียมตัวเป็นเดือน หรือเป็นปี ผู้ออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์จะต้องเป็นคนที่ไม่ค่อยออกแบบท่าเต้น ต้องเตรียมตัวให้พร้อมที่จะทำงานได้เลย เพราะคนคิดรูปแบบงานอาจจะคิดงานออกหรือไม่ออกก็ได้ อาจจะมาคิดรูปแบบงานที่ต้องใช้การออกแบบท่าเต้นในเวลาใกล้จะถ่ายทำเพียงแค่วันวัน หรือคิดดารอาจได้มากระทันหัน และในเรื่องของงบประมาณการออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์จะไม่ได้มีงบประมาณสูงมากเมื่อเทียบกับคอนเสิร์ต หรืองานเปิดตัวสินค้า เพราะงบประมาณรวมจะต้องจัดสรรปันส่วนให้กับส่วนประกอบต่างๆ ของรายการซึ่งเป็นรายจ่ายหลักเช่น ค่าเช่าสตูดิโอ ค่าฉาก ค่าทีมงาน ค่าแสงเสียงซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายประจำอยู่แล้ว ผู้ออกแบบท่าเต้นและนักเต้นจึงเป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งที่ Support (สนับสนุน) การทำงานของทีมหลักมากกว่า ในความเป็นรายการโทรทัศน์เองก็มีหลากหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็น วาไรตี้ เกมโชว์ ทอล์กโชว์ว่าแต่ละรายการมีคอนเซ็ป (Concept) อย่างไร การออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์จึงต้องออกแบบให้เข้ากับรูปแบบของรายการด้วย ” (พีไลวรรณ บุญล้น. สัมภาษณ์. 2550)

วัสสาวดี วัฒนสุวรรณ (2550: สัมภาษณ์) แสดงความคิดเห็นในฐานะนักวิชาการไว้ว่า “การออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์น่าจะมีพื้นฐานเดียวกันกับการออกแบบท่าเต้นในรูปแบบอื่นๆ แต่สิ่งสำคัญคือ โอกาสที่จะได้สร้างงานใช้ทักษะ เทคนิคและประสบการณ์ของผู้ออกแบบท่าเต้นได้เต็มที่ เพราะเป็นสื่อที่คนมักจดจำนำมาเลียนแบบถึงแม้จะมีเงื่อนไขและปัจจัยอื่นๆ มากำหนดในการสร้างงานบ้าง การออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์น่าจะคำนึงถึงประโยชน์ที่สร้างสรรค์มากกว่าการสร้างงานโดยการ copy หรือเอาใจตลาด”

อภิธรรม กำแพงแก้ว (2549: สัมภาษณ์) แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “การออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์มีหลากหลายรูปแบบที่สามารถทำได้ ในรายการโทรทัศน์การออกแบบท่าเต้นทำหน้าที่เหมือนเป็นสื่อเพื่อให้ผู้ชมพุงสายตาและความสนใจไปยังสิ่งที่การออกแบบท่าเต้นนั้นต้องการจะสื่อสารเช่นการเปิดตัวรายการ เปิดตัวป้ายสินค้า เปิดตัวแขกรับเชิญ เพราะไม่ว่าจะยังงี้ก็ตามรูปร่างของมนุษย์ก็ยังถือว่าเป็นสิ่งที่สวยงามและดึงดูดความสนใจของมนุษย์ด้วยกัน โครงสร้างร่างกายของนักเต้นย่อมมีความสวยงามมีทักษะในการเคลื่อนไหวอยู่แล้ว แทนที่จะมีดนตรีเสียงดังใช้เทคนิคคว้น หรือกล้องตัดเข้ารีปพิธีกรเลย ก็พัฒนามาเป็นการนำคนด้วยกันเองมาเปิดตัวคนที่สำคัญในรายการนั้นๆ เพื่อสร้างความสนใจให้มากขึ้นกว่าเดิม การออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์นั้นท่าเต้นและนักเต้นจะไม่ใช่ว่าสิ่งที่สำคัญ ความสำคัญคือสิ่งที่ท่าเต้นและนักเต้นนั้นจะต้องนำเสนอการออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์จึงเป็นการเน้นที่ตัวบุคคลมากกว่า”

ความหมายโดยรวมของการออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์คือ การประดิษฐ์ท่าเต้นสร้างสรรค์การแสดงที่เกี่ยวกับการเต้น การเคลื่อนไหว ในรายการโทรทัศน์ประเภทต่างๆ โดยนำเสนอรูปแบบของการเคลื่อนไหวผ่านมุมมองของกล้องแทนสายตาผู้ชม โดยสามารถออกแบบท่าเต้นประสานสัมพันธ์กับเทคนิคมัลกล้อง สามารถหยุดการแสดงเพื่อปรับปรุงท่าทางที่ออกแบบท่าเต้นหรือ ใช้เทคนิคในการถ่ายทำสร้างสรรค์ร่วมกับการออกแบบท่าเต้นเพื่อให้การแสดงนั้นสามารถสื่อสารวัตถุประสงค์ให้ผู้ผลิตรายการต้องการสื่อสารกับผู้ชมรายการโดยมีการกำหนดเป้าหมายของกลุ่มผู้ชมเช่น เพศ และวัยในช่วงเวลาการออกอากาศไว้แล้ว

5. ข้อมูลเกี่ยวข้องกับกระบวนการออกแบบท่าเต้น

กระบวนการในการออกแบบท่าเต้นมีองค์ประกอบที่สำคัญ ทั้งทางด้านทัศนศิลป์ และองค์ประกอบที่สำคัญอื่นๆ มากมาย ซึ่งจะต้องผสมองค์ประกอบนี้ให้เกิดความกลมกลืนเพื่อการแสดงนั้นๆ มีเนื้อหา แนวคิดแห่งการสร้างสรรค์ได้สมบูรณ์ที่สุด จากการประมวลความรู้เกี่ยวกับกระบวนการสร้างงานเต้นของ สุรพล วิรุฬห์รักษ์ (2544), อภิธรรม กำแพงแก้ว (2544), ดาริณี ชำนาญหมอ (2545), พีรพงศ์ เสนไสย (2546), และงามทัศน สุทธิประภา (2546) มีกระบวนการสร้างงานเต้น ซึ่งต้องคำนึงถึงขั้นตอนด้านต่างๆ คือ

การพิจารณาถึงโอกาสที่ใช้จัดการแสดง การกำหนดความคิดหลักในการเต้น การค้นหาข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบท่าเต้น การกำหนดขอบเขตการเต้น การกำหนดรูปแบบของการเต้น และการกำหนดองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างงานเต้นทฤษฎีที่ใช้ในกระบวนการการออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์ได้ดังนี้

5.1 การพิจารณาถึงโอกาสที่ใช้จัดการแสดง

ในการสร้างงานแต่ละครั้ง ผู้กำกับท่าเต้นควรมีเป้าหมายในการสร้างงานนั้นเพื่อโอกาสอะไร เช่น เพื่อเป็นการแสดงต้อนรับผู้นำของประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเป็นการแสดงเปิดโครงการทูปิ่นมเบอร์วัน เพื่อเปิดตัวสินค้า ฯลฯ ซึ่งโอกาสที่ใช้ในการแสดงเหล่านี้ผู้กำกับท่าเต้นสามารถนำมาพิจารณากำหนดรูปแบบการแสดง สรุพล วิรุพักษ์ได้สรุปโอกาสที่จะจัดการแสดงออกเป็นเหตุผลใหญ่ 4 ประการคือ

5.1.1 เพื่อพิธีกรรม และพิธีการ (Traditional)

ในการเต้นรำเพื่อแสดงในงานพิธีกรรมหรือพิธีการ เป็นโอกาสในการแสดง ออกถึงวัฒนธรรมประเพณีในแต่ละชนชาติที่สืบทอดต่อกันมา จนเกิดเป็น พิธีกรรม และพิธีการที่นำมาปฏิบัติใช้ เช่น การพ้อนเทียนต้อนรับแขกบ้าน แขกเมืองของชาวเชียงใหม่ การเล่นเทิดเทิงเพื่อประกอบการเล่นรื่นเริงนิยมแสดงนำขบวนแห่ต่างๆ หรือการแสดงจินตลีลาประกอบการแสดง แสง เสียงที่วัดไชยวัฒนาราม จังหวัดอยุธยา การรำไหว้ครูมวย เหล่านี้ผู้ออกแบบท่าเต้นจะต้องดูความเหมาะสมในโอกาสนี้เพื่อไม่ออกแบบท่าเต้นจนผิดวัตถุประสงค์ของพิธีกรรมและพิธีการ บางครั้งในการสร้างผลงานอาจมีการปรับเปลี่ยนแปลงผสมผสานรูปแบบการแสดงให้มีความลงตัว ตามสมัยนิยมได้แต่ต้องรักษาความเป็นพิธีกรรมหรือพิธีการไว้เช่น การออกแบบท่าเต้นในพิธีครอบครุต้องรักษาบรรยากาศให้มีความศักดิ์สิทธิ์ การออกแบบท่าเต้นในพิธีการลงนามเซ็นสัญญาทางการค้าระหว่างประเทศไทย-จีน ควรผสมผสาน การแสดงในรูปแบบของสองวัฒนธรรม เป็นต้น

5.1.2 เพื่อส่งเสริมกิจกรรม (Promotion)

เป็นการออกแบบท่าเต้น เพื่อส่งเสริมให้กิจกรรมหลักมีความน่าสนใจมากขึ้น เช่น การแสดงการเต้นรำคาร์นิวัล (Carnival) เพื่อประกอบการจัดรายการละครคาบิลินคัมมิดไนท์ เซลล์ ในห้างสรรพสินค้า หรือการออกแบบท่าเต้นเพื่อเป็นส่วนขยายบอกเล่าเนื้อเรื่องในการแสดงละครเวที

5.1.3 เพื่อเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Culture Individual)

เป็นการออกแบบท่าเต้น เพื่อแสดงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น เพื่อสร้างรูปแบบเฉพาะให้กับชุมชนนั้นอาจมีการนำการแสดงนาฏศิลป์ที่มีอยู่แล้วมาปรับปรุงหรืออาจสร้างสรรค์การแสดงขึ้นมาใหม่ เช่น การสร้างสรรค์ระบำบาติกให้กับชุมชนทางภาคใต้ การออกแบบท่าเต้นระบำผ้าขาวม้าให้กับชุมชนทำดินแดง

5.1.4 เพื่อความคิดสร้างสรรค์ทางงานศิลปะ (Creative Dance)

เป็นการออกแบบท่าเต้นเพื่อส่งเสริมศิลปะวิทยาการในสาขา ให้มีการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านการเต้นรำให้มีความก้าวหน้าเช่น การสร้างผลงานนาฏศิลป์นิพนธ์ (Dance Thesis) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการจบการศึกษาปริญญาตรีทางนาฏศิลป์ ของสถาบันศึกษานาฏศิลป์ระดับอุดมศึกษาในสถาบันต่างๆ หรือการออกแบบท่าเต้นเพื่อนำไปร่วมแสดงในงานมหกรรมนาฏศิลป์ระดับนานาชาติที่มีการกำหนดรูปแบบการแสดงให้อยู่ในทิศทางเดียวกันหรือการทดลองการออกแบบท่าเต้นในรูปแบบใหม่เพื่อให้เกิดศิลปะทางการเคลื่อนไหวท่าทางแบบใหม่ เช่น การสัมนนาวิชาการที่จัดขึ้นโดยสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ (สรุพล วิรุพักษ์. 2544: 226-227)

5.2 การกำหนดความคิดหลักในการเต้น

เป็นการกำหนดแนวทาง (Theme) หลักในการสร้างงานหลังจากพิจารณาโอกาสในการแสดงแล้ว ความคิดหลักจะนำไปสู่ลำดับขั้นตอนการออกแบบท่าเต้นกับองค์ประกอบอื่นอย่างเป็นระบบเช่นการออกแบบท่าเต้นในการแสดงเรื่องความรักในหอแดงมีความคิดหลักเป็นเรื่องของความรัก วัฒนธรรมประเพณีจีน อันมืองค์ประกอบในการเคลื่อนไหวร่วมกับเครื่องแต่งกายแนวประเพณีนิยม หรือการออกแบบท่าเต้นในการแสดงเปิดตัวสินค้า นวัตกรรมทางโทรศัพท์มือถือที่มีคุณสมบัติเกี่ยวกับ ความบางและทันสมัย มีความคิดหลักเป็นเทคโนโลยีทันสมัยในความบาง มืองค์ประกอบของสีเงิน ความวาวของโลหะเป็นสัดส่วนร่วมในการพิจารณาการออกแบบท่าเต้น (สุรพล วิรุพรักษ์. 2544: 228)

5.3 การค้นหาข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบท่าเต้น

เมื่อได้แนวความคิดหลักในการออกแบบท่าเต้นแล้ว ผู้ออกแบบท่าเต้นจะต้องทำการรวบรวมข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงนำมาประยุกต์ดัดแปลง ปรับเปลี่ยน ลดทอนพัฒนาให้เกิดเป็นผลงานทางรูปธรรมทางด้านนาฏศิลป์ โดยมีแนวทางการสร้างงาน จากข้อมูลที่ได้รับเช่นการออกแบบท่าเต้นการแสดงชุดภัยพิบัติจากสึนามิ ผู้ออกแบบท่าเต้นควรต้องศึกษาถึงปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เกิดขึ้น ตลอดจนความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในครั้งนั้น จากภาพข่าวหรือแฟ้มข่าว ตลอดจนสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่ในเหตุการณ์จริงในขณะนั้น หรืออาจสร้างสรรค์งานจากการได้รับข้อมูลอีกประเภทหนึ่ง ที่เรียกว่าข้อมูลที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจหรือปัจจัยกระตุ้น อันเกิดจากหลายสิ่งหลายอย่างรอบตัว รวมทั้งภูมิหลังและประสบการณ์ของผู้ออกแบบท่าเต้น ด้วยข้อมูลที่ได้รับนี้สามารถทำให้นักออกแบบท่าเต้นเกิดความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการพัฒนาข้อมูลนั้น จนเกิดขึ้นเป็นผลงานนาฏศิลป์เช่นการออกแบบท่าเต้นผลงานนาฏศิลป์ชุดธรรมชาติ จากคำสอนในพระไตรปิฎกเป็นต้น (สุรพล วิรุพรักษ์. 2544: 229)

5.4 การกำหนดขอบเขตในการสร้างงาน

คือการกำหนดเนื้อหา สาระ หรือโครงสร้างในการทำงาน ด้วยการจัดเรียงลำดับของการแสดงให้เหมาะสมตามแนวคิดและข้อมูลที่ได้รับโดยอาจแบ่งลำดับการสร้างงานโดยการกำหนดโครงสร้างรวมบนแผนภูมิการทำงานเป็นการวางแผนการทำงานแบบการจดสาระบันทึกในตารางเพื่อช่วยให้การแสดงที่ต้องอาศัยองค์ประกอบอื่น ๆ ในการสร้างสรรค์งานสามารถดำเนินงานไปได้ในทุกขั้นตอนโดยไม่ต้องมาเสียเวลารอ เช่นฝ่ายฉาก ฝ่ายเสื้อผ้า ฝ่ายเทคนิค เมื่อได้รับตารางการทำงานแล้วสามารถปฏิบัติงานในขั้นตอนนี้ไปพร้อมกันกับเวลาที่นักแสดงฝึกซ้อมได้เลย โดยยึดตารางการทำงานที่ได้ออกแบบวางแผนมาแล้วจากผู้ออกแบบท่าเต้นอีกทั้งการวางแผนในการทำงานนี้ทำให้สามารถควบคุมงบประมาณ เวลา บุคลากรให้อยู่ในวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่จัดเตรียมไว้ให้ง่ายต่อการทำงาน สุรพล วิรุพรักษ์ได้กล่าวถึงหลักการในการออกแบบทางนาฏศิลป์ว่ามีขั้นตอนที่สามารถนำมาเรียบเรียงให้เป็นระบบการทำงานดังนี้

5.4.1 การแบ่งช่วงอารมณ์

คือการออกแบบท่าทางการเคลื่อนไหวเพื่อสื่อสารกับผู้ชมให้เกิดความรู้สึกทางสุนทรียภาพในการชมการแสดง ในขั้นตอนนี้เป็นการสื่อสารระหว่างผู้ออกแบบท่าเต้น ที่จะออกแบบการเคลื่อนไหวท่าทางส่งผ่านให้กับนักเต้นได้เข้าใจและสามารถสื่อสารอารมณ์ความรู้สึกนั้นไปสู่ผู้ชม การจัดการแบ่งช่วงอารมณ์จะช่วยให้ผู้กำกับท่าเต้นสามารถออกแบบท่าเต้นได้อย่างกลมกลืนและมีบทสรุปของเนื้อหาที่ชัดเจนมากขึ้น

5.4.2 ท่าทางและทิศทาง

คือการกำหนดท่าทางในการเคลื่อนไหวให้มีรูปแบบเฉพาะ ที่เป็นแบบแผนหรือรูปแบบอิสระหรือรูปแบบที่กำหนดขึ้นมาใหม่เพื่อสร้างรูปแบบที่เป็นลักษณะเฉพาะในการแสดงนาฏยศิลป์นั้นๆ เช่นในการแสดงอุปรากรเรื่อง มาตามบัตเตอร์ฟลายของคณะมอลโดวาโอเปร่าเฮาส์ กำหนดท่าทางการเคลื่อนไหวให้เป็นแบบละครใบ้ (Mime) ส่วนทิศทางนั้นหมายถึงการเคลื่อนที่ของนักเต้นบนเวที ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับทางเข้าทางออกของฉากและเวที ผู้ออกแบบท่าเต้นจะต้องคำนึงถึงทิศทางเหล่านี้เพื่อออกแบบท่าเต้น ให้นักเต้นเคลื่อนไหวอย่างมีทิศทางบนเวทีและมีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง เนื้อหา หรือโครงเรื่องหรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงอย่างกลมกลืน

5.4.3 การตรวจสอบรายละเอียด

คือการตรวจสอบภาพรวมทั้งหมดในการแสดงว่าเป็นไปตามขอบเขตและวัตถุประสงค์ที่ได้จัดวางไว้หรือไม่และอาจมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบางอย่างได้ตามความเหมาะสม เพื่อให้การแสดงมีความสมบูรณ์มากที่สุดและเพื่อเป็นการทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายให้มีความเข้าใจตรงกันที่สุดในการทำงานที่จะเกิดขึ้นจริงต่อไป ในขั้นตอนนี้จะเป็นข้อมการแสดงที่เหมือนจริงที่สุดเราเรียกการซ้อมในครั้งนี้อ่า (Run Through) (สุรพล วิรุพรัักษ์. 2544: 251)

5.5 การกำหนดรูปแบบการเต้น

หลังจากที่ได้กำหนดขอบเขตในการสร้างงานนาฏยศิลป์แล้วสิ่งที่สำคัญที่สุดอีกประการหนึ่งในการออกแบบท่าเต้นคือการกำหนดรูปแบบการเต้น ซึ่งนักออกแบบท่าเต้นอาจเป็นผู้กำหนดรูปแบบขึ้นมาเองหรืออาจได้รับหัวข้อในการสร้างงานนาฏยศิลป์จากผู้กำกับการแสดง (Director) ในกระบวนการสร้างละครเวทีหรือผู้สร้างสรรค์ผลงาน (Creative Director) ในกระบวนการผลิตภาพยนตร์โฆษณา สุรพล วิรุพรัักษ์ได้กำหนดแนวทางของ การแสดงของนาฏยศิลป์ไว้ดังนี้

5.5.1 การกำหนดให้เป็นแบบแผน

คือการสร้างสรรค์การออกแบบท่าเต้น โดยการยึดหลักรูปแบบการแสดงที่เป็นแบบแผนที่มีมาแต่ดั้งเดิมเช่น การแสดงบัลเล่ต์ การแสดงโขน การแสดงจ๊ว ที่ได้ถูกกำหนดให้มีรูปแบบการเคลื่อนไหว และมีขนบธรรมเนียมการแสดงในการแสดงไว้อย่างครบถ้วนแล้ว

5.5.2 การกำหนดให้เป็นการผสมผสานหลายแบบแผน

คือการผสมผสานการเต้นตั้งแต่สองแบบแผนขึ้นไป เช่น การผสมรำไทยกับบัลเลต์ (Ballet) หรือการผสมรำไทยกับคอนเทมโพอารี่แดนซ์ (Contemporary Dance) การผสมรำไทยกับบัลเลต์เป็นตัวอย่างที่เด่นชัด คือบัลเลต์เรื่องมโนห์ราซึ่งคุณหญิง เจนิเวียฟ เดมอนเป็นนักออกแบบท่าเต้น ที่ใช้รูปแบบบัลเลต์เป็นหลักและสอดแทรกการรำไทยลงไปในส่วนที่เหมาะสม เช่น การตั้งวง การจีบ การกระดกหลัง ผลก็คือประเทศไทยมีการแสดงบัลเลต์ที่มีลักษณะเฉพาะตัวเกิดขึ้นหรือการผสมผสานระหว่างรำไทยกับคอนเทมโพอารี่แดนซ์ มักเป็นสิ่งที่นักออกแบบท่าเต้นนิยมคิดทำมากกว่าเพราะคอนเทมโพอารี่แดนซ์ง่ายกว่าบัลเลต์ และมีข้อจำกัดน้อยกว่าอีกทั้งมีรูปแบบคล้ายคลึงกับท่าพื้นฐานของรำไทยจึงทำให้การผสมผสานกันเป็นไปได้ค่อนข้างจะแนบเนียน

5.5.3 กำหนดให้ประยุกต์จากแบบแผนเดิม

คือการนำลักษณะเด่นๆ และเอกลักษณ์ที่ชัดเจนของแบบแผนการแสดงนั้นๆ เช่น ท่าทาง หรือเทคนิคพิเศษบางอย่างมาประยุกต์ ดัดแปลง พัฒนา ลดทอนจนเกิดเป็นการเคลื่อนไหวในรูปแบบใหม่ ที่ยังมีสัญลักษณ์แห่งความเป็นแบบแผนอยู่บ้างตามสัดส่วนที่ผู้กำกับท่าเต้นต้องการผสมผสานกับรูปแบบใหม่เช่นการแสดงผลงานนาฏนิพนธ์ของนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเรื่องนางพญาขลุ่ยขาวที่ผสมผสานระหว่างอุปรากรจีนกับคอนเทมโพอารี่แดนซ์

5.5.4 กำหนดให้เป็นแบบแผนใหม่

คือการสร้างสรรค์แบบแผนการเต้นรำขึ้นใหม่ ที่มีความร่วมสมัยกับวิถีชีวิตของสังคมในปัจจุบันโดยไม่เอาอดีตมาปะปนเพราะเห็นว่าการนำปัจจัยต่างๆ เช่นดนตรีๆ ท่ารำของจารีตใดก็ตามซึ่งเป็นวัฒนธรรมของอดีตมาใช้ผลงานอาจไม่สะท้อนความเป็นศิลปะปัจจุบันได้ดีพอ (สุรพล วิรุฬกรักษ์. 2544: 233)

อย่างไรก็ตาม การคิดค้นรูปแบบใหม่ซึ่งมีการยอมรับในวงกว้างและมีการสืบทอดกันมาอย่างเป็นระบบ รูปแบบใหม่นั้นก็จะกลายเป็นอีกหนึ่งแบบแผนขึ้นมาเช่น เมื่อมีการคิดแบบแผนการเต้นใหม่ขึ้นที่เรียกว่าโมเดิร์นแดนซ์ (Modern Dance) เพื่อต่อต้านความเป็นแบบแผนของบัลเลต์ราวต้นศตวรรษที่ 20 ก็ได้รับความนิยมแพร่หลายจนกลายเป็นรูปแบบที่มีมาตรฐาน

นอกจากนี้ยังมีการกำหนดแนวคิดอื่นๆ ที่มีส่วนทำให้การแสดงนาฏศิลป์นั้นมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดาริณี ชำนาญหมอได้กล่าวว่า การกำหนดรูปแบบจาก รูปแบบดนตรี แสง เสียง การกำหนดสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในเบื้องต้น เพราะผู้ออกแบบท่าเต้นต้องทำงานประสานสัมพันธ์กับทีมงานอื่นๆ ที่มีความชำนาญเฉพาะทาง และต้องทำให้คนเหล่านั้นเข้าใจแนวคิดและรูปแบบของการออกแบบท่าเต้นที่ตนคิดขึ้นให้ชัดเจนที่สุดเท่าที่จะทำได้ และบอกความต้องการในด้านปริมาณและคุณภาพให้ละเอียด เพื่อที่เขาเหล่านั้นจะได้ทำการออกแบบและจัดทำทุกอย่างให้ได้ใกล้เคียงกับสิ่งที่ผู้ออกแบบท่าเต้นต้องการให้มากที่สุดและในขณะเดียวกันต้องรับฟังปัญหาและข้อเสนอของทีมงานทุกฝ่ายตั้งแต่ต้น เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพที่สุดและผิดพลาดน้อยที่สุด (ดาริณี ชำนาญหมอ. 2545: 71) ส่วนงามทศน์ สุทธิประภาได้กล่าวว่าผู้ออกแบบท่าเต้นต้องกำหนด

รูปร่างหน้าตา บุคลิกและความสามารถของผู้แสดงเพื่อเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้แสดงให้เหมาะสม เพราะการคัดเลือกนักแสดงได้เหมาะสม ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การแสดงประสบความสำเร็จไปครั้งหนึ่งแล้ว (งามทัศน สุธธิประภา. 2546: 15)

ดังนั้นนักออกแบบท่าเต้นต้องกำหนดรูปแบบชนิดและแนวทางของดนตรีเพื่อให้สามารถคัดเลือก หรือ แต่งเพลง และทำเสียงต่างๆ ให้เหมาะสมกับการแสดง นอกจากนี้ยังต้องกำหนดรูปแบบและแนวทางของฉาก และเครื่องแต่งกายให้ตอบสนองและส่งเสริมการแสดงอย่างเหมาะสม การที่ต้องทำเช่นนี้เนื่องจากการกำหนดแนวทาง และรูปแบบขององค์ประกอบเหล่านี้อย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้ร่วมงานทุกคนเข้าใจ และสร้างผลงานสนองความต้องการด้านการแสดงได้ดีมีคุณภาพและมีเอกภาพ

5.6 ทฤษฎีในการสร้างกระบวนการการออกแบบท่าเต้น

กระบวนการในการออกแบบท่าเต้นคือการสร้างสรรค์รูปแบบทางการเต้นผ่านการตีความหมาย สื่อความหมายออกมาเป็นกระบวนการแสดงทางด้านการเคลื่อนไหว ในรูปแบบต่างๆ จนเกิดเป็นการแสดงที่เป็นเรื่องราว หรือเหตุการณ์เฉพาะ อภิธรรม กำแพงแก้ว ได้ให้ความคิดเห็นถึงหลักการออกแบบท่าเต้นไว้ว่า

“ การออกแบบท่าเต้น คือการการนำท่าเต้นที่มีอยู่แล้วหรือท่าเต้นที่คิดค้นขึ้นใหม่ มาเรียงร้อยต่อเชื่อมกันอย่างสอดคล้องและมีจังหวะที่ลงตัวเพื่อให้เกิดความสวยงามความตื่นตาหรือเกิดความเข้าใจถึงเรื่องราวที่นำเสนอในรูปแบบการเคลื่อนไหวการออกแบบท่าเต้นให้ได้ด้นั้นเริ่มต้นจากการสร้างรูปแบบการเคลื่อนไหวเฉพาะตนขึ้นมาเพื่อให้เหมาะสมกับการแสดงนั้นหรือสรุปความคิดในการนำเสนอเรื่องราวสร้างเป็นแนวทางของการเคลื่อนไหว นั่นคือผู้ออกแบบท่าเต้นก็จะมีท่าเต้นแบบเพื่อพัฒนาเป็นท่าเต้นชุดการแสดงหรือนำเสนอเรื่องราวที่คิดขึ้นท่าเต้นแบบนั้น อาจนำมาจากชุดการแสดงหรือนำเสนอเรื่องราวที่คิดขึ้น ท่าเต้นแบบนั้นอาจนำมาจากภาพธรรมชาติเช่น สายน้ำดอกไม้การเคลื่อนไหวของสัตว์ หรือภาพจากการจินตนาการหรือความเชื่อเช่นนางฟ้า เทวดาการบูชาในบางครั้ง นักออกแบบท่าเต้นอาจใช้นามธรรมเป็นตัวก่อกำเนิดความคิดเพื่อใช้ในการเคลื่อนไหว เช่น ความรัก ความตาย ความกลัว ซึ่งนักออกแบบท่าเต้นต้องแปลคำเหล่านี้ออกมาเป็นท่าทางที่เหมาะสม”(อภิธรรม กำแพงแก้ว. 2544: 26)

5.6.1 ทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว (Kenetology)

จากการประมวลองค์ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีแห่งการเคลื่อนไหวที่รวบรวมโดย สุรพล วิรุพรัญ์ สามารถสรุปได้ว่าทฤษฎีแห่งการเคลื่อนไหวคือ หลักการที่มนุษย์ใช้ร่างกายเคลื่อนไหวให้เกิดกิริยาท่าทางต่างๆ ซึ่งนับเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักเต้นเพราะนักเต้นต้องเข้าใจถึงธรรมชาติของการใช้สรีระแต่ละส่วนทั้งภายนอกและภายในไม่ว่าจะเป็นการใช้กล้ามเนื้อข้อต่อหรือการเคลื่อนไหวของกระดูกประสาทสัมผัส ตลอดจนการใช้สมองหลักการสำคัญของทฤษฎีแห่งการเคลื่อนไหวที่ใช้เป็นพื้นฐานในการออกแบบท่าเต้น คือ

การใช้พลัง (Energy)

มนุษย์ต้องใช้พลังในการเคลื่อนไหวร่างกายต้านกับแรงโน้มถ่วงของโลก การใช้พลังเพื่อการแสดงการเต้นมี 3 ประเภท คือ

ก. ความแรงของพลัง หมายถึง การที่นักเต้นเคลื่อนไหวมีการใช้พลังเกิดขึ้นในปริมาณของพลังนั้นมีตั้งแต่น้อยไปจนถึงมาก การเต้นรำด้วยพลังที่แรงมากๆ ทำให้เราได้เห็นถึงปฏิกิริยาของร่างกายในลักษณะต่างๆ กันเช่นเข้มแข็ง ว่องไวหากใช้การเคลื่อนไหวที่ใช้พลังน้อยจะให้ความรู้สึกที่ นุ่มนวล อ่อนโยน เชื่องช้า หนักแน่น เป็นความรู้สึกเล็กๆ ที่แผ่เร้นอยู่ภายใน

ข. การเน้นพลัง หมายถึง การเร่งและการลดความแรงของการใช้พลัง เพื่อการเคลื่อนไหวในขณะใดขณะหนึ่งอย่างกะทันหัน ซึ่งเป็นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่ต่างไปจากสิ่งที่กำลังกระทำอยู่นั้น การเน้นพลัง เป็นศิลปะในการเรียกร้องความสนใจจากคนดู เพื่อจำแนกให้เห็นรูปลักษณะของการเต้นรำอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในเรื่องของจังหวะการที่นักเต้นเน้นด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ ทำให้เกิดความรู้สึกที่สมดุล คงที่ หนักแน่น การเน้นที่ไม่สม่ำเสมอ ด้วยพลังที่มีความแรงต่างกัน ทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่คงที่ ตื่นเต้น

ค. ลักษณะของการใช้พลัง หมายถึง ลักษณะของการใช้พลังในการเคลื่อนไหว ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท คือ

1. การแกว่งไกว คือ การที่นักเต้นใช้พลังแกว่งลำตัว แขนขาไปมา คล้ายกับการแกว่งชิงช้า เช่น การสายสรีระ

2. การระเบิด คือ การที่นักเต้นระเบิดพลังออกมาอย่างกะทันหัน เห็นจุดเริ่มต้นและจุดจบชัด เช่นการกระโดดขึ้นไปในอากาศและจบลงด้วยท่าหยุดนิ่งบนพื้น

3. การต่อเนื่อง คือ การที่นักเต้นเคลื่อนไหวต่อเนื่องโดยไม่ปรากฏจุดเริ่มต้นและจุดจบที่ชัดเจน โดยไม่มีการเน้นพลัง เป็นการเคลื่อนไหวที่ราบเรียบ

4. การสั่นพลิ้ว คือ การเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องของการระเบิดเมื่อการเคลื่อนไหวแบบระเบิดเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจนเกิดเป็นการสั่นพลิ้วเหมือนการวิ่งซอยเท้า หรือหมุนตัวหลายๆ รอบ

5. การลอยตัว เกิดขึ้นเมื่อนักเต้นกระโดดลอยตัวขึ้นไปในอากาศ โดยอาศัยพลังส่งตัวให้ลอยตัวอยู่บนอากาศ มีแรงโน้มถ่วงดึงดูดตัวนักเต้นให้ตกลงมายังพื้น

การใช้พลังทั้ง 5 ประเภทนี้มีได้แยกออกจากกันอย่างเด็ดขาด เพียงแต่ผู้แสดงและนักออกแบบท่าเต้นประสงค์จะใช้พลังแบบใด เมื่อใด หรือผสมผสานกันต่อเนื่องเป็นรูปแบบของการแสดงก็สามารถทำได้

การใช้ที่ว่าง (Space) คือ การเคลื่อนไหวใดๆ ที่ต้องอาศัยที่ว่างเป็นมิติ คือ มีทั้งความกว้าง ความยาว และระดับที่ว่างมีความสำคัญในการกำหนดรูปแบบต่างๆ ดังนี้คือ

ก. ตำแหน่ง คือ การจัดที่ให้นักเต้นหยุดอยู่บนเวทีในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ก่อนที่จะเคลื่อนที่ไป

ข. ขนาด หมายถึงการที่นักเต้นสามารถเคลื่อนไหวร่างกายให้กว้างหรือแคบ เคลื่อนที่ไปยังจุดอื่นๆ บนเวทีได้กว้าง และไกลเพียงใดขึ้นอยู่กับที่ว่างที่อำนวยให้

ค. ทิศทาง หมายถึง เส้นทางที่นักเต้นเคลื่อนที่จากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง เช่น การแปรแถว นักเต้นสามารถเคลื่อนที่ไปบนเวทีได้ใน 8 ทิศ ซึ่งสามารถทำให้ประสานสัมพันธ์กับ ตำแหน่งทิศทางของคนดู ทิศทางที่แตกต่างกันของนักเต้น ย่อมให้ความรู้สึกแก่คนดูที่แตกต่างกัน แล้วแต่การสื่อความหมายและการออกแบบท่าเต้น ของนักออกแบบท่าเต้นแต่ละคน เช่น

1. การเดินเข้าหาคนดู เป็นการเรียกร้องความสนใจ การสร้างความน่าเกรงขาม การแสดงความยิ่งใหญ่ การบอกถึงจุดจบ
2. การเดินออกจากคนดู เป็นการแสดงความสูญเสีย การลาจาก โศกเศร้า
3. การเคลื่อนที่ขนานกับคนดู เป็นการเน้นให้คนดูในจุดต่างๆ ได้มีโอกาส เห็นนักเต้นในระยะเท่าๆ กัน และเป็นการนำสายตาคนดูไปสู่อีกจุดหนึ่ง
4. การเคลื่อนที่ทแยงมุม เป็นการแสดงให้เห็นถึงความลึกของการเรียงแถว ได้ดีกว่าการซ้อนกันแบบแถวตอน และทำให้เห็นจำนวนนักเต้นเป็นสามมิติมากขึ้นขณะเดียวกันก็ ไม่ทำให้เกิดความรู้สึกแรงเท่ากับการเดินเข้าหาตรงแบบตั้งฉาก
5. การวนเป็นวงกลม เป็นการแสดงความผูกพัน ความอ่อนโยน ความสามัคคี
6. การเคลื่อนที่ผ่านไป ผ่านมา แสดงถึงความปราดเปรียว หากเคลื่อนไหว เร็วมากไปในทิศทางต่างกัน จะแสดงความหมายในเชิงสับสนวุ่นวาย
7. การขึ้นลอย แสดงความเบา ความสง่างาม ความยิ่งใหญ่
8. การกดต่ำ แสดงความหวาดกลัว ความอ่อนน้อม ความด้อยค่า

(สุรพล วิรุฬห์รักษ์. 2544: 246-249)

ทฤษฎีทางทัศนศิลป์ (Visual arts Theory)

การออกแบบท่าเต้นมีความใกล้เคียงกับการออกแบบทางทัศนศิลป์ ซึ่งเป็นการ นำองค์ประกอบต่างๆ และวิธีนำองค์ประกอบเหล่านั้นมาสร้างสรรค์ลงในผลงานศิลปะ ทำให้เกิด ความงาม และมีความหมาย การออกแบบท่าเต้นก็ต้องอาศัยหลักในการออกแบบทางทัศนศิลป์เป็น ส่วนหนึ่งในการสร้างผลงาน เช่นการแปรแถว การตั้งซุ่ม รูปแบบของการแสดง สีสนของเครื่องแต่งกาย อุปกรณ์ประกอบในการแสดง การจัดแสง การจัดฉาก นักออกแบบท่าเต้นควรมีความรู้ความเข้าใจ ในทฤษฎีทัศนศิลป์เพื่อให้ผลงานมีความกลมกลืน และมีความเป็นเอกภาพ สุรพล วิรุฬห์รักษ์ ได้ กล่าวถึงทฤษฎีทัศนศิลป์ไว้และสภนธ์ ภูงามดี ได้กล่าวถึงองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ดังนี้

องค์ประกอบทางทัศนศิลป์ ได้แก่ จุด เส้น รูปทรง สี พื้นผิว

จุด คือ หน่วยที่เล็กที่สุดที่ปรากฏบนพื้นผิว จุดที่ใกล้ๆ กันจะให้ความรู้สึกที่ ผูกพันกัน หากจุดอยู่ห่างกันจะให้ความรู้สึกผูกพันกันลดลง จุดเป็นสิ่งที่เล็กที่สุดที่จะใช้สร้างรูปทรง และสร้างพลังเคลื่อนไหวของที่ว่างขึ้นบนเวทีได้ และนักเต้นเปรียบเสมือนจุดๆ หนึ่งบนเวที หากนัก เต้นอยู่ห่างกันเกินไปจะทำให้เกิดความรู้สึกไม่ผูกพันกัน นอกจากจะเป็นความประสงค์ของการ ออกแบบท่าเต้น เพื่อให้เกิดความหมายนั้น

เส้น คือ การเดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง โดยเส้นนั้นสามารถแยกและสื่อความหมายได้หลายอย่าง เส้นแสดงความรู้สึกได้ เช่น

เส้นตรง ให้ความรู้สึกที่แข็งแรงและจริงจัง แน่นอน

เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกอ่อนนุ่ม อ่อนไหว อ่อนโยน ไม่แน่ใจถ้าใช้เส้นเหล่านี้มากไปจะทำให้เกิดความรู้สึกกังวล

เส้นโค้งวงแคบ ให้ความรู้สึกของการเปลี่ยนทิศทางอย่างรวดเร็ว

เส้นโค้งวงกลม ให้ความรู้สึกถึงทิศทางที่ตายตัว ให้ความรู้สึกถึงเรื่องซ้ำๆ

เส้นโค้งกันหอย เมื่อมองจากด้านนอกเข้าหาด้านในจะให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว แต่ถ้ามองจากด้านในออกด้านนอกจะให้ความรู้สึกคลี่คลาย เติบโต

เส้นฟันปลา ให้ความรู้สึกสับสน

เส้นลูกคลื่น ให้ความรู้สึกกังวล หลีกเลียง

เส้นตั้ง ให้ความรู้สึกสูงส่ง มั่นคง แข็งแรง รุ่งเรือง

เส้นนอน ให้ความรู้สึกสงบ เงียบ ผ่อนคลาย เส้นทแยง ให้ความรู้สึกนุ่มรับ

(สกนธ์ ภู่งามดี. 2547: 28)

ภาพประกอบ 1 แสดงความหมายของการจัดรูปทรงในทางทัศนศิลป์

นักเต้นที่เหยียดร่างกายตรงชูมือขึ้นสูง ย่อมแสดงความสง่า จริงจัง เป็นผู้นำ นักเต้นที่โน้มตัวลง หรือ เอนตัวตามผู้อื่นย่อมแสดงความเป็นผู้ตาม ความอ่อนน้อมถ่อมตน ตลอดจนแสดงถึงความโศกเศร้า หากนักเต้นเคลื่อนตัวเป็นเส้นฟันปลา หรือเส้นลูกคลื่นไปบนเวทีทิศทางที่นักเต้นเคลื่อนที่ไปในอารมณ์ต่างๆสามารถสื่อความหมายของอารมณ์ สับสน วุ่นวาย หวาดกลัว

รูปทรง คือบริเวณที่เส้นมาบรรจบกัน จนเกิดเป็นรูปทรงขึ้น รูปทรงมี 2 มิติ และ 3 มิติ รูปทรงแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

ภาพประกอบ 2 แสดงรูปทรงเรขาคณิตสามเหลี่ยม

ภาพประกอบ 3 แสดงรูปทรงเรขาคณิตสี่เหลี่ยมคางหมู

รูปทรงเรขาคณิต คือ รูปทรงที่เกิดจากการประกอบกันของเส้นตรงเกิดเป็น รูปทรงสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม สี่เหลี่ยมคางหมู และรูปทรงหลายเหลี่ยม เส้นโค้ง เกิดเป็นรูปทรงกลม รูปวงรีและรูปผสมเช่นทรงกระบอกที่เกิดจากนำเส้นตรงและเส้นโค้งมารวมกัน

ภาพประกอบ 4 แสดงรูปทรงผสม

ภาพประกอบ 5 แสดงรูปทรงวงกลมผสม

รูปทรงสามเหลี่ยมสี่เหลี่ยมจัตุรัสให้ความรู้สึกหนักแน่นเข้มแข็งไม่เปลี่ยนแปลง
รูปทรงวงกลม ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว (สกนธ์ ภูงามดี. 2547: 29 -31)

รูปทรงทั้งหมดนี้สามารถนำมาใช้ในการออกแบบท่าเต้นเป็นการแปรแถว การตั้งซุ่ม เพื่อให้เกิดความเป็นมิติในการเคลื่อนไหวและสื่อความหมายที่สอดคล้องไปกับการแสดง

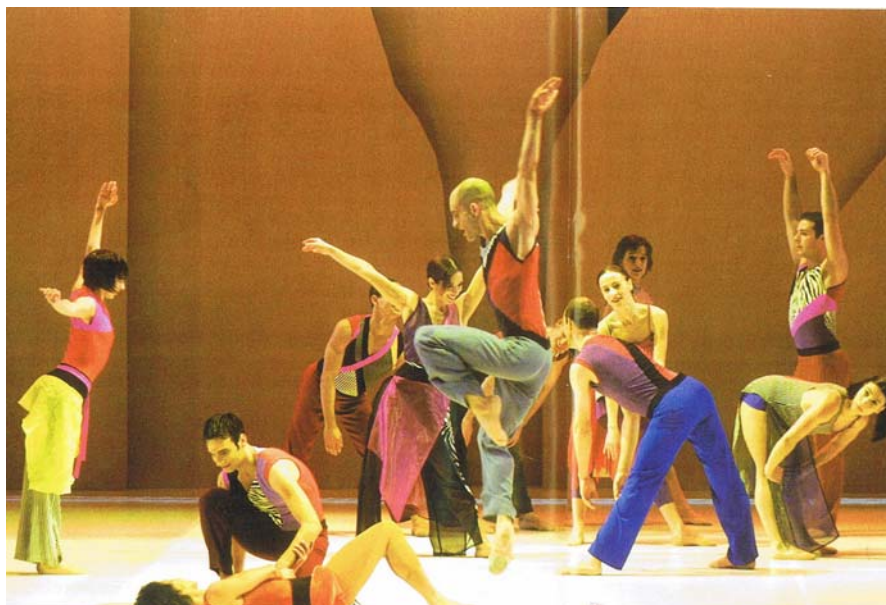

ภาพประกอบ 6 แสดงรูปทรงธรรมชาติด้วยเส้นโค้ง

ภาพประกอบ 7 แสดงรูปทรงธรรมชาติด้วยการแปรแถว

รูปทรงธรรมชาติ คือ รูปทรงที่เกิดจากการเคลื่อนที่ของเส้นที่เป็นไปตามธรรมชาติเช่นเส้นโค้งของชายหาด ทะเลสาป ลำธาร การแปรแถว และการตั้งซุ่มโดยอาศัยรูปทรงธรรมชาติ มักใช้กับการออกแบบที่ต้องการความรู้สึกที่ไม่เป็นทางการ ความรู้สึกที่ไม่ต้องการความมีระเบียบ และความรู้สึกอิสระ (สุรพล วิรุฬห์รักษ์. 2547: 239)

ภาพประกอบ 8 แสดงความรู้สึกของสีในการสร้างงานนาฏศิลป์สากล (จากหนังสือ Dance Europe. ฉบับประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2002 หน้า 28)

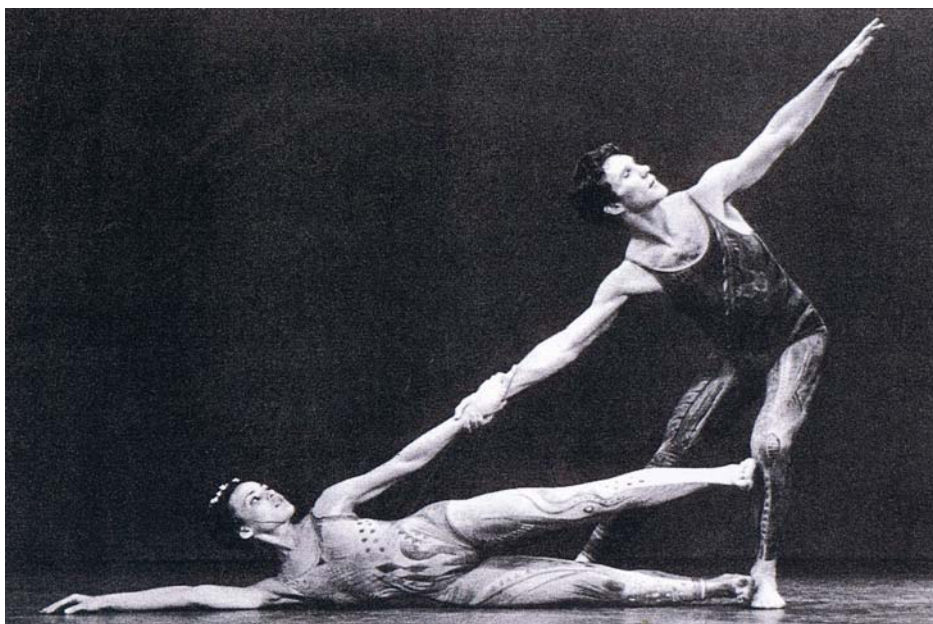
สี สีเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติของวัตถุที่จะมีสีเฉพาะตัว และเมื่อนำมาผสมผสานกันก็สามารถเกิดเป็นสีใหม่ขึ้นได้ ดังนั้นสีในโลกนี้จึงมีนับไม่ถ้วน แต่สีทั้งหมดในทางศิลปะเกิดจากแม่สี 3 สีคือ สีน้ำเงิน สีเหลือง และสีแดง จากนั้นเมื่อต้องการสีอื่นๆ ก็ผสมสีแม่สีเข้าด้วยกัน เช่น ผสมสีน้ำเงินกับสีเหลืองในปริมาณที่เท่ากัน ก็จะเกิดเป็นสีเขียว ผสมสีเหลืองกับสีแดงในปริมาณที่เท่ากัน ก็จะเกิดเป็นสีส้ม ผสมสีแดงกับสีน้ำเงินในปริมาณที่เท่ากันก็จะเกิดเป็นสีม่วง สีจึงเป็นส่วนประกอบทางศิลปะอีกส่วนหนึ่งที่สามารถช่วงสร้างความรู้สึกให้แก่ผู้ชมเพื่อให้เกิดความคล้อยตาม สีในทางจิตวิทยาหมายถึงคุณสมบัติภายในที่มีต่อความรู้สึกของมนุษย์ มนุษย์ทุกคนมีปฏิกิริยาต่อสีในความรู้สึกที่คล้ายๆ กันเช่น สีวรรณะร้อน ได้แก่สีเหลือง สีส้มเหลือง สีส้ม สีส้มแดง สีแดง สีม่วงแดง จะให้ความรู้สึกตื่นเต้น อบอุ่น รุนแรง ก้าวร้าวและไม่หยุดนิ่ง

สีวรรณะเย็น ได้แก่ สีเขียวเหลือง สีเขียว สีเขียวน้ำเงิน สีน้ำเงิน สีม่วงน้ำเงิน สีม่วง ให้ความรู้สึกเยือกเย็น เยียบสงบ ชุ่มชื้น สบายตา เชื่องช้า สงบ พักผ่อน (สกนธ์ ภูงามดี. 2547: 46)

ภาพประกอบ 9 แสดงความรู้สึกของพื้นผิวในเครื่องแต่งกาย (จากหนังสือ Dance Europe ฉบับประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2002 หน้า 46)

พื้นผิว วัตถุทุกชนิดจะมีพื้นผิวภายนอกที่แตกต่างกัน เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ ผิวเรียบหรือผิวละเอียด ผิวหยาบหรือผิวขรุขระ ผิวเรียบจะให้ความรู้สึกที่ นุ่มนวล น่าสัมผัส เบาสบาย ส่วนผิวขรุขระจะให้ความรู้สึก กระด้าง แข็งกร้าว น่าเกรงขาม คำว่าพื้นผิวในทางการเต้นรำ หมายถึง ลักษณะการเคลื่อนไหวของนักเต้นรำ เช่น การเคลื่อนไหวราบเรียบ เบา ต่อเนื่อง รุนแรงและอาจคลอเคลียไปถึงส่วนประกอบในการแสดงเช่น เครื่องแต่งกาย ทรงผม เทคนิคการแต่งหน้าพิเศษ อุปกรณ์ประกอบการแสดงจากเพื่อให้เกิดความรู้สึกนุ่มนวล หรือหยาบกระด้าง ตามอารมณ์ของการแสดงชุดนั้นๆ (ดาริณี ชำนาญหมอ. 2545: 69)

ภาพประกอบ 10 แสดงการจัดวางทางทัศนศิลป์ (จากหนังสือ The Wonderful World Of Ballet โดย Odhams Long Acre London หน้า 103)

การจัดวางทางทัศนศิลป์ มีหลัก 4 ประการ คือ

ความมีเอกภาพ ในการนำองค์ประกอบต่างๆ มารวมกัน เพื่อให้เกิดเป็นภาพ ผู้สร้างงานต้องคำนึงถึงความเป็นเอกภาพในภาพรวมทั้งหมด ไม่ว่าองค์ประกอบใดจะมีความหลากหลายเพียงใด จะต้องมีความเชื่อมโยงถึงกันโดยสัดส่วนที่เหมาะสม กลวิธีในการสร้างเอกภาพให้แก่ผลงานคือ ควรจะมีองค์ประกอบที่มีความคล้ายคลึงกันเป็นปริมาณมากพอ เพื่อสร้างความกลมกลืนซึ่งเป็นการนำไปสู่ความเป็นเอกภาพ และให้อิสระแก่ส่วนที่เหลือที่จะมีความแปลกแตกต่างไปบ้าง แต่ไม่ควรสร้างผลงานด้วยองค์ประกอบที่แตกต่างกันอย่างมากมาย จนไม่สามารถจะเชื่อมประสานกันไว้ได้ (ดารีณี ชำนาญหมอ. 2545: 69)

ภาพประกอบ 11 แสดงความสมดุลแบบสองข้างเหมือนกัน (จากหนังสือ Dance Europ ฉบับประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2002 หน้า 33)

ภาพประกอบ 12 แสดงความสมดุลชนิดสองข้างไม่เหมือนกัน (จากนิตยสาร Dance Catalog By Nancy Reynolds Usa. หน้า 35)

ความสมดุล เป็นความรู้สึกโดยปกติของมนุษย์ เกิดจากการจัดองค์ประกอบที่อยู่สองข้างของแกนกลางของลำตัวเป็นหลักในการพิจารณาและพิพากษาว่าสิ่งใดสมดุลหรือไม่เพียงใด ความสมดุลไม่ได้เกิดจากการชั่งน้ำหนักเท่ากันบนตราชั่ง หรือการวัด แต่ความสมดุลนี้เป็นความรู้สึกของสองข้างของแกนมีองค์ประกอบต่างๆ ที่จัดวางไว้มีน้ำหนักที่ดึงดูดความสนใจพอกัน

การจัดองค์ประกอบเพื่อความสมดุลมี 2 ชนิด คือ

- ชนิดสองข้างเหมือนกัน คือ การจัดองค์ประกอบทั้ง 2 ข้างของแกนให้เหมือนกันทุกประการ แบบเดียวกับร่างกายของมนุษย์ปกติ

- ชนิดสองข้างไม่เหมือนกัน คือ การจัดองค์ประกอบทั้ง 2 ข้างของแกนแตกต่างกัน โดยสร้างความดึงดูดของสายตาและความน่าสนใจของเนื้อหาให้เท่ากันทั้งสองข้าง (ดาริณี ชำนาญหมอ. 2545: 69)

ภาพประกอบ 13 แสดงความสมดุลบนเวที (จากนิตยสาร Dance Catalog By Nancy Reynolds Usa. หน้า 155)

เมื่อนำหลักแห่งความสมดุลมาใช้ในกระบวนการสร้างการเต้น ก็จะใช้แนวกลางเวทีเป็นแกนแบ่งสองข้างซ้ายขวา นักเต้นที่อยู่ในตำแหน่งต่างๆ บนเวที จะถูกแบ่งด้วยแกนสมมตินี้ ดังนั้น การวางตำแหน่งนักเต้นในแต่ละช่วงที่ควรพิจารณา ไม่ให้นักเต้นไปรวมตัวอยู่ข้างใดข้างหนึ่งของเวทีมากเกินไปจนดูไม่สมดุล และในส่วนของ การตั้งซุ่มหรือการที่นักเต้นมารวมตัวกัน เพื่อจัดเป็นกลุ่มในช่วงใดช่วงหนึ่งของการเต้น ก็ต้องการจัดนักเต้นทุกคนให้เข้ามาเป็นภาพหมู่ที่ดูสมดุลแม้ว่า จะทำท่าต่างๆ กัน

ภาพประกอบ 14 แสดงความกลมกลืน (จากหนังสือ The Dance in America โดย Wesley Pedersen หน้า 56)

ความกลมกลืน ในที่นี้ไม่ใช่ความเหมือนแต่เป็นความคล้ายคลึงกันขององค์ประกอบที่นำมาใช้ เช่น การใช้สีกลุ่มเดียวกัน หรือการใช้รูปทรงที่คล้ายกัน หรือการใช้เส้นโค้งเป็นหลัก เป็นต้น ความกลมกลืนเช่นนี้จะช่วยให้การสร้างความเป็นเอกภาพเป็นไปได้โดยง่าย ความกลมกลืนเป็นการสร้างพลังแห่งจุดรวมความน่าสนใจจากการมีลักษณะความเป็นกลุ่มเป็นก้อน แต่ความกลมกลืน หากใช้มากเกินไปอาจทำให้ขาดจุดเด่น เช่น นักเต้นร่าอาจถูกกลืนหายไปในกลุ่มนักเต้นประกอบ หรือแม้แต่องค์ประกอบต่างๆ เช่น โครงสร้างของฉากและเวที แต่ถ้าทำให้นักเต้นนำแปลกไปจากกลุ่มมากนัก นักเต้นนำนั้นก็อาจแปลกแยกและแตกต่างจากกลุ่มจนทำให้ขาดความเป็นเอกภาพ (สุรพล วิรุฬห์รักษ์. 2547: 245)

ภาพประกอบ 15 แสดงความแตกต่าง (ภาพถ่ายปฏิทินประจำปี 1994 โดย Jeff Busby Special Australia)

ความแตกต่าง มีความหมายตรงข้ามกับความกลมกลืนคือ องค์ประกอบที่นำมาใช้ในที่เดียวกัน มีความแตกต่างกัน แต่เป็นที่ทราบกันดีว่าทั้งความคล้ายคลึง ความแตกต่าง นั้นอยู่ที่ปริมาณของความเหมือนและความไม่เหมือนเจตนาในการนำองค์ประกอบที่แตกต่างกันนั้น มาประมวลเข้าให้เป็นหนึ่งเดียวกันเพื่อให้เกิดความหลากหลายอันเป็นมูลเหตุแห่งความตื่นเต้น เราใจ ชวนติดตาม เช่น สูงกับต่ำ ดำกับขาว ไกลกับใกล้ เรียบกับขรุขระ กว้างกับแคบ ดังนั้นการสร้าง ความแตกต่างจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการสร้างสรรค์งานศิลปะทุกชนิด

หลักในการสร้างความแตกต่างคือองค์ประกอบแต่ละหน่วยย่อมมีลักษณะ เฉพาะตัวอยู่ไม่มากนักน้อยผู้สร้างสรรค์งานศิลปะควรใช้ประโยชน์จากความแตกต่างเหล่านี้มาเป็น ปัจจัยในการสร้างความหลากหลาย อันนำไปสู่ความสวยงาม ความลงตัวความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกัน และกัน ผู้ออกแบบทำต้นตอต้องกำหนดว่าเมื่อใดควรจะทำให้เกิดความแตกต่างขึ้นด้วยองค์ประกอบ ส่วนใด เวลาใด มากหรือน้อยเพียงใดการกำหนดนี้มาจากประสบการณ์และวิสัยทัศน์ ในที่สุดจะ ปรากฏเป็นรูปแบบเฉพาะตัวของผู้สร้างงานนั้น (ดารีณี ชำนาญหมอ. 2544: 71)

หากนักออกแบบทำต้นตอ กำหนดให้นักเด่นได้แสดงความแตกต่างกันบ้างหรือนำ ความสามารถพิเศษเฉพาะตัวมาใช้เสริมอย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดความแตกต่างกันบ้าง การแสดงก็ จะตื่นตาตื่นใจมากขึ้นและชวนดูมากขึ้น

นอกจากการประยุกต์ทฤษฎีทางทัศนศิลป์ดังกล่าวแล้ว นักออกแบบทำเต็นต้องนำหลักการทางทฤษฎีแห่งการเคลื่อนไหว และองค์ประกอบอื่นๆ มาเป็นหลักสำคัญในการออกแบบสร้างสรรค์งานเต็น เพื่อให้ผลงานมีความลงตัวมากที่สุด

6. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการโทรทัศน์

รายการโทรทัศน์ หมายถึง เนื้อหาหรือตัวสารของสื่อมวลชนประเภทโทรทัศน์ที่ถูกผลิตขึ้นมา สำหรับการออกอากาศทางสื่อโทรทัศน์เพื่อส่งผ่านไปยังผู้รับสารมวลชน โดยมีรูปแบบและประเภทของรายการที่หลากหลายแตกต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์ของการผลิตและวัตถุประสงค์ของการใช้ประโยชน์ (ทีปวิท พงศ์ไพบุลย์. 2534: 9)

การผลิตรายการโทรทัศน์ (Television Production) หมายถึง การเขียนบท การถ่ายทำ บันทึกเทป รวมทั้งการจัดเตรียมฉาก วัสดุฉาก วัสดุรายการและงานศิลปกรรม บุคลากรที่ใช้ในการผลิตรายการให้เป็นไปตามบทโทรทัศน์ และในการผลิตรายการโทรทัศน์นั้นผู้ผลิตรายการ (Producer) จะเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ จนสำเร็จเป็นรายการ (สุทธิติ ชัตติยะ. 2544: 16)

จากการวิจัยเอกสารศึกษาเอกสารการสอนชุดวิชาเรื่องการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2531) พัฒนาการของบริษัทผู้ดำเนินงานผลิตรายการโทรทัศน์ของ ทีปวิท พงศ์ไพบุลย์ (2534) การประเมินและการวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ของ สุทธิติ ชัตติยะ (2544) พบว่าในการผลิตรายการโทรทัศน์ประเภทต่างๆ เช่น เพลงและดนตรี วาไรตี้โชว์ ทอล์คโชว์ เกมโชว์ ฯลฯ นั้นประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ในการผลิตรายการโทรทัศน์ดังนี้

6.1 การวางแผนผลิตรายการ

การวางแผนผลิตรายการ (Planning) เริ่มต้นที่การแสวงหาความคิดการกำหนดวัตถุประสงค์ การวิเคราะห์ผู้ชม การวิเคราะห์เนื้อหาและข้อมูล การเขียนบทการกำหนดฉากและวัสดุประกอบฉาก การกำหนดวัสดุรายการ การกำหนดตัวผู้แสดง การจัดทำแผนผังเวที ไฟ และจัดทำงบประมาณ สุทธิติ ชัตติยะ ได้กล่าวถึงลำดับขั้นตอนในการทำผลิตรายการไว้ดังนี้

6.1.1 การแสวงหาแนวความคิด (Investigating an Idea) คือการหาเรื่อง แก่นเรื่องที่จะมาทำรายการโทรทัศน์ เป็นภารกิจแรกของผู้ผลิตรายการคำถามที่ใช้ในการตรวจสอบว่า “แนวความคิด” ที่จะนำมาทำรายการเหมาะสมหรือไม่ มี 5 ประการคือ

1. แนวความคิดที่คิดขึ้นได้ ตื่นเต้นหรือไม่ ตื่นเต้นเพราะอะไรไม่ตื่นเต้นเพราะเหตุใด
2. แนวความคิดนี้มีอะไรดี เป็นแนวความคิดที่มีดีในตัวเอง ควรแก่การวิจัยและเสาะแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมหรือไม่

3. ถ้านำแนวความคิดนี้มาสร้างเป็นรายการโทรทัศน์ ผู้ชมจะได้รับประโยชน์อะไร

4. ทำไมเราจึงอยากรจะนำแนวความคิดนี้ เสนอให้ผู้ชมรับชม มีวัตถุประสงค์อะไร

5. หากไม่ได้นำมาสร้างเป็นรายการโทรทัศน์แล้ว จะมีปัญหาเด่นชัดอะไรบ้าง การหาแนวความคิดหรือการหาเรื่องแก่นเรื่องเป็นงานที่ต้องใช้ความคิด ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการสูง เรื่องที่จะนำมาทำเป็นรายการโทรทัศน์อาจเป็นเรื่องสั้นหรือเรื่องยาวที่มีผู้เขียนไว้แล้ว เป็นสาระน่ารู้ชวนศึกษาเป็นเกร็ดชีวิตที่น่าสนใจหรือเป็นสาระบันเทิงที่ผู้ชมชอบ

6.1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective) เป็นการคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้นหลังจากผู้ชมได้รับชมรายการไปแล้ว ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ว่า มุ่งให้ผู้ชมได้รับหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านใด อาจเป็นวัตถุประสงค์ทั่วไป หรือวัตถุประสงค์เฉพาะและอาจมีหลายวัตถุประสงค์ก็ได้ การกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปอาจมุ่งไปที่การเสนอข่าวสาร การให้ความรู้และการศึกษา การโน้มน้าวใจ การให้ความบันเทิง หรือเพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ ส่วนวัตถุประสงค์เฉพาะเป็นการกำหนดผลที่คาดหวังในลักษณะที่เจาะแฉกลงไป เช่น เพื่อให้ผู้ชมรับทราบถึงกระแสนิยมในตลาดเพลงวัยรุ่น เพื่อนำเสนอเรื่องราวของนักแสดงที่กำลังมีผลงานในช่วงเวลานั้น หรือเพื่อนำเสนอสินค้าที่มีความแปลกใหม่และสอดคล้องกับวิถีชีวิตปัจจุบัน

6.1.3 การวิเคราะห์ผู้ชมเป้าหมาย (Target Audience) เป็นการทำความรู้จักผู้ชมในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อให้สามารถผลิตรายการได้ตรงกับความต้องการมากที่สุด เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์แล้วก็ต้องมีการวิเคราะห์ผู้ชมว่า เรื่องที่เราจะผลิตเป็นรายการโทรทัศน์นี้มุ่งผู้ชมเป้าหมายกลุ่มใด โดยคำนึงถึงข้อมูลต่าง ๆ เช่น

- เพศชายหรือหญิง
- วัย เด็กเล็ก วัยรุ่น หนุ่มสาว ผู้ใหญ่
- อาชีพนักศึกษา ข้าราชการประชาชนทั่วไปหรือกลุ่มอาชีพใด
- ระดับการศึกษา ประถม มัธยม อาชีวะ หรือ อุดมศึกษา
- ความสนใจ สนใจเพลง ดนตรี กีฬา หรือกิจกรรมใด
- จำนวนผู้ชม โดยคาดคะเนหน่วยเป็นพัน
- เวลาที่ผู้ชมจะรับชมรายการได้

6.1.4 การวิเคราะห์เนื้อหาและข้อมูล (Content Analysis) เป็นกระบวนการวิจัยศึกษา และแสวงหาเนื้อหาสาระและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำเป็นรายการโทรทัศน์ แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้เนื้อหาสาระและข้อมูลที่ถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ เข้าใจ และเพิ่มความน่าเชื่อถือ การวิเคราะห์เนื้อหาและข้อมูลเป็นหน้าที่ของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ที่จะต้องศึกษาจากตำราเอกสาร ข้อมูลทางสถิติ การสอบถามความคิดเห็นและผลการวิจัยที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้

6.1.5 การเขียนบทรายการ (Script Writing) เป็นการกำหนดลำดับก่อนหลังของการเสนอภาพและเสียง เพื่อให้ผู้ชมได้รับเนื้อหาสาระตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยระบุลักษณะภาพและเสียงไว้อย่างชัดเจน การเขียนบทเป็นกระบวนการต่อเนื่องจากขั้นตอนการกำหนดแนวความคิด จนถึงการใช้วิเคราะห์เนื้อหาและข้อมูลจนได้ประเด็นหลักและประเด็นย่อยของรายการ โดยอาจทำเป็นแผนผังของรายการก่อน จากนั้นผู้เขียนบทจะนำไปเขียนบทละเอียดตามแผนผังรายการเป็นบทโทรทัศน์สมบูรณ์ต่อไป

6.1.6 การกำหนดฉากและวัสดุประกอบฉาก เมื่อเขียนบทเรียบร้อยแล้วผู้ผลิตรายการจะต้องมากำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับฉากและวัสดุประกอบฉากต่อไป การกำหนดฉากและวัสดุประกอบฉากเป็นการเขียนรายละเอียดของฉากทุกชั้นทุกชุดที่ต้องใช้ และวัสดุประกอบฉากทุกประเภท ลงไปในแบบฟอร์มการกำหนดฉากและวัสดุประกอบฉาก โดยแยกชั้นหรือชุดละแผ่น เพื่อจะได้ส่งไปให้ฝ่ายฉากดำเนินการออกแบบจัดสร้างและจัดหาให้

6.1.7 การกำหนดวัสดุรายการ (Programe Materials) หมายถึง วัสดุเนื้อหา ประเภทรูปภาพ แผนภูมิ ข้อมูลทางสถิติ ภาพยนตร์ ภาพทัศน์ ฯลฯ ที่จะนำมาใส่หรือประกอบไว้ในรายการ การกำหนดวัสดุรายการจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ วัสดุรายการที่มีอยู่แล้ว และวัสดุรายการที่ต้องผลิตขึ้นใหม่ วัสดุรายการที่มีอยู่แล้วก็ให้ใส่ชื่อและแหล่งที่จะหาได้ ส่วนวัสดุรายการที่จะต้องผลิตขึ้นใหม่ ต้องใส่รายละเอียดและกำหนดความต้องการไว้ให้ชัดเจน

6.1.8 การกำหนดผู้แสดงหรือผู้ปรากฏตัว การกำหนดผู้แสดง หรือผู้ปรากฏตัวทางโทรทัศน์เช่น ผู้ดำเนินรายการ พิธีกร ผู้สารถี ผู้อภิปราย วิทยากร ฯลฯ ผู้ผลิตรายการและผู้กำกับรายการควรหารือร่วมกันในการคัดเลือกผู้แสดง หรือผู้ปรากฏตัวทางโทรทัศน์หรือที่นิยมเรียกกันว่าแขกรับเชิญในรายการ เช่น ผู้ดำเนินรายการ พิธีกร ผู้สารถี ผู้อภิปราย วิทยากร นักเต้น ฯลฯ เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความสามารถและเป็นที่น่าสนใจตรงตามบทโทรทัศน์มากที่สุด

6.1.9 การจัดทำแผนผังเวทีและแผนผังไฟ (Floor Plan and Lighting Plan) การจัดทำแผนผังเวทีหมายถึง การกำหนดตำแหน่งของคน ฉาก และสิ่งของต่างๆ ที่เกี่ยวกับการผลิตรายการ การจัดทำแผนผังไฟ หมายถึง จุดกำหนดตำแหน่งของดวงไฟเพื่อใช้สำหรับการทำการแสดง โดยที่ผู้ผลิตจะวางแผนไว้ว่าจะให้ไฟหลัก ไฟเสริม ไฟหลังอยู่ในตำแหน่งใด มุมใดของสตูดิโอ แผนผังดังกล่าวมักจะใช้แผนเดียวกับแผนผังเวทีโดยการลากเส้นแสดงตำแหน่งราวแขวนไฟไว้ด้วย

6.1.10 การจัดทำงบประมาณ (Budget Plan) โดยทั่วไปจะมีการตั้งงบประมาณไว้แล้วก่อนขึ้นปีงบประมาณ แต่จะยังอนุมัติให้มีการใช้จ่ายไม่ได้จนกว่าจะมีการจัดทำงบประมาณสำหรับแต่ละรายการโดยละเอียด ค่าใช้จ่ายในการผลิตรายการโทรทัศน์ ประกอบด้วย ค่าผู้ผลิตรายการ ค่าผู้กำกับรายการ ค่าผู้เขียนบท ค่าผู้ดำเนินรายการ วิทยากร และผู้แสดง ค่านักดนตรี นาฏศิลป์ ค่าสถานที่และอุปกรณ์การผลิต เช่น ค่าเช่าห้องสตูดิโอ ค่าเช่าชุดถ่ายทำนอกสถานที่ ค่าเช่าชุดตัดต่อ ค่าผลิตงานกราฟิค ค่าสร้างฉาก และซื้อหาวัสดุประกอบฉาก ค่าวัสดุรายการ เช่น ภาพยนตร์ ภาพยนตร์ เทปภาพยนตร์ ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง พาหนะ ค่าสวัสดิการ แม่บ้าน ค่าที่พักในกรณีที่อยู่ต่างจังหวัด (สุทธิ ชัตติยะ. 2544: 18)

6.2 การเตรียมการผลิตรายการโทรทัศน์

การเตรียมการผลิตรายการโทรทัศน์ (Preparation) นั้นเป็นขั้นตอนของการนำสิ่งที่ได้วางแผนไว้แล้วมาทำการสร้าง ผลิต และจัดให้พร้อมก่อนจะถึงวัน เวลาการผลิตรายการ จากการศึกษ เอกสารการสอสุดวิชา การจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ หน่วยที่ 8-15 ได้กล่าวว่าการเตรียมการนั้น ครอบคลุมไปถึงการจัดความพร้อมในด้านบุคลากร สถานที่ถ่ายทำ อุปกรณ์ฉาก วัสดุประกอบฉาก วัสดุกราฟิก และวัสดุรายการ ผู้ร่วมรายการ ผู้แสดง เสียงและแสง และการติดตั้งชั้นสุดท้าย

6.2.1 การเตรียมการด้านบุคลากร ในขั้นเตรียมการผู้ผลิตรายการจะต้องแจกบทโทรทัศน์ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคน เพื่อจะได้ศึกษาบทล่วงหน้า รายชื่อบุคลากรทั้งหลายเหล่านี้ ผู้ผลิตก็จะได้ให้หน่วยกราฟิกทำแผ่นเครดิตเพื่อนำมาใช้ในตอนท้ายของรายการ (End Title)

6.2.2 การเตรียมสถานที่ การเตรียมสถานที่ในการถ่ายทำมี 2 แห่ง คือ การเตรียมสถานที่ในห้องผลิตรายการหรือในสตูดิโอ และสถานที่จริง (On Location) ซึ่งอาจจะเป็นที่ทำงาน บ้านของใครสักคน หรือสถานที่สาธารณะต่างๆ การเตรียมการด้านสถานที่จะรวมไปถึงด้านการซ่อม ด้วยซึ่งมักจะเตรียมการนั้นๆ ก่อนออกอากาศ 2-3 ชั่วโมง ผู้ผลิตรายการจะต้องตรวจสอบ ฉาก และสิ่งของจำเป็นจะต้องใช้ไว้ด้วยในกรณีที่ใช้สถานที่ภายนอกสตูดิโอ ผู้ผลิตต้องดูแลเรื่อง การควบคุมแสงสว่างและควบคุมเสียงรบกวนให้น้อยลง ทั้งนี้ผู้ผลิตจะทำงานตาม “Floor Plan” ที่กำหนดไว้

6.2.3 การเตรียมอุปกรณ์การผลิต ในการถ่ายทำในสตูดิโอ ฝ่ายเทคนิคจะเป็นผู้สั่งการเรื่องการเตรียมอุปกรณ์การผลิต ในด้านกล้องโทรทัศน์ ระบบเสียง แสง เครื่องฉายและเครื่องเทป ภาพทัศน์ ผู้ผลิตรายการจำเป็นต้องตรวจสอบความพร้อม ด้วยการพบผู้กำกับเทคนิคที่ได้รับมอบหมายให้กำกับเทคนิครายการนั้นๆ สำหรับการถ่ายทำภายนอกสตูดิโอ ผู้ผลิตจะต้องตรวจสอบความพร้อมด้านอุปกรณ์การผลิต เช่น กล้องโทรทัศน์ เครื่องตัดภาพ เครื่องเทปภาพทัศน์ เครื่องผสมเสียงและโคมไฟให้แสงสว่าง ในกรณีที่ใช้รถบันทึกหรือถ่ายทอดรายการนอกสถานที่ (Outdoor Broadcast –OB Van) ผู้ผลิตรายการต้องได้รับความมั่นใจในด้านความพร้อม ของเครื่องมืออุปกรณ์ ก่อนออกอากาศหรือบันทึกรายการเช่นกัน

6.2.4 การเตรียมฉาก วัสดุประกอบฉาก เครื่องแต่งตัวและเครื่องแต่งหน้าทำผม ฝ่ายศิลปกรรมจะเป็นผู้ออกแบบและจัดฉากกับวัสดุประกอบฉากตามความต้องการของผู้ผลิตรายการ เพื่อให้ได้ฉากที่ตรงตามความต้องการและมีเวลาแก้ไขเพิ่มเติมก่อนวัน เวลาที่กำหนด บันทึกรายการหรือออกอากาศ ผู้ผลิตรายการควรตรวจสอบการสร้างฉากล่วงหน้า 1 วัน และจะต้องเอาใจใส่ดูแลการติดตั้งและจัดฉากอย่างใกล้ชิดในช่วงเวลาที่ฝ่ายฉากกำหนดไว้ สำหรับการแต่งหน้า และแต่งตัวโดยเฉพาะรายการละคร เกมโชว์ ผู้ผลิตก็ต้องสั่งให้มีการออกแบบ สั่งตัด และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องแต่งตัวประเภทต่างๆ ให้พร้อม ส่วนการแต่งหน้ามักจะเป็นการเตรียมการขั้นสุดท้ายเกี่ยวกับคน หลังจากแต่งหน้าแล้วก็จะได้เข้าฉากบันทึกเทปได้ทันที

6.2.5 การเตรียมวัสดุกราฟิกและวัสดุรายการ การเตรียมวัสดุกราฟิกครอบคลุมแผ่น Telop ที่บอกชื่อรายการชื่อบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการ ผลิตรายการ และรูปภาพแผนภูมิต่างๆ ที่จะต้องนำมาสอดแทรก (Insert) ในรายการ ผู้ผลิตต้องตรวจสอบในด้านขนาดและสัดส่วนของ Telop คุณภาพของผลงานและสาระที่บรรจุไว้ในวัสดุกราฟิก วัสดุรายการ ผู้ผลิตต้องเลือกภาพประกอบตัดต่อหรือภาพวิดีโอที่จะใช้ไว้ให้พร้อมก่อนที่จะถึงวันเวลาบันทึกรายการจริงเพื่อให้สามารถผลิตรายการแบบสำเร็จรูปในสตูดิโอได้เป็นการประหยัดเงินและเวลาตลอดจนการใช้กระบวนการตัดต่อให้น้อยลง

6.2.6 การเตรียมการด้านผู้แสดงหรือผู้ร่วมรายการ การเตรียมการด้านผู้แสดงและผู้ปรากฏตัวทางโทรทัศน์ เป็นการดูแลให้ผู้ที่เรากำหนดตัวไว้ที่จะให้เป็นผู้ดำเนินรายการวิทยากรหรือตัวละครได้มีการซักซ้อมบท เพื่อที่จะได้ไม่เสียเวลาหยุดบ่อยๆ เพราะผู้ปรากฏตัวในรายการท้อบทไม่ได้ หรือแสดงไม่ได้

6.2.7 การเตรียมการด้านเสียงและแสง การเตรียมการด้านเสียงเป็นการจัดตำแหน่งไมโครโฟน การจัดการด้านคลิปไมค์ แผ่นเพลงหรือวงดนตรี นักดนตรีที่จะใช้รายการ และทดสอบเสียงไว้ให้พร้อมเพื่อใช้ในการผลิตรายการได้ ส่วนการเตรียมการด้านแสงเป็นการจัดตำแหน่งไฟหลัก ไฟเสริม และ ไฟหลัง รวมทั้งไฟประเภทต่างๆ โดยมีจำนวนที่จะให้แสงจ้า (Hard Light) และแสงนวล (Soft Light) ตามที่ต้องการ

6.2.8 การติดตั้งฉากและอุปกรณ์การผลิต เป็นการเตรียมการขั้นสุดท้าย (Set up) ผู้ผลิตจะต้องดูแลจัดการบริหารให้ทุกอย่างอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมตามต้องการ หมายถึง การจัดและติดตั้งฉาก อุปกรณ์ การจัดระบบเสียงและระบบแสง เมื่อติดตั้งเรียบร้อยแล้วผู้ผลิตก็พร้อมที่จะผลิตรายการในเวลาที่กำหนด (สุโขทัยธรรมาธิราช. 2531: 538, 541)

6.3 ขั้นตอนการผลิต ขั้นตอนการผลิต (Production Stage) เป็นขั้นที่เกิดขึ้นในวันเวลาที่กำหนดไว้สำหรับการผลิตรายการสุทธิ ชัดตียะได้จำแนกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นการประชุมก่อนการผลิต ขั้นซ้อม ขั้นบันทึกรายการ หรือออกอากาศจริง และขั้นตัดต่อครั้งสุดท้าย ผู้ที่จะรับผิดชอบในขั้นดำเนินการผลิต คือ ผู้กำกับรายการ (Production Director) ซึ่งเป็นผู้ที่ผู้ผลิตรายการ (Producer) มอบอำนาจให้ ในกรณีที่เป็นการออกอากาศสดโดยไม่มีการบันทึกเทปขึ้นสุดท้าย คือ ขั้นตอนออกอากาศ แต่เนื่องจากในปัจจุบันส่วนใหญ่จะผลิตรายการลงเทปไว้ ขั้นตัดต่อครั้งสุดท้ายจึงเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้กันเสมอ

6.3.1 ขั้นประชุมก่อนการผลิต การประชุมก่อนการผลิตรายการ (Preproduction Conference) เป็นการพบปะกันระหว่างผู้ผลิต ผู้กำกับรายการ ผู้กำกับเทคนิค ผู้กำกับเวที ช่างกล้อง ช่างคุมแสง ช่างคุมเสียง ฝ่ายฉาก และผู้ปรากฏตัวหรือผู้แสดง เพื่อให้ทราบขั้นตอนต่างๆ ที่จะต้องเกิดขึ้น ซักซ้อมความเข้าใจและมอบหมายหน้าที่ต่างๆ การประชุมก่อนการผลิตนี้ ผู้ที่จะเป็นประธานการประชุมคือ ผู้ผลิตรายการ ซึ่งในช่วงแรกจะขึ้นนโยบายและวัตถุประสงค์ของการผลิตรายการ ให้ทุกคนทราบ ผู้กำกับรายการจะชี้แจงรายละเอียดและบทบาทของบุคลากรต่างๆ และเริ่มรับบทบาททำกับการผลิตรายการอย่างรอบคอบต่อไป ผู้กำกับรายการจึงมีอำนาจในการกำกับรายการให้สำเร็จส่วนผู้ผลิตรายการมีอำนาจในการควบคุมการผลิตรายการทั้งหมดการประชุมก่อนการผลิต

6.3.2 ขั้นซ้อม การซ้อม (Rehearsal) เป็นการเตรียมทุกคนให้ผ่านขั้นตอนเหมือนที่จะเกิดขึ้นจริงๆ ในรายการ เป็นขั้นตอนสำคัญที่สุด การซ้อมมี 5 แบบ คือ ซ้อมแห้ง ซ้อมผ่านฉาก ซ้อมกล้อง ซ้อมผ่านกล้อง และซ้อมจริง

การซ้อมแห้ง (Dry Run) เป็นกิจกรรมที่ผู้กำกับรายการซักซ้อมกับผู้เกี่ยวข้องทุกคนให้ทำสิ่งที่กำหนดให้ทำตามลำดับก่อนหลัง ตามที่ปรากฏในบทโทรทัศน์ การซ้อมแห้งอาจทำในสตูดิโอ หรือห้องซ้อม หรือสถานที่ว่างๆ ที่มีเนื้อที่มากพอ อาจทำก่อนวันถ่ายทำรายการก็ได้เมื่อเริ่มซ้อมผู้กำกับรายการจะเริ่มจับเวลาในแต่ละฉาก โดยเผื่อเวลาสำหรับการเคลื่อนที่ของกล้อง และบอกสัญญาณ หรือ Cue ต่างๆ เพื่อให้ทุกคนเข้าใจตรงกัน

การซ้อมผ่านแต่ละฉาก (Walk – Through) อาจมีชื่อเรียกต่างกัน เช่น ซ้อมดำเนินเรื่อง หรือชื่อเรียกอย่างอื่นหมายถึงการซ้อมที่ผู้แสดงและบุคลากรเทคนิคทุกคนทุกคนจะต้องเข้ามาร่วมซ้อมการดำเนินตามเรื่องผ่านตามขั้นตอนต่างๆ โดยละเอียดไปตั้งแต่ผู้กำกับเอง ผู้ช่วยผู้กำกับผู้กำกับเทคนิค (TD) ช่างกล้องโทรทัศน์ ผู้กำกับเสียง ผู้กำกับแสงเจ้าหน้าที่คุมบูม ไมโครโฟน ผู้กำกับเวทีและพนักงานเวที (Floorman) หรือที่นิยมเรียกกันว่า (Stage) สิ่งที่ต้องพิจารณาในการซ้อมผ่านแต่ละฉากนี้มีทั้งซ้อมผ่านด้านเทคนิคและการซ้อมด้านผู้แสดงด้วย เวลาที่ใช้ในการซ้อมผ่านฉากนี้ควรมีเวลา สำหรับการแต่งหน้าและแต่งตัวตามกำหนดในแผนงานที่วางไว้โดยมีผู้กำกับรายการคอยดูการซ้อม เพื่อปรับแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจนกว่าจะสามารถเริ่มถ่ายทำได้

การซ้อมกล้อง (Camera Rehearsal) หมายถึง การซ้อมที่ใช้กล้องจับภาพทุกขั้นตอน กระทำหลังจากที่ตัวละครแต่งหน้า แต่งตัวเรียบร้อยแล้ว การซ้อมกล้องอาจทำได้ 2 วิธี คือ ซ้อมหยุดเป็นช่วงๆ และซ้อมอย่างต่อเนื่องโดยไม่หยุดเช่นเดียวกับซ้อมจริงทั้ง 2 วิธีนี้ผู้กำกับรายการจะสั่งให้หยุด แล้วแก้ไขทันทีที่เห็นอะไรผิดพลาด แล้วสั่งให้ไปเริ่มต้นฉากนั้นๆ ใหม่ สำหรับการซ้อมกล้องแบบต่อเนื่อง ผู้กำกับจะสั่ง"คัท" ก็ต่อเมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้นซึ่งจะมีผลกระทบถึงฉากหลังของรายการ มิฉะนั้นผู้กำกับก็จะไม่สั่งคัท แต่จะเก็บข้อผิดพลาดไว้ไปแก้ตอนหลัง การซ้อมกล้องจะทำให้ผู้กำกับประมาณเวลาที่จะใช้ได้ถูกต้องมากขึ้น

การซ้อมผ่านกล้อง (Walk-Through Camera Rehearsal Combination) เป็นการซ้อมที่รวมการซ้อมย่อยทุกส่วนเข้าด้วยกันจึงเรียกว่า "ซ้อมผ่านกล้อง"

การซ้อมเหมือนจริง (Final Dress Rehearsal) เป็นการซ้อมที่เหมือนกับการออกอากาศจริง รายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่มักไม่มีเวลาซ้อมเหมือนจริง และเนื่องจากปัจจุบันการผลิตรายการใช้วิธีการบันทึกเทปภาพทัศน์ไว้ การซ้อมเหมือนจริงจึงดูว่าไม่จำเป็น

ขั้นผลิต ขั้นผลิตรายการเป็นขั้นที่ดำเนินการทันทีหลังจากการซ้อมเรียบร้อยแล้ว มีสิ่งให้ผู้กำกับรายการต้องทำดังนี้ ตรวจสอบกับผู้กำกับเวทีว่า ทุกคนเข้ามาในสตูดิโอแล้วหรือไม่ ประกาศบอกเวลาที่เหลือก่อนออกอากาศโดยผ่านระบบสื่อสารภายใน ตรวจสอบความพร้อมกับหน่วยต่างๆ โดยการขานชื่อ เมื่อพร้อมแล้วให้บอกเวลาที่เหลือ และให้ทุกคนเตรียมพร้อม สั่งเปิดไฟแดง (ON-AIR) สั่งให้ทุกคนเตรียมพร้อมเมื่อผู้กำกับให้สัญญาณผ่านอุปกรณ์สื่อสาร ผู้กำกับรายการก็กำกับรายการตามบทที่กำหนดไว้ (สุทธิ ชัตติยะ. 2544: 24)

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินและการวิเคราะห์รายการโทรทัศน์

การประเมินรายการโทรทัศน์

รายการโทรทัศน์ที่ผลิตขึ้นนั้น ถึงแม้ว่าจะได้มีการกำหนดแผนการผลิตไว้ดีแล้ว และได้ทำการผลิตตามแผนดังกล่าว โดยมีการควบคุมการผลิตในทุกขั้นตอนอย่างรอบคอบแล้วก็ตาม รายการที่ผลิตออกจะมีคุณภาพไม่ดีพอก็ได้ ดังนั้นก่อนที่จะนำรายการดังกล่าวไปออกอากาศหรือแพร่ภาพจึงจำเป็นที่จะต้องมีการประเมินรายการที่ผลิตนั้นอีกครั้งหนึ่งก่อนเพื่อให้แน่ใจว่าคุณภาพของรายการ มีความเหมาะสมตามที่ต้องการ การประเมินคุณภาพของรายการโทรทัศน์มีจุดมุ่งหมายที่จะประเมินรายละเอียดในด้านเทคนิคการผลิต ด้านเนื้อหาสาระของรายการ ความน่าสนใจและความเข้าใจในเรื่องที่นำเสนอ โดยประยุกต์เอากระบวนการวิจัยที่ใช้กันโดยทั่วไปมาเป็นวิธีการประเมิน กล่าวคือ จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของการประเมินของรายการนั้นๆ มีการรวบรวมข้อมูลโดยใช้เทคนิควิธีต่างๆ กัน มีการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิเคราะห์ เพื่อใช้เป็นแนวทางปรับปรุงรายการดังกล่าวให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นสุทธิ ชัตติยะได้กล่าวถึงรายละเอียดของการประเมินในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

1. การประเมินรายการทางด้านเทคนิคการผลิต

วัตถุประสงค์สำคัญของการประเมินรายการด้านเทคนิคการผลิต คือ เพื่อสำรวจความบกพร่องหรือข้อผิดพลาดในการผลิต ณ จุดต่างๆ ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ เช่น ความชัดเจนของเสียง ความต่อเนื่องหรือความราบรื่นของรายการ ความคมชัดของภาพ ความสอดคล้องกันระหว่างภาพและเสียง ความสมจริงของผู้แสดง การจัดมุมกล้อง เป็นต้น

2. การประเมินรายการด้านเนื้อหา

การประเมินรายการในด้านเนื้อหาของรายการนั้นควรพิจารณาจุดมุ่งหมายของรายการนั้นก่อนว่า เป็นรายการประเภทใด เช่น เป็นรายการเพื่อการศึกษา รายการบันเทิงหรือรายการเพื่อการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ในกรณีที่เป็นรายการเพื่อการศึกษา การประเมินด้านเนื้อหาของรายการจะมีความสำคัญและจำเป็นมาก เนื่องจากเป็นรายการที่เน้นเรื่องความถูกต้องของเนื้อหาเป็นหลัก เพื่อให้ผู้ฟังหรือผู้ชมได้รับความรู้ที่ถูกต้อง ตามปกติการประเมินรายการด้านเนื้อหา มักจะมีการประเมินในเรื่องความถูกต้องของเนื้อหา ความง่ายของเนื้อหาที่นำเสนอในรายการ การใช้ภาษาในรายการ ความสามารถในการสื่อความหมายให้ผู้ฟังหรือผู้ชมเข้าใจ เป็นประเด็นสำคัญโดยให้

ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาในสาขานั้นๆ เป็นผู้ทำหน้าที่ประเมินตามรูปแบบ วิธีการและเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้ ตลอดจนประเมินในรายละเอียดปลีกย่อยที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงเนื้อหาของรายการให้ถูกต้องยิ่งขึ้น

3. การประเมินความน่าสนใจของรายการและความเข้าใจในเนื้อหา

ตามปกติการประเมินในเรื่องนี้ นักวิจัยมักจะทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มผู้ฟังหรือผู้ชมที่เป็นกลุ่มเป้าหมายจำนวนหนึ่ง เพื่อใช้เป็นตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายที่จะใช้สำหรับการประเมิน โดยทำการประเมินใน 2 ประเด็น คือ ความน่าสนใจของรายการและความเข้าใจในเนื้อหาของรายการที่นำเสนอ ซึ่งจะทำให้การประเมินไปพร้อมๆ กันทั้งสองประเด็น

3.1 การประเมินความน่าสนใจของรายการ เมื่อนักวิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายได้แล้ว ก็จะให้กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวฟังหรือชมรายการที่ต้องการประเมิน นักวิจัยจะจัดให้มีผู้สังเกตจำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อกลุ่มตัวอย่างเริ่มฟังหรือชมรายการผู้สังเกตก็จะเริ่มทำการบันทึกพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนได้แสดงออก โดยที่จะไม่ให้กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวรู้ตัวว่ากำลังถูกสังเกตพฤติกรรมในการบันทึกพฤติกรรมจะใช้แบบสังเกตพฤติกรรมที่ได้สร้างขึ้นเป็นการเฉพาะ ความยากลำบากของการประเมินในประเด็นนี้ จะอยู่ที่การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมที่มีคุณภาพซึ่งมีวิธีการสร้างที่ยุ่งยาก และจำเป็นต้องให้ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในด้านนี้มาช่วยสร้าง วิธีการสร้างโดยสรุปก็คือ นักวิจัยจะทำการแบ่งเนื้อหาของรายการออกเป็นประเด็นตามลำดับ ตั้งแต่เริ่มรายการจนจบ จากนั้นจะทำการกำหนดค่าคะแนนให้แก่พฤติกรรมที่แสดงออกแต่ละพฤติกรรมว่า พฤติกรรมดังกล่าวควรได้คะแนนเท่าใด และคะแนนเท่าใดที่จะถือว่าเป็นระดับความน่าสนใจของรายการที่จะสามารถยอมรับได้ ค่าคะแนนที่กำหนดให้สำหรับแต่ละพฤติกรรมนี้อาจจะแตกต่างกันไปในแต่ละประเด็นได้ พฤติกรรมดังกล่าวจะเป็นพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความสนใจที่มีต่อรายการ

3.2 การประเมินความเข้าใจเนื้อหาของรายการที่นำเสนอ เมื่อกลุ่มตัวอย่างได้ฟังหรือชมรายการจบลงแล้ว นักวิจัยจะขอให้กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนฟังการสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาที่นำเสนอเป็นประเด็นตามลำดับ ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบรายการ จากนั้นนักวิจัยจะทำการรวบรวมข้อมูลแล้ววิเคราะห์ในเชิงเนื้อหาว่า กลุ่มตัวอย่างที่สรุปประเด็นมานั้นมีจำนวนเป็นสัดส่วนเท่าใดที่เข้าใจเนื้อหาอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพอใจ และส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจเนื้อหาในส่วนใดบ้าง ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถจะเขียนตอบได้นักวิจัยอาจจะมอบให้ผู้สังเกตในข้อ 3.1 เป็นผู้ทำการสัมภาษณ์และบันทึกข้อสรุปของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนแทนก็ได้ (สุทธิติ ชัตติยะ. 2544: 27)

เมื่อรายการโทรทัศน์ได้ถูกนำออกอากาศแล้ว จะมีการประเมินผลการแพร่ภาพอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะเรียกรวมๆ ว่า เป็นการประเมินประสิทธิภาพของรายการ ตามปกติการประเมินประสิทธิภาพของรายการจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่ได้รับ หรือชมรายการดังกล่าวจริง ประเด็นที่ควรจะทำคือการประเมินโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวที่จำเป็น ดังนี้คือ

1. การออกอากาศในรายการดังกล่าว ครอบคลุมกลุ่มผู้ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย หรือไม่ ตรงตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้แต่เดิมหรือไม่ โดยอาจจะมีการจำแนกลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มผู้ฟังหรือกลุ่มผู้ชมด้วย เช่น จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ คุณวุฒิ ภูมิฐานะ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการจัดรายการดังกล่าวให้เหมาะสมกับลักษณะดังกล่าวต่อไป

2. รูปแบบของการเสนอรายการดังกล่าว นั้น น่าสนใจและชวนให้ติดตามหรือไม่ กลุ่มผู้ชมที่เป็นกลุ่มเป้าหมายจะมีส่วนที่จะให้ข้อมูลที่สำคัญยิ่งที่จะให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงรายการให้สอดคล้องกับรสนิยม หรือความนิยมของผู้ฟัง โดยอาจจะให้ข้อคิดได้ว่า รูปแบบของรายการที่นำเสนอมีความเหมาะสมหรือไม่สามารถดึงดูดให้ผู้ฟังติดตามรายการดังกล่าวจนจบหรือไม่ การประเมินในประเด็นนี้ปัจจุบันสถานีวิทยุโทรทัศน์ของไทยได้มีการประเมินอยู่เป็นประจำสม่ำเสมอ และสามารถนำผลการประเมิน มาใช้ในการปรับปรุงจัดรายการของทางสถานีให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนทั่วไปด้วย

3. เวลาที่ใช้ในการออกอากาศมีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งอาจจะแยกพิจารณาการประเมินเป็น 2 ส่วน คือ

ประเมินว่ารายการที่ได้มีการออกอากาศไปแล้ว

มีความยาวของรายการเหมาะสมหรือไม่รายการบางรายการสั้นเกินไปจนกระทั่งผู้ฟังผู้ชมไม่สามารถที่จะจับประเด็นที่รายการนั้น ต้องการจะเสนอได้ถูกต้องครบถ้วนเท่าที่ควรหรือบางรายการมีความยาวเกินความจำเป็นซึ่งอาจจะทำให้ผู้ฟังผู้ชมเกิดความเบื่อหน่ายต่อรายการดังกล่าว

ประเมินในเรื่องความเหมาะสมของช่วงเวลาที่ใช้ในการออกอากาศ

เพื่อที่จะได้ทราบว่าช่วงเวลาที่รายการดังกล่าวออกอากาศไปนั้น เหมาะสมเอื้ออำนวยต่อการรับฟังของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่เพียงใด มีรายการที่ดีและน่าสนใจหลายรายการที่จัดช่วงเวลาในการออกอากาศไม่เหมาะสมทำให้กลุ่มเป้าหมายไม่สามารถรับฟังรับชมได้อย่างทั่วถึงอันจะเป็นผลกระทบต่อประสิทธิภาพของรายการโดยตรง

การประเมินทั้งสองส่วน ถ้าได้มีการรวบรวมข้อมูลจากผู้ฟังผู้ชมรายการจริงแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ จะทำให้ผู้ผลิตรายการและผู้จัดรายการทราบว่า รายการดังกล่าวมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด มีประสิทธิภาพหรือไม่

4. ความชัดเจนของรายการในแง่คุณภาพทางเทคนิค ในที่นี้จะหมายถึง คุณภาพของเสียงและภาพ คุณภาพของเสียงและภาพ แม้ว่าจะได้มีการประเมินมาแล้วในขั้นก่อนออกอากาศแล้วก็ตาม เมื่อรายการดังกล่าวจากกลุ่มผู้ฟังผู้ชมรายการจริง จะเป็นส่วนหนึ่งที่ผู้ผลิตรายการและผู้จัดรายการจะนำมาใช้ในการปรับปรุงรายการได้ทางหนึ่ง หรืออาจจะช่วยปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการรับฟังหรือรับชมที่ไม่เกี่ยวข้องกับตัวรายการโดยตรงก็ได้ เช่น บางท้องถิ่นไม่สามารถรับชมรายการได้อย่างชัดเจน ทั้งๆ ที่อยู่ในบริเวณที่การกระจายเสียงหรือแพร่ภาพไปถึงได้ และเครื่องรับพร้อมอุปกรณ์ถูกต้องสมบูรณ์ทุกอย่างเมื่อได้ทราบข้อมูลและทำการศึกษาดูตรวจสอบต่อไปพบว่า ในท้องถิ่นนั้นอยู่ในบริเวณที่เป็นจุดบอดของการรับสัญญาณ ซึ่งจำเป็นต้องมีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป เป็นต้น

นอกจากประเด็นดังกล่าวข้างต้นแล้ว การเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินประสิทธิภาพของรายการนี้อาจจะกระทำได้หลายวิธี แล้วแต่ลักษณะของรายการ กลุ่มผู้ฟังผู้ชมและความเหมาะสมในด้านต่างๆ เช่น ระยะเวลาที่ต้องการทราบผล ทรัพยากรที่ต้องใช้และมีอยู่ ความรู้ความสามารถของผู้ประเมิน เป็นต้น

ในที่นี้จะขอเสนอวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน ซึ่งกระทำได้ง่ายและทราบผลการประเมินรวดเร็วพอสมควร ตลอดจนได้ผลตรงกับที่ผู้ประเมินต้องการซึ่งได้แก่ การใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

1. การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลชนิดหนึ่งที่นิยมใช้กันมาก ทั้งนี้เนื่องจากสามารถใช้ได้ง่าย สะดวกและใช้รวบรวมข้อมูลทั้งในส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง ทศนคติหรือความคิดเห็น โดยทั่วไปการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกระทำได้ 2 วิธี คือ

การส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง ในกรณีนี้ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลจะมอบแบบสอบถามพร้อมทั้งอธิบายวิธีการตอบ ตลอดจนอธิบายคำศัพท์ต่างๆ (ถ้ามี) ให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถามไว้ล่วงหน้า แล้วนัดวันที่จะไปขอรับแบบสอบถามกลับคืน ซึ่งในวันที่ไปรับแบบสอบถามคืน ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล จะสามารถตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถามในเบื้องต้นก่อนได้ ซึ่งถ้าหากมีการตอบแบบสอบถามไม่ถูกต้องครบถ้วนก็จะสอบถามด้วยวาจาเพิ่มเติมจนได้ข้อมูลครบถ้วนการส่ง

แบบสอบถามทางไปรษณีย์ นิยมใช้กรณีที่ข้อมูลที่จะเก็บรวบรวมไม่ยุ่งยากซับซ้อน ข้อคำถามมีจำนวนไม่มากจนเกินไป ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลจะส่งรายละเอียดครบถ้วน แล้วจะส่งกลับคืนมาให้แก่ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์เช่นกัน วิธีนี้แบบสอบถามที่จะใช้จะต้องทำให้ง่ายต่อการเข้าใจการตอบและส่งคืน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่นิยมใช้กันแพร่หลาย โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องการข้อมูลที่เป็นรายละเอียดปลีกย่อย ข้อมูลที่ยากลำบากสำหรับผู้ตอบในการที่จะตอบได้ถูกต้องตรงกับความต้องการของผู้ประเมิน และกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ การสัมภาษณ์อาจจะแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ เช่นกันคือ

การสัมภาษณ์โดยกำหนดเฉพาะประเด็นหลักที่สำคัญที่จะถามเพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ซึ่งผู้สัมภาษณ์สามารถยืดหยุ่นดัดแปลงคำถามในรายละเอียดได้ตามความเหมาะสม

การสัมภาษณ์โดยกำหนดรายละเอียดที่จะถามทุกประเด็น แล้วจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์โดยมีคำถามที่แน่นอนเพื่อให้ผู้สัมภาษณ์ใช้เป็นคู่มือในการสัมภาษณ์ และใช้บันทึกคำตอบกลับคืนมาแบบสัมภาษณ์ในลักษณะที่สองนี้จะใกล้เคียงกับแบบสอบถามมากจนในบางครั้งอาจจะใช้แทนกันได้ (สุทธิ ขัตติยะ. 2544: 31)

การวิเคราะห์รายการโทรทัศน์

การวิเคราะห์ หมายถึง การแยกแยะเรื่องราวหรือสิ่งที่สมบูรณ์ออกเป็นส่วนย่อยเพื่อศึกษารายละเอียดของแต่ละส่วนย่อยของเรื่องราวหรือสิ่งที่สมบูรณ์ทั้งหมดการวิเคราะห์สื่อบุคคล ชัดตียะกล่าววว่าโดยทั่วไปแล้วอาจจำแนกได้เป็นสามลักษณะใหญ่ๆ คือ

- การวิเคราะห์องค์ประกอบ ซึ่งเป็นการศึกษาเรื่องราวหรือของสิ่งนั้นประกอบไปด้วยอะไรบ้าง
- การวิเคราะห์ความสำคัญ ซึ่งเป็นการศึกษาความสำคัญของเรื่องราวหรือของสิ่งนั้นหรือความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบ
- การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการศึกษาความสอดคล้องความเป็นเหตุเป็นผลหรือความเกี่ยวข้องกันแต่ละองค์ประกอบหรือของเรื่องราวนั้น สิ่งนั้นกับสิ่งอื่นหรือภายนอก

การวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ จึงเป็นการแยกแยะพิจารณาส่วนประกอบต่างๆ ของรายการที่มีผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของรายการว่า แต่ละส่วนประกอบดังกล่าวช่วยสร้างเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพแก่รายการมากน้อยเพียงใด หรือเป็นส่วนที่ทำให้ลายคุณภาพและประสิทธิภาพให้ด้อยลง นอกจากนี้ก็อาจเป็นการวิเคราะห์ความสอดคล้องของรายการที่ผลิตกับวัตถุประสงค์ของการผลิต หรือวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระที่นำเสนอต่อมวลชนกับเป้าหมายหรือนโยบายของสถานี การวิเคราะห์โทรทัศน์ถ้าจะแบ่งตามจุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์และลักษณะวิธีวิเคราะห์ สื่อบุคคล ชัดตียะได้จำแนกเป็น 3 ลักษณะ คือ การวิเคราะห์การจัดรายการ การวิเคราะห์ผลผลิตรายการ และการวิเคราะห์การรับรายการ ซึ่งแต่ละลักษณะมีวิธีการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์การจัดรายการ

การวิเคราะห์การจัดรายการ เป็นการวิเคราะห์ตารางการออกอากาศหรือการแพร่ภาพของสถานีในช่วงใดช่วงหนึ่ง โดยทั่วไปมักจะเป็นในช่วง 1 เดือน ที่สถานีได้จัดเตรียมตารางรายการไว้ล่วงหน้า การวิเคราะห์ตารางการจัดรายการมีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อตรวจสอบว่าสถานีได้จัดรายการแต่ละประเภท ได้สัดส่วนที่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของผู้ฟังผู้ชมมากน้อยเพียงไร ลำดับการจัดเสนอรายการในแต่ละช่วงเวลาเหมาะสมหรือไม่ และเพื่อตรวจสอบว่า การใช้เวลาแพร่ภาพและออกอากาศของสถานีเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และสอดคล้องกับมาตรการควบคุมของคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เพียงไร

2. การวิเคราะห์ผลผลิตรายการ

การวิเคราะห์ผลผลิตรายการเป็นการวิเคราะห์รายการโทรทัศน์รายการใดรายการหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อประเมินคุณภาพของรายการที่ผลิต ในการวิเคราะห์ผลผลิตรายการมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ในการเสนอรายการ กับผลการผลิตกลุ่มผู้ฟังและผู้ชมเป้าหมาย เนื้อหาสาระของรายการและวิธีนำเสนอ

3. การวิเคราะห์การรับรายการ

การวิเคราะห์การรับรายการ เป็นการวิเคราะห์ความสามารถในการที่จะรับฟังหรือรับชมรายการโทรทัศน์ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งว่า ในเวลาช่วงหนึ่งๆ มีโอกาสที่จะรับฟังรับชมรายการประเภทใดจากสถานีใดบ้าง การวิเคราะห์ในลักษณะนี้ไม่ค่อยได้ทำกันมากนัก

การวิเคราะห์ผลผลิตรายการ การจัดรายการ การรับรายการ เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้ผลิตรายการ ผู้จัดการรายการและผู้บริหารสถานี ดำเนินงานโทรทัศน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีวิเคราะห์รายการโทรทัศน์

การวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ สุกิตติ ชัดติยะได้แบ่งตามวัตถุประสงค์และลักษณะการวิเคราะห์ เป็นการวิเคราะห์การจัดรายการ การวิเคราะห์ผลผลิตรายการ และการวิเคราะห์การรับรายการซึ่งมีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์การจัดรายการ

การวิเคราะห์การจัดรายการ เป็นการนำเอาตารางออกอากาศหรือการแพร่ภาพของสถานีในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง อาจจะเป็นช่วงยาวประมาณ 1 สัปดาห์ หรือ 1 เดือน มาแยกประเภทจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อดูปริมาณของรายการแต่ละประเภท และเวลาที่นำเสนอรายการว่าสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานีและตอบสนองความต้องการของผู้ฟังผู้ชมมากน้อยเพียงใด โดยทั่วไปแล้วสถานีแต่ละแห่งจะมีเป้าหมายว่าจะให้มีรายการประเภทบันเทิง หรือประเภทข่าวสาร ประเภทให้ความรู้ และบริการธุรกิจ โฆษณาอย่างละประมาณร้อยละเท่าไรของเวลาที่ออกอากาศหรือแพร่ภาพทั้งหมด การวิเคราะห์การจัดรายการ โดยทั่วไปมักจะพิจารณาใน 3 ประเด็นใหญ่ๆ คือ เป้าหมายของสถานี กลุ่มผู้ฟังผู้ชมเป้าหมายและเวลาที่เสนอรายการเป้าหมายของสถานี สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แต่ละแห่งจะกำหนดปริมาณ รายการโทรทัศน์แต่ละประเภทไว้ เช่น รายการประเภทข่าวร้อยละ 20 รายการประเภทให้ความรู้ร้อยละ 20 รายการประเภทให้ความบันเทิงร้อยละ 40 รายการบริการธุรกิจและโฆษณาร้อยละ 20 เป้าหมายดังกล่าวอาจจะมาจากการสำรวจความต้องการของผู้ฟัง ผู้ชม หรืออาจจะมาจากนโยบายหรือมติของคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ วิธีวิเคราะห์รายการเป็นกลุ่มตามประเภทที่สถานีกำหนดเป้าหมายไว้อาจแยกในตารางดังตัวอย่างนับเวลารวมของแต่ละประเภท แล้วคิดเป็นร้อยละเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่สถานีกำหนด

1.1 กลุ่มผู้ชมผู้ฟังเป้าหมายการวิเคราะห์การจัดรายการอีกลักษณะหนึ่งอาจจัดแยกประเภทของรายการตามกลุ่มผู้ฟังผู้ชม เช่น ตามอาชีพ ตามเพศ ตามวัย ตามถิ่นที่อยู่อาศัย ถ้าจะวิเคราะห์โดยใช้วัยของผู้ฟังผู้ชม เช่น ตามอาชีพ ตามเพศ ตามวัย ตามถิ่นที่อยู่อาศัย ถ้าจะวิเคราะห์โดยใช้วัยของผู้ฟังผู้ชมเป็นหลักก็อาจแยกประเภทของรายการ เป็นรายการสำหรับคนทั่วไป รายการสำหรับเด็ก รายการสำหรับวัยรุ่น รายการสำหรับผู้สูงอายุ ฯลฯ วิธีวิเคราะห์ในลักษณะนี้เหมาะสมและให้ประโยชน์มาก สำหรับสถานีที่จัดตั้งเพื่อกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง เช่น สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา ฯลฯ วิธีการวิเคราะห์ก็อาจใช้ตารางดังตัวอย่างโดยเปลี่ยนแปลงประเภทของรายการ ตามที่แบ่งใหม่

1.2 เวลาที่เสนอรายการ เวลาที่นำเสนอรายการอย่างเหมาะสมเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่ง ที่จะทำให้งานรายการและสถานีประสบความสำเร็จเป็นที่นิยมของผู้ฟัง ผู้ชม เวลาที่เหมาะสมในการนำเสนอรายการก็คือ เวลาที่กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีโอกาสรับชมรายการได้ การสำรวจผู้ฟังและผู้ชมจะช่วยบอกให้ทราบว่าผู้ฟังผู้ชมแต่ละกลุ่ม สามารถที่จะรับรายการได้ในช่วงเวลาใดบ้าง ผู้วิเคราะห์การจัดรายการจะต้องพิจารณาว่ารายการแต่ละรายการ ได้นำเสนอในช่วงเวลาที่เหมาะสมแค่ไหน เช่น ถ้าเป็นรายการสำหรับเด็กก็ควรนำเสนอในวันหยุด หรือถ้าเป็นวันปกติ ก็ต้องเสนอในช่วงเวลาที่เด็กอยู่บ้านและเป็นเวลาที่ไม่ดีกรายการสำหรับคนทั่วไปก็ต้องนำเสนอในช่วงที่คนทราบทุกกลุ่มมีโอกาสรับรายการได้ เป็นต้น

การวิเคราะห์การจัดรายการโทรทัศน์จะทำให้ผู้จัดรายการ และสถานีสามารถดำเนินงานให้เป็นที่นิยมของประชาชนได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิผล จึงควรที่จะได้จัดกระทำอย่างสม่ำเสมอ

2. การวิเคราะห์ผลผลิตรายการ

การวิเคราะห์ผลผลิตรายการเป็นการนำเอาผลงานการผลิตมาพิจารณาศึกษารายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบว่าดีและเหมาะสมเพียงไรแต่ละองค์ประกอบได้ช่วยสร้างเสริมรายการให้มีคุณภาพดีเด่นเพียงพอกหรือไม่สุทธิ ชัดตียะก่กล่าวว่าการวิเคราะห์ผลการผลิตรายการมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อเป็นการตรวจสอบความสมบูรณ์ของรายการในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องก่อนที่จะนำไปออกอากาศหรือแพร่ภาพ โดยเป็นการวิเคราะห์ผลการผลิตรายการที่มีองค์ประกอบ 4 ประการ ที่ต้องนำมาพิจารณาในการวิเคราะห์คือ

2.1 วัตถุประสงค์ของรายการ ผู้วิเคราะห์จะต้องพิจารณาว่ารายการที่กำลังวิเคราะห์นั้นมีวัตถุประสงค์อะไร และรายการที่ผลิตสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายที่รับฟังรับชมรายการได้รับข่าวสารหรือความรู้ หรือความบันเทิงและมีทัศนคติต่อรายการ และต่อสิ่งที่ได้รับจากรายการตามที่พึงประสงค์หรือไม่ ถ้าเป็นรายการที่มุ่งกลุ่มเป้าหมายได้รับความบันเทิง รายการสามารถดึงดูดความสนใจให้ผู้ฟังผู้ชมติดตามรายการจนจบหรือไม่ และเมื่อติดตามจนจบรายการแล้วควรได้รับความบันเทิงในระดับที่มุ่งหวัง วิธีการวิเคราะห์ในขั้นนี้อาจจะทำได้ 3 วิธี

วิธีแรก โดยการให้ผู้ชำนาญการตัดสินซึ่งอาจจะเป็นนักจัดรายการ นักวิจารณ์ หรือผู้ผลิตรายการที่มีประสบการณ์ชมหรือฟังรายการแล้วตัดสิน

วิธีที่สอง อาจสุ่มตัวอย่างกลุ่มเป้าหมายมาลองรับฟังรับชมรายการสังเกตพฤติกรรมขณะรับฟังรับชมรายการแล้วสอบถามหรือสัมภาษณ์ความรู้สึกต่อรายการว่า ได้รับในสิ่งที่ผู้ผลิตประสงค์หรือไม่

วิธีที่สาม เชิญกลุ่มเป้าหมายมาร่วมรายการในห้องผลิตรายการซึ่งนิยมกันมากในรายการประเภทเกมโชว์ เพราะถ้าผู้ที่มาร่วมรู้เห็นขณะผลิตรายการไม่สนุกไม่ตื่นเต้น แล้ว การนำไปแพร่ภาพออกอากาศ ก็จะทำให้ความรู้สึกแก่ผู้ชมเหมือนกับผู้ที่มาร่วมรายการ ในห้องผลิตรายการเช่นกัน

2.2 เนื้อหาสาระของรายการ ผู้วิเคราะห์จะต้องพิจารณาว่าเรื่องราวสาระของรายการเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟังผู้ชมหรือไม่ เหมาะสมกับกาลเวลาและตรงตามความต้องการของผู้ฟังผู้ชมหรือไม่ และมีความถูกต้องเที่ยงตรงเพียงใด ถ้าเป็นข่าวสารก็จะต้องพิจารณาว่าแหล่งข่าวเชื่อถือได้มากน้อยแค่ไหน ถ้าเป็นเรื่องความบันเทิงก็จะต้องบริสุทธิ์ ไม่ใช่เรื่องสกปรกหรือสองแง่สองมุม ถ้าเป็นความรู้เนื้อหา ก็จะต้องทันสมัย วิธีวิเคราะห์ก็อาจใช้วิธีให้ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ พิจารณาหรือตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เช่น จากห้องสมุดจากสถาบันที่เกี่ยวข้อง

2.3 วิธีนำเสนอรายการ รูปแบบในการเสนอสาระต่างๆของรายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์มีหลายรูปแบบ ในขั้นนี้ผู้วิเคราะห์ต้องพิจารณาว่า ผู้ผลิตได้เลือกรูปแบบและวิธีการนำเสนอที่เหมาะสมที่สุดหรือยัง ซึ่งจะต้องดูความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับสภาพพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย สอดคล้องกับเวลาทั้งในแง่ความยาวของรายการและกาลสมัย นอกจากนี้ก็ต้องพิจารณาว่า รายการมีความหลากหลายในการนำเสนอเพื่อสร้างความสนใจให้ผู้รับชมรายการได้ติดตามจนจบ หรือไม่และในความหลากหลายดังกล่าวควรมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวในเนื้อหาสาระที่เสนอวิธีวิเคราะห์อาจจะใช้ตารางหรือแบบตรวจสอบรายการ

2.4 เทคนิคในการผลิต การวิเคราะห์ผลการผลิตในด้านเทคนิคนี้วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์จะแตกต่างกันค่อนข้างมาก เพราะวิทยุกระจายเสียงมีเสียงเป็นเรื่องหลักวิทยุโทรทัศน์ต้องมีทั้งภาพและเสียง เช่น เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบผู้ดำเนินรายการของวิทยุกระจายเสียงจะมีความถูกต้องชัดเจนในการพูดและออกเสียง ความถูกต้องในการใช้ภาษาและจังหวะลีลาในการพูด สำหรับผู้ดำเนินรายการวิทยุโทรทัศน์นอกจากจะพิจารณาปัจจัยต่างๆที่เหมือนกับผู้ดำเนินรายการวิทยุกระจายเสียงทั้งหมดแล้วยังต้องพิจารณาถึงบุคลิกภาพ การแต่งกาย การวางท่า การแสดงท่าทางประกอบคำพูด ฯลฯ นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาเรื่องฉาก มุมกล้อง แสง สี เป็นต้นวิธีวิเคราะห์อาจใช้ผู้เชี่ยวชาญการตอบแบบสอบถาม แบบสำรวจรายการหรือมาตรประมาณค่าหลังจากที่ได้ฟังหรือชมรายการ

3. การวิเคราะห์การรับรายการ

การวิเคราะห์การรับรายการอาจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโอกาสที่ผู้ชมผู้ฟังในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งว่าในแต่ละช่วงเวลาของแต่ละวันมีโอกาสที่จะเลือกรับฟังหรือรับชมรายการอะไรได้บ้าง เพื่อตรวจสอบว่าในบริเวณพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง คลื่นส่งของสถานีใดครอบคลุมสถานีใดบ้างเพื่อหาวิธีมีการกระจายเสียงหรือการแพร่ภาพและหาจุดอ่อนในการรับรายการจากสถานีใดสถานีหนึ่งว่ามีบริเวณใดที่อยู่ในรัศมีกำลังส่งของสถานีครอบคลุม แต่กลับรับรายการจากสถานีนั้นไม่ได้

วิธีวิเคราะห์การรับรายการจะเริ่มต้นด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ว่า มุ่งจะศึกษาโอกาสในการรับรายการของคนในพื้นที่หรือมุ่งศึกษาการรับรายการในด้านเทคนิค ถ้ามุ่งศึกษาโอกาสการรับฟังรับชมรายการอาจทำได้โดยการนำเอาตารางการจัดรายการของทุกๆ สถานีที่มีรัศมีการกระจายเสียง หรือการแพร่ภาพครอบคลุมพื้นที่บริเวณนั้นมาจัดประเภทแล้วพิจารณาว่าในแต่ละช่วงเวลาของแต่ละวันผู้ชมรายการที่อยู่ในบริเวณนั้นมีโอกาสที่จะเลือกรับรายการอะไรได้บ้าง ถ้าการวิเคราะห์มุ่งศึกษาปัญหาในการรับฟังรับชมรายการในด้านเทคนิค ก็อาจทำได้โดยการพิจารณาว่า

ห้องที่ตั้งกล่าวอยู่ในรัศมีการเสียงหรือแพร่ภาพของสถานีใดบ้าง รวมทั้งสถานีของต่างประเทศ สถานีนั้นๆ กระจายเสียง ด้วยความถี่คลื่นขนาดใหญ่ซึ่งจะต้องพิจารณารวมไปถึงความถี่คลื่นของวิทยุ สื่อสาร หน่วยงานต่างๆ ที่อยู่ในบริเวณนั้นใช้ติดต่อสื่อสารกันด้วยสถานีใด ใช้ขนาดความถี่ใกล้เคียง กันจนอาจจะรบกวนกันได้ บันทึกผลการพิจารณาไว้แล้วทำการตรวจสอบโดยการสุ่มเวลา ใช้ เครื่องรับที่มีคุณภาพดีปานกลาง และพอใช้ได้เปิดรับรายการการใช้เครื่องรับ ที่มีคุณภาพแตกต่างกันก็เพื่อเป็นการตรวจสอบให้แน่ใจว่า ปัญหาที่ตรวจพบมีสาเหตุมาจากเครื่องรับไม่ใช่จากการส่ง ของทางสถานีเมื่อสุ่มเวลาเปิดเครื่องรับหลายๆ ครั้งแล้วได้ผลเป็นอย่างไร ก็บันทึกและรายงาน สถานีเพื่อจะได้หาทางแก้ไขกรณีที่มีปัญหา การวิเคราะห์การรับรายการที่มีวัตถุประสงค์มุ่งศึกษาจุด บอดในการรับรายการ ภายในรัศมีการครอบคลุมของสถานีใดสถานีหนึ่ง อาจทำได้โดยการใช้ เครื่องตรวจรับฟัง (Monitor) ไปตรวจรับฟังรอบๆ สถานีภายในรัศมีและทิศทางต่างๆ เป็นระยะๆ บันทึกผลการรับฟังระยะห่างของบริเวณที่ตรวจสอบกับสถานีและสภาพภูมิประเทศของบริเวณที่ ตรวจสอบ การบันทึกรายละเอียดดังกล่าวจะช่วยให้ทางสถานีวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาในการ รับรายการได้ การตรวจสอบการรับฟังในลักษณะนี้อาจจะสิ้นเปลืองเวลา ค่าใช้จ่ายและใช้บุคลากร พอสมควรแต่ก็เป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง เมื่อสถานีต้องการจะปรับปรุงการส่งและขยายการส่งด้วย การตั้งสถานีถ่ายทอด ในระยะทางที่ห่างออกไป (สุทธิ ชัตติยะ. 2544: 33-37)

ประวัติความเป็นมาของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 หรือ “ช่อง 7 สี” เริ่มแพร่ภาพตามมาตรฐาน CCIR 625 เส้น ระบบ PAL เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ.2510 ด้วยการถ่ายทอดสดการประกวด นางสาวไทยในงานวชิราวุธานุสรณ์จากบริเวณวังสราญรมย์ ต่อมาในปี 2516 ช่อง 7 สีได้เริ่มจัดตั้ง สถานีถ่ายทอดสัญญาณในต่างจังหวัด และในปี พ.ศ.2521 ได้ริเริ่มการออกอากาศโดยถ่ายทอด สัญญาณผ่านดาวเทียมจากกรุงเทพมหานคร ไปสู่สถานีเครือข่ายในทุกภูมิภาคเป็นสถานีแรกของ ประเทศไทย ปัจจุบันมีสถานีเครือข่ายถ่ายทอดสัญญาณ รวม 37 สถานี แพร่ภาพครอบคลุมพื้นที่ทั่ว ประเทศและบริเวณชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน

นอกจากนี้ช่อง 7 สียังใช้ดาวเทียมนานาชาติ(International Satellite) หรือเรียกชื่อย่อว่า INTELSAT ถ่ายทอดเหตุการณ์จากทั่วทุกมุมโลกมายังประเทศไทย ขณะเดียวกันได้ริเริ่มนำรถ ถ่ายทอดสัญญาณดาวเทียมใช้ย่านความถี่สูง (Ku – Band) และรถถ่ายทอดนอกสถานที่ต่างๆ ทั่ว ประเทศเพื่อทำหน้าที่องค์กรสื่อสารมวลชนที่สมบูรณ์แบบในการถ่ายทอดสาระความรู้ และความ บันเทิงที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ชมได้อย่างรวดเร็วและทันเหตุการณ์

ปัจจุบันรายการข่าวทางช่อง 7 สี ได้นำเสนอข่าวสารแบบเกาะติดสถานการณ์ตลอดทั้งวัน ทั้งข่าวภาคเช้า ข่าวภาคเที่ยง ข่าวภาคค่ำ รวมถึง ข่าวเจ็ด 7 สีและเจ็ดข่าวดึก ด้วยทีมงานข่าว คุณภาพรายงานข่าวอย่างรวดเร็ว ฉับไว เทียบตรง นอกจากนี้รายการข่าวทางช่อง 7 สียังทำหน้าที่ เสมือนกระจกเงา สะท้อนถึงปัญหาและสภาพชีวิตของประชาชนทั่วทุกภูมิภาคผ่านช่วงข่าวสำคัญ อาทิ สก๊อปชีวิต ข่าวช่วยชาวบ้าน และด้วยลำแข้ง รวมถึง สะเก็ดข่าวและภาพกีฬาแมนส์ ทั้งหมดนี้ ล้วนมีเอกลักษณ์และได้รับความนิยมสูง

ตลอดระยะเวลากว่า 30 ปีที่ผ่านมา งานข่าวช่อง 7 สี ได้เก็บรวบรวมภาพที่มีคุณค่าไว้เป็นจำนวนมาก ด้วยระบบการจัดเก็บที่รัดกุมสะดวกแก่การเรียกใช้ ซึ่งในปัจจุบันศูนย์ข้อมูลทางโทรทัศน์ของช่อง 7 สีเป็นแหล่งเดียวในประเทศ ที่เก็บรวบรวมแฟ้มภาพข่าวที่ได้รับความไว้วางใจจากสำนักข่าวระหว่างประเทศ และสถานีโทรทัศน์ชั้นนำทั่วโลก ช่อง 7 สีตระหนักถึงความสำคัญในการเผยแพร่ข่าวสารสู่ประชาชนอย่างรวดเร็ว ฉับไวและเที่ยงตรง อีกทั้งยังเห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ในเขตชนบท และภูมิภาคห่างไกล จึงได้ริเริ่มจัดตั้งศูนย์ข่าวภูมิภาคพร้อมด้วยอุปกรณ์ครบครัน และเทคโนโลยีทันสมัย เพื่อรายงานข่าวสารและเหตุการณ์ต่างๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างพร้อมเพรียงกัน

ขณะนี้ช่อง 7 สีมีศูนย์ข่าวกระจายตามภูมิภาคต่างๆ รวม 9 แห่งได้แก่ขอนแก่น นครราชสีมา อุบลราชธานี เชียงใหม่ นครสวรรค์ หาดใหญ่ สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต ระยอง โดยใช้ศูนย์ข่าวภูมิภาค 4 แห่ง ได้แก่ นครราชสีมา เชียงใหม่ หาดใหญ่ และระยองเป็นศูนย์ข่าวหลักในการรายงานข่าว และแพร่ภาพออกอากาศ

สถานีเครือข่าย ช่อง 7 สี ได้แก่ กรุงเทพฯ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง แพร่ แม่ฮ่องสอน อ.ปาย อ.แม่สะเรียง ตาก นครสวรรค์ สุโขทัย นครราชสีมา บุรีรัมย์ ขอนแก่น เลย หนองคาย อุบลราชธานี สกลนคร มุกดาหาร ระยอง ตราด ประจวบคีรีขันธ์ ระนอง ภูเก็ต สงขลา ยะลา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พังงา ชุมพร สระแก้ว มหาสารคาม สตูล ตรัง พัทลุง ห้วยหิน กาญจนบุรี (สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7. 2549: ออนไลน์)

สำหรับรูปแบบรายการในยุคเก่าของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 จากการวิจัยโดยการสัมภาษณ์คุณยุวดี เจ้าเสถียร และการวิจัยเอกสารพบว่ามีพัฒนาการและลำดับการออกอากาศดังนี้

ยุคแรก

- รายการประตูดวง เป็นรายการที่ช่อง 7 ผลิตรายการเองต่อมาได้มีการว่าจ้าง บริษัทจากภายนอกมารับผลิตให้

- รายการนาฬิกาทอง เป็นรายการที่ช่อง 7 ผลิตรายการเอง

ทั้งสองรายการอยู่คู่กับช่อง 7 มายาวนานและได้รับความนิยมจากผู้ชมเป็นอย่างมาก รายการเกมโชว์ "นาฬิกาทอง" ออกอากาศช่วงเที่ยงวันอาทิตย์ และรายการ "ประตูดวง" ออกอากาศช่วงเย็นวันอาทิตย์ พิธีกรคนแรกคือคุณอาคม มกรานนท์ ทั้งสองรายการเป็นรายการที่มียอดผู้ชมสูงสุด (วิกิพีเดีย. 2550: ออนไลน์)

รายการของทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบรายการให้ทันยุคทันสมัยอยู่เสมอ มีการนำรูปแบบการเต้นเช่นจาก นาฏศิลป์อินทราคารา มาสร้างสีสันในรายการ ซึ่งจะแต่งตัวทันสมัยและเป็นที่สนใจมากในยุคนั้น ช่วงแรกๆ จะเป็นการโชว์เต้นโดยเฉพาะ ช่วงหลังๆ ก็เริ่มเป็นการเต้นโชว์ประกอบการร้องเพลง "อินทราคารา" ถือเป็นกลุ่มนักเต้นในยุคแรกๆ ที่บุกเบิก การเต้นแบบสมัยใหม่ประกอบในรายการ

ยุคกลาง

- 7 สีคอนเสิร์ต เป็นรายการที่ช่อง 7 ผลิตรายการเองโดยให้ค่ายเพลงจัดนักร้องและนักเต้นร่วมรายการ ส่วนใหญ่นักเต้นจะเป็นแดนเซอร์ หางเครื่อง หรือบางครั้งนักร้องก็โชว์การเต้นเอง
- รายการจันทร์กระจิบ/07 โชว์ เป็นรายการที่ บริษัท เจ เอส แอล จำกัด ผลิตให้กับ สถานี มีโชว์เป็นแขกรับเชิญ มีนักเต้นประกอบโชว์ทำให้รายการมีสีสัน สดใสและสนุกสนานมากขึ้น
- รายการ 4 ทูมสแควร์ เป็นรายการของคุณวิฑูรย์ สุนทรวิ เนตรรับผลิตให้กับสถานี มีโชว์ประกอบหลากหลายซึ่งบางครั้งได้นักเต้นมา สร้างบรรยากาศสนุกๆ ให้กับรายการเริ่มออกอากาศในปี พ.ศ.2532 (เมืองไทย เมืองยิ้ม. 2550: ออนไลน์)
- ชิงร้อย ชิงล้าน เป็นรายการที่บริษัท เวิร์คพอยท์ จำกัด ผลิตรายการให้กับ สถานี มีโชว์ประกอบรายการที่หลากหลาย มีนักเต้นประกอบโชว์

ยุคปัจจุบัน

- รายการวาร์ป/เกมส์โชว์/รายการเพลงแทบทุกรายการมีนักเต้นประกอบโชว์ทั้งแดนเซอร์หรือหางเครื่อง บางครั้งก็อยู่ในช่วงเปิด-ปิดรายการ หรือคั่นรายการสั้นๆ ทำให้รายการสนุกสนานและมีสีสันขึ้น ดูเหมือนจะเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับรายการเหล่านี้อย่างขาดไม่ได้ รายการโทรทัศน์แทบทั้งหมดถูกผลิตโดยสถานีใช้วิธีเปิดให้เขาเวลาการออกอากาศแก่บริษัทผู้ผลิตรายการต่างๆ และสถานีเป็นคนหาโฆษณาเองทางสถานีจะใช้วิธี"ว่าจ้างแบบเหมาจ่าย" กับบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ (ยุวดี เจริญชัย. 2550: สัมภาษณ์)

ปัจจุบันมีรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ที่นำการออกแบบท่าเต้นมาใช้เพื่อสร้างสรรค์รายการได้แก่

ตาราง 1 ข้อมูลรายการโทรทัศน์ที่มีการสร้างงานนาฏศิลป์สากลนำมาใช้ในรายการของ
สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 (ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2549 – 1 มกราคม 2550)

วัน \ เวลา	10.30น	12.00น	15.45น	22.25น
จันทร์				จันทร์พันดาว
อังคาร				
พุธ				ชิงร้อย ชิงล้าน
พฤหัสบดี	ชุมทางเสียงทอง			
ศุกร์	ชุมทางเสียงทอง			วันวานยังหวานอยู่
เสาร์				
อาทิตย์			07 show	

สำหรับในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกเฉพาะรายการจันทร์เพ็ญดาว,รายการชิงร้อยชิงล้าน ชะ ชะ ช่า,รายการชุมทางเสียงทอง,รายการวันวานยังหวานอยู่และ รายการ 07 Show รวม 5 รายการ มาศึกษาและวิเคราะห์เนื่องจากเนื้อหาและรูปแบบรายการมีความคงที่ในช่วงระยะเวลาที่ทำการวิจัย 1 กรกฎาคม 2549 - 1 มกราคม 2550

ตาราง 2 แสดงจำนวนรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยที่ใช้รูปแบบการสร้างงานนาฏศิลป์สากลมาเป็นส่วนสร้างสรรค์รายการ

สถานี/วัน	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์	เริ่ม ออกอากาศ	สถานี เครือข่าย
ช่อง 3			ราตรีสโมสร 22.30-23.30				สตาร์โชว์ 12.45-13.30	26 มี.ค.2513	32 สถานี
ช่อง 5						หม่าโชว์ 20.15-21.15		25 ม.ค.2500	35 สถานี
ช่อง 7	จันทร์พินดาว 22.25-11.25		ชิงร้อยชิงล้าน 22.25-11.25	ชุมทางเสียงทอง 10.30-11.30	ชุมทางเสียงทอง 10.30-11.30 วันวานยังหวานอยู่ 22.15-11.25	7 สีคอนเสิร์ต 12.00-13.00	07 SHOW 15.45-17.00	27 พ.ย.2510	52 สถานี
ช่อง 9								24 มิ.ย.2498	32 สถานี
ช่อง 11								11 ก.ค.2531	32 สถานี
TITV			บางกอกรามา 22.10-23.05					1 ก.ค.2539	40 สถานี

หมายเหตุ: เป็นรายการที่ออกอากาศอยู่ในช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูลคือ 1 ก.ค. 2549 – 31 ธ.ค. 2550

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะของการนำผลงานนาฏศิลป์สากลมาใช้ในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 โดยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของการออกแบบท่าเต้นเพื่อจัดทำเป็นองค์ความรู้ทางด้านกลุ่มศิลปะการแสดงสาขานาฏศิลป์จากการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมองค์ประกอบที่สำคัญต่างๆ มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

เมธา เสรีธนาวงศ์ (2539) วิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และกลวิธีการนำเสนอ मुखตลกของรายการตลกทางโทรทัศน์และวิดีโอเทป” พบว่ารูปแบบของรายการตลกทางโทรทัศน์และวิดีโอเทปการผสมผสานกันระหว่างรูปแบบของ”จำอวด”และ”ละครย่อ”โดยจะมีลักษณะใดมากน้อยกว่ากันขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่างๆของการสร้างสรรค์รายการ ได้แก่ ผู้ผลิต ผู้แสดง ข้อกำหนดทางสื่อโทรทัศน์ และผู้ชมเป็นสำคัญ ในส่วนของเนื้อหาของรายการตลกทางโทรทัศน์และวิดีโอเทป มุ่งนำเสนอเรื่องที่เป็นประเด็นของสังคมตามลำดับจากมากไปน้อย ในเรื่องสถาบันนั้นเน้นหาการ สถาบันสื่อสารมวลชน สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันครอบครัว สถาบันการปกครอง และเรื่องที่เป็นประเด็นของบุคคลในเรื่องสังขาร เรื่องลามก กลวิธีการนำเสนอ मुखตลกของรายการตลกทางโทรทัศน์ เป็นการเล่นตลกกับเรื่องในชีวิตประจำวัน การเล่นตลกกับกลไกของชีวิต การเล่นตลกกับภาษา การเล่นตลกกับความรู้สึก และการเล่นตลกกับสามัญสำนึก

สาริตา เขียวขุ่ม (2539) วิจัยเรื่อง “ความสำคัญต่อนักเต้นบนเวทีคอนเสิร์ต” พบว่าบทบาทของนักเต้นในปัจจุบันในฐานะที่เป็นนักเต้นว่าหลายๆคนมองอาชีพนี้ในปัจจุบันแตกต่างจากมุมมองในอดีตมาก ในปัจจุบันอาชีพนักเต้นเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางและได้รับการยอมรับว่าเป็นอาชีพที่สามารถทำเงินให้กับผู้ที่ประกอบอาชีพได้อย่างมากมายแต่ทั้งนี้ก็ยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายๆ อย่าง เช่น การรู้จักฝึกฝนตัวเองอยู่เสมออดทนรูปร่างหน้าตา การเต้นรำที่นำมาใช้ในการแสดงคอนเสิร์ตนั้น ได้รับอิทธิพลมาจากต่างประเทศทำให้ค่ายเพลงบ้านเราเห็นความสำคัญและนำนักเต้นมาประกอบบนเวทีคอนเสิร์ตในแนวเพลงเต้นรำ และปัจจุบันได้ขยายตัวกว้างขึ้น ทำให้นักเต้นมีบทบาทมากขึ้น ผู้ชมส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับนักเต้นบนเวทีคอนเสิร์ต โดยให้ความคิดเห็นว่า นักเต้นเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการแสดงคอนเสิร์ตที่ทำให้หน้าสนใจยิ่งขึ้น

วิฒนา อนุวัฒน์นันทเขตต์ (2541) วิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เนื้อหารายการ”สะกิดข่าว” สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 พบว่า โครงสร้างของรายการสะกิดข่าวในแต่ละวันมีจำนวนกว่า 5-6 สะกิดข่าว สะกิดจข่าวแรกส่วนใหญ่เป็นข่าวที่น่าสนใจจากต่างประเทศ ส่วนสะกิดข่าวสุดท้ายมักเป็นข่าวที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองซึ่งโครงสร้างการนำเสนอของรายการสะกิดข่าวมิใช่รูปแบบการรายงานข่าวปกติ ในด้านการนำเสนอพบว่า ผู้ประกาศของรายการสะกิดข่าวจะหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันประกาศวันละ 1 คน และจะเป็นผู้ที่ประกาศในช่วงข่าวปกติด้วย รูปแบบของการรายงานข่าวมีลักษณะค่อนข้างเป็นแบบแผนเดียวกัน โดยเฉพาะการใช้ถ้อยคำนำเข้าข่าว และถ้อยคำส่งท้ายข่าว และถ้อยคำส่วนมากจะมีลักษณะไม่เป็นทางการ ส่วนภาษาที่ใช้เป็นลักษณะของภาษาที่ใช้ในการเสนา การใช้เทคนิคด้านภาพและเสียงของรายการสะกิดข่าว พบว่าส่วนใหญ่

มีการใช้ประกอบกันเทคนิคด้านภาพที่ใช้มักเป็นภาพปกติ ส่วนเทคนิคด้านเสียงมีการใช้เทคนิคเสียงประกอบพิเศษค่อนข้างมาก ด้านคุณค่าของความเป็นข่าว พบว่าสะกิดข่าวเกี่ยวกับการเมืองจะมีความทันต่อเหตุการณ์มากกว่าข่าวอื่นๆ และสะกิดข่าวด้านสาธารณูปโภคและด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจะมีความใกล้เคียงกับประชาชนมากกว่าข่าวอื่นๆ และนอกจากนั้นสะกิดข่าวมักมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีความสำคัญทางการเมืองในขณะนั้นมากที่สุด ส่วนสะกิดข่าวที่เกี่ยวกับการเมืองจะส่งผลกระทบต่อประชาชนในระยะยาว ในขณะที่สะกิดข่าวเกี่ยวกับการร้องทุกข์จะส่งผลกระทบต่อประชาชนในระยะสั้น ด้านการนำเสนอความบันเทิง มีการนำเสนอผสมผสานกันระหว่างบทบาทของผู้ประกาศข่าวเทคนิคด้านภาพและเสียง นอกจากนั้นรูปแบบความบันเทิงส่วนใหญ่เป็นรูปแบบความบันเทิงที่เกิดจากความแตกต่างของแบบแผนที่คาดหมายและการล้อเลียนเสียดสี

ธรรมรัตน์ โถวสกุล (2543) วิจัยเรื่อง “นาฏยประดิษฐ์ในงานโครงการนาฏยศิลป์ของภาควิชานาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ.2543 – 2541” ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบ และกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏยศิลป์ไทยประยุกต์ แล้วพบว่า การสร้างนาฏยประดิษฐ์ในงานโครงการปริญญาโทมีรูปแบบเป็นงานนาฏยศิลป์ไทยประยุกต์ประยุกต์เป็นส่วนมาก โดยการนำท่ารำจากนาฏยศิลป์ไทยมาเป็นหลักในการสร้างสรรค์ผลงาน นอกจากนี้ยังมีการนำท่าเต้นในนาฏยศิลป์ตะวันตก ท่าธรรมชาติของคน ท่าที่เลียนแบบพฤติกรรมของสัตว์มาผสมผสานกับท่าของนาฏยศิลป์ไทย การจัดรูปแถว การแปรแถว การตั้งซุ่มมักเป็นรูปทรงเรขาคณิต โดยมีขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน เริ่มจากผู้สร้างสรรค์กำหนดหัวข้อ จากนั้นจึงดำเนินการหาข้อมูล หาเพลงประกอบคัดเลือกนักแสดงประดิษฐ์ท่ารำ ออกแบบเครื่องแต่งกาย จนถึงขั้นตอนการฝึกซ้อมและนำเสนอผลงานสู่สาธารณะ

งามทัศน์ สุทธิประภา (2546) วิจัยเรื่อง “กระบวนการสื่อสารการเต้นในการตลาดเชิงกิจกรรม” พบว่า การก้าวเข้าสู่อาชีพการเป็นนักร้องแบบท่าเต้นแต่ละคนนั้นเริ่มจากการเรียนเต้นและเป็นนักเต้นอาชีพมาก่อน จึงก้าวเข้ามาเป็นนักร้องแบบท่าเต้นอย่างเต็มตัว สำหรับขั้นตอนในการทำงานของนักร้องแบบท่าเต้นสามารถสรุปได้ดังนี้ คือ 1) การรับแนวคิด (Concept) และเพลงที่จะใช้ในการเต้น 2) ตีความ ออกแบบท่าเต้นและเครื่องแต่งกาย 3) นำเสนอความคิดและตีความกับลูกค้า 4) แบ่งฝ่ายในการทำงาน 5) เลือกและติดต่อนักเต้นเพื่อนัดหมายในการฝึกซ้อม 6) ถ่ายทอดกระบวนการเต้นแก่นักเต้น 7) การซ้อมและการจัดวางตำแหน่ง (Blocking) บนเวทีจริง 8) การซ้อมใหญ่พร้อมเครื่องแต่งกาย โดยทีมควบคุมการสร้างสรรค์งานและลูกค้าสามารถเข้ามาตรวจแก้ไขงานให้เป็นไปตามแนวคิดที่ได้ตกลงร่วมกัน 9) แสดงจริง 10) ประเมินผลการทำงานร่วมกับทีมควบคุมสร้างสรรค์งานและลูกค้าส่วนวิธีคิดสร้างสรรค์งานนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์การทำงาน จินตนาการและความรู้ความสามารถของนักร้องแบบท่าเต้นแต่ละคน โดยส่วนมากนิยมใช้แนวการเต้นที่ผสมผสานกันหลายรูปแบบเน้นการแปรแถว การวางตำแหน่งและการจัดองค์ประกอบ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์ผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7” นั้นผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์สากลดังนี้คือ

1. เทปบันทึกทำเนียบรายการโทรทัศน์ที่มีการออกแบบทำเนียบจำนวน 5 รายการ ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ได้แก่

1.1 รายการจันทร์พินดาว	ออกอากาศทุกวันจันทร์เวลา 22.25 น.
จำนวน 8 เทป
1.2 รายการชิงร้อย ชิงล้าน
ชะชะช่า	ออกอากาศทุกวันพุธเวลา 22.25 น.
จำนวน 25 เทป
1.3 รายการชุมทาง เสียงทอง	ออกอากาศทุกวันพฤหัสบดีเวลา
10.30 น. และวันศุกร์เวลา 10.30 น.
จำนวน 22 เทป
1.4 รายการวันวานยังหวานอยู่	ออกอากาศทุกวันศุกร์เวลา 22.25 น.
จำนวน 8 เทป
1.5 รายการ 07 Show	ออกอากาศทุกวันอาทิตย์เวลา 15.45 น.
จำนวน 25 เทป

ที่ออกอากาศตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2549 จนถึง วันที่ 1 มกราคม 2550

2. กลุ่มผู้ออกแบบทำเนียบรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศภายในเครือข่ายของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 จำนวน 5 รายการจำนวน 4 คน คือ

2.1 รับขวัญ	สาสะอาด	รายการจันทร์พินดาว
2.2 ศิริลักษณ์	คิดชอบ	รายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะช่า
2.3 มนต์รี	แก้วสัมฤทธิ์	รายการชุมทาง เสียงทอง
2.4 ศรณรินทร์	วรพรสกุล	รายการวันวานยังหวานอยู่, รายการ 07 SHOW

3. กลุ่มผู้ประกอบอาชีพนักเต้น จำนวน 15 คน คือ

3.1	รจนา	ปฏิกะระพงศ์
3.2	ธัญชา	ลีไพบูลย์
3.3	ขวัญฟ้า	ศิริจารย์
3.4	ปณพล	หิรัญลักษณ์
3.5	ศศิภิญญา	ศิลาพงษ์
3.6	จตุรนต์	สุขเจริญ
3.7	เกสร	พิสิฐกุล
3.8	ปิยะนาฏ	มงคลพงษ์
3.9	อุบลรัตน์	โลหากาศ
3.10	สุชาติ	ทองสุข
3.11	มงคล	ศรีแสงจันทร์
3.12	สุทธาทิพย์	กลีนพิพัฒน์
3.13	ฐิตารีย์	ชาติภิญโญพงศ์
3.14	พรทิภา	อรัญญูฤดี
3.15	โสภิตา	ณ ป้อมเพชร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จากเทปบันทึกภาพและการสังเกตการณ์ ตลอดจน การเข้าร่วมปฏิบัติงานในฐานะผู้ร่วมงานอิสระ โดยการใช้การบันทึกแถบเสียง บันทึกภาพและการจดบันทึกเพื่อนำมาวิเคราะห์

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

2.1 การสัมภาษณ์เบื้องต้น เพื่อให้ทราบกระบวนการทำงานรวมทั้งสร้างงานของนักออกแบบท่าเต้น, นักเต้นและผู้ประกอบการผลิตรายการโทรทัศน์

2.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่การสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการสร้างงานทุกด้าน เนื่องจากเอกสารที่เกี่ยวกับงานวิจัยนี้ในประเทศไทยนั้นมีอยู่อย่างจำกัด ผู้วิจัยเลือกใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกประกอบเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการและเพื่อเป็นการตรวจสอบกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์

3. ข้อมูลประเภทเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 เอกสารที่เกี่ยวกับรูปแบบ แนวทางการจัดงานและรายงานการประชุมที่จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอกลยุทธ์และกระบวนการทำงาน

3.2 บทความ หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

เริ่มทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2549 – วันที่ 1 มกราคม 2550 เป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 6 เดือน

5. แหล่งเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 แหล่งข้อมูลเอกสาร เก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ทำการวิจัยจากแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้

- 5.1.1 สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 5.1.2 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 5.1.3 ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 5.1.4 เอกสารจากแหล่งอื่นๆ

5.2 แหล่งข้อมูลบุคคล

- 5.2.1 กลุ่มผู้ออกแบบท่าเต้น
- 5.2.2 กลุ่มผู้ประกอบอาชีพนักเต้น
- 5.2.3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการเกี่ยวกับการสอนเต้น
- 5.2.4 กลุ่มผู้ประกอบการผลิตรายการโทรทัศน์
- 5.2.5 กลุ่มผู้มีความเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพได้แก่ ผู้ว่าจ้าง ผู้ออกแบบเสื้อผ้า, ช่างแต่งหน้า – ทำผม และผู้ที่ทำงานเบื้องหลังต่างๆ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์ผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7” ผู้วิจัยได้นำข้อมูลประเภทแถบบันทึกภาพข้อมูลเอกสารประกอบกับข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ สังเกตการณ์และการเข้าร่วมปฏิบัติงานมาสรุป วิเคราะห์ และรวบรวมเป็นหมวดหมู่ โดยมีประเด็นหลักที่จะวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาการออกแบบท่าเต้นจากเทปบันทึกภาพในรายการโทรทัศน์วิเคราะห์ถึงสไตล์วิธีการนำเสนอในรายการโทรทัศน์ร่วมกับการจัดองค์ประกอบอื่นๆ

2. ศึกษาจากทักษะของผู้ออกแบบท่าเต้น นักเต้น ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ นักวิชาการทางด้านการสอนเต้น ต่อการสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์

นำเสนอข้อมูลการวิจัยด้วยการพรรณนาความ เริ่มต้นด้วยการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เทปบันทึกภาพ การสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์ของรายการโทรทัศน์ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 จำนวน 5 รายการที่เลือกสไตล์การแสดงทางนาฏศิลป์เป็นส่วนประกอบในการสร้างสรรค์รายการเริ่มจากลำดับขั้นตอนการสร้างสรรคงานจากผู้ออกแบบท่าเต้น และศึกษาจากเทปบันทึกท่าเต้นจากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์นำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ แล้วสรุปอภิปรายผล

บทที่ 4

การวิเคราะห์ผล

งานวิจัยเรื่องการศึกษาวิเคราะห์ผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 เป็นการวิจัยรายการจำนวน 5 รายการ ได้แก่

1. รายการจันทร์พันดาว	จำนวน 8 เทป
2. รายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะซ่า	จำนวน 25 เทป
3. รายการชุมทาง เสียงทอง	จำนวน 22 เทป
4. รายการวันวานยังหวานอยู่	จำนวน 8 เทป
5. รายการ 07 Show	จำนวน 25 เทป

ที่ออกอากาศตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2549 จนถึง วันที่ 1 มกราคม 2550 เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ผังรายการของสถานีไม่มีการเปลี่ยนแปลงทำให้มีความเที่ยงตรงในการออกอากาศอย่างต่อเนื่อง ในการพรรณนาวิเคราะห์ ผู้วิจัยจะนำเสนอเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์สไตล์ของนาฏศิลป์สากลในรายการ
2. การวิเคราะห์การสร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการ
3. การวิเคราะห์องค์ประกอบในการสร้างงาน
4. การวิเคราะห์ทัศนะของนักออกแบบท่าเต้นและทัศนะของนักเต้น

1. การวิเคราะห์สไตล์ของนาฏศิลป์สากลในรายการ

ตาราง 3 แสดงสไตล์การเต้นของนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์

รายการ	ป๊อบแจ๊ส	ฮิปฮอป	แจ๊ส	บัลเล่ต์	อื่นๆ	รวม
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
จันทร์เพ็ญดาว	54.25 (10.85)	18.25 (3.65)	9.25 (1.85)	9.25 (1.85)	9.0 (1.8)	100 (20)
ชิงร้อย ชิงล้าน	59.0 (11.8)	18.0 (3.6)	15.0 (3.0)	8.0 (1.6)	-	100 (20)
ชะ ชะ ช่า	-	-	92.0 (18.4)	-	8.0 (1.6)	100 (20)
ชุมทาง เสียงทอง	89.0 (17.8)	11.0 (2.2)	-	-	-	100 (20)
วันวานยัง หวานอยู่	83.0 (16.6)	17.0 (3.4)	-	-	-	100 (20)
07 Show	285.25 (57.05)	64.25 (12.85)	116.25 (23.25)	17.25 (3.45)	17.0 (3.4)	500 (100)
รวม						
(%)						

ข้อมูลจากตารางแสดงให้เห็นว่าสไตล์การเต้นของนาฏศิลป์สากลในรายการนิยมใช้การเต้นป๊อบแจ๊สมากที่สุด เนื่องจากได้รับอิทธิพลของท่าเต้นมาจากเพลงที่ใช้ในรายการ รองลงมาคือการเต้นแบบฮิปฮอปซึ่งมีลักษณะการเต้นแบบประยุกต์คือนำลักษณะการเคลื่อนไหวบางส่วนมาผสมผสานตามกระแสนิยมที่ได้รับจากต่างประเทศ นอกจากนี้ยังพบสไตล์การเต้นบัลเล่ต์ และ สไตล์อื่นๆ เช่น นาฏศิลป์ร่วมสมัย และ นาฏศิลป์พื้นบ้าน มีลักษณะเป็นการสร้างงานแบบงานประยุกต์ไม่ใช่งานแบบดั้งเดิม ผู้กำหนดสไตล์การเต้นของทุกรายการคือผู้ออกแบบท่าเต้น

2. การวิเคราะห์การสร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการ

จากการวิจัยโดยการการสังเกตการณ์ ตลอดจนการเข้าร่วมปฏิบัติงานเป็นผู้ร่วมงานอิสระ โดยการใช้การบันทึกแถบเสียง การบันทึกภาพและการจดบันทึก เพื่อนำมาวิเคราะห์ พบว่าการสร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการ ทุกรายการสามารถสรุปขั้นตอนการสร้างงานได้ดังนี้

2.1 ผู้ออกแบบทำเต็นได้รับเพลงจากผู้ผลิตรายการ

2.2 ผู้ออกแบบทำเต็นเลือกจำนวน, เพศของนักแสดงให้มาร่วมงาน ยกเว้นรายการชิงร้อยชิงล้าน ชะ ชะ ช่า และรายการชุมทาง เสียงทอง ที่ได้มีการกำหนดเพศและจำนวนของนักแสดงที่รายการชิงร้อยชิงล้านชะ ชะ ช่า ใช้นักเต้นจำนวน 8 คน เพศชาย 4 คน เพศหญิง 4 คน รายการชุมทาง เสียงทอง ใช้นักเต้นเพศหญิงจำนวน 24 คน

2.3 ผู้ออกแบบทำเต็นทำการออกแบบทำเต็นโดย

2.3.1 พิจารณาจากเนื้อหาและเรื่องราวของรายการในแต่ละเทป

2.3.2 พิจารณาจากเนื้อหาของเพลง

2.3.3 พิจารณาจากเวลาของเพลงที่กำหนดไว้ใหม่

2.3.4 พิจารณาจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลของทำเต็นในอดีตและปัจจุบันที่มีการบันทึกไว้ แล้วนำมาเลียนแบบ หรือ สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ ในการออกแบบทำเต็นในแต่ละเทป บางเทปผู้สร้างสรรค์รายการ (Creative) จะเป็นผู้กำหนดให้ผู้ออกแบบทำเต็นออกแบบให้เหมือนกับต้นฉบับของเพลง หรือทำเต็นที่เคยมีมาก่อนแล้ว

2.4 ผู้ออกแบบทำเต็นนัดหมายให้มีการซ้อมย่อยในวันที่ถ่ายทำรายการยกเว้นรายการชุมทาง เสียงทอง ที่นัดซ้อมล่วงหน้าก่อนการถ่ายทำรายการเนื่องจากสามารถกำหนดเพลงได้ก่อนและมีจำนวนเพลงที่ต้องออกแบบมาก

2.5 ผู้ออกแบบทำเต็นประสานงานกับฝ่ายเครื่องแต่งกาย, หน้า, ผม, ฉากเพื่อปรับสไตล์การทำงานให้เข้ากับองค์ประกอบอื่นๆ

2.6 ผู้ออกแบบทำเต็นประสานงานการแสดงในการควบคุมการถ่ายทำจนเสร็จ

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบในการสร้างงาน

จากการวิจัยโดยการการสังเกตการณ์ตลอดจนการเข้าร่วมปฏิบัติงานเป็นผู้ร่วมงานอิสระ โดยการใช้การบันทึกแถบเสียง บันทึกภาพและการจดบันทึกเพื่อนำมาวิเคราะห์พบว่า ทุกรายการมีองค์ประกอบในการสร้างงาน คือ เครื่องแต่งกาย, เพลง, อุปกรณ์ประกอบการแสดง, ฉาก, การแต่งหน้า-ทำผม, เทคนิคการถ่ายทำ โดยสามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 4 แสดงองค์ประกอบในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์

รายการ/ องค์ประกอบ การสร้างงาน	เครื่องแต่งกาย	เพลง	อุปกรณ์ ประกอบการ แสดง	ฉาก	การ แต่งหน้า ทำผม	เทคนิค การ ถ่ายทำ
จันทร์เพ็ญดาว	แบบผสมผสาน (Mix and Match)	ไทยสากล, ไทยลูกทุ่ง, เพลงสากล	ใช้	มาตรฐาน รายการ	มี รูปแบบ	ใช้กล้อง 3 ตัว
ชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า	แบบผสมผสาน (Mix and Match)	ไทยสากล, ไทยลูกทุ่ง, เพลงสากล	ไม่ใช้	มาตรฐาน รายการ	ไม่มี รูปแบบ	ใช้กล้อง 3 ตัว
ชุมทาง เสียงทอง	เจาะจง ราตรี สั้น,ราตรียาว (Short and Long Dress)	ไทยลูกทุ่ง เพลง พื้นบ้าน	ไม่ใช้	มาตรฐาน รายการ	ไม่มี รูปแบบ	ใช้กล้อง 5 ตัว
วันวานยัง หวานอยู่	แบบผสมผสาน (Mix and Match)	ไทยสากล, ไทยลูกทุ่ง, เพลงสากล	ไม่ใช้	มาตรฐาน รายการ	ไม่มี รูปแบบ	ใช้กล้อง 3 ตัว
07 Show	แบบผสมผสาน (Mix and Match)	ไทยสากล, ไทยลูกทุ่ง, เพลงสากล	ไม่ใช้	มาตรฐาน รายการ	มี รูปแบบ	ใช้กล้อง 3 ตัว

3.1 เครื่องแต่งกาย

จากการวิจัยโดยการการสังเกตการณ์ตลอดจนการเข้าร่วมปฏิบัติงานเป็นผู้ร่วมงานอิสระ โดยการใช้การบันทึกแถบเสียง บันทึกภาพและการจดบันทึกเพื่อนำมาวิเคราะห์พบว่าแต่ละรายการมีลักษณะการแต่งกายที่เหมือนกันและแตกต่างกันคือ

ภาพประกอบ 16 แสดงเครื่องแต่งกายรายการจันทร์พันดาว

เครื่องแต่งกายของนักเต้นในรายการทั้ง 8 เทปใช้เครื่องแต่งกายแบบสมัยนิยมเป็นชุดแบบผสมผสาน (Mix and Match) จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด คือการนำชุดที่มีอยู่แล้วในฝ่ายเสื้อผ้าของบริษัท และจัดซื้อบางส่วนเพื่อให้เข้ากับสมัยนิยม หรือรูปแบบของการแสดง มาปรับแต่งใหม่ให้เข้ากับรูปแบบการแสดง เช่นในเทปที่ 1 รุ่งลาวัลย์ โทนะหงษา นำเสื้อสายเดี่ยวที่มีอยู่แล้วมาใส่ผสมกับกางเกงขาสั้นที่จัดซื้อใหม่ เทปที่ 5 อชิระ ลิกขมานา นำเสื้อสายเดี่ยวสีดำที่มีอยู่มาใส่ผสมกับกางเกงยาวรูปทรงพองที่จัดซื้อใหม่เพื่อให้เข้ากับรูปแบบการแสดงที่เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงการแต่งกายพื้นเมือง

ภาพประกอบ 17 แสดงเครื่องแต่งกายรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะ ช่า

เครื่องแต่งกายของนักเต้นในรายการทั้ง 25 เทปใช้เครื่องแต่งกายแบบสมัยนิยมเป็นชุดแบบผสมผสาน (Mix and Match) จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด คือการนำชุดที่มีอยู่แล้ว และจัดซื้อบางส่วนเพื่อให้เข้ากับสมัยนิยม หรือรูปแบบของการแสดง มาปรับแต่งใหม่ให้เข้ากับรูปแบบการแสดง เนื่องจากในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะ ช่า ผู้ออกแบบท่าเต้นและผู้ช่วยออกแบบท่าเต้นเป็นผู้ออกแบบเครื่องแต่งกายในการแสดงเองเนื่องจากผู้ออกแบบท่าเต้นจะทราบรายชื่อของเพลงและออกแบบท่าเต้นในวันที่ยกเทปรายการเลย การจัดเตรียมเครื่องแต่งกายให้นักเต้นจึงเตรียมชุดที่มีลักษณะเป็นกลาง ที่สามารถสวมใส่ได้ทุกเพลง

ภาพประกอบ 18 แสดงเครื่องแต่งกายรายการขุมทาง เสียงทอง

เครื่องแต่งกายของนักเต้นในรายการขุมทาง เสียงทองมีลักษณะเฉพาะ คือการใช้เครื่องแต่งกายประเภทชุดราตรีสั้นและชุดราตรียาว โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ เริ่มต้นรายการจะใช้เครื่องแต่งกายชุดเดียวกันกับการประกวด, ต้นประกอบให้กับศิลปินรับเชิญบางครั้งและ เปลี่ยนชุดในการแข่งขันผู้เข้าประกวด 3 ชุด เครื่องแต่งกายทั้งหมดจะใช้สลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป เครื่องแต่งกายมาจากบางส่วนที่ทีมงานได้เก็บไว้ และมาจากการเช่าจากร้านให้เช่าเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดงทั่วๆ ไป ตกแต่งเพิ่มเติมด้วยการเปลี่ยนเครื่องประดับศีรษะ, ถู่มือ, วิคผม

ภาพประกอบ 19 แสดงเครื่องแต่งกายรายการวันวานยังหวานอยู่

เครื่องแต่งกายของนักเต้นในรายการทั้ง 8 เทปใช้เครื่องแต่งกายแบบสมัยนิยมเป็นชุดแบบผสมผสาน (Mix and Match) จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด คือการนำชุดที่มีอยู่แล้วในทีมงานนักเต้น และจัดซื้อบางส่วนเพื่อให้เข้ากับสมัยนิยม หรือรูปแบบของการแสดง โดยผู้ออกแบบทำเต็นเป็นผู้จัดหาเครื่องแต่งกายเองทั้งหมด โดยผู้ว่าจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ให้ ผู้ออกแบบทำเต็นจะประสานงานกับผู้ออกแบบเสื้อผ้าของนักแสดง เพื่อให้เครื่องแต่งกายนักเต้นและนักแสดงกลมกลืนไปด้วยกันเมื่ออยู่บนเวที

ภาพประกอบ 20 แสดงเครื่องแต่งกายรายการ 07 Show

จากการวิจัยโดยการการสังเกตการณ์ โดยการใช้การบันทึกแถบเสียงบันทึกภาพ และการจดบันทึกเพื่อนำวิเคราะห์และจากการสัมภาษณ์พบว่าเครื่องแต่งกายของนักเต้นในรายการทั้ง 25 เทปใช้เครื่องแต่งกายแบบสมัยนิยมเป็นชุดแบบผสมผสาน (Mix and Match) จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด คือการนำชุดที่มีอยู่แล้วในฝ่ายเสื้อผ้าของบริษัท และจัดซื้อบางส่วนเพื่อให้เข้ากับสมัยนิยมหรือรูปแบบของการแสดง มาปรับแต่งใหม่ให้เข้ากับรูปแบบการแสดง

เครื่องแต่งกายที่ใช้ประกอบการแสดงงานนาฏศิลป์สากลในรายการของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 นิยมใช้สไตล์ผสมผสาน (Mix and Match) สอดคล้องกับความนิยมในการนำเพลงไทยสากลมาสร้างงานนาฏศิลป์ เครื่องแต่งกายจึงมีลักษณะผสมผสาน มีการนำชุดที่มีอยู่แล้วในฝ่ายเสื้อผ้าของบริษัท และจัดซื้อเพิ่มบางส่วนเพื่อให้เข้ากับสมัยนิยม ยกเว้นรายการชุมทาง เสียงทอง เครื่องแต่งกายมีรูปแบบเฉพาะคือ เป็นชุดราตรีสั้นใช้สำหรับเพลงเร็ว และชุดราตรียาวใช้สำหรับเพลงช้า จัดหาโดยการเช่าทั้งหมด มี 3 รายการที่ผู้ออกแบบท่าเต้นทำหน้าที่เป็นผู้จัดหาเครื่องแต่งกายให้นักเต้นเองคือรายการ ชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า, รายการชุมทาง เสียงทอง และรายการวันวานยังหวานอยู่ ส่วนรายการจันทร์พันดาว และรายการ 07 Show มีผู้ออกแบบเครื่องแต่งกายที่เรียกกันว่าฝ่ายเสื้อผ้า (Costume) ของรายการเป็นผู้จัดหา

3.2 เพลง

ตาราง 5 แสดงประเภทของเพลงที่ใช้สร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์

รายการ	เพลงไทย สากล (%)	เพลงไทยลูกทุ่ง (%)	เพลงสากล (%)	อื่นๆ (%)	รวม (%)
จันทร์พินดาว	62.5 (12.50)	25.0 (5.00)	12.5 (2.50)	-	100 (20)
ชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า	75.6 (15.12)	17.40 (3.42)	5.80 (1.16)	1.20 (0.24)	100 (20)
ชุมทาง เสียงทอง	-	98.9 (19.78)	-	1.1 (0.22)	100 (20)
วันวานยังหวานอยู่	64.7 (12.94)	17.6 (3.52)	17.7 (3.54)	-	100 (20)
07 Show	75.4 (15.08)	21.3 (4.26)	3.3 (0.66)	-	100 (20)
รวม (%)	278.2 (55.64)	180.2 (36.04)	39.3 (7.86)	2.3 (0.46)	500 (100)

จากตารางสามารถสรุปได้ว่าเพลงที่นิยมใช้ในการสร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์มากที่สุดคือเพลง ไทยสากลทั้ง 4 รายการคือ จันทร์พินดาว, ชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า, วันวานยังหวานอยู่ และ 07 Show คิดเป็นร้อยละเรียงตามลำดับคือเพลงไทยสากล (55.64) เพลงไทยลูกทุ่ง (36.04) เพลงสากล (7.86) และ อื่นๆ (0.46)

3.3 อุปกรณ์ประกอบการแสดง

จากการวิเคราะห์พบว่า มีรายการจันทร์เพ็ญดาวรายการเดียวที่ใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง

ภาพประกอบ 21 แสดงการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงในรายการจันทร์เพ็ญดาว

3.4 ฉาก

จากการวิเคราะห์ฉากและพื้นที่ที่ใช้ในการสร้างงานนาฏศิลป์เป็นฉากมาตรฐานเดียวของรายการทั้ง 5 รายการ

ภาพประกอบ 22 แสดงฉากรายการจันทร์เพ็ญดาว

รายการจันทร์เพ็ญดาวทั้ง 8 เทปที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยพบว่าใช้รูปแบบของฉากทั้ง 8 เทปเป็นฉากมาตรฐานของรายการที่มีทางเข้าออก 1 ทางจากเวทีด้านหลัง มีลักษณะเป็นรูปทรงครึ่งวงกลมพื้นเวทีปูทับด้วยไม้ขัดมัน มีโครงสร้างลักษณะเป็นแผงฉาก โอบล้อมเวที 2 ด้านด้านขวาทำเป็นเสาไฟจำลอง ตรงกลางเป็นแผงหลังติดจอภาพเพื่อแสดงตราสัญลักษณ์สินค้าผู้สนับสนุนรายการ

ภาพประกอบ 23 แสดงฉากรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า

รายการชิงร้อยชิงล้านทั้ง 25 เทปที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยพบว่าใช้รูปแบบของฉากทั้งหมดเป็นฉากมาตรฐานของรายการที่มีทางเข้าออก 1 ทางจากเวทีกลางด้านหลัง มีลักษณะเป็นแผงฉากโครงสร้างทำด้วยไม้อัด และวัสดุไฟตกแต่งประดับ เป็นรูปหัวสิงโต ด้านซ้ายเป็นที่ยืนสำหรับผู้เข้าแข่งขัน และต่อเนื่องไปเป็นที่ตั้งของวงดนตรีประจำรายการ ด้านขวาเป็นที่ยืนสำหรับศิลปินรับเชิญ พื้นปูด้วยไม้อัดเคลือบมัน

ภาพประกอบ 24 แสดงฉากรายการชุมทาง เสียงทอง

รายการชุมทางเสียงทองทั้ง 22 เทปที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยพบว่าการใช้รูปแบบฉากทั้ง 22 เทปเป็นฉากมาตรฐานของรายการที่มีทางเข้าออก 2 ทางจากเวทีด้านหลัง มีลักษณะเป็นเวทีครึ่งวงกลม ยกพื้นสูง 2 เมตรมีทางเดินขึ้นเป็นขั้นบันไดประดับไฟมีแผงฉาก 3 ด้านตรงกลางทำด้วยไม้อัดติดสัญลักษณ์บริษัท นพพรโปรโมชั่น จำกัด และชื่อรายการชุมทาง เสียงทอง แผงฉากด้านขวาและด้านซ้ายทำเป็นรูปปีกนกประดับไฟ

ภาพประกอบ 25 แสดงฉากรายการวันวานยังหวานอยู่

รายการวันวานยังหวานอยู่ทั้ง 8 เทปที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยพบว่าใช้รูปแบบของฉากทั้ง 8 เทปเป็นฉากมาตรฐานของรายการที่มีทางเข้าออก 1 ทางจากเวทีด้านหลัง มีลักษณะเป็นรูปทรงเครื่องวงกลมพื้นเวทีปูทับด้วยไม้ขัดมัน มีโครงสร้างลักษณะเป็นแผงฉาก โอบล้อมเวที 3 ด้าน เวทีกลางมีบันไดทางลง 1 ทาง เวทีด้านขวาตกแต่งด้วยสีเงิน เวทีด้านซ้ายตกแต่งด้วยสีทอง

ภาพประกอบ 26 แสดงฉากรายการ 07 Show

รายการ 07 Show ทั้ง 25 เทปที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยพบว่าใช้รูปแบบของฉากทั้งหมดเป็นฉากมาตรฐานของรายการที่มีทางเข้าออก 3 ทางจากเวทีกลางด้านหลัง และเวทีด้านซ้าย และขวา มีลักษณะเป็นแผงฉากโครงสร้างทำด้วยไม้อัด ตรงกลาง เป็นแผงฉากติดจอภาพเพื่อนำเสนอผู้สนับสนุนรายการ ด้านซ้ายเป็นที่นั่งสำหรับผู้เข้าแข่งขัน มีป้ายผู้สนับสนุนรายการติดอยู่บน ฉากด้านขวาเป็นแผงฉากเปิดป้ายผู้สนับสนุนรายการ พื้นเวทีทำด้วยไม้อัดมีลักษณะเป็นรูปไข่ปูทับด้วยไม้เคลือบมัน

ฉากในรายการทั้งหมดเป็นฉากมาตรฐานที่ใช้ในการถ่ายทำตั้งแต่เริ่มเปิดรายการมาทั้ง 5 รายการ ทุกฉากมีทางเข้าออกของนักแสดง, นักแสดงที่แตกต่างกัน รายการจันทร์พันดาวมีทางเข้าออกจากหลังฉาก 1 ทาง รายการชิงร้อยชิงล้าน ชะ ชะ ช่า มีทางเข้าออกจากหลังฉาก 2 ทางจากเวทีกลางและเวทีด้านขวาคนดู รายการชุมทาง เสียงทอง มีทางเข้าออกจากหลังฉาก 2 จากเวทีทางด้านซ้ายและขวาคนดู รายการวันวานยังหวานอยู่มีทางเข้าออกจากหลังฉาก 1 ทางที่เวที

กลางเป็นบันได รายการ 07 Show มีทางเข้าออกจากเวที 3 ทาง จากเวทีด้านซ้ายคนดู กลางเวที และเวทีด้านขวาคนดู ทุกฉากและพื้นที่มีผลต่อการสร้างงานนาฏศิลป์สากลที่ผู้ออกแบบท่าเต้นสามารถกำหนดขอบเขตและทิศทางการเคลื่อนไหวของนักเต้นจำกัดไว้ในพื้นที่ๆ กำหนด ด้วยเหตุผลที่ผู้ออกแบบท่าเต้นทุกคน มีประสบการณ์ในการทำงานในฉากต่างๆ นี้มาก่อนจึงทำให้การสร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการแต่ละรายการสามารถทำได้ง่าย เนื่องจากผู้ออกแบบท่าเต้นและนักเต้นสามารถจดจำพื้นที่ ความสูงและระดับของเวทีได้เป็นอย่างดีแล้ว

บริเวณพื้นของเวทีก็มีความสำคัญต่อการเคลื่อนไหวในการสร้างงานนาฏศิลป์สากลเช่นกัน เพราะพื้นเวทีมักใช้วัสดุไม้ผิวมัน (Formica) ปูเพื่อความสวยงามแต่อาจเป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนไหว บางท่าที่ต้องใช้ ความเร็วและความแรงในเวลาจำกัดเช่นท่าหมุน ท่ากระโดด ในบางครั้งนักเต้นจะเตรียมวัสดุที่ใช้กันลื่นติดที่รองเท้าเช่น พลาสเตอร์ หรือ กระดาษขาว บางคนก็ใช้น้ำอัดลมเป็นตัวสร้างความเหนียวให้กับเวทีเพื่อช่วยในการเคลื่อนไหว

ภาพประกอบ 27 แสดงตัวอย่างพื้นเวทีรายการวันวานยังหวานอยู่และ 07 Show

3.5 การแต่งหน้า-ทำผม

ภาพประกอบ 28 แสดงการแต่งหน้า-ทำผมนักเต้นในรายการจันท์พันดาว

รายการจันท์พันดาวทั้ง 8 เทปที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยใช้พบว่านักเต้นได้รับการแต่งหน้าเข้ม (Block) สำหรับนักเต้นหญิง คือเป็นการแต่งหน้าแบบเน้นทุกส่วนบนใบหน้าให้ชัดเจน คือดวงตา เปลือกตา ขอบตา คิ้ว ปาก ด้วยสีเข้ม และแบบปกติ (Collective) สำหรับนักเต้นชายคือการรองพื้นสีอ่อนทั้งหมด 8 เทปจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด 8 เทป นักเต้นหญิงได้รับการออกแบบทรงผมจากทีมช่างทำผมด้วยการใช้การรวบผมม้าจำนวน 4 เทปและการปล่อยผมยาวม้วนปลายจำนวน 4 เทปนักเต้นชายได้รับการออกแบบให้ตกแต่งทรงผมสั้นตามธรรมชาติทุกเทป

ภาพประกอบ 29 แสดงการแต่งหน้า-ทำผมนักเต้นในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า

รายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า ทั้ง 25 เทปที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย พบว่านักเต้นชายและหญิงได้รับการออกแบบการแต่งหน้าแบบธรรมชาติ คือแต่งหน้าแบบอ่อนไม่เน้นความชัดเจนไม่ใช่สีเข้ม และทำการแต่งหน้าด้วยตัวเอง เนื่องจากทางรายการไม่ได้จัดช่างแต่งหน้าให้กับนักเต้น การทำผมนักเต้นทั้งหมดเป็นผู้ออกแบบและตกแต่งทรงผมด้วยตนเองโดยพิจารณาจากเครื่องแต่งกายและเพลงที่ใช้ในการแสดง บางครั้งอาจมีส่วนประกอบเสริมเป็นหมวก หรือเครื่องประดับศีรษะ

ภาพประกอบ 30 แสดงการแต่งหน้า-ทำผมนักเต้นในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า

รายการชุมทาง เสียงทองทั้ง 22 เทปที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยพบว่า นักเต้นหญิงแต่งหน้าเองโดยไม่มีรูปแบบการแต่งหน้าที่ชัดเจน เนื่องจากทางรายการไม่ได้จัดเตรียมช่างแต่งหน้า-ทำผมไว้ให้ นักเต้นเน้นการแต่งหน้าแบบแก้ไขจุดบกพร่อง (Collective) นักเต้นหญิงทำผมด้วยการรวบผมเก็บเป็นมวยไว้ด้านหลัง เพื่อดกแต่งด้วยเครื่องประดับศีรษะ แบบต่างๆ ที่ผู้ออกแบบท่าเต้นได้จัดหา

ภาพประกอบ 31 แสดงการแต่งหน้า-ทำผมนักแสดงในรายการวันวานยังหวานอยู่

รายการวันวานยังหวานอยู่ทั้ง 8 เทปที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยใช้พบว่านักแสดงแต่งหน้าเองโดยไม่มีรูปแบบการแต่งหน้าที่ชัดเจนเน้นการแต่งหน้าแบบแก้ไขจุดบกพร่อง (Collective) นักเต้นหญิงทำผมเองและทำทรงผมที่แตกต่างกันไปรวม 3 ทรง ใช้หมวกและเครื่องประดับตกแต่งศีรษะ นักเต้นชายตกแต่งผมสั้น การกำหนดสไตล์การแต่งหน้า-ทำผม นักเต้นเป็นผู้กำหนดเอง โดยมีผู้ออกแบบทำต้นเป็นผู้ให้คำแนะนำถึงสไตล์การเต้นในแต่ละเทปเพื่อให้การแต่งหน้า-ทำผมสอดคล้องไปกับเครื่องแต่งกายที่ผู้ออกแบบทำต้นได้จัดทำมาและเข้ากับเนื้อหาของเพลงและแขกรับเชิญในแต่ละเทป

ภาพประกอบ 32 แสดงการแต่งหน้า-ทำผมนักแสดงในรายการ 07 Show

รายการ 07 Show ทั้ง 25 เทปที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยใช้พบว่านักแสดงได้รับการแต่งหน้าเข้ม (Block) สำหรับนักแสดงหญิง คือเป็นการแต่งหน้าแบบเน้นทุกส่วนบนใบหน้าให้ชัดเจน คือดวงตา เปลือกตา ขอบตา คิ้ว ปาก ด้วยสีเข้ม และแบบปกปิดจุดบกพร่อง (Collective) สำหรับนักแสดงชายคือการรองพื้นสีอ่อนทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด 25 เทป มีทรงผมที่หลากหลายเช่น การรวบผมม้าและการปล่อยผมยาวหรือผมยาวม้วนปลาย,รวบเป็นมวยไว้ เพื่อใส่วิกหรือเครื่องประดับศีรษะ นักแสดงชายตกแต่งทรงผมสั้นตามธรรมชาติหรือสมัยนิยม

3.6 เทคนิคการถ่ายทำ

จากการวิจัยด้วยการวิเคราะห์เทปตัวอย่างของรายการทั้ง 5 รายการพบว่าทั้ง 5 รายการใช้กล้องในการถ่ายทำตั้งแต่ 3 – 5 ตัวขึ้นไปและมีการตัดภาพในมุมที่ต่างกันได้สามารถสรุปได้ดังนี้คือ

F.S.	FULL SHOT	แสดงภาพรวมของการแสดงทั้งหมดในรายการ
G.S.	GROUP SHOT	แสดงภาพปรากฏตรงกลางเช่นนักแสดงหนึ่งคนและมีนักแสดงรายรอบ
W.S.	WAIST SHOT	แสดงภาพครึ่งตัวทั้งของนักแสดงและนักแสดง
L.S.	LONG SHOT	แสดงภาพไกลเห็นนักแสดงทั้งหมด
C.S.	CLOSE UP	แสดงภาพใกล้ใบหน้าเฉพาะนักแสดง
BIRD EYE VIEW		แสดงภาพมุมสูงจากด้านบนโดยใช้เครนช่วยพยุงกล้องขึ้นไป

ภาพประกอบ 33 แสดงมุกกล้องที่แตกต่างกันของทั้ง 5 รายการ

การถ่ายทำจะเป็นการบันทึกเทปทั้งหมดยกเว้นรายการ 07 Show ที่ออกอากาศเป็นรายการสด ทุกรายการจะมีการซ้อมกล้องก่อนการบันทึกเทปทุกครั้งเพื่อให้ผู้กำกับเวทีได้วางแผนการถ่ายทำก่อนการบันทึกเทปหรือออกอากาศสด จากการวิเคราะห์ มีเพียงรายการจันทร์พันดาวและรายการวันวานยังหวานอยู่ที่ผู้ออกแบบทำเด่นสามารถดึงดูดสายตาและทำงานร่วมกับผู้กำกับเวทีเพื่อออกแบบมุกกล้องร่วมไปกับการสร้างงานนาฏศิลป์สากล

4. การวิเคราะห์ทักษะของนักออกแบบทำเต็นและทักษะของนักเต็น

จากการวิจัยโดยการการสังเกตการณ์ ตลอดจนการเข้าร่วมปฏิบัติงานและเป็นผู้ร่วมงานอิสระ โดยการใช้การบันทึกแถบเสียง การบันทึกภาพ และการจดบันทึกเพื่อนำวิเคราะห์และจากการสัมภาษณ์ พบว่ามีภูมิหลังและข้อมูลสามารถบันทึกเป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 6 แสดงข้อมูลของนักออกแบบทำเต็นในรายการโทรทัศน์

รายการ	ผู้ออกแบบ ทำเต็น	เพศ/อายุ	การศึกษา	ประสบการณ์ การทำงาน	ระยะเวลา ในการ ทำงาน
จันทร์ พันดาว	รับขวัญ สาสะอาด	หญิง 35 ปี	ปริญญาตรี นาฏศิลป์ สากล	1. ครูสอนเต็น 2. นักเต็น	8 ปี
ชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า	ศิริลักษณ์ คิดชอบ	หญิง 32 ปี	ปริญญาตรี บริหารธุรกิจ	นักเต็น	15 ปี
ชุมทาง เสียงทอง	มนตรี แก้วละเอียด	ชาย 28 ปี	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	นักเต็น	6 ปี
วันวานยังหวานอยู่	ศรณรินทร์วรารพร สกุล	ชาย 35 ปี	ประโยค วิชาชีพชั้นต้น	นักเต็น	10 ปี
07 Show	ศรณรินทร์วรารพร สกุล	ชาย 35 ปี	ประโยค วิชาชีพชั้นต้น	นักเต็น	10 ปี

จากข้อมูลในตารางพบว่า ผู้ออกแบบทำเต็นในรายการโทรทัศน์ ทุกคนมีประสบการณ์ในการเป็นนักเต็นมาก่อน และ ส่วนมากเป็นเพศชาย มีอายุการทำงานสูงสุดคือ 15 ปี ตามจำนวนปีของรายการที่ก่อตั้งมาก่อน-หลัง อายุงานที่น้อยที่สุดคือ 6 ปี และสามารถสรุปทักษะของนักออกแบบทำเต็น ในการสร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์จากการสัมภาษณ์ได้ ดังนี้

1. การทำงานมีข้อจำกัดของเวลาและงบประมาณ
2. การทำงานมีการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบในการสร้างงานเสมอ
3. การทำงานต้องมีความสามารถหลากหลาย
4. การทำงานต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้

ตาราง 7 แสดงข้อมูลของนักเต้นในรายการโทรทัศน์

รายการ	นักเต้น	เพศ/อายุ (ปี)	การศึกษา	อายุ การทำงาน (ปี)
จันทร์ พินดาว	1.รจนา ปฏิการะพงศ์	หญิง/31	ปริญญาตรี /มนุษยศาสตร์	10
	2. ธนัชชา ลีไพบูลย์	หญิง/27	ปริญญาตรี/ นาฏศิลป์	10
	3. ขวัญฟ้า ศิวิจารย์	หญิง/31	ปริญญาโท/ การศึกษา	10
ชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า	1. ปณพล หิรัญลักษณ์	ชาย/ 29	ปวช./ การตลาด	12
	2. ศศิกัญญา ศิลพงษ์	หญิง/25	ปริญญาตรี/ นาฏศิลป์	5
	3. จาตุรนต์ สุขเจริญ	ชาย/24	ปริญญาตรี/ นาฏศิลป์	5
ชุมทาง เสียงทอง	1. เกสร พิสิฐกุล	หญิง/23	ปริญญาตรี/มนุษยศาสตร์	6
	2. ปิยะนาฏ มงคลพงษ์	หญิง/22	ปริญญาตรี/มนุษยศาสตร์	5
	3. อุบลรัตน์ โลหากาศ	หญิง/24	ปริญญาตรี/นาฏศิลป์	6
วันวานยังหวานอยู่	1. สุชาติ ทองสุก	ชาย/26	มัธยมศึกษาตอนปลาย	7
	2. มงคล ศรีแสงจันทร์	ชาย/28	ปวช./การตลาด	8
	3. สุรชาติพิทย์ กลิ่นพิพัฒน์	หญิง/25	มัธยมศึกษาตอนปลาย	7
07 Show	1.จิตารีย์ ขวดีปัญญาพงษ์	หญิง/30	ปริญญาตรี/นาฏศิลป์	10
	2.โสภิตา ณ ป้อมเพ็ชร	หญิง/27	ปริญญาตรี/นิเทศ	10
	3.พรทิภา อรัญญภูติ	หญิง/35	ปริญญาตรี/ บริหาร	15

จากข้อมูลในตารางพบว่า นักเต้นในรายการโทรทัศน์มีอายุเฉลี่ยประมาณ 20-30 ปี อายุมากที่สุด 35 ปี เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาโท มีอายุการทำงานสูงสุด 15 ปี สามารถสรุปทักษะของนักเต้นในการทำงานในรายการโทรทัศน์จากการสัมภาษณ์ได้ว่า

1. การทำงานมีข้อจำกัดของเวลา
2. การทำงานต้องมีทักษะในการเต้นที่หลากหลาย
3. การทำงานต้องเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับตัวเอง
4. การทำงานต้องมีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อนจึงจะทำงานได้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์ผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ได้ดำเนินการวิจัยจากรายการโทรทัศน์จำนวน 5 รายการที่ออกอากาศตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2549 จนถึง วันที่ 1 มกราคม 2550 คือ

1. รายการจันทร์พันดาว	จำนวน 8 เทป
2. รายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะซ่า	จำนวน 25 เทป
3. รายการชุมทาง เสียงทอง	จำนวน 22 เทป
4. รายการวันวานยังหวานอยู่	จำนวน 8 เทป
5. รายการ 07 Show	จำนวน 25 เทป

จากการศึกษาสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลงานทางนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ในประเด็นของรูปแบบ กระบวนการในการออกแบบท่าเต้น องค์ประกอบในการสร้างสรรค์ และทัศนะของนักออกแบบท่าเต้นและนักเต้น โดยใช้ทฤษฎีทางการเคลื่อนไหวเป็นหลักในการวิเคราะห์

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์ผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7” นั้นผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์สากลดังนี้คือ

1. เทปบันทึกท่าเต้นรายการโทรทัศน์ที่มีการออกแบบท่าเต้นจำนวน 5 รายการทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ได้แก่

1.1 รายการจันทร์พันดาว	ออกอากาศทุกวันจันทร์เวลา 22.25 น.
จำนวน 8 เทป
1.2 รายการชิงร้อย ชิงล้าน
ชะชะซ่า	ออกอากาศทุกวันพุธเวลา 22.25 น.
จำนวน 25 เทป

1.3 รายการชุมทาง เสียงทอง	ออกอากาศทุกวันพฤหัสบดีเวลา
10.30 น.และวันศุกร์เวลา 10.30 น.
จำนวน 22 เทป
1.4 รายการวันวานยังหวานอยู่	ออกอากาศทุกวันศุกร์เวลา 22.25 น.
จำนวน 8 เทป
1.5 รายการ 07 Show	ออกอากาศทุกวันอาทิตย์เวลา 15.45 น.
จำนวน 25 เทป

ที่ออกอากาศตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2549 จนถึง วันที่ 1 มกราคม 2550

2. กลุ่มผู้ออกแบบทำเดินรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศภายในเครือข่ายของ
สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 จำนวน 5 รายการจำนวน 4 คน คือ

2.1 รับขวัญ สาสะอาด	รายการจันทร์พันดาว
2.2 ศิริลักษณ์ คัดชอบ	รายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะซ่า
2.3 มนต์รี แก้วสัมฤทธิ์	รายการชุมทาง เสียงทอง
2.4 ศรณรินทร์ วราพรสกุล	รายการวันวานยังหวานอยู่,
รายการ 07 SHOW

3. กลุ่มผู้ประกอบอาชีพนักเต้น จำนวน 15 คน คือ

3.1 รจนา	ปฏิกะระพงศ์
3.2 ธนัชชา	ลีไพบูลย์
3.3 ขวัญฟ้า	ศิริจารย์
3.4 ปณพล	หิรัญลักษณ์
3.5 ศศิกัญญา	ศิลาพงษ์
3.6 จาตุรันต	สุขเจริญ
3.7 เกสร	พิสิฐกุล
3.8 ปิยะนาฏ	มงคลพงษ์
3.9 อุบลรัตน์	โลหากาศ
3.10 สุชาติ	ทองสุข
3.11 มงคล	ศรีแสงจันทร์
3.12 สุทธาทิพย์	กลั่นพิพัฒน์
3.13 จูฑารีย์	ชาติภิญโญพงศ์
3.14 พรทิภา	อรัญญูดี
3.15 โสภิดา	ณ ป้อมเพชร

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เริ่มทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2549 – วันที่ 1 มกราคม 2550 เป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 6 เดือน เทปทั้งหมดเป็นจำนวนเทปที่มีการออกอากาศจริงในช่วงระยะเวลาที่เก็บข้อมูลและเป็นช่วงระยะเวลาที่ผังรายการของสถานีมีความคงที่เนื่องจากมีผู้สนับสนุนรายการหลักทำสัญญาสนับสนุนรายการอย่างต่อเนื่อง และเป็นรายการที่ออกอากาศในช่วงเวลาที่มีอัตราค่าโฆษณาสูงสุด หรือที่เรียกว่า ไพรม์ ไทม์ (Prime Time) และเป็นรายการที่ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องยาวนานเป็นกลุ่มรายการที่ใช้รูปแบบการสร้างงานทางนาฏศิลป์สากลในสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 เป็นประจำ

2.2.1 จากเทปบันทึกภาพและการสังเกตการณ์ ตลอดจน การเข้าร่วมปฏิบัติงานในฐานะผู้ร่วมงานอิสระ โดยการใช้นักบันทึกเสียง บันทึกภาพและการจดบันทึกเพื่อนำมาวิเคราะห์

2.2.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

- การสัมภาษณ์เบื้องต้น เพื่อให้ทราบกระบวนการทำงานรวมทั้งสร้างงานของนักออกแบบท่าเต้น, นักเต้นและผู้ประกอบการผลิตรายการโทรทัศน์

- การสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่การสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการสร้างงานทุกด้าน เนื่องจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ในประเทศไทยนั้นมีอยู่อย่างจำกัด ผู้วิจัยเลือกใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกประกอบเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการและเพื่อเป็นการตรวจสอบกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์

2.2.3 ข้อมูลประเภทเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ แนวทางการจัดงานและรายงานการประชุมที่จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอกลยุทธ์และกระบวนการทำงาน

- บทความ หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์ผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7” ผู้วิจัยได้นำข้อมูลประเภทเทปบันทึกภาพข้อมูลเอกสารประกอบกับข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ สังเกตการณ์และการเข้าร่วมปฏิบัติงานมาสรุป วิเคราะห์ และรวบรวมเป็นหมวดหมู่ โดยมีประเด็นหลักที่จะวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาการออกแบบท่าเต้นจากเทปบันทึกภาพในรายการโทรทัศน์วิเคราะห์ถึงรูปแบบวิธีการนำเสนอในรายการโทรทัศน์ร่วมกับการจัดองค์ประกอบอื่นๆ โดยใช้ทฤษฎีการเคลื่อนไหวและทฤษฎีองค์ประกอบศิลป์ เป็นหลักในการวิเคราะห์

2. ศึกษาจากทัศนะของผู้ออกแบบท่าเต้น นักเต้น ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ นักวิชาการทางด้านการสอนเต้น ต่อการสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์

นำเสนอข้อมูลการวิจัยด้วยการพรรณนาความเริ่มต้นด้วยการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เทปบันทึกภาพการสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์ของรายการโทรทัศน์ทางสถานีกองทัพบกช่อง 7 จำนวน 5 รายการที่เลือกใช้รูปแบบการแสดงทางนาฏศิลป์สากล เป็นส่วนประกอบในการสร้างสรรค์รายการเริ่มจากลำดับขั้นตอนการสร้างสรรคงานจากผู้ผลิตรายการและผู้ออกแบบทำเดิน และศึกษาจากเทปบันทึกทำเดินจากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์นำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ แล้วสรุปอภิปรายผล

3. สรุปผลการศึกษา

จากการการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการสร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 โดยการที่ผู้วิจัยเป็นทั้งผู้สังเกตการณ์และเข้าร่วมปฏิบัติงาน ในลักษณะเป็นผู้ร่วมงานอิสระ รวมถึงการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่ามีปัจจัยสำคัญหลายประการที่มีผลกระทบต่อการทำงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์สามารถสรุปเป็นตารางและนำมาวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตาราง 8 แสดงผลสรุปการสร้งงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7

รายการ	สไตล์การเต้น	การสร้งงานนาฏศิลป์สากล	องค์ประกอบในการสร้งงาน	ทักษะของนัก ออกแบบท่าเต้น	ทักษะของนักเต้น
จันทร์พันทาว 22.25-23.25	ป๊อบแจ๊ส	ยึดเนื้อหาและเรื่องราวของรายการเป็นหลัก	เครื่องแต่งกาย,เพลง,อุปกรณ์ประกอบแสดง,ฉาก, แต่งหน้า-ทำผม,เทคนิคการถ่ายทำ	มีข้อจำกัดของเวลา,มีการเปลี่ยนแปลงได้	มีข้อจำกัดของเวลา,นักเต้นต้องมีประสบการณ์มาก่อน
ชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะซ่า 22.25-23.25	ป๊อบแจ๊ส	ยึดรูปแบบและเพลงในรายการเป็นหลัก	เครื่องแต่งกาย,เพลง,ฉาก,แต่งหน้า-ทำผม, เทคนิคการถ่ายทำ	มีข้อจำกัดของเวลา,ทำงานหลากหลายหน้าที่	ทำงานมาก,มีความพร้อมในเรื่องการทำงาน
ชุมทาง เสียงทอง 10.30-11.30	แจ๊ส	ยึดรูปแบบและเพลงในรายการเป็นหลัก	เครื่องแต่งกาย,เครื่องประดับศีรษะ,เพลง,ฉาก, แต่งหน้า-ทำผม,เทคนิคการถ่ายทำ	มีกำหนดการทำงานชัดเจน,ทำงานมาก	ทำงานมาก,ใช้ทักษะการทำงานน้อย
วันวานยังหวานอยู่ 22.25-23.25	ป๊อบแจ๊ส	ยึดเนื้อหาและเรื่องราวของรายการเป็นหลัก	เครื่องแต่งกาย,เพลง,ฉาก,แต่งหน้า-ทำผม, เทคนิคการถ่ายทำ	มีข้อจำกัดของเวลา,มีการเปลี่ยนแปลงได้และต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	มีข้อจำกัดของเวลา,ต้องมีทักษะในการเต้นให้หลากหลาย
07 Show 15.45-17.00	ป๊อบแจ๊ส	ยึดรูปแบบและเพลงในรายการเป็นหลัก	เครื่องแต่งกาย,เพลง,ฉาก,แต่งหน้า-ทำผม, เทคนิคการถ่ายทำ	มีข้อจำกัดของเวลา,มีการเปลี่ยนแปลงได้	มีข้อจำกัดของเวลา ต้องมีทักษะในการเต้นให้หลากหลาย

จากตารางแสดงผลสรุปการสร้งงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 พบว่า

1. สไตล์ของการสร้งงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์

การเต้นที่นิยมใช้ที่สุด คือป๊อบแจ๊ส รองลงมาคือแจ๊ส โดยมีรายการจันทร์พันดาว, ซิงร้อยชิงล้าน ชะชะซ่า,รายการวันวานยังหวานอยู่และรายการ 07 Show ใช้รูปแบบการเต้นป๊อบแจ๊สมากที่สุด และ รายการชุมทาง เสียงทอง ใช้แจ๊สเป็นหลัก

2. การสร้งงานนาฏศิลป์สากลในรายการ

การสร้งงานหลักส่วนมากยึดรูปแบบและเพลงในรายการเป็นหลัก รองลงมาคือการยัดเนื้อหาและเรื่องราวของรายการ โดยมีรายการซิงร้อย ชิงล้าน ชะชะซ่า,รายการชุมทาง เสียงทอง, รายการ 07 Show ยึดรูปแบบและเพลงเป็นหลัก ส่วนรายการ จันทร์พันดาวและรายการวันวานยังหวานอยู่ยัดเนื้อหาและเรื่องราวของรายการเป็นหลัก

3. องค์ประกอบในการสร้งงาน

ทุกรายการยึดองค์ประกอบในการสร้งงานโดยใช้ เครื่องแต่งกาย, เพลง, ฉาก, การแต่งหน้า-การทำผม, เทคนิคการถ่ายทำเป็นหลัก ยกเว้นรายการจันทร์พันดาวที่ใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงในการสร้งงานนาฏศิลป์

4. ทักษะของนักออกแบบท่าเต้น

มี 4 รายการคือ รายการจันทร์พันดาว,รายการซิงร้อย ชิงล้าน ชะชะซ่า, รายการวันวานยังหวานอยู่และรายการ 07 Show ที่มีความเห็นในเรื่องของการทำงานในรายการโทรทัศน์ว่า มีข้อจำกัดทางด้านเวลา, มีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบการสร้งงาน ต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ส่วนรายการชุมทาง เสียงทอง มีความเห็นว่า การทำงานในรายการโทรทัศน์ว่ามีข้อกำหนดการทำงานที่ชัดเจน แต่มีขอบเขตการทำงานมาก

5. ทักษะของนักเต้น

มี 4 รายการคือ คือ รายการจันทร์พันดาว,รายการซิงร้อย ชิงล้าน ชะชะซ่า, รายการวันวานยังหวานอยู่และรายการ 07 Show ที่มีความเห็นในเรื่องของการทำงานในรายการโทรทัศน์ว่า มีข้อจำกัดของเวลาต้องมีทักษะในการเต้นให้หลากหลายและต้องมีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อน ส่วนรายการชุมทาง เสียงทอง มีความเห็นว่าการทำงานในรายการโทรทัศน์ไม่ต้องใช้ทักษะมากและไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อน

4. อภิปรายผล

การศึกษาวิเคราะห์ผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ได้ข้อสรุปว่าการสร้างผลงานนาฏศิลป์สากลในรายการโทรทัศน์นิยมใช้สไตล์การเต้นป๊อปแจ๊ส การสร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการใช้เพื่อเปิดตัวแขกรับเชิญ หรือเปิดรายการไม่ได้เป็นส่วนสำคัญหลัก เป็นเพียงลักษณะของการเกริ่นนำหรือการนำเสนอช่วงสั้น องค์ประกอบในการสร้างสรรค์งานคือ เครื่องแต่งกาย, เพลง, วัสดุอุปกรณ์, ฉาก, การแต่งหน้า-ทำผม, เทคนิคการถ่ายทำ ผู้ออกแบบท่าเต้นเป็นมักนักเต้นมาก่อนและมีประสบการณ์ในการออกแสดงมาก่อนแล้ว นักเต้นมีทั้งศึกษาทางนาฏศิลป์มาโดยตรงและไม่ได้ศึกษาทางนาฏศิลป์มา และต้องมีประสบการณ์ในการแสดงมาพอสมควรจึงจะได้รับการคัดเลือกให้ร่วมงาน

รูปแบบของการสร้างงานนาฏศิลป์สากลโดยรวมมีความเหมือนและคล้ายกันระหว่างรายการเช่นการเปิดตัวแขกรับเชิญในรายการจันทร์พินดาวเหมือนกับการเปิดตัวผู้กล้าในรายการชิงร้อยชิงล้าน หรือ การเต้นแบ็คอัพ (Back Up) ในรายการ 07 SHOW เหมือนกับการเต้นแบ็คอัพ (Back Up) ให้กับ 3 ซาร์รับเชิญในรายการชิงร้อยชิงล้านชะชะซ่า, และเหมือนการเต้นแบ็คอัพ (Back Up) ให้กับแขกรับเชิญในรายการวันวานยังหวานอยู่ และ การเต้นแบ็คอัพ (Back Up) ให้กับผู้เข้าประกวดในรายการชุมทางเสียงทอง การทำงานมีข้อจำกัดทางด้านเวลาและงบประมาณ

รายการประเภทวาไรตี้ทอล์กโชว์ได้แก่ รายการจันทร์พินดาวและรายการวันวานยังหวานอยู่ การสร้างงานนาฏศิลป์สากลนิยมใช้เนื้อหาของรายการคือแขกรับเชิญเป็นหลักในการสร้างงานและใช้การสร้างงานนาฏศิลป์สากลเพื่อเสริมหรือขยายเนื้อหาของรายการให้มีความน่าสนใจมากขึ้น

รายการประเภทวาไรตี้เกมส์โชว์ได้แก่ รายการชิงร้อย ชิงล้านชะชะซ่า รายการชุมทางเสียงทอง และรายการ 07 Show การสร้างงานนาฏศิลป์สากลนิยมใช้รูปแบบของรายการเป็นหลักในการสร้างงานและใช้การสร้างงานนาฏศิลป์สากลเพื่อจุดประสงค์ในการนำเสนอภาพลักษณ์ในแต่ละช่วงของรายการ

5. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในด้านนาฏศิลป์สากลในประเทศไทยยังมีจำนวนน้อยและขาดการวิจัยอย่างเป็นระบบเนื่องจากนักวิชาการในแวดวงนี้มีจำนวนน้อย ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีการศึกษาทัศนะกับบุคลากรในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการผลิตรายการโทรทัศน์ เช่น ผู้ควบคุมการผลิต ผู้กำกับเทคนิค ผู้ออกแบบเวที ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกาย ฯลฯ ซึ่งการศึกษาหรือการขยายความรู้ที่แท้จริงให้เป็นที่ยอมรับในวงกว้างจะทำให้เกิดความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในแวดวงการศึกษาและการผลิตงานจริงในด้านนาฏศิลป์ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กลศ จิราภรณ์ศิริกุล. (2549, 16 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่สตูดิโอบริษัท โพลีพลัส เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด.
- เกษม คมสันต์. (2552). *วิกิพีเดีย*. สืบค้นเมื่อ 12 เมษายน 2552, จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/>
- เกสร พิสิษฐกุล. (2549, 10 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่สถานีโทรทัศน์ กองทัพบกช่อง 7.
- ขวัญจิตร ศรีประจันต์. (2522). *วิกิพีเดีย*. สืบค้นเมื่อ 23 เมษายน 2552, จาก <http://th.wikipedia.org/wiki>
- ขวัญฟ้า ศิวิจารย์. (2550, 14 มกราคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่บริษัท เจ เอส แอล จำกัด.
- ครรชิต อุตถากร. (2539). *การผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร.
- คริสตี้ กิบสัน. (2552). *โจนัส คริสตี้ ดอทคอม*. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2552, จาก http://www.jonaschristy.com/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=145&lang=th
- งามทัศน์ สุทธิประภา. (2546). *กระบวนการสื่อสารการเต้นในการตลาดเชิงกิจกรรม*. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จาตุรนต์ โจนานาน สุขเจริญ. (2550, 17 มกราคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่บริษัท เวอร์คพอยท์ เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด.
- จินตหรา พูนลาภ. (2552). *วิกิพีเดีย*. สืบค้นเมื่อ 18 เมษายน 2552, จาก <http://th.wikipedia.org/wiki>
- เจ เอส แอล. (2550). *History*. สืบค้นเมื่อ 11 มกราคม 2550, จาก [http:// www.jsl.co.th/index.php?dmu=passion&d=1](http://www.jsl.co.th/index.php?dmu=passion&d=1)
- ชล อภิชาติ. (2551). *คันทรี่แมน ชีวิตกับเพลงของคนบ้านนอกและอื่นๆ*. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2551, จาก <http://www.oknation.net/blog/countryman/2008/04/11/entry-1>
- ชวนะ มหิทธิชาติกุล – ภวภานันท์. (2550). *คู่มือการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์*. โรงพิมพ์แนวหน้า. สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2550, จาก <http://www.naewna.com/news.asp?ID=81306>
- ฐิตารีย์ ชวติภิญโญพงศ์. (2550, 4 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่สตูดิโอ บริษัท เจ เอส แอล จำกัด.
- ฐิตินันท์ ฤทธิวัฒน์พงศ์. (2550, 4 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่สตูดิโอ บริษัท เจ เอส แอล จำกัด.
- ดาริณี ชำนาญหมอ. (2545). *การออกแบบท่าเต้น. ระเบิดรำเต้น DANCE*. กรุงเทพฯ: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ดาวมยุรี. (2552). *เพลงลูกทุ่งและหมอลำ*. สืบค้นเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2552, จาก http://www.isangate.com/entertain/pai_pongstorn.html
- ดำรง วงศ์ทอง. (2552). *วิกิพีเดีย*. สืบค้นเมื่อ 12 เมษายน 2552, จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/>
- ต่าย อรทัย แฟนคลับ. (2552). *ประวัติ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2552, จาก <http://www.orathaclub.net/about-biography.html>
- เต็มเดือน เกษะโกมล. (2549, 11 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ.
- ทีปวิท พงศ์ไพบูลย์. (2534). *พัฒนาการของบริษัทผู้ดำเนินการงานผลิตรายการโทรทัศน์*. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ธัชชา ลีไพบูลย์. (2550, 14 มกราคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่บริษัท เจ เอส แอล จำกัด.
- ธีรณง เกิดสุขคนธ์. (2525). *การศึกษาอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์ที่มีต่อเยาวชน*. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นพพร กรูป. (2550). *รู้จักนพพร*. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2550, จาก <http://www.nopporngroup.com/html/about1.html>
- . (2552). *ประวัติ แอนนา อริสา*. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2552, จาก <http://www.nopporngroup.com/web/noppornsingerprofile.asp?singer=anna&page=1>
- นราพงษ์ จรัสศรี. (2548). *ประวัติศาสตร์นาฏศิลป์ตะวันตก*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2550, 12 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่เพชร 9 คอนโดมีเนียมเพชรบุรีซอย 9.
- แนวหน้า. (2552). *เรณู ภูไท*. สืบค้นเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2552, จาก <http://www.naewna.com/news.asp?ID=30399>
- บุญโทณ คนหนุ่ม; และมนต์ฤดี ศรีอุทัย. (2552). *เพลงแหล่คู่บวช*. สืบค้นเมื่อ 13 เมษายน 2552, จาก http://news.sanook.com/entertain/entertain_50566.php
- ปณพล หิรัญลักษณะเจริญ. (2550, 17 มกราคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่บริษัทเวิร์ค พอยท์ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด.
- ประวัติลีลาศ. (2550). สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2551, จาก <http://www.nbk.rmutp.ac.th/e-learning/apichai/a.htm>
- ปัญญาไทย. (2551). *พระบาทสมเด็จพระนารายณ์มหาราช*. สืบค้นเมื่อ 21 ธันวาคม 2550, จาก <http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/>
- ปัทมา ช่างเพชรผล. (2550, 14 มกราคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่บริษัทเจ เอส แอล จำกัด.
- ปิยะนาฏ มงคลพงษ์. (2549, 10 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7.

ดุสชา โทณะวณิก. (2550, 14 มกราคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่บริษัท เจ เอส แอล จำกัด.
ไผ่ พงศธร. (2552). เพลงลูกทุ่งและหมอลำ. สืบค้นเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2552, จาก

http://www.isangate.com/entertain/pai_pongstorn.html

พนม นพพร. (2549, 9 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่บริษัท นพพร ซิลเวอร์โกลด์ จำกัด.
พรศักดิ์ ส่องแสง. (2552). วิกิพีเดีย. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2552, จาก

<http://th.wikipedia.org/wiki>

พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ. (2544). ศิลปะการแสดงในสังคมปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: คณะศิลปกรรมศาสตร์.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พิชัย อุนากุล. (2550, 10 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ทางโทรศัพท์ เวลา 14.35 น.
พิมพ์พรศิริ. (2552). เพลงลูกทุ่งและหมอลำ. สืบค้นเมื่อ 16 เมษายน 2552. จาก

<http://www.isangate.com/entertain/pimpa.html>

พีรพงศ์ เสนไสย. (2546). นาฏยประดิษฐ์. ร้อยเอ็ด: ประสานการพิมพ์.

พิไลวรรณ บุญล้น. (2550, 11 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่บริษัท เจ เอส แอล จำกัด.
โพลีพลัส จำกัด. (2549). จุดเล็กๆ ที่ยิ่งใหญ่และมั่นคง. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 เดือนตุลาคม 2549,

จาก <http://www.polyplus.co.th/about/index.html>

มงคล ศรีแสงจันทร์. (2549, 16 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่สตูดิโอ บริษัท โพลีพลัส
เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด

มนตรี แก้วสมุทร. (2549, 10 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่สถานีโทรทัศน์
กองทัพบกช่อง 7.

มนสิทธิ์ คำสร้อย. (2552). วิกิพีเดีย. สืบค้นเมื่อ 11 เมษายน 2552, จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/>

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. (2531). เอกสารการสอนชุดวิชาการผลิตรายการโทรทัศน์
หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. ถ่ายเอกสาร.

----- (2531). เอกสารการสอนชุดวิชาการผลิตรายการโทรทัศน์ หน่วยที่ 8-15. นนทบุรี:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. ถ่ายเอกสาร.

เมธา เสรีธนาวงศ์. (2539). การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และกลวิธีการนำเสนอชุดของ
รายการตลกทางโทรทัศน์และวีดีโอเทป. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ไมค์ ภิรมย์พร. (2552). อีสานบ้านเฮา. สืบค้นเมื่อ 17 เมษายน 2552, จาก

http://www.esanclick.com/newses_art.php?No=1471

ยุวดี เจ้าเสถียร. (2550, 10 มกราคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่สถานีโทรทัศน์
กองทัพบกช่อง 7.

รจนา ปฏิการะพงศ์. (2550, 14 มกราคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่บริษัท เจ เอส แอล จำกัด.

เลิศพงศ์ เกียรติไพบูลย์. (2550, 10 มกราคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ทางโทรศัพท์
เวลา 15.30 น.

- วสันต์ อดิศักดิ์. (2526). *การผลิตรายการโทรทัศน์การศึกษา*. ปัตตานี: แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- วานะสชา กัณฑโสภณ. (2551, 8 มกราคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่ ลา ดองซ์ สตูดิโอ จำกัด.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2550). พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2550, จาก www.wikipedia.org
- . (2550). *การจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ไทย*. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2550, จาก www.wikipedia.org
- . (2552). *ฝน ธนสุนทร*. สืบค้นเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2552 ,จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/>
- วิญญู จันทร์เจ้า. (2549, 14 สิงหาคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่ศาลาเฉลิมกรุง.
- วินิตา โลหิตกุล. (2550, 12 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดยสุรินทร์ เมทะนี ที่ บริษัท เจ เอส แอล จำกัด.
- วี จิราพร. (2552). *นพพรกรุป*. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2552, จาก <http://www.nopporngroup.com/php/noppornsingerprofile.php?singer=jiraporn&page=1>
- เวิร์คพอยท์. (2550). *ประวัติความเป็นมา*. สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2550, จาก <http://www.workpoint.co.th/history.htm>
- วัฒนา อนุวัฒน์นนทเขตต์. (2541). *การวิเคราะห์เนื้อหารายการ"สะกิดข่าว" สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7*. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วัสสาวดี วัฒนสุวรรณ. (2550, 13 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ทางโทรศัพท์ เวลา 11.35 น.
- ศรณรินทร์ วราพรสกุล. (2549, 16 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่สตูดิโอบริษัท โพลีพลัส เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด.
- . (2550, 4 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่สตูดิโอบริษัท เจ เอส แอล จำกัด.
- ศศิภัญญา ศิลาพงษ์. (2550, 17 มกราคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด.
- ศิริลักษณ์ คัดชอบ. (2550, 17 มกราคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด.
- ศุภาภักดิ์ กระเวน. (2550, 4 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่สตูดิโอบริษัท เจ เอส แอล จำกัด.
- สกันธ์ ภูงามดี. (2545). *ศิลปะเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: วาดศิลป์สำนักพิมพ์.
- สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7. (2549). *ประวัติสถานี (ไทย)*. สืบค้นเมื่อ 21 สิงหาคม 2549, จาก www.ch7.com/about_thai.php

- สวภา เวชสุรกัษ. (2546). *แนวคิดในการประดิษฐ์ระบบ*. กรุงเทพฯ: เอกสารประกอบการสอน วิชานาฏยประดิษฐ์. คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุกัญญา ตีระวนิช; และนันทริกา คุ่มไพบโรจน์. (2528). *อิทธิพลของสื่อต่อเด็ก*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุชาติ ทองสุก. (2549, 16 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่สตูดิโอบริษัท โพลีพลัส เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด.
- สุดา ชื่นบาน. (2549, 8 กันยายน). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่ศาลาเฉลิมกรุง.
- สุทธิ ตัดติยะ. (2544). *การประเมินและการวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ จำนวน 8 รายการของ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ทั่วราชอาณาจักร*. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานวิชาการส่วนผลิตรายการ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11. ถ่ายเอกสาร.
- สุพรรณิ บุญเพ็ง. (2541). *ประวัติศาสตร์บัลเล่ต์ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุรพล วิรุฬารักษ์. (2547). *หลักการแสดงนาฏยศิลป์ปริทรรศน์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2547). *วิวัฒนาการนาฏยศิลป์ไทยในกรุงรัตนโกสินทร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2549). *นาฏยศิลป์รัชกาลที่ 9*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณิ ปรัชญาสัณณการ. (2550, 4 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่สตูดิโอ บริษัท เจ เอส แอล จำกัด.
- หนึ่งดี. (2552). *ประวัติลูกนก สุภาพร หรือ เนตรชนก ปั่นปรีอ*. สืบค้นเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2552, จาก http://www.nangdee.com/name/?person_id=2154
- หลักการและแนวคิดในการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์. (2550). ถ่ายเอกสาร.
- เอ๋ พงนา. (2552). *ศิลปินลูกทุ่งเอ๋ พงนา*. สืบค้นเมื่อ 16 เมษายน 2552, จาก <http://www.thaistarbooking.com/starzone/ae/diary.html>
- เอกราช สุวรรณภูมิ. (2551). *เพลงลูกทุ่งและหมอลำสะท้อนชีวิตคนอีสานบ้านเฮา*. สืบค้นเมื่อ 14 มกราคม 2551, จาก <http://www.isangate.com/entertain/ae/ekarat.html>
- เอนก นาวิกมูล. (2547). *การแต่งกายสมัยรัตนโกสินทร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เมืองโบราณ.
- อุบลรัตน์ โลหากาศ. (2549, 10 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่สถานีโทรทัศน์ กองทัพบกช่อง 7.
- อภาพร นครสวรรค์. (2552). *วิกิพีเดีย*. สืบค้นเมื่อ 18 เมษายน 2552, จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/>

อภิธรรม กำแพงแก้ว. (2544, มกราคม). งานออกแบบท่าเต้น. วารสารศิลปกรรมศาสตร์. 9(1).

----- . (2549, 24 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อารีย์ นักดนตรี. (2550). ความสวยงามไ้งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง. สืบค้นเมื่อ
25 กันยายน 2550, จาก <http://www.yingthai-mag.com/detail.asp?>

อร อรดี. (2552). วิกีพีเดีย. สืบค้นเมื่อ 16 เมษายน 2552, จาก
http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%AD%E0%B8%A3_%E0%B8%AD%E0%B8%A3%E0%B8%94%E0%B8%B5

อรพรรณ เอกธรรมสุทธิ. (2549, 16 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่สตูดิโอบริษัท
โพลีพลัส เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด.

อัสมา ปรีดีสนิท. (2551, 11 มกราคม). สัมภาษณ์โดย สุรินทร์ เมทะนี ที่สถาบันบางกอกแดนซ์
สาขารัชโยธิน.

Linda H. Hamilton. (1998). *Advice for Dancers*. San Francisco: Jossey-Bass publishing.

Lucy Smith. (1987). *An Usbone Guide Dance*. London: Usbone publishing.

Nancy Reynolds. (1979). *Dance catalog*. New York: General publishing.

Tulika Edwards. (1990). *First/ Action/Skill/ Ballet*. London: William Collins Sons & Co.Ltd.

ภาคผนวก

ตาราง 9 แสดงข้อมูลสัปดาห์ของการเดินรายการจันทร์พื้นดาวทั้ง 8 เทป

เทป/สัปดาห์	บัลเลต์	แจ๊ส	ป๊อบแจ๊ส	ฮิปฮอป	อื่นๆ	รวม
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	-	-		1 (9.0)	-	1 (9.0)
2	-	-	1 (9.0)	-	-	1 (9.0)
3	-	-	1 (9.0)	-	-	1 (9.0)
4	1 (9.25)	1 (9.25)	1 (9.25)	1 (9.25)	-	4 (37.0)
5	-	-	-	-	1 (9.0)	1 (9.0)
6	-	-	1 (9.0)	-	-	1 (9.0)
7	-	-	1 (9.0)	-	-	1 (9.0)
8	-	-	1 (9.0)	-	-	1 (9.0)
รวม (%)	1 (9.25)	1 (9.25)	6 (54.25)	1 (18.25)	1 (9.0)	11 (100)

ข้อมูลจากตารางแสดงให้เห็นว่ารายการจันทร์พื้นดาวนิยมใช้สัปดาห์การเดินคิดเป็นร้อยละ
เรียงตามลำดับดังนี้ป๊อบแจ๊ส (54.25) ฮิปฮอป (18.25) บัลเลต์ (9.25) แจ๊ส (9.25) อื่นๆ (9.0)

ตาราง 10 แสดงข้อมูลสไตร์ของการเดิน รายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า จำนวน 25 เทป

เทป/รูปแบบ	บัลเล่ต์	แจ๊ส	ป๊อบแจ๊ส	ฮิปฮอป	อื่นๆ	รวม
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	-	-	1 (2.5)	1 (2.5)	-	2 (5)
2	-	1 (2.5)	1 (2.5)	-	-	2 (5)
3	-	1 (2.5)	1 (2.5)	-	-	2 (5)
4	-	-	1 (2.5)	-	-	1 (2.5)
5	-	-	1 (2.5)	1 (2.5)	-	2 (5)
6	1 (2.5)	1 (2.5)	-	-	-	2 (5)
7	-	1 (2.5)	1 (2.5)	-	-	2 (5)
8	-	-	1 (2.5)	1 (2.5)	-	2 (5)
9	-	1 (2.5)	-	1 (2.5)	-	2 (5)
10	-	-	1 (2.5)	1 (2.5)	-	2 (5)
11	-	-	1 (2.5)	-	-	1 (2.5)
12	-	-	1 (2.5)	-	-	1 (2.5)
13	-	1 (2.5)	1 (2.5)	1 (2.5)	-	3 (8)

ตาราง 10 (ต่อ)

เทพ/รูปแบบ	บัลเล่ต์	แจ๊ส	ป๊อบแจ๊ส	ฮิปฮอป	อื่นๆ	รวม
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
14	-	-	1 (2.5)	-	-	1 (2.5)
15	-	-	1 (2.5)	-	-	1 (2.5)
16	-	-	1 (2.5)	-	-	1 (2.5)
17	-	-	1 (2.5)	-	-	1 (2.5)
18	-	-	1 (2.5)	-	-	1 (2.5)
19	-	-	1 (2.5)	-	-	1 (3)
20	1	-	1 (2.5)	-	-	2 (5)
21	-	-	1 (2.5)	-	-	1 (3)
22	-	-	1 (2.5)	-	-	1 (3)
23	1	-	1 (2.5)	-	-	2 (5)
24	-	-	1 (2.5)	1 (2.5)	-	2 (5)
25	-	-	1 (3)	-	-	1 (3)
รวม (%)	3 (8)	6 (15)	22 (59)	7 (18)	-	39 (100)

ข้อมูลจากตารางแสดงให้เห็นว่ารายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ชานิยมใช้สไตร์การเดิน
คิดเป็นร้อยละเรียงตามลำดับดังนี้ ป๊อบแจ๊ส (59.0) แจ๊ส (18.0) ฮิปฮอป (15.0) บัลเล่ต์ (8.0)

ตาราง 11 แสดงข้อมูลสไตร์การเต้นรายการชุมทาง เสียงทอง จำนวน 22 เทป

เทป/รูปแบบ	บัลเล่ต์ (%)	แจ๊ส (%)	ป๊อบแจ๊ส (%)	ฮิปฮอป (%)	อื่นๆ (%)	รวม (%)
1	-	1 (4.2)	-	-	-	1 (4.2)
2	-	1 (4.2)	-	-	-	1 (4.2)
3	-	1 (4.2)	-	-	-	1 (4.2)
4	-	1 (4.2)	-	-	-	1 (4.2)
5	-	1 (4.2)	-	-	-	1 (4.2)
6	-	1 (4.2)	-	-	-	1 (4.2)
7	-	1 (4.2)	-	-	-	1 (4.2)
8	-	1 (4.2)	-	-	-	1 (4.2)
9	-	1 (4.1)	-	-	-	1 (4.1)
10	-	1 (4.1)	-	-	-	1 (4.1)
11	-	1 (4.1)	-	-	-	1 (4.1)
12	-	1 (4.1)	-	-	-	1 (4.1)
13	-	1 (4.15)	-	-	1 (4.15)	2 (8.3)

ตาราง 11 (ต่อ)

เทพ/รูปแบบ	บัลเล่ต์	แจ๊ส	ป๊อบแจ๊ส	ฮิปฮอป	อื่นๆ	รวม
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
14	-	1 (4.)	-	-	-	1 (4.0)
15	-	1 (4.2)	-	-	-	1 (4.2)
16	-	1 (4.2)	-	-	-	1 (4.2)
17	-	1 (4.2)	-	-	-	1 (4.2)
18	-	1 (4.2)	-	-	-	1 (4.2)
19	-	1 (4.2)	-	-	-	1 (4.2)
20	-	1 (4.25)	-	-	1 (4.15)	2 (8.3)
21	-	1 (4.2)	-	-	-	1 (4.2)
22	-	1 (4.2)	-	-	-	1 (4.2)
รวม (%)	-	22 (92)	-	-	2 (8)	(100)

ข้อมูลจากตารางแสดงให้เห็นว่ารายการชุมทาง เสียงทองนิยมใช้สไตล์การเต้นคิดเป็น ร้อยละเรียงตามลำดับดังนี้ แจ๊ส (92.0) อื่นๆ (8.0)

ตาราง 12 แสดงข้อมูลสไตล์การเต้นรายการวันวานยังหวานอยู่ จำนวน 8 เทป

เทป/รูปแบบ	บัลเล่ต์	แจ๊ส	ป๊อปแจ๊ส	ฮิปฮอป	อื่นๆ	รวม
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	-	-	1 (11.0)	-	-	1 (11.0)
2	-	-	1 (11.0)	-	-	1 (11.0)
3	-	-	1 (11.0)	-	-	1 (11.0)
4	-	-	1 (11.0)	-	-	1 (11.0)
5	-	-	1 (11.0)	-	-	1 (11.0)
6	-	-	1 (11.0)	-	-	1 (11.0)
7	-	-	1 (11.0)	-	-	1 (11.0)
8	-	-	1 (11.5)	1 (11.5)	-	2 (23)
รวม (%)	-	-	8 (89.0)	1 (11.0)	-	9 (100)

ข้อมูลจากตารางแสดงให้เห็นว่ารายการวันวานยังหวานอยู่นิยมใช้สไตล์การเต้นคิดเป็นร้อยละเรียงตามลำดับดังนี้ ป๊อปแจ๊ส (89.0) ฮิปฮอป (11.0)

ตาราง 13 แสดงข้อมูลสไตส์การเต้นรายการ 07 Show จำนวน 25 เทป

เทป/สไตส์	บัลเล่ต์	แจ๊ส	بوبแจ๊ส	ฮิปฮอป	อื่นๆ	รวม
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	-	-	1 (3.3)	-	-	1 (3.3)
2	-	-	1 (3.3)	-	-	1 (3.3)
3	-	-	1 (3.5)	1 (3.5)	-	2 (7.0)
4	-	-	1 (3.3)	-	-	1 (3.3)
5	-	-	1 (3.3)	-	-	1 (3.3)
6	-	-	1 (3.3)	-	-	1 (3.3)
7	-	-	1 (3.3)	-	-	1 (3.3)
8	-	-	1 (3.5)	1 (3.5)	-	2 (7.0)
9	-	-	1 (3.3)	-	-	1 (3.3)
10	-	-	1 (3.3)	-	-	1 (3.3)
11	-	-	1 (3.3)	-	-	1 (3.3)
12	-	-	1 (3.3)	-	-	1 (3.3)
13	-	-	1 (3.3)	-	-	1 (3.3)
14	-	-	1 (3.3)	-	-	1 (3.3)

ตาราง 13 (ต่อ)

เทป/สไลด์	บัลเลตต์	แจ๊ส	ป๊อปแจ๊ส	ฮิปฮอป	อื่นๆ	รวม
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
15	-	-	1 (3.3)	1 (3.3)	-	2 (6.6)
16	-	-	1 (3.3)	-	-	1 (3.3)
17	-	-	1 (3.3)	-	-	1 (3.3)
18	-	-	1 (3.3)	1 (3.3)	-	2 (6.6)
19	-	-	1 (3.4)	-	-	1 (3.4)
20	-	-	1 (3.4)	-	-	1 (3.4)
21	-	-	1 (3.5)	1 (3.5)	-	2 (7.0)
22	-	-	1 (3.0)	-	-	1 (3.0)
23	-	-	1 (3.0)	-	-	1 (3.0)
24	-	-	1 (3.4)	-	-	1 (3.4)
25	-	-	1 (3.4)	-	-	1 (3.4)
รวม (%)	-	-	25 (83.0)	5 (17.0)	-	30 (100)

ข้อมูลจากตารางแสดงให้เห็นว่ารายการ 07 Show นิยมใช้สไลด์การเต้นคิดเป็นร้อยละ
เรียงตามลำดับดังนี้ ป๊อปแจ๊ส (83.0) และฮิปฮอป (17.0)

ตาราง 14 แสดงข้อมูลเพลงที่ใช้ในรายการจันทร์เพ็ญดาวทั้ง 8 เทป

เทป/เพลง	ไทยสากล	ไทยลูกทุ่ง	สากล	อื่นๆ	รวม
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	-	-	1 (12.5)	-	1 (12.5)
2	-	1 (12.5)	-	-	1 (12.5)
3	1 (12.5)	-	-	-	1 (12.5)
4	-	1 (12.5)	-	-	1 (12.5)
5	1 (12.5)	-	-	-	1 (12.5)
6	1 (12.5)	-	-	-	1 (12.5)
7	1 (12.5)	-	-	-	1 (12.5)
8	1 (12.5)	-	-	-	1 (12.5)
รวม (%)	5 (62.5)	2 (25)	1 (12.5)	-	8 (100)

ข้อมูลจากตารางแสดงให้เห็นว่ารายการจันทร์เพ็ญดาวนิยมใช้เพลงคิดเป็นร้อยละเรียงตามลำดับดังนี้ไทยสากล (62.5) ไทยลูกทุ่ง (25.0) และสากล (12.5)

ตาราง 15 แสดงข้อมูลเพลงที่ใช้ในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่าทั้ง 25 เทป

เทป/เพลง	ไทยสากล	ไทยลูกทุ่ง	สากล	อื่นๆ	รวม
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	1 (1.20)	2 (2.30)	-	-	3 (3.50)
2	3 (3.75)	1 (1.25)	-	-	4 (5.0)
3	2 (2.30)	1 (1.20)	-	-	3 (3.50)
4	2 (2.30)	-	1 (1.20)	-	3 (3.50)
5	4 (4.80)	1 (1.20)	-	-	5 (6.00)
6	3 (3.50)	-	-	-	3 (3.50)
7	2 (2.35)	2 (2.35)	-	-	4 (4.70)
8	4 (4.70)	-	-	-	4 (4.70)
9	2 (2.20)	1 (1.10)	-	-	3 (3.40)
10	2 (2.40)	2 (2.40)	1 (1.20)	-	5 (6.0)
11	3 (3.40)	-	-	-	3 (3.40)
12	3 (3.40)	-	-	-	3 (3.40)
13	3 (3.40)	-	-	-	3 (3.40)
14	2 (2.30)	1 (1.10)	-	-	3 (3.40)

ตาราง 15 (ต่อ)

เทพ/เพลง	ไทยสากล	ไทยลูกทุ่ง	สากล	อื่นๆ	รวม
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
15	2 (2.30)	1 (1.10)	-	-	3 (3.40)
16	3 (3.40)	-	-	-	3 (3.40)
17	3 (3.40)	-	-	-	3 (3.40)
18	3 (3.40)	-	-	-	3 (3.40)
19	2 (2.30)	-	1 (1.20)	1 (1.20)	4 (4.70)
20	4 (4.70)	-	-	-	4 (4.70)
21	2 (2.30)	1 (1.20)	1 (1.20)	-	4 (4.70)
22	2 (2.30)	1 (1.10)	-	-	3 (3.40)
23	2 (2.30)	-	1 (1.10)	-	3 (3.40)
24	4 (4.70)	-	-	-	4 (4.70)
25	2 (2.30)	1 (1.10)	-	-	3 (3.40)
รวม (%)	65 (75.60)	15 (17.40)	5 (5.80)	1 (1.20)	86 (100)

ข้อมูลจากตารางแสดงให้เห็นว่ารายการซิงเกิ้ล ซิงเกิ้ล ชะ ชะ ชานิยมใช้เพลงคิดเป็นร้อยละเรียงตามลำดับดังนี้ ไทยสากล (65.0) ไทยลูกทุ่ง (15.0) สากล (5.0) และ อื่นๆ (1.0)

ตาราง 16 แสดงข้อมูลเพลงที่ใช้ในรายการชุมทาง เสียงทอง จำนวน 22 เพลง

เพลง/เพลง	ไทยสากล	ไทยลูกทุ่ง	สากล	อื่นๆ	รวม
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	-	5 (2.8)	-	-	5 (2.8)
2	-	5 (2.8)	-	-	5 (2.8)
3	-	9 (5.1)	-	-	9 (5.1)
4	-	9 (5.1)	-	-	9 (5.1)
5	-	9 (5.1)	-	-	9 (5.1)
6	-	9 (5.1)	-	-	9 (5.1)
7	-	9 (5.1)	-	-	9 (5.1)
8	-	9 (5.1)	-	-	9 (5.1)
9	-	9 (5.1)	-	-	9 (5.1)
10	-	9 (5.1)	-	-	9 (5.1)
11	-	9 (5.1)	-	-	9 (5.1)
12	-	10 (5.7)	-	-	10 (5.7)
13	-	9 (5.1)	-	-	9 (5.1)
14	-	9 (5.1)	-	-	9 (5.1)

ตาราง 16 (ต่อ)

เทพ/เพลง	ไทยสากล	ไทยลูกทุ่ง	สากล	อื่นๆ	รวม
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
15	-	9 (5.1)	-	-	9 (5.1)
16	-	8 (4.53)	-	1 (0.57)	9 (5.1)
17	-	9 (5.1)	-	-	9 (5.1)
18	-	9 (5.1)	-	-	9 (5.1)
19	-	9 (5.1)	-	-	9 (5.1)
20	-	8 (4.53)	-	1 (0.57)	9 (5.1)
21	-	1 (1.0)	-	-	1 (1.0)
22	-	1 (1.0)	-	-	1 (1.0)
รวม (%)	-	173 (98.9)	-	2 (1.1)	175 (100)

ข้อมูลจากตารางแสดงให้เห็นว่ารายการชุมทาง เสียงทองนิยมใช้เพลงคิดเป็นร้อยละ
เรียงตามลำดับดังนี้ ไทยลูกทุ่ง (98.9) และอื่นๆ (1.1)

ตาราง 17 แสดงข้อมูลเพลงในรายการวันวานยังหวานอยู่ จำนวน 8 เทป

เทป/เพลง	ไทยสากล	ไทยลูกทุ่ง	สากล	อื่นๆ	รวม
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	1 (5.9)	-	-	-	1 (5.9)
2	-	3 (17.6)	-	-	3 (17.6)
3	1 (5.9)	-	1 (5.9)	-	2 (11.8)
4	1 (5.9)	-	-	-	1 (5.9)
5	1 (5.9)	-	-	-	1 (5.9)
6	-	-	1 (5.9)	-	1 (5.9)
7	2 (11.7)	-	-	-	2 (11.7)
8	5 (29.4)	-	1 (5.9)	-	6 (35.3)
รวม (%)	11 (64.7)	3 (17.6)	3 (17.7)	-	17 (100)

ข้อมูลจากตารางแสดงให้เห็นว่ารายการวันวานยังหวานอยู่นิยมใช้เพลงคิดเป็นร้อยละ
เรียงตามลำดับดังนี้ ไทยสากล (64.7) สากล (17.7) ไทยลูกทุ่ง (17.6)

ตาราง 18 แสดงข้อมูลเพลงที่ใช้ในรายการ 07 Show จำนวน 25 เพลง

เพลง/เพลง	ไทยสากล	ไทยลูกทุ่ง	สากล	อื่นๆ	รวม
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	8 (7.1)	1 (0.9)	-	-	9 (8.0)
2	7 (6.0)	-	-	-	7 (6.0)
3	8 (6.6)	-	-	-	8 (6.6)
4	4 (3.2)	1 (0.8)	-	-	5 (4.0)
5	2 (1.6)	-	-	-	2 (1.6)
6	5 (4.0)	-	-	-	5 (4.0)
7	-	2 (1.7)	1 (0.8)	-	3 (2.5)
8	3 (2.5)	-	-	-	3 (2.5)
9	1 (0.8)	3 (2.4)	-	-	4 (3.2)
10	1 (0.8)	2 (1.6)	1 (0.8)	-	4 (3.2)
11	5 (4.0)	-	-	-	5 (4.0)
12	3 (2.4)	4 (3.3)	-	-	7 (5.7)
13	3 (2.4)	4 (3.3)	-	-	7 (5.7)
14	5 (4.0)	-	-	-	5 (4.0)

ตาราง 18 (ต่อ)

เทพ/เพลง	ไทยสากล	ไทยลูกทุ่ง	สากล	อื่นๆ	รวม
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
15	3 (2.4)	-	1 (0.8)	-	4 (3.2)
16	3 (2.5)	-	-	-	3 (2.5)
17	6 (4.9)	1 (0.8)	-	-	7 (5.7)
18	6 (4.9)	-	-	-	6 (4.9)
19	5 (4.0)	-	-	-	5 (4.0)
20	-	4 (3.2)	-	-	4 (3.2)
21	4 (3.3)	3 (2.4)	-	-	7 (5.7)
22	3 (2.5)	-	-	-	3 (2.5)
23	2 (1.7)	-	1 (0.8)	-	3 (2.5)
24	3 (2.4)	1 (0.8)	-	-	4 (3.2)
25	2 (1.6)	-	-	-	2 (1.6)
รวม (%)	92 (75.4)	26 (21.3)	4 (3.3)	-	122 (100)

ข้อมูลจากตารางแสดงให้เห็นว่ารายการ 07 Show นิยมใช้เพลงคิดเป็นร้อยละเรียงตามลำดับดังนี้ ไทยสากล (92.0) ไทยลูกทุ่ง (26.0) และสากล (4.0)

ทักษะของนักออกแบบทำเดินและทักษะของนักเดินรายการจันทร์พันดาว

ภาพประกอบ 34 รับขวัญ สาสะอาด

รับขวัญ สาสะอาด อายุ 35 ปีจบการศึกษาจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพมหานคร ระดับชั้นสูง สาขานาฏศิลป์สากล และศึกษาต่อจนจบ ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขานาฏศิลป์ ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เริ่มต้นเข้าสู่วงการเดินด้วยการเป็น นักเต้นอิสระและครูสอนเต้นที่สถาบันแดนซ์เซ็นเตอร์ พ.ศ. 2532 มีความสามารถในการเต้นได้ หลายรูปแบบเช่น บัลเลต์ ราชไทย แจ๊สด้านซ์ โมเดิร์นด้านซ์ ด้วยบุคลิกที่ชอบคิดสร้างสรรค์งาน ทำให้มีโอกาสนในการออกแบบ จึงได้ก้าวเข้ามาสู่อาชีพการออกแบบทำเดินอย่างเต็มตัวในปี พ.ศ. 2538 ต่อมาได้รับโอกาสในการทำงานด้านการออกแบบทำเดินในรายการโทรทัศน์ โดย ช่วงแรกได้รับการฝึกฝนให้ออกแบบทำเดินในรายการ 07Show ซึ่งเป็นรายการสดอยู่ระยะเวลา หนึ่งทำให้รับขวัญ สาสะอาดได้ประสบการณ์และสามารถทำงานได้เป็นที่ยอมรับแก่ผู้ผลิต หลังจากนั้นจึงได้ออกแบบทำเดินให้กับรายการจันทร์พันดาว

ปัจจุบันรับขวัญ สาสะอาดเป็นนักออกแบบทำเดินอิสระและออกแบบทำเดินประจำ ให้กับสถาบันเท่งปิกาชัส สุขุมวิท 23 และรายการจันทร์พันดาวทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 และรายการ สตาร์สเตจทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3. (รับขวัญ สาสะอาด. 2552:สัมภาษณ์)

รับขวัญ สาสะอาด ได้แสดงทักษะถึงขั้นตอนในการทำงานในส่วนของการออกแบบ ทำเดินในรายการโทรทัศน์ว่า

“การออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาอย่างเป็นระบบ เมื่อได้รับหัวข้อในการทำงานแล้ว ก็จะต้องรีบเริ่มงานทันที เริ่มจากการติดต่อนักเต้นตามจำนวนคนและเพลงที่ได้รับการกำหนดมาแล้วจากทีมงาน จากนั้นก็ต้องรีบฟังเพลง บางครั้งทีมงานก็ส่งมาให้ บางครั้งถ้ารีบมากก็ต้องหาฟังเอาเอง แต่อย่างไรก็ตามสุดท้ายในวันถ่ายทำก็จะใช้ดนตรีสดจากวง ซึ่งเราก็ต้องไปปรับท่าเต้นกับวงอีกที เพราะบางครั้งดนตรีสดที่เล่นจะไม่เหมือนกับเพลงที่เราหาฟังมา นอกจากนี้จะต้องรวบรัดเพลงซึ่งมีผลต่อท่าเต้นให้จบในเวลาประมาณไม่เกิน 2 นาที เพราะการเต้นในรายการจันทร์พันทาวเป็นการเต้นเพื่อเปิดตัวแซกรับเชิญ เพื่อเสริมเรื่องราว ขยายเรื่องราวให้แซกรับเชิญมีภาพลักษณ์ที่ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าแซกรับเชิญในแต่ละตอนเป็นใคร และมาทำอะไร มีเรื่องราวอะไรจะบอกเล่า ซึ่งในแต่ละตอนก็จะมีหัวข้อของรูปแบบการแสดงที่แตกต่างและน่าสนใจ ตลอดจนความยากง่ายในการทำงานในแต่ละครั้งไป จากนั้นก็จะพร้อมกันในวันถ่ายทำที่สำคัญที่สุดนักเต้นต้องตรงเวลามากเพราะถ้าใครคนหนึ่งมาสาย การทำงานก็จะสายไปเรื่อย ๆ นักเต้นกับคนออกแบบท่าเต้นมีเวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมงในการฝึกซ้อมถ้าต้องการเวลามากก็ต้องมาก่อนเวลามากๆ ส่วนมากเขาจะนัดก่อนถ่ายทำประมาณ 3 ชั่วโมงสำหรับทีมงานที่ทำงานกันมาหลายครั้งแล้ว เพื่อให้เวลาสำหรับฝึกซ้อมและแต่งหน้าแต่งตัว ซึ่งก็อาจจะมีการปรับในเรื่องของเครื่องแต่งกายอีกหากเป็นอุปสรรคต่อการเต้นหรือปรับท่าเต้นไปเลย จากนั้นทีมงานจะเรียกไปซ้อมเวทีกับแซกรับเชิญ เป็นการซ้อมมัลลิ่งไปด้วย ตรงนี้ก็ต้องปรับอีก เพื่อว่าแซกรับเชิญเต้นด้วยไม่ได้ หรือเวทีมีการเปลี่ยนแปลงอะไรอีกหรือเปล่า หรือกล้องกับแสงต้องการให้เปลี่ยนตำแหน่งการเต้นไปตรงนั้น ตรงนี้ การถ่ายทำก็จะประมาณ 2 เทคเท่านั้นเป็นอย่างมาก จะเห็นได้เลยว่าการทำงานในรายการโทรทัศน์จะมีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา ในส่วนของคนออกแบบท่าเต้น และนักเต้นต้องปรับตัวให้เข้ากับการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพให้ได้” (รับข้อมูลจาก สสวท. 2550: สัมภาษณ์)

ภาพประกอบ 35 แสดงการซ้อมเต้นในรายการจันทร์พันทาว

ภาพประกอบ 36 รจนา ปฏิการะพงค์

รจนา ปฏิการะพงค์ อายุ 31 ปี จบการศึกษาจากคณะมนุษยศาสตร์ เอกภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศึกษาด้านการเต้นจากนราพงษ์ จรัสศรี เริ่มอาชีพการเป็นนักเต้นในปีพ.ศ. 2539 เป็นนักเต้นผู้มีประสบการณ์การเต้นในรายการทีวีมากกว่า 7 ปี ได้แสดงทักษะถึงขั้นตอนในการทำงานในรายการโทรทัศน์ว่า

“การเต้นในรายการโทรทัศน์จะมีในของเรื่องเวลา เนื่องจากเวลาที่ใช้ในการทำงานจะมีน้อยมาก เพราะการถ่ายทำจะมีการกำหนดช่วงเวลาไว้ชัดเจนว่าจะอยู่ในช่วงเวลาไหนและต้องเสร็จให้ทันกำหนด นักเต้นจึงต้องมีความแม่นยำอย่างมากในเรื่องการจดจำท่าเต้นและทิศทางที่จะเต้นให้ดี เนื่องจากเวลาฝึกซ้อมมีน้อย ส่วนมากจะฝึกซ้อมกันในวันที่ถ่ายทำเลยใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง จากนั้นก็ต้องสละเวลาให้กับการแต่งหน้า ทำผม และแต่งตัวซึ่งก็ใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 2 ชั่วโมงก่อนการถ่ายทำเช่นกัน ในสมัยก่อนถ้าเต้นผิดจะมีการถ่ายทำใหม่หรือที่เรียกว่า เทค (Take) แต่ในปัจจุบันถ้าเราเต้นผิดในเวลาถ่ายทำจะไม่มีการเทคเลย จะถ่ายไปจนเสร็จ ถ้าผู้กำกับรายการเห็นว่าไม่ดีจริงๆ ถึงจะถ่ายทำใหม่ ปกติต่อให้เต้นไม่มีการผิดพลาดก็มีการถ่ายทำ 2-3 ครั้งเสมอ นักเต้นทุกคนจึงต้องรับผิดชอบหน้าที่ในการฝึกซ้อมให้แม่นยำเสมอ เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในการถ่ายรายการ นักเต้นที่มาร่วมงานจะต้องเป็นนักเต้นที่มีความสามารถหลากหลายเพื่อรองรับการทำงานที่แตกต่างกันไปในแต่ละครั้งได้อย่างดี” (รจนา ปฏิการะพงค์. 2552: สัมภาษณ์)

ปัจจุบันรจนา ปฏิการะพงค์ ได้เลิกอาชีพการเป็นนักเต้นไปสู่อาชีพเลขานุการให้กับบริษัท อิตัล (สิงคโปร์) จำกัด ที่ประเทศสิงคโปร์ (รจนา ปฏิการะพงค์. 2552: สัมภาษณ์)

ภาพประกอบ 37 ธนัชชา ลีไพบูลย์

ธนัชชา ลีไพบูลย์อายุ 27 ปี จบการศึกษาจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขานาฏศิลป์ไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เริ่มอาชีพนักเต้นในปี พ.ศ.2538 ผู้มีประสบการณ์การเต้นในรายการทีวีมากกว่า 7 ปี ได้แสดงทักษะถึงขั้นตอนในการทำงานในรายการโทรทัศน์ว่า

“การเต้นในรายการโทรทัศน์มีกำหนดการทำงานที่ชัดเจน นักเต้นจะต้องเป็นผู้มีทักษะหรือประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วจึงจะเข้าใจรูปแบบการทำงานและทำงานได้อย่างไม่มีข้อผิดพลาดเนื่องจากเวลาที่ใช้เตรียมงานมีน้อย การเตรียมงานในส่วนของการฝึกซ้อมท่าเต้นมักจะทำในวันที่ถ่ายทำเลย นอกจากจะต้องรับผิดชอบในส่วนของการท่าเต้นแล้วยังต้องรับผิดชอบในเรื่องของส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยเช่น การแต่งหน้าทำผม และเครื่องแต่งกายที่ทีมงานจัดหาไว้ให้ เพื่อให้เข้ากับรูปแบบการนำเสนอการแสดงในวันนั้น นักเต้นต้องรับผิดชอบและดูแลตัวเองให้ดีที่สุดไม่ให้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการถ่ายทำเป็นส่วนของการเต้นเด็ดขาด เพราะจะทำให้ทีมงานทั้งหมดเสียเวลาการถ่ายทำ นักเต้นที่เต้นในรายการโทรทัศน์จึงต้องเป็นคนที่มีความหลากหลายสามารถทำให้การทำงานในแต่ละครั้งผ่านไปได้อย่างดีแม้ว่าจะเกิดปัญหาอะไรก็ตาม ปัญหานั้นต้องไม่ใช่ที่นักเต้น” (ธนัชชา ลีไพบูลย์. 2550: สัมภาษณ์)

ปัจจุบันธนัชชา ลีไพบูลย์ ยังคงประกอบอาชีพนักเต้นอยู่ที่สถานบันเทิงแห่งหนึ่งในจังหวัดภูเก็ต (ธนัชชา ลีไพบูลย์. 2552: สัมภาษณ์)

ภาพประกอบ 38 ขวัญฟ้า ศิวิจารย์

ขวัญฟ้า ศิวิจารย์อายุ 27 ปี จบการศึกษาจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ สาขานาฏศิลป์ไทย และศึกษาต่อจนจบระดับปริญญาตรีที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร ศึกษาปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ สาขาพัฒนาทรัพยากรบุคคล มหาวิทยาลัยรามคำแหง เริ่มอาชีพนักเต้นเมื่อ ปี พ.ศ. 2538 ผู้มีประสบการณ์การเต้นในรายการทีวีมากกว่า 7 ปี ได้แสดงทัศนะถึงขั้นตอนในการทำงานในรายการโทรทัศน์ว่า

“การเต้นในรายการโทรทัศน์ เป็นการทำงานที่หลายคนคิดว่าสะดวกสบายใช้เวลาถ่ายทำได้นานๆ อยู่ในสตูดิโอ จะถ่ายเมื่อไหร่ก็ได้ ซึ่งไม่จริงเลย การทำงานเป็นนักเต้นในรายการโทรทัศน์ต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบมาก เนื่องจากเวลาที่ใช้ในการทำงานมีน้อย มีการกำหนดเวลาไว้ชัดเจน เพราะนักเต้นไม่ได้ทำงานเฉพาะกลุ่มนักเต้นอย่างเดียว ส่วนมากจะต้องถ่ายทำร่วมกับศิลปิน ดารา แกร็บเชิญซึ่งมีเวลาให้ทีมงานจำกัด นักเต้นในรายการโทรทัศน์จึงต้องปรับท่าเต้นให้ได้ตามปัจจัยต่างๆที่เกิดขึ้นที่สำคัญที่สุดคือ เรื่องของเวลาเพราะมีข้อกำหนดที่จะต้องเสร็จให้ทันตามตารางการทำงานของทีมงาน นอกจากนี้นักเต้นเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสรรค์ภาพรวมของรายการ นักเต้นในรายการโทรทัศน์จึงต้องเป็นคนที่มีความทักษะที่หลากหลาย เพื่อลดปัญหาในส่วนของการเต้นไปให้น้อยที่สุด นอกจากนี้ยังต้องทำงานประสานสัมพันธ์กับทีมงานฝ่ายต่างๆ อยู่ตลอดเวลา ” (ขวัญฟ้า ศิวิจารย์. 2550: สัมภาษณ์)

ปัจจุบันขวัญฟ้า ศิวิจารย์ รับราชการเป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์ จันทบุรี (ขวัญฟ้า ศิวิจารย์. 2552: สัมภาษณ์)

ทักษะของนักออกแบบทำเดินและทักษะของนักเดินรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า

ภาพประกอบ 39 ศิริลักษณ์ คิตชอบ

ศิริลักษณ์ คิตชอบ อายุ 32 ปี จบการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เริ่มต้นเข้าสู่วงการเดินด้วยการเป็นนักเดินในชมรมศิลปะการแสดง มหาวิทยาลัยรามคำแหง และ บริษัท นิธิทัศน์ โปรโมชั่น จำกัด ศิริลักษณ์ คิตชอบได้ศึกษาการเดินบัลเลต์ แจ๊ส เพิ่มเติมจากสตอร์ม วอคเกอร์และต่อมาได้เป็นนักเดินอิสระมีผลงานการแสดงและถ่ายมิวสิกวิดีโอร่วมกับศิลปินมากมายเช่น เจตริน วรรณะสิน, นภัสนร์ บุรณศิริ, คริสติน่า อากีล่า, ปริศนา พรายแสง, นันทนา บุญหลงและได้เป็นนักเดินประจำรายการโทรทัศน์ที่ร่วมงานกับ บริษัท เจ เอส แอล จำกัดในยุคแรกอย่างต่อเนื่อง

ต่อมาศิริลักษณ์ ได้มีโอกาสเข้าร่วมงานกับปัญญา นิรันดร์กุลในการทำงานด้านการออกแบบทำเดินในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะช่าตั้งแต่ยุคแรก ปีพ.ศ. 2536 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลายาวนานกว่า 14 ปีและทำให้ศิริลักษณ์ คิตชอบได้มีโอกาสทำงานเป็นผู้ออกแบบทำเดินในรายการโทรทัศน์อีกหลายรายการเช่น แฟนซีโดน, แฟนซีมีหาง, ชัยบดินทร์โชว์, ระเบิดเทิดเทิง, ชิงช้าสวรรค์, ฯลฯ

ปัจจุบันศิริลักษณ์ คิตชอบเป็นนักออกแบบทำเดินอิสระและออกแบบทำเดินประจำให้กับบริษัท เวิร์คพอยท์ (มหาชน) จำกัด และยังรับงานออกแบบทำเดินงานเปิดตัวสินค้าทั่วไป (ศิริลักษณ์ คิตชอบ. 2550: สัมภาษณ์)

ศิริลักษณ์ คิตชอบ ได้แสดงทักษะถึงขั้นตอนในการทำงานในส่วนของการออกแบบทำเดินในรายการโทรทัศน์ว่า

“การออกแบบท่าเต้นในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะช่านั้นมีเงื่อนไขที่จำกัดมากคือในเรื่องของเวลาที่ทุกอย่างจะต้องรีบเร่งให้เสร็จภายในกำหนดระยะเวลาที่ทีมงานกำหนดไว้ทุกอย่างจะเกิดขึ้นในวันที่ถ่ายทำเลย ในการทำงานในแต่ละเทปมีช่วงการออกแบบท่าเต้นที่ต้องรับผิดชอบคือ ช่วงเปิดตัวพิธีกร ช่วงนี้จะใช้ท่าเต้นหลักไปช่วงระยะเวลาหนึ่ง ใช้ท่าเต้นเดิม อาจจะเปลี่ยนบ้างประมาณ 1-2 เดือนต่อครั้ง โดยแนวคิดในการออกแบบท่าเต้นในช่วงนี้จะเป็นการสร้างความน่าสนใจแต่จะไม่ให้โดดเด่นไปกว่าพิธีกร ท่าเต้นใช้รูปแบบป๊อบแจ๊สธรรมดาในเวลาเพียง 30 วินาทีเท่านั้น ส่วนช่วงต่อไปคือ ช่วงเปิดตัวผู้กล้าทำประลอง เพลงทั้งหมดในรายการที่ทีมงานจะเป็นผู้กำหนดให้ การออกแบบท่าเต้นในช่วงนี้จะคำนึงถึงรูปแบบของผู้กล้าว่ามีลักษณะของเรื่องราวเป็นอย่างไร ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับกีฬา ก็จะใช้ท่าทางของการเล่นกีฬานั้นผสมผสานไปกับท่าเต้น ถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความละเอียดอ่อน ก็จะใช้ท่าเต้นที่มีรูปแบบของบัลเล่ต์เข้าไปผสมผสาน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นส่วนมากจะเป็นเพลงเร็ว สนุกสนาน มีจังหวะหนักแน่น ช่วงต่อไปคือละครบางครั้งก็มีการนำนักแสดงไปผสมผสานให้เข้ากับเนื้อเรื่องในละคร การออกแบบท่าเต้นก็ใช้บทบาทที่ได้รับเป็นหลัก เช่น เป็นนักแสดงในราชสำนักอินเดีย ก็นำระบำพื้นเมืองไปประยุกต์ หรือ เป็นสายลับสาวก็จะนำท่าเต้นที่มีท่าทางของยิมนาสติกเข้ามาช่วยให้ภาพรวมของละครดูชัดเจนขึ้น ช่วงต่อไปคือช่วงเปิดตัว 3 ซ่ารับเชิญ การออกแบบท่าเต้นจะมีลักษณะเป็นการเต้นแบ็คอัพ (Back Up) คือการเต้นอยู่หลังแขกรับเชิญ เพื่อสร้างสีสันให้แขกรับเชิญดูน่าสนใจมากขึ้น”

ผู้ออกแบบท่าเต้นจะเป็นผู้เลือกบุคลิกลักษณะของนักเต้น และความสามารถในการแสดงออกทางทักษะและเทคนิคการเต้นเองโดยผู้ออกแบบท่าเต้นจะคัดเลือกนักเต้นที่เคยร่วมงานกันและมีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อเหมาะสมกับรูปแบบการแสดงที่จะใช้ และเหมาะสมกับภาพรวมทั้งหมดที่จะปรากฏพร้อมกับนักแสดง กระบวนการสร้างงานนาฏศิลป์สากลในรายการทั้งหมด จึงมีไว้เพื่อกล่าวนำเนื้อหาของแขกรับเชิญในรายการ

ภาพประกอบ 40 แสดงการซ้อมเต้นในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า ก่อนการถ่ายทำ

ภาพประกอบ 41 ปณพล หิรัญลักษณ์

ปณพล หิรัญลักษณ์ อายุ 29 ปี จบการศึกษาระดับประโยควิชาชีพชั้นต้น โรงเรียนบริหารธุรกิจ จังหวัดกาญจนบุรี ศึกษาด้านการเดินจาก อภินิษฐ์ กฤษณามระ เข้าสู่วงการเดินด้วยการประกวดเดินและเป็นผู้เดินให้กับศิลปินในสังกัดแกรมมี่และ อาร์ เอส โปรโมชัน นอกจากนี้ยังเป็นนักเดินอิสระที่ทำงานหลากหลายทั้งในสถานบันเทิงฮอลลีวู้ดเพลส, hi5 Club และในวงการโทรทัศน์หลายรายการทั้ง จันท์พินดาว, 07 โซว, รายการวันวานยังหวานอยู่, และรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะซ่า ในยุคกลางตั้งแต่ พ.ศ. 2542 ถึงปัจจุบันได้แสดงทักษะถึงขั้นตอนในการทำงานในรายการโทรทัศน์ว่า

“การเดินในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะซ่า นักเดินจะต้องเตรียมตัวเองให้พร้อมก่อนวันถ่ายทำ และในวันถ่ายทำ เนื่องจากมีช่วงเวลาในการทำงานที่หลากหลาย และมีเวลาน้อย ต้องพักผ่อนให้เพียงพอ เนื่องจากผู้ออกแบบท่าเดินจะเป็นคนจัดหาเครื่องแต่งกายเอง บางครั้งนักเดินก็ต้องเตรียมของส่วนตัวไปเองเช่นกางเกงลาลองสีดำ หรือ รองเท้าคัทชู รองเท้ากีฬา ท่าเดินหลักๆ จะเป็นท่าที่คุ้นเคยกันอยู่แล้ว เพราะนักเดินในรายการส่วนมากจะทำงานที่สถานบันเทิงเดียวกัน หรือร่วมงานอื่นๆ ด้วยกัน การต่อท่าเดินก่อนการถ่ายทำจึงเป็นช่วงเวลาสำคัญที่ต้องใช้สมาธิจดจำให้ได้มากที่สุดเพราะเวลาน้อย”(ปณพล หิรัญลักษณ์. 2549: สัมภาษณ์)

ปัจจุบันปณพล ยังคงประกอบอาชีพนักเดินอยู่และทำงานให้กับสถานบันเทิงโรงเปียร์พระราม 2 และเป็นนักเดินอิสระ (ปณพล หิรัญลักษณ์. 2552: สัมภาษณ์)

ภาพประกอบ 42 ศศิกัญญา ศิลาพงษ์

ศศิกัญญา ศิลาพงษ์ อายุ 25 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชานาฏศิลป์ วิชาเอกนาฏศิลป์สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เข้าสู่วงการเต้น ด้วยการศึกษาด้านการเต้นที่ภัทราวดีเธียเตอร์ ได้รับโอกาสให้ร่วมแสดงหลายครั้ง ในระหว่างที่เรียนมีโอกาสดำเนินการประกวดการเต้นจากผู้ออกแบบท่าเต้นหลายท่าน เมื่อจบการศึกษา ได้รับการติดต่อให้มาเป็นนักเต้นประจำรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะซ่า รุ่นปัจจุบัน ได้แสดงทักษะถึงขั้นตอนในการทำงานในรายการโทรทัศน์ว่า

“การเต้นในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะซ่า สำหรับตัวเองเพิ่งมาเริ่มต้นได้ประมาณปีกว่า เป็นนักเต้นรุ่นใหม่ของทีม ไม่รู้สึกหนักใจอะไรเลยในเรื่องของการเต้นเพราะเป็นท่าที่ไม่ได้ใช้เทคนิค หรือทักษะมากนัก ตอนที่เรียนทำยังยากกว่านี้ แต่สิ่งที่หนักใจในตอนแรกก็คือ การปรับตัวให้เข้ากับการทำงานและการถ่ายทำซึ่งทุกอย่างค่อนข้างเร็วมาก ในตอนแรกรู้สึกสับสนเพราะต้องจำท่าเต้น และต้องแต่งตัว แต่งหน้า-ทำผมให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด และมีโอกาสซ้อมกับเวทีจริงได้เพียงแค่ครั้งเดียว บางครั้งก็ไม่ได้ซ้อมเลย ต้องขึ้นแสดงเลย ต้องแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเอง เช่น การรับมือกับคนในตำแหน่งที่เราแสดงอยู่ ต้องรู้จักดูสมดุลของเวที เป็นการทำงานที่เป็นทีม เพราะท่าเต้นส่วนมากจะเป็นการใช้ทิศทาง และการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ต้องจดจำตำแหน่งให้ดีไม่ใช่ว่าหมิ่นที่ถ้าผิดทำแล้วสามารถกลับมาเข้าท่าได้ใหม่”(ศศิกัญญา ศิลาพงษ์. 2550: สัมภาษณ์)

ปัจจุบันศศิกัญญา ยังคงประกอบอาชีพนักเต้นอยู่และทำงานเป็นครูสอนเต้นให้กับสตูดิโอต่างๆ (ศศิกัญญา ศิลาพงษ์. 2552: สัมภาษณ์)

ภาพประกอบ 43 จาตุรนต์ โจนathan สุขเจริญ

จาตุรนต์ โจนathan สุขเจริญ อายุ 25 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา
นาฏศิลป์ วิชาเอกนาฏศิลป์สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เข้าสู่วง
การเต้นด้วยการประกวดเต้นได้รับโอกาสในการแสดงที่หลากหลายและทำงานเป็นนักเต้น
อิสระให้กับผู้ออกแบบท่าเต้นหลายท่าน เมื่อจบการศึกษาได้รับการติดต่อให้มาเป็นส่วนหนึ่งของ
นักเต้นในรายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะชะช่า รุ่นปัจจุบัน ได้แสดงทักษะถึงขั้นตอนในการทำงานใน
รายการโทรทัศน์ว่า

“การมาทำงานในครั้งแรกก็รู้สึกสับสนเล็กน้อยว่าทำไมการทำงานทุกอย่างจะต้องรีบถึงขนาดนั้น
เพราะเคยดูรายการชิงร้อยชิงล้าน ชะชะช่า มาก่อน ทราบอยู่แล้วว่าต้องเต้นในช่วงไหนบ้าง และทำ
เต้นดูไม่ยากมาก แต่ถ้าต้องมาต่อทำทุกอย่างในวันเดียวกันช่วงแรกก็งงเหมือนกัน ถ้าคนที่ไม่ได้เป็น
นักเต้นอาชีพมาก่อนคงทำตรงนี้ได้แน่แต่พอมาเต้นหลาย ๆ ครั้งก็รู้สึกคุ้นเคย กับการทำงานที่ต้อง
แข่งกับเวลา และรู้จักสไตล์ของผู้ออกแบบท่าเต้นคือ ฟังก์ ที่มักจะใช้รูปแบบการเต้นที่เคลื่อนที่อยู่
ตลอดเวลา คือเปลี่ยนบล็อกกิ้ง (Blocking) ไปเรื่อยๆ” (จาตุรนต์ โจนathan สุขเจริญ. 2550: สัมภาษณ์)

ปัจจุบันจาตุรนต์ ศึกษาต่อด้านบริหารธุรกิจ ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ.2551
และยังคงติดตามข่าวสารด้านการเต้นอยู่เสมอ

ทักษะของนักออกแบบทำเต็นและทักษะของนักเต้นรายการชุมทาง เสียงทอง

ภาพประกอบ 44 มนตรี แก้วสัมฤทธิ์

มนตรี แก้วสัมฤทธิ์ อายุ 28 ปี จบการศึกษาจากโรงเรียนมัธยมชายประจำจังหวัดอุบลราชธานี และเข้าร่วมเป็นนักเต้นในคณะหมอลำของศิริพร อำไพพงศ์ จากนั้นได้เดินสายการแสดงไปทั่วประเทศระหว่างที่เดินสายการแสดงได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้านักเต้นและผู้ช่วยสอนเต้นตามลำดับ หลังจากนั้นได้มีโอกาสเข้ามาดูแลคณะนักเต้นที่เข้ามาเต้นให้กับรายการชุมทาง เสียงทองและได้รับการชักชวนจากคณะคาบาริเตอร์ อาราเบียซึ่งเป็นผู้ออกแบบทำเต็นประจำอยู่ในรายการชุมทาง เสียงทองในยุคเริ่มแรกให้เป็นผู้ออกแบบทำเต็นประจำในรายการแทนมนตรี ได้ศึกษาเพิ่มเติมด้านการเต้นแจ๊สที่สถาบันบางกอกแดนซ์และได้เข้าร่วมเป็นนักเต้นประจำสถาบันอยู่ระยะหนึ่งเพื่อหาประสบการณ์ในการพัฒนาการออกแบบทำเต็นของตัวเอง ปัจจุบันคุณมนตรีเป็นนักออกแบบทำเต็นประจำรายการชุมทางเสียงทองและเป็นหัวหน้าคณะนักเต้นให้กับคณะคาบาริเตอร์ อาราเบียและยังเป็นนักเต้นอยู่ (มนตรี แก้วสัมฤทธิ์. 2549: สัมภาษณ์)

ปัจจุบันมนตรี แก้วสัมฤทธิ์ยังคงเป็นผู้ออกแบบทำเต็นให้กับรายการชุมทางเสียงทองและทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยออกแบบและควบคุมการจัดหาเครื่องแต่งกายให้กับนักเต้นทั้งในรายการชุมทางเสียงทองและการแสดงอื่นๆ (มนตรี แก้วสัมฤทธิ์. 2552: สัมภาษณ์)

มนตรี แก้วสัมฤทธิ์ได้แสดงทักษะในการออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์ว่า

“การทำงานในรายการโทรทัศน์ของรายการชุมทางเสียงทอง มีกำหนดการทำงานที่ชัดเจนทางทีมงาน จะแจ้งรายชื่อเพลงและส่งเพลงให้ล่วงหน้า 3 วันก่อนการบันทึกรายการ ที่นี้เราจะบันทึกเทปกันทุกวัน พุธสัปดาห์เป็นจำนวน 2 เทป 1 เทปต้องนำออกอากาศ 2 วันคือวันพุธสัปดาห์และวันศุกร์ เราจึงมีเวลา ออกแบบท่าเต้นและนัดซ้อมนักเต้นล่วงหน้า สำหรับท่าเต้นจะเน้นความหลากหลายที่ศิลปินรับเชิญในแต่ละเทป ส่วนผู้เข้าแข่งขันทั้ง 4 คนจะเป็นการเต้นประกอบเฉยๆ ไม่เน้นท่าเต้นอะไรมาก ต้องการเพียงแค่ความพร้อมและความยิ่งใหญ่ให้สมกับเป็นเวทีที่ลูกทุ่งที่เจ้าของรายการได้วางแนวทางไว้ชัดเจน คือต้องพร้อมและยิ่งใหญ่และในความเป็นจริงจะเน้นท่าเต้นมากก็ไม่ได้ เนื่องจากมีจำนวนเพลงที่ต้องเต้นถึงเทปละ 9 เพลง อัด 2 เทปวันหนึ่งก็ 18 เพลงไหนจะเสียผ้า หน้าผมที่ทางทีมงานนักเต้นต้องจัดการกันเองอีก การถ่ายทำจะเป็นไปตามลำดับคือเต้นเปิดรายการ 24 คน, เต้นให้ศิลปินรับเชิญ 6 คนบ้าง 12 คนบ้าง 24 คนบ้างแล้วแต่ความเหมาะสมและเต้นให้กับนักร้องผู้เข้าประกวด 12 คน ต่อ นักร้องประกวด 1 คนสลับทีมกันไป เพื่อให้เปลี่ยนเครื่องแต่งกายทัน ส่วนมากถ้าจะซ้ำซ้ำที่ศิลปินรับเชิญมาซ้ำมากกว่า” (มนตรี แก้วสัมฤทธิ์. 2552: สัมภาษณ์)

จากการสังเกตการณ์ รายการชุมทางเสียงทองนั้นผู้ออกแบบท่าเต้นจะเป็นคนเลือกบุคลิกลักษณะของนักเต้นเองโดยจะมีนักเต้นหลักหรือนักเต้นประจำอยู่แล้ว แต่หากนักเต้นคนไหนไม่สามารถมาร่วมงานได้ก็จะใช้นักเต้นสำรองที่เรียกกันเป็นประจำอยู่แล้วสามารถจดจำท่าเต้นหลัก คือท่าเต้นเปิดตัวรายการ สามารถแทนที่ตำแหน่งการเต้นได้ทุกตำแหน่ง

ภาพประกอบ 45 การซ้อมเต้นในรายการชุมทาง เสียงทอง

ภาพประกอบ 46 เกสร พิสิฐกุล

เกสร พิสิฐกุลอายุ 25 ปี จบการศึกษาจาก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขา นาฏศิลป์ไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เริ่มอาชีพนักเต้นด้วยการชักชวนจากรุ่นพี่ ให้มาเต้นในรายการชุมทางเสียงทอง ได้แสดงทักษะถึงขั้นตอนในการทำงานในรายการโทรทัศน์ว่า

“เต้นอยู่กับรายการนี้มาประมาณ 3 ปี แล้วก็เต้นคอนเสิร์ตของบริษัทด้วยไม่เคยมีพื้นฐานการเต้นมาก่อนเลย แต่เคยเรียนนาฏศิลป์ไทยและการละครอยู่ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ก็จะมีพวกรุ่นพี่ มาตามให้ไปเต้นเพราะทำเต้นก็ได้ยากมากเน้นการเคลื่อนไหวแบบใช้ภาษามือซึ่งก็คล้ายๆกับการเรียนรำไทยเพียงแค่เพิ่มความเร็วให้เข้ากับจังหวะ ทำเต้นก็จะใช้ท่าเดิมๆสลับเปลี่ยนกันไปมา การทำงานก็ไม่ยากอะไรมาถึงก็เต้นๆ ตามกันไป” (เกสร พิสิฐกุล. 2549: สัมภาษณ์)

ปัจจุบันเกสร พิสิฐกุล ยังคงเป็นนักเต้นให้กับรายการชุมทาง เสียงทอง และเต้นให้กับ คอนเสิร์ตศิลปินในบริษัท นพพร โปรโมชั่น จำกัด (เกสร พิสิฐกุล. 2549: สัมภาษณ์)

ภาพประกอบ 47 ปิยะนาฏ มงคลพงษ์

ปิยะนาฏ มงคลพงษ์อายุ 25 ปี จบการศึกษาจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขานาฏศิลป์ไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เริ่มอาชีพนักเต้นด้วยการชักชวนจากรุ่นพี่ ให้มาเต้นในคอนเสิร์ตของบริษัท นพพร โปรโมชั่น จำกัด จากนั้นก็มาเต้นแทนนักเต้นประจำใน รายการชุมทางเสียงทองและได้เป็นนักเต้นประจำในเวลาต่อมา ได้แสดงทักษะถึงขั้นตอนในการทำงานในรายการโทรทัศน์ว่า

“การทำงานในรายการชุมทางเสียงทองจะไม่เสียเวลาในการรอการถ่ายทำในช่วงอื่นๆ แต่ถ้าเป็นช่วงเต้นจะเร็วมาก ถ่ายเพลงหนึ่งเสร็จ ก็ต้องรีบไปเปลี่ยนชุดเพื่อถ่ายอีกเพลงต่อทันที การทำงานจะถ่ายไปเรื่อยๆ ไม่ค่อยมีปัญหาอะไร เพราะท่าเต้นก็เป็นท่าเต้นเดิมๆ ง่ายๆ เพียงแต่ปรับบางท่าให้เข้ากับ เพลงเท่านั้นเอง โดยเฉพาะการเต้นกับศิลปิน แต่ถ้าเป็นการเต้นให้กับผู้เข้าประกวด แต่งตัวแต่งหน้าเสร็จก็ขึ้นแสดงได้เลย”(ปิยะนาฏ มงคลพงษ์. 2549: สัมภาษณ์)

ปัจจุบัน ปิยะนาฏ มงคลพงษ์ ได้เลิกอาชีพนักเต้นหันไปทำธุรกิจส่วนตัวกับครอบครัวที่ต่างจังหวัด (มนตรี แก้วสัมฤทธิ์. 2552: สัมภาษณ์)

ภาพประกอบ 48 อุบลรัตน์ โลหากาศ

อุบลรัตน์ โลหากาศอายุ 24 ปีจบการศึกษาจาก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขานาฏศิลป์ไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เริ่มอาชีพนักเต้นด้วยการชักชวนจากเพื่อน ให้มาเต้นในรายการชุมทางเสียงทอง ได้แสดงทักษะถึงขั้นตอนในการทำงานในรายการโทรทัศน์ ว่า

"ไม่เคยมีพื้นฐานการเรียนเต้นมาเลย แต่ชอบทางด้านนี้มีเพื่อนๆ มาตามให้ไปเต้นงานแรกก็ซ้อมแล้ว แสดงเลย ก็ไม่ยากอะไรโดยส่วนตัวแล้วชอบการเต้นบนเวทีคอนเสิร์ตมากกว่าเพราะได้แสดงออก มากกว่า สนุกกว่า สามารถส่งเสียงและสนุกไปกับคนดูได้ เต้นในรายการโทรทัศน์ส่วนมากครูที่สอน เต้นจะคอยบอกให้เต้นให้พร้อมกันอย่าแสดงออกมากทั้งสีหน้า และการเต้น ครูจะคอยบอกว่าอย่าโอเวอร์ (Over) มาก และการมาอัดรายการมันสบายตรงที่อยู่ในสตูดิโอเย็นๆ แต่มันน่าเบื่อที่ต้องมานั่งรอ เต้นเสร็จก็ต้องมานั่งรอ ส่วนตัวแล้วชอบเต้น เปลี่ยนชุด แล้วเต้นยาวๆ ไปเลย ไม่มีปัญหาเรื่อง แต่งตัวไม่ทัน เพราะเวลาไปเต้นในคอนเสิร์ตต้องเร็วกว่านี้อีกและเวลาเต้นในคอนเสิร์ตถ้าเต้นผิดเราก็ กลับเข้าทำได้ แต่เต้นในโทรทัศน์ทำผิดแล้วครูเห็นจะถูกว่าหรือถ้าต้องเทคใหม่จะโดนเพื่อนๆ และ รุ่นพี่ในกลุ่มต่อว่าเรื่องไม่รับผิดชอบและจะมีผลต่อการเรียกที่เขามาตามเรามาเต้นในครั้งต่อไป" (อุบลรัตน์ โลหากาศ. 2549: สัมภาษณ์)

ปัจจุบันอุบลรัตน์ โลหากาศยังคงเป็นนักเต้นในรายการชุมทางเสียงทองและเต้นให้กับ ศิลปินในสังกัดนพพรโปรโมชัน และรับงานเต้นอื่นๆ (อุบลรัตน์ โลหากาศ. 2552: สัมภาษณ์)

ทักษะของนักออกแบบทำเต็นและทักษะของนักเต็นรายการวันวานยังหวานอยู่

ภาพประกอบ 49 ศรีนรินทร์ วราพรสกุล

ศรีนรินทร์ วราพรสกุล อายุ 35 ปี จบการศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวะ แผนกไฟฟ้า มีใจรักทางด้านการเต็นโดยการฝึกฝนด้วยตนเองและเข้าประกวดตามเวทีต่างๆ และได้รับการชักชวนจากพี่พันธุ์ กุมารสิทธิ์ศิลป์นางไฮแจ๊คให้มาร่วมเป็นนักเต็นประจำในบริษัท อาร์ เอส โปรโมชัน ทำให้ศรีนรินทร์ ได้มีโอกาสฝึกฝนและร่วมงานกับศิลปินนักร้องมากมายเช่นเรื่องศักดิ์ ลอยชูศักดิ์, ปริศนา พรายแสง, นภัสสร บุรณศิริ, อนัน อันวา, จอนห์นี่ อันวา, หลังจากนั้นศรีนรินทร์ ได้มีโอกาสออกแบบทำเต็นให้กับศิลปินรอล์ฟ แนนซี่ควบคู่ไปกับการเป็นนักเต็นอิสระทำงานให้กับบริษัทต่างๆ รวมถึงการเป็นนักเต็นในรายการโทรทัศน์ต่อมาได้รับการชักชวนจากสุรินทร์ เมทะนี ให้เป็นผู้ช่วยออกแบบทำเต็นและเป็นผู้ออกแบบทำเต็นให้กับรายการวันวานยังหวานอยู่ในยุคแรกจนถึงปัจจุบันและรายการ 07Show

ปัจจุบันศรีนรินทร์ เป็นผู้ออกแบบทำเต็นให้กับสถาบันเทิง จรินทร์ ถนนศรีนครินทร์ และเป็นนักออกแบบทำเต็นประจำให้กับรายการวันวานยังหวานอยู่และรายการ 07 Show ศรีนรินทร์ วราพรสกุล ผู้ออกแบบทำเต็นให้กับรายการวันวานยังหวานอยู่ได้อธิบายขั้นตอนในการทำงานในส่วนของการออกแบบทำเต็นในรายการโทรทัศน์ว่า

“การทำงานในรายการโทรทัศน์ต้องเป็นคนที่ว่องไว และปรับตัวให้เข้ากับทุกสถานการณ์ได้ดีเพราะจะมีการเปลี่ยนแปลงการทำงานอยู่ตลอดเวลาและยังต้องทำงานแข่งกับเวลาด้วยในส่วนของการเต็นจะมีการปรับเปลี่ยนอยู่เสมอเช่น ปรับในส่วนของการทำเต็นกับเวที กับมุกกล้อง กับคารารับเชิญ และกับเวลาที่ติดทอนให้สั้นหรือยาวขึ้น ในส่วนของการทีมงานเต็นจึงต้องปรับตัวและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอยู่เสมอเพื่อให้งานออกมาดีที่สุดและมีผลกระทบต่อการถ่ายทำน้อยที่สุด” (ศรีนรินทร์ วราพรสกุล, 2549: สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ สำหรับรายการวันวานยังหวานอยู่ผู้ออกแบบท่าเต้นจะเป็นผู้เลือกบุคลิกลักษณะ ของนักเต้น รูปร่าง และความสามารถในการแสดงออกทางทักษะ และเทคนิคการเต้นเอง เพื่อให้เหมาะสมกับรูปแบบการแสดงที่จะใช้ และเหมาะสมกับภาพรวมทั้งหมดที่จะปรากฏพร้อมกับแขกรับเชิญ แต่บางครั้งทางทีมงานก็จะเป็นผู้ระบุบุคลิกลักษณะ ของนักเต้นที่ต้องการเช่นต้องการให้มีบุคลิกลักษณะเป็นนักเต้นผิวดำเป็นต้น จากนั้นจะทำการนัดนักเต้นเพื่อฝึกซ้อมในวันที่บันทึกเทปรายการ โดยจะนัดล่วงหน้าก่อนบันทึกเทปประมาณ 3 ชั่วโมง เพื่อฝึกซ้อมท่าเต้นกับนักแสดง จากนั้นจึงแต่งหน้า-ทำผมให้เข้ากับคอนเซ็ปต์ (Concept) ของการแสดง ซ้อมเวที กล้อง และเทคนิคต่างๆ แล้วจึงเริ่มทำการบันทึกเทปตามตารางการ บันทึกเทปในแต่ละครั้ง บางครั้งการบันทึกเทปก็อาจไม่เป็นไปตามลำดับ อาจมีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากเหตุผลในด้านต่างๆ เช่น นักแสดงมาไม่ทัน,เกิดปัญหาทางด้านเทคนิค, การบันทึกเทปในเทปที่ 1 ล่าช้าทำให้เกินเวลาของเวลาการทำงานของเทปที่ 2 เป็นต้น

ภาพประกอบ 50 การซ้อมเต้นในรายการวันวานยังหวานอยู่

ภาพประกอบ 51 สุชาติ ทองสุก

สุชาติ ทองสุก อายุ 28 ปี จบการศึกษาโรงเรียนมัธยมในจังหวัดสมุทรปราการ ศึกษา ด้านการเต้นจากแซม หว่อง เริ่มอาชีพการเป็นนักเต้นในปีพ.ศ. 2540 ให้กับวงดนตรีลูกทุ่งอาร์ สยาม และทำงานเป็นนักเต้นประจำสถานบันเทิงคาริเบียน จากนั้นได้รับการชักชวนให้มาร่วม งานในรายการโทรทัศน์ เป็นนักเต้นผู้มีประสบการณ์การเต้นในรายการทีวีมากกว่า 7 ปี ได้ แสดงทักษะถึงขั้นตอนในการทำงานในรายการโทรทัศน์ว่า

“เริ่มต้นให้กับรายการวันวานยังหวานอยู่ตั้งแต่ยังบันทึกเทปที่สตูดิโอของสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 7 ประมาณ 3 ปีที่แล้วจนย้ายมาบันทึกเทปที่สตูดิโอของบริษัท โพลีพลัส เอง การมาเต้นใน รายการวันวานยังหวานอยู่ทุกครั้งจะรู้สึกสนุกทุกครั้งเพราะนอกจากจะต้องใช้ทักษะในการเต้นแล้ว บางครั้งยังต้องทำหน้าที่เป็นนักแสดงร่วมเพราะผู้ออกแบบท่าเต้นจะกำหนดบทบาทในการแสดงให้ ด้วยเช่น ได้รับบทบาทให้เป็นนักเรียนประถมบ้าง เป็นพาร์โรว้าง เป็นนักแสดงบ้างฯลฯ การฝึกซ้อมใช้ เวลาไม่นานบางครั้งถ้าเต้นเพลงที่เป็นที่รู้จักอยู่แล้วก็จะเต้นไม่จบทั้งเพลงจะเต้นแค่ท่อนเดียว ท่าเต้น ก็จะเป็นท่าเต้นที่เคยเต้นมาก่อนแล้วบางครั้งผู้สอนก็จะนำมาดัดแปลงใหม่ หรือออกแบบท่าเต้นใหม่ หมดเลยซึ่งก็ไม่ยากที่จะซ้อมเพราะเพลงจะไม่ยาวมาก” (สุชาติ ทองสุก. 2549: สัมภาษณ์)

ปัจจุบันสุชาติ ยังประกอบอาชีพการเต้นเป็นนักเต้นอิสระและทำงานให้กับสถาน บันเทิงปิกาสัส สุขุมวิท 23 และยังคงเป็นนักเต้นในรายการวันวานยังหวานอยู่และรายการจันทร์ พันดาว, รายการ 07 โขว์.

ภาพประกอบ 52 มงคล ศรีแสงจันทร์

มงคล ศรีแสงจันทร์ อายุ 28 ปี จบการศึกษาระดับประโยควิชาชีพจากโรงเรียนเทคโนโลยีนครสวรรค์ เข้าสู่วงการเต้นด้วยการประกวดเต้น เริ่มอาชีพการเต้นในปี พ.ศ. 2542 โดยได้รับการชักชวนให้ทำงานในสถานบันเทิงโคลีเซียม ถนนสุขุมวิท 42 และได้มีประสบการณ์ในการทำงานที่หลากหลายเช่น มิวสิควิดีโอ, คอนเสิร์ต, งานเปิดตัวสินค้าและงานเต้นในรายการโทรทัศน์มากกว่า 7 ปี ได้แสดงทักษะถึงขั้นตอนในการทำงานในรายการโทรทัศน์ว่า

“การเต้นในรายการวันวานยังหวานอยู่ เป็นการเต้นที่ต้องใช้ความสามารถหลากหลายรูปแบบ นักเต้นต้องเต้นให้ได้หลายรูปแบบ ถ้าเป็นการเต้นแบบแบ็คอัพ (Back Up) ไม่ว่าจะเต้นให้กับดาราที่มาร้องเพลง หรือเต้นให้กับศิลปินต้นแบบตัวจริง ผู้ออกแบบท่าเต้นจะเป็นคนกำหนดรูปแบบทั้งหมด บางครั้งก็ต้องการให้เป็นเหมือนคอนเสิร์ตคือแสดงออกได้อย่างเต็มที่ที่มีกระโดด มีส่งเสียงบ้าง บางครั้งก็เพียงแต่ต้องการให้เสริมภาพลักษณ์ หรือให้ภาพรวมของดารา นักร้องที่มาออกรายการดูชัดเจน ดูมีความสำคัญยิ่งขึ้น แต่ถ้าดาราหรือนักร้องคนนั้นสามารถร่วมเต้นหรือแสดงกับนักเต้นได้การเต้นหรือการแสดงในครั้งนั้นจะน่าสนใจมากขึ้น การทำงานจะถูกควบคุมอยู่ในเวลาที่กำหนดในส่วนของการเต้นนักเต้นต้องจดจำท่าเต้นและรับผิดชอบให้ดีที่สุดเพื่อไม่ให้เสียเวลาการถ่ายทำซึ่งจะมีผลกระทบต่อตารางงานในเทปอื่นๆ” (มงคล ศรีแสงจันทร์. 2549: สัมภาษณ์)

ปัจจุบันมงคล ศรีแสงจันทร์ยังประกอบอาชีพการเต้นเป็นนักเต้นอิสระและทำงานให้กับสถานบันเทิงปิกาสส์ สุขุมวิท 23 และยังคงเป็นนักเต้นในรายการวันวานยังหวานอยู่และรายการจันทร์พันดาว, รายการ 07 โขว์.

ภาพประกอบ 53 สุราทิพย์ กลิ่นพิพัฒน์

สุราทิพย์ กลิ่นพิพัฒน์ อายุ 27 ปี จบการศึกษาจากโรงเรียนเศรษฐบุตธำเพ็ญเข้าสู่วงการเต้นด้วยการเป็นพริตตี้ (Pretty) ให้กับงานเปิดตัวสินค้าทั่วไปและมีใจรักทางด้านงานเต้น จึงฝึกฝนด้วยตัวเอง จากนั้นจึงเริ่มต้นเป็นอาชีพในปี พ.ศ. 2542 ได้รับโอกาสในการทำงานที่หลากหลายทั้งสถานบันเทิง, มิวสิควิดีโอ, คอนเสิร์ต, งานเปิดตัวสินค้า, และเต้นให้กับรายการโทรทัศน์เช่นจันทร์พันดาว, 07 โซว้ ได้แสดงทักษะถึงขั้นตอนในการทำงานในรายการโทรทัศน์ว่า

“การทำงานในรายการโทรทัศน์นักเต้นจะต้องเป็นส่วนที่ไม่มีปัญหาที่สุด ต้องสามารถปรับเปลี่ยนหรือแก้ไขสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้อยู่ตลอดเวลาทั้งในเรื่องของท่าเต้น, การแต่งกาย, การทำผม, การแต่งหน้า ซึ่งจะต้องไม่ไปทำให้การถ่ายทำเกิดปัญหา จะทำให้เสียเวลาในส่วนอื่นๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อทุกฝ่าย ข้อแตกต่างในการเต้นในรายการวันวานยังหวานอยู่ซึ่งเป็นรายการโทรทัศน์กับการเต้นประเภทอื่นๆ เท่าที่เห็นชัดก็คือ ไม่ต้องใช้เวลาซ้อมมากเหมือนคอนเสิร์ต แต่ก็สามารถสร้างผลงานได้แล้วก็ยังทำให้นักเต้นเป็นที่รู้จักกับผู้จ้างงานอื่นๆ หรือผู้ออกแบบท่าเต้นอื่นนี่คือคุณประโยชน์อีกข้อหนึ่งนอกจากคำตอบแทน การที่มีผลงานคือภาพของเราปรากฏอยู่ในโทรทัศน์เท่ากับเป็นการประชาสัมพันธ์ตัวตนของเราอีกช่องทางหนึ่ง ทำให้ผู้ว่าจ้างไม่ลืมเราและช่วยเสริมภาพลักษณ์ให้กับงานของเราในสายงานอื่นๆ ด้วย เช่น การที่จะได้มีโอกาสในงานอื่นๆ พวกนักเต้นจึงชอบที่จะไปอัดรายการโทรทัศน์เพราะใช้เวลาในส่วนของการทำงานไม่นานมากและได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินสด” (สุราทิพย์ กลิ่นพิพัฒน์. 2549: สัมภาษณ์)

ปัจจุบันสุราทิพย์ ช่วยทำธุรกิจแสง สี เสียงซึ่งเป็นธุรกิจหลักของที่บ้านเป็นอาชีพหลัก และยังคงรับงานเต้นอิสระเป็นอาชีพรอง และยังคงเต้นให้กับรายการจันทร์พันดาว, 07 โซว้, วันวานยังหวานอยู่และงานเปิดตัวสินค้า

ทักษะของนักออกแบบทำเต็นและทักษะของนักเต็นรายการ 07 Show

ภาพประกอบ 54 ศรนรินทร์ วราพรสกุล

ศรนรินทร์ วราพรสกุล อายุ 35 ปี จบการศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวะ แผนกไฟฟ้า มีใจรักทางด้านการเต็นโดยการฝึกฝนด้วยตนเองและเข้าประกวดตามเวทีต่างๆ และได้รับการชักชวนจากพี่พันธุ์ กุมารสิทธิ์ศิลป์นางไฮแจ๊คให้มาร่วมเป็นนักเต็นประจำในบริษัท อาร์ เอส โปรโมชัน ทำให้ศรนรินทร์ ได้มีโอกาสฝึกฝนและร่วมงานกับศิลปินนักร้องมากมายเช่นเรื่องศักดิ์ ลอยชูศักดิ์, ปริศนา พรายแสง, นภัสสร บุรณศิริ, อนัน อนัน, อนัน, จอนห์นี่ อนัน, หลังจากนั้นศรนรินทร์ ได้มีโอกาสออกแบบทำเต็นให้กับศิลปินรอล์ฟ เน้นซี่ควบคู่ไปกับการเป็นนักเต็นอิสระทำงานให้กับบริษัทต่างๆ รวมถึงการเป็นนักเต็นในรายการโทรทัศน์ต่อมาได้รับการชักชวนจากสุรินทร์ เมทะนี ให้เป็นผู้ช่วยออกแบบทำเต็นและเป็นผู้ออกแบบทำเต็นให้กับรายการวันวานยังหวานอยู่ในยุคแรกจนถึงปัจจุบันและรายการ 07Show

ปัจจุบันศรนรินทร์ เป็นผู้ออกแบบทำเต็นให้กับสถาบันบันเทิง จรินทร์ ถนนศรีนครินทร์ และเป็นนักออกแบบทำเต็นประจำให้กับรายการวันวานยังหวานอยู่และรายการ 07 Show ศรนรินทร์ วราพรสกุล ได้อธิบายขั้นตอนในการทำงานในส่วนของการออกแบบทำเต็นในรายการโทรทัศน์ว่า

“ผมเองเคยเป็นนักเต้นในรายการมาก่อนประมาณ 7 ปี ต่อมาได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้ออกแบบท่าเต้นในรายการและได้ทำหน้าที่นี้มาประมาณ 3 ปีแล้วจึงทำให้เข้าใจถึงรูปแบบรายการและปัญหาที่จะเกิดขึ้น นักเต้นที่มาเต้นในรายการ 07 SHOW เรียกได้ว่าเป็นนักเต้นระดับมืออาชีพรุ่นใหม่ มีความสามารถหลากหลาย และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี เพราะเป็นรายการถ่ายทอดสด เคยมีนักเต้นคนหนึ่งตกลงไปในพื้นเวทีเพราะเวทีแตก แต่ก็ต้องลุกขึ้นมาเต้นใหม่และทำเหมือนว่าไม่มีอะไรเกิดขึ้น ทั้งที่ความเป็นจริงเจ็บแทบตาย หลายคนที่เป็นนักเต้นมืออาชีพรุ่นใหม่พอมาเต้นในรายการนี้ครั้งแรกยังสั่นเลยเพราะคำที่ว่าเป็นรายการสด ผมเองก็เคยมีประสบการณ์นี้มาแล้วจึงออกแบบท่าเต้นให้เป็นการทำขยำนั่นคือยืดท่าให้มีความยาวออกไป ทั้งนี้เพื่อสร้างความสวยงามให้กับการถ่ายทำที่กล้องจะสามารถตัดมารับภาพการเต้นได้ทัน และเป็นการร่นความยาวของท่าเต้นไม่ให้มีมากจนเกินความจำเป็นของนักเต้นที่จะต้องฝึกฝนและจำท่าให้ได้ภายในเวลาไม่กี่ชั่วโมง” (สรนรินทร์ วราพรสกุล. 2550: สัมภาษณ์)

สำหรับรายการ 07 SHOW ผู้ออกแบบท่าเต้นจะเป็นผู้เลือกบุคลิกลักษณะ ของนักเต้น รูปร่าง และความสามารถในการแสดงออกทางทักษะและเทคนิคการเต้นเอง เพื่อให้เหมาะสมกับรูปแบบการแสดงที่จะใช้ และเหมาะสมกับภาพรวมทั้งหมดที่จะปรากฏพร้อมกับแขกรับเชิญ จากนั้นจะทำการฝึกซ้อมในวันที่ถ่ายทอดสดเลย

ภาพประกอบ 55 แสดงการซ้อมเต้นในรายการ 07 Show

ภาพประกอบ 56 จูตารีย์ ชวดีภิญโญพงศ์

จูตารีย์ ชวดีภิญโญพงศ์อายุ 30 ปี จบการศึกษาจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขานาฏศิลป์ไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เริ่มอาชีพนักเต้นในปี พ.ศ.2541 โดยการได้รับการชักชวนจากรุ่นพี่ และเริ่มจากการเป็นนักเต้นให้กับงานเปิดตัวสินค้า และงานมิวสิกวิดีโอ และคอนเสิร์ตสัญจร เป็นนักเต้นประจำให้กับสถานบันเทิงอิมมอทอล และรายการโทรทัศน์ ตามลำดับได้แสดงทักษะถึงขั้นตอนในการทำงานในรายการโทรทัศน์ว่า

“การเต้นในรายการโทรทัศน์ต้องมีทักษะที่หลากหลายเพราะการทำรายการโทรทัศน์โดยเฉพาะ รายการ 07 Show เป็นรายการสดนักเต้นต้องมีวินัยในการทำงานมากถึงมากที่สุด จะต้องรับผิดชอบหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุด อย่างแรกเลยคือท่าเต้น ต่อมาคือการไปแต่งหน้า ทำผม ศึกษาเรื่องการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายจะต้องใส่ชิ้นไหนก่อนหลัง และเสื้อผ้าใส่ชุดไหนเต้นกับเพลงไหน และทำให้เกิดปัญหาระหว่างการถ่ายทอดสดจะแก้ปัญหาอย่างไรให้การแสดงนั้นผ่านไปด้วยดีที่สุด แต่ก็มีบางครั้งที่แต่งตัวยังไม่เสร็จแล้วเขาตะโกนว่าเข้ารายการแล้ว เข้ารายการแล้ว เราก็ต้องรีบเร่งกับฝ่ายเสื้อผ้า แล้วก็ตั้งสติทบทวนทำในใจให้ดี ทำให้เราต้องรับผิดชอบหน้าที่ของเราให้ดีที่สุด เพื่อจะไม่เกิดปัญหาที่ฝ่ายเรา”(จูตารีย์ ชวดีภิญโญพงศ์. 2549: สัมภาษณ์)

ปัจจุบัน จูตารีย์ ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏลพบุรี และยังคงเป็นนักเต้นให้กับงานเปิดตัวสินค้าและรายการจันทร์เพ็ญดาว, วันวานยังหวานอยู่, และรายการ 07 Show

ภาพประกอบ 57 โสภิตา ณ ป้อมเพ็ชร

โสภิตา ณ ป้อมเพ็ชร อายุ 27 ปี จบการศึกษาจาก คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เริ่มอาชีพการเดินในปี พ.ศ. 2542 โดยการชักชวนจากรุ่นพี่ เริ่มงานแรกโดยการเป็นนักเดินในงานเปิดตัวสินค้า จากนั้นก็ได้เดินในงานคอนเสิร์ตและรายการโทรทัศน์ตามลำดับได้แสดงทักษะถึงขั้นตอนในการทำงานในรายการโทรทัศน์ว่า

“การเดินในรายการโทรทัศน์มีกำหนดการทำงานที่ชัดเจน โดยเฉพาะการทำงานในรายการ 07 Show ซึ่งเป็นรายการสด ทุกอย่างจะต้องอยู่ในกำหนดเวลาที่ชัดเจน เช่น การซ้อมใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง การแต่งหน้าทำผมใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง เวลาที่เหลือคือการซ้อมเวที ซ้อมเทคนิค แล้วก็ถ่ายทำ ถ้าไม่ใช่รายการสดก็ใช้เวลาใกล้เคียงกันแต่กดดันน้อยกว่า การเดินมีท่าเดินทุกรูปแบบทั้งแจ๊ส บัลเลต์ คอนเทมโพลารี ฮิปฮอป อยู่ที่ว่าจะมีโอกาสได้เดินเพลงอะไร ถ้าเป็นเพลงซำก็จะได้เดินแนวบัลเลต์, คอนเทมฯ แต่ถ้าเป็นเพลงเร็วก็เดินแนวฮิปฮอปแจ๊ส, ฮิปฮอปอะไรทำนองนี้ ก็ต้องศึกษาท่าเดินสมัยนิยมด้วยว่าสมัยนี้เขาฮิตอะไรกันมีท่าขายของใครออกมาบ้างก็ต้องหัดต่อท่าเอาไว้ เพราะถ้าเป็นรายการ 07 Show นี้จะต้องได้เดินแน่นอนถ้าต่อท่าเอาไว้เวลามารายการก็จะง่ายขึ้นเพราะเป็นท่าที่ใช้ช่วงที่เพลงนั้นได้รับความนิยม” (โสภิตา ณ ป้อมเพ็ชร. 2549: สัมภาษณ์)

ปัจจุบัน โสภิตา ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาศิลปศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และยังคงรับงานเดินเป็นนักเดินอิสระให้กับงานเปิดตัวสินค้า, งานรายการโทรทัศน์และยังเป็นนักเดินประจำให้กับสถาบันเท่งจรินทร์ ถนนศรีนครินทร์

ภาพประกอบ 58 พรทิภา อรัญญูฤติ

พรทิภา อรัญญูฤติ อายุ 35 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ สาขาบริหารการตลาด มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เริ่มอาชีพนักเต้นในปี พ.ศ.2535 โดยการประกวดเต้นและศึกษาการเต้นเพิ่มเติมที่สถาบันบางกอกแดนซ์ และเป็นนักเต้นให้กับงานเปิดตัวสินค้าและงานคอนเสิร์ตของแกรมมี่โดยเต้นให้กับคริสตินา อากีล่า, ธงไชย แมคอินไตย์, มีเรีย เบเนตตี ฯลฯ และรายการโทรทัศน์หลายรายการ ได้แสดงทักษะถึงขั้นตอนในการทำงานในรายการโทรทัศน์ว่า

“การทำงานในรายการโทรทัศน์ แต่ละรายการก็มีระบบการทำงานที่แตกต่างกันไป แต่ส่วนมากแล้วจะคล้ายกันในเรื่องของการทำเวลา ทุกส่วน ทุกฝ่ายต้องมีการเตรียมการทำงานล่วงหน้าก่อนและมีการวางแผนงานที่ดี การทำงานในแต่ละครั้งจึงจะประสบความสำเร็จ ถ้าเตรียมการไม่ดี ก็ารู้เลยว่างานนี้หรือเทปนี้จะออกมาไม่ดี การเต้นให้กับรายการ 07 Show มีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าค่อนข้างมาก และเนื่องจากเป็นรายการสด เราต้องเตรียมพร้อมอยู่เสมอ นอกจากต้องรับผิดชอบเรื่องการซ้อมเต้นและจำท่าเต้นให้ได้แล้ว ต้องรับผิดชอบหน้าที่และตำแหน่งในการเตรียมพร้อมด้วยเนื่องจากเป็นรายการสด”(พรทิภา อรัญญูฤติ. 2550: สัมภาษณ์)

ปัจจุบันพรทิภา ยังคงรับงานเต้นอิสระและประกอบอาชีพนักร้องโดยรับร้องเพลงตอนกลางคืนให้กับสถานบันเทิงหลายๆ แห่ง และเป็นนักเต้นประจำให้กับจักรพรรณ อาบครบุรี และเป็นนักเต้นในรายการโทรทัศน์หลายรายการ

ข้อมูลเพลงที่ใช้ในรายการ

1. รายการจันทร์พันดาว

- เทปที่ 1 ตอน รุ่งลาวัลย์ โทนะหงษา ใช้เพลง “My Hump” ของ Black Eye Pee
- เทปที่ 2 ตอน ดาราลูกทุ่ง ใช้เพลง “หางเครื่อง” ของ สุกัญญา นาคประดิษฐ์
- เทปที่ 3 ตอน ธาวัน เยาวพลกุล และศุกลวัฒน์ คณารส ใช้เพลง “คนใจง่าย” ของศรัณยู วินัยพานิช
- เทปที่ 4 ตอน นักออกแบบทำเต็น ใช้เพลง “รักข้ามคลอง” ของ รักชาติ ศิริชัย
- เทปที่ 5 ตอน อชิระ ลิกขะมานา ใช้เพลง “ไวใจได้กา” ของ ลานนา คัมมิ่ง
- เทปที่ 6 ตอน รพีภัทร เอกพันธ์กุล ใช้เพลง “ขออยู่ในซอกใจเธอ” ของ รพีภัทร เอกพันธ์กุล
- เทปที่ 7 ตอน จารุณี สุขสวัสดิ์ ใช้เพลง “แจจแจ” ของ จารุณี สุขสวัสดิ์
- เทปที่ 8 ตอน ภาณุ สุวรรณโณ ใช้เพลง “ประมาณนี้หรือเปล่า” ของ เจตริน วรรณะสิน

2. รายการชิงร้อย ชิงล้าน ชะ ชะ ช่า

เทปที่ 1

1. เพลง “ฝนรินที่เมืองหลวง” ของ ประยูร ศรีจันทร์
2. เพลง “น.ส.ทองใบ” ของ รุ่งรัตน์ ดวงขวัญ
3. เพลง “รักมากมาย” ของ เบญจพล เขยอรุณ

เทปที่ 2

1. เพลง “เดินร่ำทำครัว” ของ ธงไชย แมคอินไตย์
2. เพลง “คนลืมหายก” ของ ปราการ ไรวา
3. เพลง “ส่งข่าวถึงฟ้า” ของ วิวัฒน์ แซ่มรัมย์
4. เพลง “หมอกและควัน” ของ ธงไชย แมคอินไตย์

เทปที่ 3

1. เพลง “คิดถึง” ของ ดวงจันทร์ สุวรรณี
2. เพลง “สัญญาลมปาก” ของ ปาริฉัตร แก้วแว่นน้อย
3. เพลง “สายลมที่หวังดี” ของ อินทิรา เจริญปุระ

เทปที่ 4

1. เพลง “แค่กุ่มมือ” ของ กัลยา จิรัชัยศักดิ์
2. เพลง “Don't be cruel” ของ วสุ แสงสิงแก้ว
3. เพลง “พຼຽນີ້ຈະໄປກັບເຮົາ” ของ สุนิตา ลีติกุล

เทปที่ 5

1. เพลง “สาวมอญแม่เม้ย” ของ กลุ่มศิลปิน ชู ชู
2. เพลง “ Music Lover” ของ พิม วัฒนพานิช
3. เพลง “ จากนี้และตลอดไป” ของ กลุ่มศิลปิน อากิ
4. เพลง “ไม่ท้อ” ของ พลพล พลกองเส็ง
5. เพลง “ยาภูเขา” ของ รัฐภูมิ โตคงทรัพย์

เทปที่ 6

1. เพลง “ Love Love” ของ กลุ่มศิลปิน โฟร์มด
2. เพลง “ส่วนลึก” ของ อาณัติ สายทวี
3. เพลง “ได้ไหมถ้าฉันจะบอกว่ารักเธอ” ของ ศรัณย์รัชต์ วิสุทธีธาดา

เทปที่ 7

1. เพลง “หมัดเข้าเป้าสอก” ของ พรภิรมย์ พินทะปะกัง
2. เพลง “Tick Tock” ของ อีฟ ปานเจริญ
3. เพลง “รักสำรอง” เนตรชนก ปั่นปรีอ
4. เพลง “เด็กไม่ยากจู้จักโต” ของ ชุติมณทร์ ชัยรัตน์

เทปที่ 8

1. เพลง “ฉันหนาที่รัก” ของ ธงไชย แมคอินไตย
2. เพลง “อ้าวส์” ของ อีฟ ปานเจริญ
3. เพลง “ที่ฉันรู้” ของ ศุภวัฒน์ พีรานนท์
4. เพลง “What is you name” ของ อรรถวดี จิรมณีกุล

เทปที่ 9

1. เพลง “จะทำได้ไหม ทำได้หรือเปล่า” ของ ศิริณญา กุดตะนันท์
2. เพลง “เท่าไรก็เอา” ของ เกียรติศักดิ์ อุดมนาค
3. เพลง “เรามีเรา” ของ จูติมา สุตสุนทร

เทปที่ 10

1. เพลง “สาวมอเตอร์ไซด์” ของ จรัส มโนเพชร
2. เพลง “สาวรอยสัก” ของ พาเมลล่า บาวเด็นท์
3. เพลง “อยากให้ฉันอยู่ด้วยไหม” ของ อัสนี โชติกุล
4. เพลง “ฟ้ายังมองเรา” ของ นันทิดา แก้วบัวสาย
5. เพลง “Pepito” ของ Los Machucanmbos

เทปที่ 11

1. เพลง “รักเธอ 24 ชั่วโมง” ของ ชัชวาล ประมง
2. เพลง “มารักทำไมตอนนี้” ของ กลุ่มศิลปินแอมไพน์
3. เพลง “กลับไปรักเธอไม่เหมือนเดิม” ของ เทมส์ มาร์ติน

เทปที่ 12

1. เพลง “ฟ้า” ของ เจษฎา ลัดดาชายาพร
2. เพลง “ใจหายไปแล้ว” ของ กลุ่มศิลปิน แคล
3. เพลง “ครอบครัวตัวดี” ของ เสกสรรค์ ชัยเจริญ

เทปที่ 13

1. เพลง “แข่ง” ของ หนึ่ง ปีกิง
2. เพลง “รักก็คือรัก” ของ ธิติมา ประทุมทิพย์
3. เพลง “ก๊วยเตี่ยวหน้าใสกับใจโถมๆ” ของ กลุ่มศิลปินแพนเค้ก

เทปที่ 14

1. เพลง “หยุดได้มัย” ของ ศุภวัฒน์ ชูสุวรรณ
2. เพลง “คุณล่ำไย” ของ เนตรชนก บั่นปรีอ
3. เพลง “จะรักให้เธอลืม” ของ จิตรกร บุญสอน

เทปที่ 15

1. เพลง “รักคนหน้าเหลี่ยม” ของ ณรงค์ แซ่วี
2. เพลง “คนใจง่าย” ของ ศรัณยู วินัยพานิช
3. เพลง “คิดอะไรมากมาย” ของ เกษม วงศ์สรรกร

เทปที่ 16

1. เพลง “ได้ไหมถ้าฉันจะบอกว่ารักเธอ” ของ ศรัณรัชต์ วิสุทธิธาดา
2. เพลง “ขอเดท” ของ กลุ่มศิลปิน โชคกุล
3. เพลง “อย่าอยู่อย่างอยาก” ของ ณัฏฐา สวัสดิ์รักเกียรติ

เทปที่ 17

1. เพลง “ก๊วยเตี่ยวหน้าใสกับใจโทรมๆ” ของ กลุ่มศิลปินแพนเค้ก
2. เพลง “รักแท้มีแค่ครั้งเดียว” ของ ศักดา พัชรสีมา
3. เพลง “ใช่ไหม” ของ ยุทธพงษ์ แสงสุวรรณ

เทปที่ 18

1. เพลง “เชื่อนั่น” ของ ดนุพล แก้วกาญจน์
2. เพลง “ลำพัง” ของ สราวุธ อะริยะะ
3. เพลง “L.o.v.e.” ของ กลุ่มศิลปิน คุณ 3 ซุปเปอร์แก๊งค์

เทปที่ 19

1. เพลง “ร้าวเงี้ยวข้าว” ของ เอื้อ สุนทรสนาน
2. เพลง “คนๆ นี้จะไม่ไปจากเธอ” ของ พีระ เทศวิศาล
3. เพลง “ไม่ขอเป็นคนสุดท้าย” ของ นิติญา อ่ำสกุล
4. เพลง “คนรักคนที่สอง” ของ พีรศักดิ์ ศิริวัฒนกุล

เทปที่ 20

1. เพลง “ไปด้วยกันนะ” ของ คริสติน่า อากิล่า
2. เพลง “อกหักไม่ว่า” ของ เกียรติกมล ลำทา
3. เพลง “ดอกไม้พลาสติก” ของ เรวัต พุทธินันท์
4. เพลง “โสดเฉพาะคืนนี้” ของ ศักดิ์สิทธิ์ แท่งทอง

เทปที่ 21

1. เพลง “จักรยานคนจน” ของ กลุ่มศิลปิน ฟลาย
2. เพลง “มอเตอร์ไซด์ทำหล่น” ของ ธนาวุฒิ แก้วเพิก
3. เพลง “Whatever” ของ Shikara
4. เพลง “มือใหม่” ของ รัชพล ชุมดวง

เทปที่ 22

1. เพลง “เธอจะลืมไหม” ของ สักทศน์ กุลไพศาล
2. เพลง “นิตหนึ่ง” ของ ธงไชย แมคอินไตย์
3. เพลง “ที่พึ่งคนไกล” ของ พรภิรมย์ พิณฑะปะกัง

เทปที่ 23

1. เพลง “อย่าบอกว่ารัก” ของ วรางคณิกา พวงชนะสาร
2. เพลง “Ederwise” ของ Elvis Presley
3. เพลง “ยิ่งรัยยิ่งรัก” ของ เพชรพชร พูลสวัสดิ์

เทปที่ 24

1. เพลง “กากั๊ง” ของ อภิสิทธิ์ โอภาสเอี่ยมลิขิต
2. เพลง “สตันท์แมน” ของ เมธี อรุณ
3. เพลง “ไม่ต้องรู้ว่าเรคบกันแบบไหน” ของ ธนิดา ธรรมวิมล
4. เพลง “รักง่ายหน่ายเร็ว” ของ ปวีศร์ มงคลพิสิฐ

เทปที่ 25

1. เพลง “อกหักเรื่องขำ ขำ” ของ สุชาดา ไวยาจักร
2. เพลง “คนใจง่าย” ของ ศรัณยู วินัยพานิช
3. เพลง “เซพบ๊ะ” ของ อาภาพร นครสวรรค์

3. รายการชุมทาง เสียงทอง

เทปที่ 1

1. เพลง “คิดฮอดวันละหน่อย” ของ ประยูร ศรีจันทร์
2. เพลง “ผู้หญิงคนสุดท้าย” ของ ดำรง วงศ์ทอง
3. เพลง “หลวงปู่ทวดเหยียบใจ” ของ โรม จัณนัม
4. เพลง “ยาใจคนจน” ของ พรพิรม พิณฑะปะกัง
5. เพลง “สาวงามเมืองพิจิตร” ของ สดใส รุ่งโพธิ์ทอง

เทปที่ 2

1. เพลง “พระแม่สยาม” ของ รวมศิลปินนพพร
2. เพลง “กอดฉันก่อนลา” ของ ธิดา ดวงดาว
3. เพลง “สยามเมืองยิ้ม” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
4. เพลง “กล่อม” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
5. เพลง “เขตปลอดคนลวง” ของ คัทลียา มารศรี

เทปที่ 3

1. เพลง “พ่อพวงมาลัย” ของ มยุรี พันธนาม
2. เพลง “รอวันเธอว่าง” ของ รังสี เสรีชัย
3. เพลง “โรคประหลาด” ของ สันติ ดวงสว่าง
4. เพลง “หนุ่ม อบต.” ของ ชนสรณ์ กุลศิริวิชัย
5. เพลง “อย่าปล่อยให้เธอลอยนวล” จักรพรรณ อาบครบุรี
6. เพลง “ล่องเรือหารัก” ของ ยอดรัก สลักใจ
7. เพลง “ถอนคำสาบาน” ของ สันติ ดวงสว่าง
8. เพลง “ร้องให้สองหน” ของ เอกราช สุวรรณภูมิ
9. เพลง “เสน่ห์ลูกทุ่ง” ของ ของ รุ่ง สุริยา

เทปที่ 4

1. เพลง “รักสำรอง” ของ เนตรชนก ปั้นปรีอ
2. เพลง “รอรักหนุ่ม อบต.” ของ พิมพ์พัชรา ทองแดง
3. เพลง “ผู้ชายในฝัน” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
4. เพลง “เสียรู้เสียแล้ว” ของ สาลี่ ขนิษฐา
5. เพลง “อะไรจะเกิดให้มันเกิด” ของ คัทธียา มารศรี
6. เพลง “บทเรียนราคาแพง” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
7. เพลง “โรงแรมใจ” ของ คัทธียา มารศรี
8. เพลง “กอดฉันก่อนลา” ของ ธิดา ดวงดาว
9. เพลง “อายแสงนีออน” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์

เทปที่ 5

1. เพลง “หัวใจพี่ส่งEMS” ของ ชนสรณ์ กุลศิริวิชัย
2. เพลง “โรคประหลาด” ของ สันติ ดวงสว่าง
3. เพลง “หนุ่ม อบต.” ของ ชนสรณ์ กุลศิริวิชัย
4. เพลง “อย่าปล่อยให้เธอลอยนวล” จักรพรรณ อาบครบุรี
5. เพลง “รักจริงให้ติ่งนั่ง” ของ ณรงค์ แซ่वी
6. เพลง “รักนี้มีกรรม” ของ สันติ ดวงสว่าง
7. เพลง “พายหักแต่รักแม่” ของ สรัล สุทธาพรหม
8. เพลง “ล่องเรือหารัก” ของ ยอดรัก สลักใจ
9. เพลง “เสน่ห์ลูกทุ่ง” ของ ของ ณรงค์ แซ่वी

เทปที่ 6

1. เพลง “ขอยืมเป็นแฟน” ของ ทัดธนาเดช ศรีนนท์
2. เพลง “คาถาขอใจ” ของ อาจารย์ยา พรหมพฤษ
3. เพลง “หนูอยากโดนอ้อม” ของ พิมพ์พัชรา ทองแดง
4. เพลง “คนดั่งลิ้มหลังควาย” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
5. เพลง “นางสาวแนนซี่” ของ พิมพ์พัชรา ทองแดง
6. เพลง “เสียสาวเมื่ออยู่ ม.ศ.” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
7. เพลง “ตะวันลับฟ้า” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
8. เพลง “เขตปลดคนหลง” ของ คัทลียา มารศรี
9. เพลง “สาวปากน้ำโพ” ของ สาลี ขนิษฐา

เทปที่ 7

1. เพลง “หน้าจอรอสาย” ของ ורתัย ตาบคำ
2. เพลง “อย่าปล่อยให้เธอลอยนวล” จักรพรรณ อาบครบุรี
3. เพลง “รักจริงให้ตึงนัง” ของ ณรงค์ แซ่วี
4. เพลง “หนุ่มวัยทอง” ของ พรศักดิ์ ส่องแสง
5. เพลง “ผู้หญิงหน้าเงิน” ของ จักรพรรณ อาบครบุรี
6. เพลง “เสน่ห์ลูกทุ่ง” ของ ณรงค์ แซ่วี
7. เพลง “วอนพ่อตากสิน” ของ ณรงค์ แซ่วี
8. เพลง “จูบไม่หวาน” ของ สันติ ดวงสว่าง
9. เพลง “องค์เดียวในโลก” ของ ไชยา มิตรชัย

เทปที่ 8

1. เพลง “น้ำตาฝน” ของ เตือนใจ ศรีสุนทร
2. เพลง “แต่งงานกันเถอะ” ของ จันท์จวง ดวงจันทร์
3. เพลง “อ้อฮ้อ หล่อจัง” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
4. เพลง “เงินนะมีไหม” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
5. เพลง “คนดั่งลิ้มหลังควาย” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
6. เพลง “กอดฉันก่อนลา” ของ ธิดา ดวงดาว
7. เพลง “หัวใจถาว์วัด” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
8. เพลง “แก้วรอพี่” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
9. เพลง “สยามเมืองยิ้ม” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์

เทปที่ 9

1. เพลง “ห่วยขายดี” ของ เรณู ภูไท
2. เพลง “กลับมาทำไม” ของ เพ็ชรทาย วงศ์คำเหลา
3. เพลง “โรคแพ้สาวเสิร์ฟ” ของ สันติ ดวงสว่าง
4. เพลง “อย่าปล่อยให้เธอลอยนวล” จักรพรรณ์ อาบครบุรี
5. เพลง “แอบรักแอบมอง” ของ ธนพล สัมมาพรต
6. เพลง “คนหัวใจทอม” ของ ยอดรัก สลักใจ
7. เพลง “รักแล้วไม่ลืม” ของ สันติ ดวงสว่าง
8. เพลง “อกหักจากปากษีใต้” ของ เอกชัย ศรีวิชัย
9. เพลง “วอนพ่อตากสิน” ของ ณรงค์ แซ่วี

เทปที่ 10

1. เพลง “ฮักอ้ายอีหลีเพราะ EMS” ของ อริสา สนธิรอด
2. เพลง “แต่งงานกันเถอะ” ของ จันท์จวง ดวงจันทร์
3. เพลง “อะไรจะเกิดให้มันเกิด” ของ คัทรียา มารศรี
4. เพลง “ปุ่นาชาเก” ของ คัทรียา มารศรี
5. เพลง “ผู้ชายในฝัน” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
6. เพลง “ดวงจันทร์ในดวงใจ” ของ จันท์จวง ดวงจันทร์
7. เพลง “บทเรียนราคาแพง” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
8. เพลง “หัวใจถวายวัด” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
9. เพลง “กล่อม” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์

เทปที่ 11

1. เพลง “เต๋ยมักสาวสำน่อย” ของ พรศักดิ์ ส่องแสง
2. เพลง “รักสาวผมแดง” ของ เอกชัย ศรีวิชัย
3. เพลง “จดหมายผิดซอง” ของ มนต์สิทธิ์ คำสร้อย
4. เพลง “หนุ่ม อบต.” ของ ชนสรณ์ กุลศิริวิชัย
5. เพลง “สาวสิบยังแจ๋ว” ของ ยอดรัก สลักใจ
6. เพลง “โปรดพิจารณา” ของ ดำรง วงศ์ทอง
7. เพลง “น้ำตาดาว” ของ ณัฐภัสสร สิมะเสถียร
8. เพลง “ถอนคำสาบาน” ของ สันติ ดวงสว่าง
9. เพลง “อกหักจากปากษีใต้” ของ เอกชัย ศรีวิชัย

เทปที่ 12

1. เพลง “คนชื้อเดือน” ของ มนต์สิทธิ์ คำสร้อย
2. เพลง “ห้องนอนคนจน” ของ เกษม คมสันต์
3. เพลง “ปุนาขาเก” ของ คัทรียา มาร์ศรี
4. เพลง “แต่งงานกันเถอะ” ของ จันท์จวง ดวงจันทร์
5. เพลง “อยากเจอคนจริงใจ” ของ ดวงตา คงทอง
6. เพลง “สะใภ้ยาก” ของ อาจารย์ยา พรหมพฤษ
7. เพลง “กราบเท้าย่าโม” ของ สุนารี ราชสีมา
8. เพลง “เขตปลอดคนหลง” ของ คัทรียา มาร์ศรี
9. เพลง “กอดฉันก่อนลา” ของ ธิดา ดวงดาว
10. เพลง “โรงแรมใจ” ของ ของ คัทรียา มาร์ศรี

เทปที่ 13

1. เพลง “คู่ขวัญงานบวช” ของ บุญโทน คนหนุ่ม และ มนต์ฤดี ศรีอุทัย
2. เพลง “รอวันเธอว่าง” ของ รังสี เสรีชัย
3. เพลง “รักคุณยิ่งกว่าใคร” ของ จักรพรรณ อาบครบุรี
4. เพลง “รักจริงให้ตึงนัง” ของ ณรงค์ แซ่वी
5. เพลง “หนุ่ม อบต.” ของ ชนสรณ์ กุลศิริวิชัย
6. เพลง “เฝ้ารักเฝ้ารอ” ของ ณรงค์ แซ่वी
7. เพลง “ล่องเรือหารัก” ของ ยอดรัก สลักใจ
8. เพลง “วอนพ่อตากสิน” ของ ณรงค์ แซ่वी
9. เพลง “เสนห์ลูกทุ่ง” ของ ณรงค์ แซ่वी

เทปที่ 14

1. เพลง “หนุ่มตำลาว สาวตำไทย” ของ คริสตี้ กีบสัน
2. เพลง “อะไรจะเกิดให้มันเกิด” ของ คัทรียา มาร์ศรี
3. .เพลง “ผู้ชายในฝัน” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
4. .เพลง “หางเครื่องสามซ่า” ของ คัทรียา มาร์ศรี
5. .เพลง “นัดพบหน้าอำเภอ” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
6. .เพลง “นางห้อง” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
7. .เพลง “แก้วรอพี่” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
8. .เพลง “โรงแรมใจ” ของ ของ คัทรียา มาร์ศรี
9. .เพลง “เขตปลอดคนหลง” ของ คัทรียา มาร์ศรี

เทปที่ 15

1. เพลง “สาวจะเซ็งเทรา” ของ จิราภรณ์ สิงห์ทา
2. เพลง “อ่อนพ่อขอเมีย” ของ ทัดพล หอมพวงษ์
3. เพลง “สาวไฮเทค” ของ สุทธิราช วงศ์เทวีญ
4. เพลง “รักคุณยิ่งกว่าใคร” ของ จักรพรรณ์ อาบครบุรี
5. เพลง “พี่ไม่มีแฟน” ของ จักรพรรณ์ อาบครบุรี
6. เพลง “หลวงปู่ทวดเหยียบใจ” ของ โรม ศรีธรรมราช
7. เพลง “เสน่ห์ลูกทุ่ง” ของ ณรงค์ แซ่วี
8. เพลง “ล่องเรือหารัก” ของ ยอดรัก สลักใจ
9. เพลง “มัลย์เปื่อน้ำตา” ของ สันติ ดวงสว่าง

เทปที่ 16

1. เพลง “ห้วงแฟนแดนซุมนุ่ม” ของ จินหรา พุนลาภ
2. เพลง “ปุ่นาชาเก” ของ คัทรียา มารศรี
3. เพลง “สมชายเปลี่ยนไป” ของ พิมพ์พัชรา ทองแดง
4. เพลง “อะไรจะเกิดให้มันเกิด” ของ คัทรียา มารศรี
5. เพลง “สาวบางโพ” ของ มยุรา ฟาสีทอง
6. เพลง “เขตปลดคนลวง” ของ คัทรียา มารศรี
7. เพลง “กอดฉันก่อนลา” ของ ธิดา ดวงดาว
8. เพลง “โรงแรมใจ” ของ คัทรียา มารศรี
9. เพลง “รอยแผลเป็น” ของ คัทรียา มารศรี

เทปที่ 17

1. เพลง “บ๊อปปี้ว่า” ของ ทำนอง คำใบ
2. เพลง “รักจริงให้ตึงหนัง” ของ ณรงค์ แซ่วี
3. เพลง “หนูมราชภัฏ” ของ ดำรง วงศ์ทอง
4. เพลง “สามสิบยังแจ๋ว” ของ ยอดรัก สลักใจ
5. เพลง “มัลย์น้ำใจ” ของ สมเศียร พานทอง
6. เพลง “เสน่ห์ลูกทุ่ง” ของ ณรงค์ แซ่วี
7. เพลง “หลวงปู่ทวดเหยียบใจ” ของ โรม ศรีธรรมราช
8. เพลง “ล่องเรือหารัก” ของ ยอดรัก สลักใจ
9. เพลง “มนต์รักลูกทุ่ง” ของ ไพรวลย์ ลูกเพชร

เทปที่ 18

1. เพลง “ที่พึ่งคนไกล” ของ พรภิรมย์ พินทะปะกัง
2. เพลง “สามให้สามช่า” ของ คัทรียา มารศรี
3. เพลง “อยากเจอคนจริงใจ” ของ ดวงตา คงทอง
4. เพลง “ปุ่นาชาเก” ของ คัทรียา มารศรี
5. เพลง “สมชายเปลี่ยนไป” ของ พิมพ์พัชรา ทองแดง
6. เพลง “เขตปลอดคนหลง” ของ คัทรียา มารศรี
7. เพลง “แผลเป็นวันวาเลนไทน์” ของ เตือนใจ ศรีสุนทร
8. เพลง “กอดฉันก่อนลา” ของ ธิดา ดวงดาว
9. เพลง “โรงแรมใจ” ของ คัทรียา มารศรี

เทปที่ 19

1. เพลง “เซพ๊ะ” ของ อาภาพร นครสวรรค์
2. เพลง “สามสิบยาวแจ้ว” ของ ยอดรัก สลักใจ
3. เพลง “อย่าให้ปล่อยให้เธอลอยนวล” ของ จักรพรรณ์ อาบครบุรี
4. เพลง “หนุ่ม อบต.” ของ ชนสรณ์ กุลศิริวิชัย
5. เพลง “รักคุณยิ่งกว่าใคร” ของ จักรพรรณ์ อาบครบุรี
6. เพลง “หลวงปู่ทวดเหยียบใจ” ของ โรม ศรีธรรมราช
7. เพลง “วอนพ่อตากสิน” ของ ณรงค์ แซ่วี
8. เพลง “ฝากใจใส่กระทง” ของ สันติ ดวงสว่าง
9. เพลง “อกหักจากปักษ์ใต้” จาก เอกชัย ศรีวิชัย

เทปที่ 20

1. เพลง “11 มีนาลาบวช” ของ ขวัญจิต ศรีประจันต์
2. เพลง “เสียรู้เสียแล้ว” ของ สาลี ขนิษฐา
3. เพลง “ทางเครื่องสามช่า” ของ คัทรียา มารศรี
4. เพลง “แต่งงานกันเถอะ” ของ จันทร์จวง ดวงจันทร์
5. เพลง “ตามหาสมชาย” ของ พิมพ์พัชรา ทองแดง
6. เพลง “เขตปลอดคนหลง” ของ คัทรียา มารศรี
7. เพลง “ตะวันลับฟ้า” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
8. เพลง “โรงแรมใจ” ของ คัทรียา มารศรี
9. เพลง “คืนนี้เมื่อปีกลาย” ของ ורתัย ตามคำ

เทปที่ 21

1. เพลง “มากกว่าคำขอโทษ” ของ นิตยา สุภาพ

เทปที่ 22

1. เพลง “เรารักอ่างทอง” ของ อดี ขอญวนกลาง

4. รายการวันวานยังหวานอยู่

เทปที่ 1	ตอน สาวน้อยร้อยล้าน ใช้เพลง “จ๊กกะจี” ของ สาวิกา ไชยเดช
เทปที่ 2	ตอน ลูกทุ่งหน้าใหม่ ใช้เพลงเพลง “โนราห์ โนบรา” ของ กัลยาณี เจียมสกุล, เพลง “ลูกสาวหล้า” ของ ธรรมพร จุมจัตรัส, เพลง “สะใภ้นายก” ของ อาจารย์ยา พรหมพฤษ
เทปที่ 3	ตอน ครอบครัวตลก ใช้เพลงเพลง “Don't Cha” ของ Puzzy Cat Doll, เพลง “โอเคนะคะ” ของ คัทลียา อิงลิช
เทปที่ 4	ตอน อินทิรา เกตุวรสุนทร ใช้เพลง “อยากร้องดังๆ” ของ อีฟ ปานเจริญ
เทปที่ 5	ตอน ลูกดารา ใช้เพลง “คนใจง่าย” ของ ศรัณยู วินัยพานิช
เทปที่ 6	ตอน ศรธรรม เทพพิทักษ์, ธนพร แวกประยูร ใช้เพลง “เสียดายจัง” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
เทปที่ 7	ตอน ธงไชย แมคอินไตย์ ใช้เพลง “อมพระมาพูด”, “ฉันทนาที่รัก” ของ ธงไชย แมคอินไตย์
เทปที่ 8	ตอน สวัสดิ์ไปใหม่ ใช้เพลง “นินจา” ของ คริสติน่า อากีล่าร์, เพลง “แฟนจ๋า” ของ ธงไชย แมคอินไตย์, เพลง “ยิ้มสยาม” ของ กลุ่มศิลปินโซว์เกิร์ล, เพลง “ไปน่ารักไกลๆ หน่อย” ของ กลุ่มศิลปิน แดน บี้ม, เพลง “El nin Yo” ของ อมิตา ทาทายัง

5. รายการ 07 Show

เทปที่ 1

1. เพลง “ยิ่งกว่าเสียใจ” ของ วรกาญจน์ โรจนวัชร
2. เพลง “ขอบคุณที่รักกัน” ของ กลุ่มศิลปินโปเตโต้
3. เพลง “คนใจง่าย” ของ ศรัณยู วินัยพานิช
4. เพลง “รักอยู่ไหน” ของ กลุ่มศิลปิน ป๊อบแอนเจล
5. เพลง “แม่มด” ของ แสงระวี อัศวรักษ์
6. เพลง “อยากบอกเธอ” ของ กลุ่มศิลปิน พาวเวอร์ ป๊อบเกิร์ล
7. เพลง “รักแท้ดูแลไม่ได้” ของ กลุ่มศิลปิน โปเตโต้
8. เพลง “ไปน่ารักไกลๆ หน่อย” ของ กลุ่มศิลปิน แดน บี้ม
9. เพลง “คนขี้อาย” ของ สร้างศิลป์ เรื่องศรี

เทปที่ 2

1. เพลง “รักแท้ดูแลไม่ได้” ของ กลุ่มศิลปิน โปเตโต้
2. เพลง “ไปน่ารักไกลๆ หน่อย” ของ กลุ่มศิลปิน แดน บีม
3. เพลง “คนชื้อ่าย” ของ สร้างศิลป์ เรื่องศรี
4. เพลง “หายไปกับดอกไม้” ของ กลุ่มศิลปิน ดอกไม้
5. เพลง “ไปน่ารักไกลๆ หน่อย” ของ กลุ่มศิลปิน แดน บีม
6. เพลง “ไอ้หนุ่มตึกตึก” ของ กลุ่มศิลปินโปงลางสะออน
7. เพลง “Love Love” ของ กลุ่มศิลปินโฟร์มด

เทปที่ 3

1. เพลง “Music Lover” ของ พิม วัฒนพานิช
2. เพลง “ควักหัวใจ” ของ สิริวิมล เจริญปุระ
3. เพลง “พูดอีกที” ของ คริสตินา อากิลา
4. เพลง “คาใจ” ของ เจตริน วรรณะสิน
5. เพลง “ฝากเลี้ยง” ของ เจตริน วรรณะสิน
6. เพลง “ประมาณนี้หรือเปล่า” ของ เจตริน วรรณะสิน
7. เพลง “ก็ไครมันจะไปรู้ละ” ของ เจตริน วรรณะสิน
8. เพลง “ร้ายก็รัก” ของ โจอี้ บอย

เทปที่ 4

1. เพลง “ทำเป็นไม่รัก” ของ อีฟ ปานเจริญ
2. เพลง “ตึกตอก” ของ อีฟ ปานเจริญ
3. เพลง “อย่ากริ่งดังดัง” ของ อีฟ ปานเจริญ
4. เพลง “ยักษ์ใหญ่ ยักษ์เล็ก” ของ ปีเตอร์ สาริวงศ์
5. เพลง “ล่ายอง” ของ กลุ่มศิลปิน บูดาบอส

เทปที่ 5

1. เพลง “ไปด้วยกันนะ” ของ คริสตินา อากิลา
2. เพลง “จับมือไว้” ของ ธงไชย แมคอินไตย์

เทปที่ 6

1. เพลง “ไต้หมอน” ของ กลุ่มศิลปิน แดน บีม
2. เพลง “รบกวนมารักกัน” ของ ทาทา ยัง
3. เพลง “ความฝันโอบบิณ พลิกดินสู่ดาว” ของ เพลงประกอบละคร เรื่อง “พลิกดินสู่ดาว”
4. เพลง “แอน” ของ เสกสรร ศุขพิมาย
5. เพลง “ยังรักแอน” ของ เสกสรร ศุขพิมาย

เทปที่ 7

1. เพลง “จี้ก๊ะจี้” ของ สาวิกา ไชยเดช
2. เพลง “โต่ เร มี” ของ พรชิตา ณ สงขลา
3. เพลง “Can’t fight the moonlight” ของ Lean Rimes

เทปที่ 8

1. เพลง “Burn” ของ คัทธียา อินลิซ
2. เพลง “Fire” ของ กลุ่มศิลปินบุดาเบส
3. เพลง “ไปนอนกันมัย” ของ วิษณุ นิ่มสกุล

เทปที่ 9

1. เพลง “จดหมายผิดซอง” ของ มนต์สิทธิ์ คำสร้อย
2. เพลง “มอเตอร์ไซด์นั่งสั้น” ของ สุนารี ราชสีมา
3. เพลง “ฮักอ้ายโจงโปง” ของ เตือนใจ ศรีสุนทร
4. เพลง “แอบถ่าย” ของ วิชุดา พันธุ์

เทปที่ 10

1. เพลง “I will survive” ของ นภาดา สุขกฤต
2. เพลง “รักคุณยิ่งกว่าใคร” ของ จักรพรรณ์ อาบครบุรี
3. เพลง “เงินนะมีไหม” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
4. เพลง “เอาอะไรมาแลกก็ไม่ยอม” ของ บิลลี่ โอแกน

เทปที่ 11

1. เพลง “ดำไปหน่อย” ของ เกียรติศักดิ์ อุดมนาค
2. เพลง “คนใจง่าย” ของ ศรัณยู วินัยพานิช
3. เพลง “ชิงหมาเกิด” ของ กลุ่มศิลปินบุดาเบส
4. เพลง “ไต่หมอน” ของ กลุ่มศิลปินแดน บีม
5. เพลง “ออกมาเต้น” ของ ศิริศักดิ์ นันทเสน

เทปที่ 12

1. เพลง “ยี้กยัก” ของ ฐิติมา สุตสุนทร
2. เพลง “น้ำตาจ๋าโท” ของ สุรพล สมบัติเจริญ
3. เพลง “สะใภ้หายก” ของ อาจารย์พรหมพฤษ
4. เพลง “โต่เรมี” ของ พรชิตา ณ สงขลา
5. เพลง “ครอบครัวยุคใหม่” ของ เสกสรรค์ ชัยเจริญ
6. เพลง “จะรักให้เธอลืม” ของ กลุ่มศิลปินไอน้ำ
7. เพลง “Thank you” ของ กลุ่มศิลปินโปงลางสะออน

เทปที่ 13

1. เพลง “ยกมือขึ้น” ของ โจอี้ บอย
2. เพลง “ไปด้วยกันนะ” ของ คริสติน่า อากีลา
3. เพลง “ไม่มี ไม่หนี ไม่จ่าย” ของ กลุ่มศิลปิน ไหญ
4. เพลง “ฉันเปล่านา เขามาเอง” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
5. เพลง “ผมถูกปรัปรั” ของ ยิ่งยง ยอดบัวงาม
6. เพลง “คาถาหาแฟน” ของ อัครัยสิริ สุวรรณสุข
7. เพลง “เพราะเคื่องฉัน” ของ กลุ่มศิลปิน แควนตัม

เทปที่ 14

1. เพลง “เพียงสบตา” ของ ดนุพล แก้วกาญจน์
2. เพลง “ไปด้วยกันนะ” ของ คริสติน่า อากีลา
3. เพลง “แอน” ของ เสกสรร สุขพิมาย
4. เพลง “เชื่อนั่น” ของ ดนุพล แก้วกาญจน์
5. เพลง “ตกหลุมรัก” ของ ศิลปิน แอมไพน์

เทปที่ 15

1. เพลง “สวรรค์บ้านไร่” ของ เขตต์ ฐานทัพ
2. เพลง “ตึกตอก” ของ อีฟ ปานเจริญ
3. เพลง “El Nin Yo” ของ ทาทา ยัง
4. เพลง “อกหักไม่ว่า” เกียรติกมล ลำทา

เทปที่ 16

1. เพลง “เชื่อนั่น” ของ ดนุพล แก้วกาญจน์
2. เพลง “ไปน่ารักไกลๆหน่อย” ของ กลุ่มศิลปิน แดน บีม
3. เพลง “Love Love” ของ กลุ่มศิลปิน โฟร์มด

เทปที่ 17

1. เพลง “I need somebody” ของ สุกฤษฎี วิเศษแก้ว
2. เพลง “ตึกแดนผูกโบว์” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
3. เพลง “ไม่ยากหรอก” ของ คริสติน่า อากีลา
4. เพลง “ฤดูรัก” ของ ชุติมา ทีปะนาถ
5. เพลง “อ้าว” ของ อีฟ ปานเจริญ
6. เพลง “อกหักไม่ว่า” ของ เกียรติกมล ลำทา
7. เพลง “สวัสดิ์เมืองไทย” ของ สาวิกา ไชยเดช

เทปที่ 18

1. เพลง “พลิกกลิ้ง” ของ คริสติน่า อากีลา
2. เพลง “เรอหัก รักเรอ” ของ กลุ่มศิลปิน โปงลางสะออน
3. เพลง “Do you know what’up” ของ ดิษย์การ ดิษยนันท์
4. เพลง “เธอจะต้องชนะ” ของ เอมี กลิ่นประทุม
5. เพลง “กล้าฝันต้องกล้าทำ” ของ ดิษย์การ ดิษยนันท์
6. เพลง “มือใหม่” ของ รัชพล ชุมดวง

เทปที่ 19

1. เพลง “I need somebody” ของ สุกฤษฎี วิเศษแก้ว
2. เพลง “ปู้” ของ กลุ่มศิลปิน เนโกะ จัมพ์
3. เพลง “อกหักไม่ว่า” ของ เกียรติกมล ลำทา
4. เพลง “กลั๊กติก” ของ สิริวิมล เจริญปุระ
5. เพลง “คนใต้ขี้จู้” ของลานนา คัมมิ่ง

เทปที่ 20

1. เพลง “สะใภ้นายก” ของ อาจารย์ยา พรหมพฤษ
2. เพลง “คาถาขोज” ของ อาจารย์ยา พรหมพฤษ
3. เพลง “ดาวเด่นมอดัน” ของ อรทัย ดาบคำ
4. เพลง “ไอ้หนุ่มแต่กแต่ก” ของ กลุ่มศิลปิน โปงลางสะออน

เทปที่ 21

1. เพลง “บุษบา” ของ กลุ่มศิลปิน โมเดิร์นด็อก
2. เพลง “จ.เจใจหาย” ของ เจตริน วรรธนะสิน
3. เพลง “Thank you หลายๆเต๊อ” ของ กลุ่มศิลปิน โปงลางสะออน
4. เพลง “สปาบ้านทุ่ง” ของ กลุ่มศิลปิน โปงลางสะออน
5. เพลง “โปงลางสะออน” ของ กลุ่มศิลปิน โปงลางสะออน
6. เพลง “ขอเดท” ของ กลุ่มศิลปิน โซคูล
7. เพลง “จีบ ร.ด.” ของ วสุ แสงสิงแก้ว

เทปที่ 22

1. เพลง “ตึกตอก” ของ อีฟ ปานเจริญ
2. เพลง “อกหักไม่ว่า” ของ เกียรติกมล ลำทา
3. เพลง “Love Love” ของ กลุ่มศิลปิน โฟร์มด

เทปที่ 23

1. เพลง “จีบ ร.ด.” ของ วสุ แสงสิงแก้ว
2. เพลง “Y.M.C.A” ของ กลุ่มศิลปิน Village People
3. เพลง “แซ่แว๊บ” ของ วรเวช ดานุวงศ์

เทปที่ 24

1. เพลง “ฤดูรัก” ของ ชุติมา ทีปะนาถ
2. เพลง “คนดั่งลิ้มหลังควาย” ของ พุ่มพวง ดวงจันทร์
3. เพลง “เสียมัย” ของ อำพล ลำพูน
4. เพลง “แย่ง” ของ กลุ่มศิลปิน บี คิง

เทปที่ 25

1. เพลง “ตามหาคนตามใจ” ของ กลุ่มศิลปิน โฟร์มด
2. เพลง “แซ่แว๊บ” ของ วรเวช ดานุวงศ์

ที่ ศธ 0519.9/ 1325

คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กทม. 10110

๒๔ ตุลาคม 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และขอข้อมูล

เรียน อาจารย์เต็มเดือน เกษะโกมล

ตามที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ ร่วมกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปิดหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกศิลปศึกษา และในหลักสูตรกำหนดนิสิตต้องจัดทำวิทยานิพนธ์ ตามหลักสูตรเพื่อจบการศึกษาและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นคณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และขอข้อมูลแก่นายสุรินทร์ เมทะนี เพื่อนำมาประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานาจ เอ็นสบาย)

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

โทร/โทรสาร 0-260-0123

0-2664-1000 ต่อ 5087

ที่ ศธ 0519.9/ 1328

คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กทม.10110

๒๕ ตุลาคม 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และขอข้อมูล

เรียน อาจารย์ยอภีธรรม กำแพงแก้ว

ตามที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ ร่วมกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เปิดหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกศิลปศึกษา และในหลักสูตรกำหนดนิสิตต้องจัดทำวิทยานิพนธ์
ตามหลักสูตรเพื่อจบการศึกษาและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นคณะฯ
จึงขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และขอข้อมูลแก่นายสุรินทร์ เมทะนี เพื่อนำมาประกอบการ
จัดทำวิทยานิพนธ์ ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานาจ เย็นสบาย)

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

โทร / โทรสาร 0-260-0123

0-2664-1000 ต่อ 5087

ที่ ศธ 0519.9/1329

คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กทม 10110

๒๕ ตุลาคม 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และขอข้อมูล

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์นราพงษ์ จรัสศรี

ตามที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ ร่วมกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เปิดหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกศิลปศึกษา และในหลักสูตรกำหนดนิสิตต้องจัดทำวิทยานิพนธ์
ตามหลักสูตรเพื่อจบการศึกษาและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นคณะฯ
จึงขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และขอข้อมูลแก่นายสุรินทร์ เมทะนี เพื่อนำมาประกอบการ
จัดทำวิทยานิพนธ์ ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานาจ เย็นสบาย)

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

โทร / โทรสาร G-260-0123

0-2664-1000 ต่อ 5087

ที่ ศธ 0519.9/1330

คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กทม. 10110

๒๕ ตุลาคม 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และขอข้อมูล

เรียน อาจารย์พรพิมล กัญธารธรรม

ตามที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ ร่วมกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปิดหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกศิลปศึกษา และในหลักสูตรกำหนดนิสิตต้องจัดทำวิทยานิพนธ์ ตามหลักสูตรเพื่อจบการศึกษาและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นคณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และขอข้อมูลแก่นายสุรินทร์ เมทะนี เพื่อนำมาประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานาจ เย็นสลาย)

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

โทร / โทรสาร 0-260-0123

0-2664-1000 ต่อ 5087

ที่ ศธ 0519.9/ 1335

คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กทม. 10110

๒๔ ตุลาคม 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และขอข้อมูล

เรียน ผู้ช่วยประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิต บริษัท เวิร์คพอยท์ จำกัด (มหาชน) สดส

ตามที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ ร่วมกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปิดหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกศิลปศึกษา และในหลักสูตรกำหนดนิสิตต้องจัดทำวิทยานิพนธ์ ตามหลักสูตรเพื่อจบการศึกษาและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นคณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และขอข้อมูลแก่นายสุรินทร์ เมทะนี เพื่อนำมาประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อเรื่อง "การศึกษาวิเคราะห์การออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7" ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานาจ เย็นสบาย)

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

โทร / โทรสาร 0-260-0123

ที่ ศธ 0519.9/1337

คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุมนวิท 23 เขตวัฒนา กทม. 10110

๒๙ ตุลาคม 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และขอข้อมูล

เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท นพพรโปรโมชัน จำกัด (คุณพนม นพพร)

ตามที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ ร่วมกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เปิดหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตวิชาเอกศิลปศึกษา และในหลักสูตรกำหนดนิสิตต้องจัดทำวิทยานิพนธ์
ตามหลักสูตรเพื่อจบการศึกษาและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นคณะฯ
จึงขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และขอข้อมูลแก่ นายสุรินทร์ เมทะนี เพื่อนำมาประกอบการ
จัดทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อเรื่อง "การศึกษาวิเคราะห์การออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์
กองทัพบกช่อง 7" ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แกนิสิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ เป็นสบาย)

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

โทร / โทรสาร 0-260-0123

ที่ ศธ 0519.9/ 1487

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กทม.10110

พศ.ฉก.ย. 2549

เรื่อง ขออนุมัติโครงการในการสัมมนาและขอข้อมูล

เรียน หัวหน้าฝ่ายผลิตรายการสถานีโทรทัศน์ กองทัพบกช่อง 7

ตามที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ ร่วมกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เปิดหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกศิลปศึกษา และในหลักสูตรกำหนดนิสิตต้องจัดทำวิทยานิพนธ์
ตามหลักสูตรเพื่อจบการศึกษาและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นคณะฯ
จึงขออนุมัติโครงการในการสัมมนาและขอข้อมูลแก่นายสุรินทร์ เมทะนี เพื่อนำมาประกอบการ
จัดทำวิทยานิพนธ์ ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานาจ เย็นสบาย)

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

โทร / โทรสาร 0-260-0123

0-2664-1000 ต่อ 5087

ที่ ศธ 0519.9/1336

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กทม. 10110

ตุลาคม 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และขอข้อมูล

เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท ไทเกอร์เทรดดิ้ง จำกัด (คุณพิไลวรรณ บุญล้น)

ตามที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ ร่วมกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เปิดหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกศิลปศึกษา และในหลักสูตรกำหนดนิสิตต้องจัดทำวิทยานิพนธ์
ตามหลักสูตรเพื่อจบการศึกษาและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นคณะฯ
จึงขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และขอข้อมูลแก่นายสุรินทร์ เมทะนี เพื่อนำมาประกอบการ
จัดทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อเรื่อง "การศึกษาวิเคราะห์การออกแบบท่าเต้นในรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์
กองทัพบกช่อง 7" ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิต และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ เย็นสบาย)

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

โทร/โทรสาร 0-260-0123

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายสุรินทร์ เมทะนี
วันเดือนปีเกิด	19 เมษายน พ.ศ.2511
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	108 ซอยลาดพร้าว 109 ถนนลาดพร้าว แขวงคลองจั่น อำเภอบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240 081-625-3839, 02-375-7746
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้ออกแบบทำเด่นรายการโทรทัศน์, งานแสดงต่างๆ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนเทพศิรินทร์
พ.ศ. 2547	ปริญญาตรี ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 1 สาขา ศิลปะการแสดง-นาฏศิลป์สากล จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2553	ปริญญาโท ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ